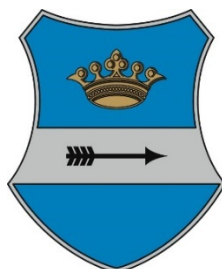

Készült
a Zala Megyei Önkormányzat
megbízásából

ZALA MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE

JAVASLATTEVŐ FÁZIS
MEGALAPOZÓ MUNKARÉSZEK

2019. SZEPTEMBER

1085 Budapest Kőfaragó u. 9.
Tel: +36 1 267 05 08, 267 70 78
www.pestterv.hu

TARTALOM

1. A TERÜLETRENDEZÉSI TERV MÓDOSÍTÁSÁNAK SZAKÁGI TERVJAVASLATAI ÉS AZOK MŰLEÍRÁSAI	3
1.1. ZALA MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE MÓDOSÍTÁSA SORÁN TERVEZETT VÁLTOZTATÁSOK.	3
1.2. A MEGYEI SZERKEZETI TERV TERÜLETFELHASZNÁLÁSÁT ÉRINTŐ VÁLTOZTATÁSOK	3
1.3. A TERÜLETFELHASZNÁLÁS TERVE.....	5
1.4. A KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZATOK ÉS LÉTESÍTMÉNYEIK MÓDOSÍTÁSÁNAK TERVJAVASLATA	15
1.5. A TÉRSZERKEZETET ÉRINTŐ ENERGIAKÖZMŰ-INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSI JAVASLAT ZALA MEGYE TERÜLETÉRE.....	21
1.6. A VÍZI KÖZMŰVEK FEJLESZTÉSI JAVASLATA.....	28
1.7. TÁJSZERKEZET ALAKÍTÁSA, TÁJRENDEZÉSI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI IRÁNYELVEK	35
1.8. MEZŐ- ÉS ERDŐGAZDÁLKODÁSI SZAKÁGI JAVASLATOK	37
1.9. VÍZGAZDÁLKODÁS FEJLESZTÉSI JAVASLAT.....	42
1.10. ORSZÁGOS ÉS MEGYEI ÖVEZETEK	48
1.11. KLÍMAVÉDELEMMEL, KÖRNYEZETVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ JAVASLATOK	70
1.12. AZ ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV ÉS ZALA MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE MÓDOSÍTÁSÁNAK ÖSSZHANGJA.....	74
1.13. TERVEZŐI NYILATKOZAT AZ MATRT ÉS ZALA MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVÉNEK MÓDOSÍTÁSA ÖSSZHANGJÁRÓL	77
1.14. ELFOGADÁSRA KERÜLŐ MUNKARÉSZEKRE VONATKOZÓ ÖSSZEFOGLALÓ INDOKLÁS.....	77
1.15. TERÜLETI MÉRLEG	78
2. KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI HATÁSVIZSGÁLAT A ZALA MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE MÓDOSÍTÁSA KERETÉBEN ÉRVÉNYESÍTETT VÁLTOZÁSOKRÓL....	104

1. A TERÜLETRENDEZÉSI TERV MÓDOSÍTÁSÁNAK SZAKÁGI TERVJAVASLATAI ÉS AZOK MŰLEÍRÁSAI

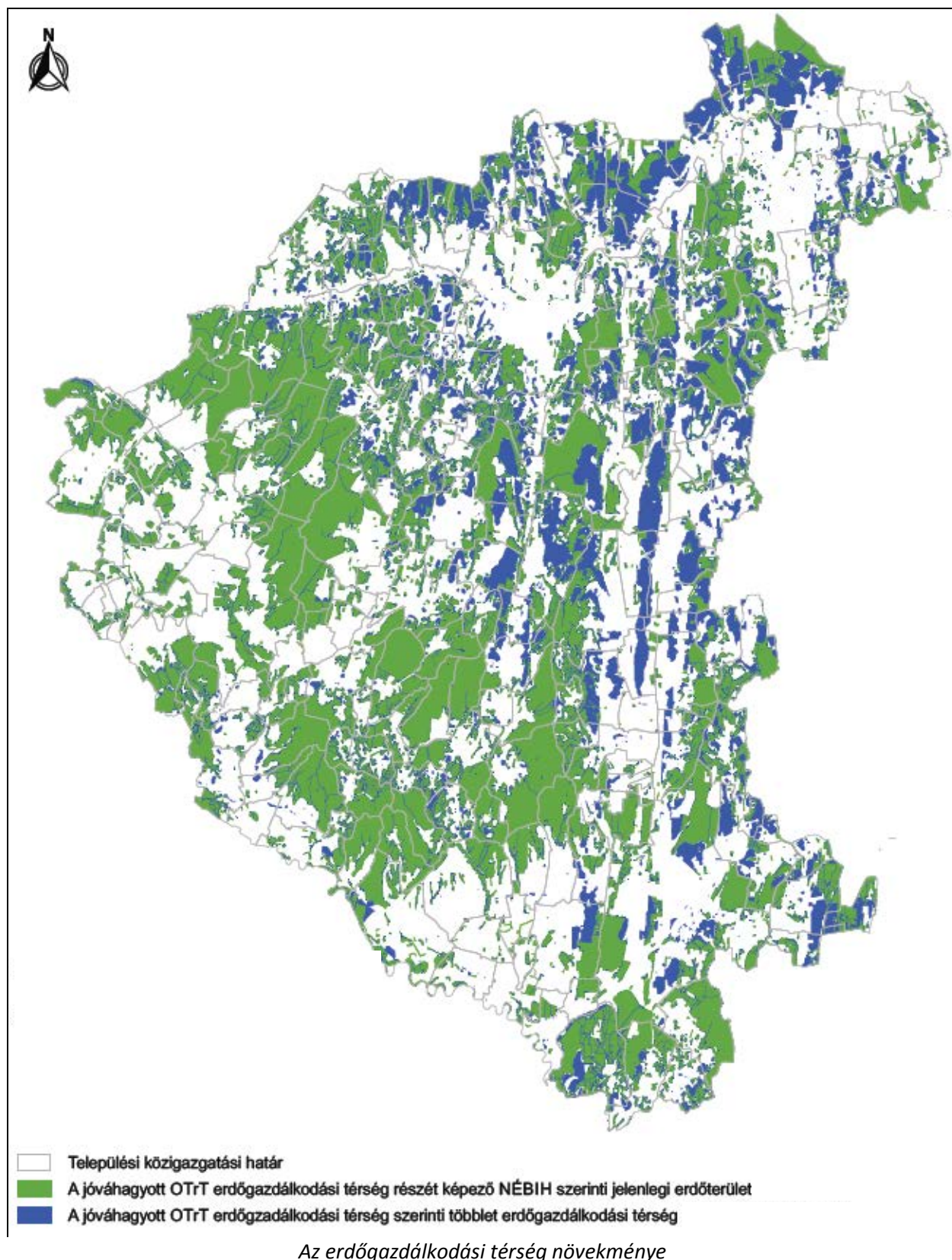
- A JÓVÁHAGYÁSRA KERÜLŐ MUNKARÉSZEKET ALÁTÁMASZTÓ ÉS KIEGÉSZÍTŐ MUNKARÉSZEK -

1.1. Zala megye területrendezési terve módosítása során tervezett változtatások

Tekintettel arra, hogy Zala megye hatályos területrendezési terve 2010-ben hosszú távra és előremutató módon határozta meg a megye területfelhasználásának és a műszaki infrastruktúra hálózatoknak a térbeli rendjét, a 2019 évi felülvizsgálat és módosítás nem irányul a terv koncepciójának alapvető megváltoztatására, hanem csak az eltelt időben bekövetkezett - jogszabályi és a reálfolyamatok terén bekövetkezett - változások miatt szükséges korrekciók átvezetésére.

1.2. A megyei szerkezeti terv területfelhasználását érintő változtatások

- A megyei terv felülvizsgálata és módosítása előkészítése során - *a hatályos településszerkezeti tervek tartalmának feldolgozásával* - elkészült a terület-felhasználás jogi állapotát - *ezen belül a települési területek kiterjedését* - rögzítő vizsgálat, amely a módosítás kiinduló alapját képezi.
- A megyei szerkezeti tervben tervezett terület felhasználás meghatározása során fontos változás, hogy a 2010-ben bevezetett „vegyes” területfelhasználási kategória megszüntetésre került az Országos Területrendezési Tervben. Ennek nyomán a megyei területrendezési terv sem alkalmazza. A korábban vegyes területfelhasználású térségbe sorolt területek döntően mezőgazdasági, illetve erdőgazdálkodási térségbe kerültek besorolásra.
- Korábban a vegyes területfelhasználású térségek elsősorban a megye középső és É-i (Zalaegerszegtől ÉK-re és DNy-ra, valamint a Zala folyó völgyének Ny-i oldalán fekvő térségekben, valamint Nagykanizsától K-re és D-re fekvő változatos területfelhasználású területeken kerültek lehatárolásra a területi sajátosságok figyelembe-vételével. Jelen tervmódosítás ezeken a helyeken pontosította a területfelhasználást azáltal, hogy a térségi táji környezet valódi jellegét jobban tükröző erdő- vagy mezőgazdasági térségbe sorolta át az érintett területeket.
- Az erdőgazdálkodási térség tervezett kiterjedése a hatályos megyei tervben tervezetthez képest nő. Ennek oka, hogy a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben (a továbbiakban: MaTrT) nemcsak a tényleges erdőkataszter szerinti erdőterületek kerülnek erdőgazdálkodási térségként kijelölésre, hanem olyan mezőgazdasági területek is, amelyek alkalmasak erdőtelepítésre. Így a tényleges erdők mellett az erdősítésre alkalmas területek is távlati erdőgazdálkodási térségként kerültek meghatározásra és lehatárolásra. A növekmény elsősorban a megye É-i, Vas megyével határos dombsági térszíneit (Kemeneshát) és a megye középső É-D-i irányultságú völgyeit és dombhátaait (Göcsej) érinti. A megye Ny-i, DNy-i része (Hetés, Mura-mente) alig érintett.

- Megszűnt etésre került az építmények által igénybe vett térség területfelhasználási kategória. Bevezetésre került viszont a „sajátos területfelhasználású térség” kategória. Zala megye területén jellemzően honvédelmi területek, bányaterületek, közlekedési területek és megújuló energiahasznosítási és rekreációs területek alkotják. Sajátos területfelhasználású térség a legnagyobb kiterjedésben Zalaegerszeg (repülőtér, hulladéklerakó, logisztikai központ), Nagykanizsa

(repülőtér, hulladéklerakó, bánya), Lenti (honvédelmi terület, hulladéklerakó), Hahót (bánya) területén tervezett.

- A megyei szerkezeti terv és a megyei területrendezési szabályozás a korábbinál takarékosabb terület-felhasználásra ösztönöz azzal, hogy korlátozza a természet- és tájképvédelem által érintett területeken, továbbá a mező- és erdőgazdálkodási térségben az újabb beépítésre szánt területek kijelölésének lehetőségét.
- A területhasználat koordinálását segítik azok (az MaTrT-vel összhangban kijelölt) övezetek, amelyek a beépítésre szánt területek kiterjesztését korlátozzák.
- A térségi terület-felhasználásra vonatkozó ajánlások kiegészülnek a magyarországi megyei területrendezési tervezés fő tapasztalatai és eredményei felhasználásával.
- Jelen tervezési eljárás keretében készült módosított térségi szerkezeti tervhez egy olyan településsoros - és valamennyi területfelhasználási kategória területét meghatározó, a tervmódosítás mellékletét képező - területi mérleg készült, amely lehetővé teszi az önkormányzatok által készítendő település-szerkezeti tervekben tervezett eltérések (változtatások) %-os megfelelőségének ellenőrzését.
- M9 nyomvonalának változása: Petőhenye, Alibánfa, Zalaszentiván településeket a korábbi változat K-i irányból kerülte, a tervmódosítás szerinti új nyomvonal Zalaegerszeg K-i városhatárán, az említett településektől Ny-ra tervezett.

1.3. A területfelhasználás terve

A térségi területfelhasználás tervezése gyakorlatában a hatályos megyei területrendezési terv elfogadását követően részben a területrendezési tervek tartalmi követelményeit rögzítő kormányrendelet, részben a 2018 évi területrendezési törvény elfogadásával jelentős - *jelen módosítás tartalmát is érintő* - változások következtek be.

- A hatályos megyei terv elfogadása óta megváltozott a „települési térség” fogalma, jelen módosítás már az új fogalomhasználatnak megfelelően települési térségként rögzíti a települések teljes belterületét, valamint az azon kívüli területeken a hatályos településszerkezeti tervekben beépítésre szánt területekként rögzített területek összességét. A fogalomhasználat változása miatt a Zala megyei tervben is változik (bővül) a települési térségek területe. Ez a helyenként jelentős nagyságú területi növekedés azonban nem jelent tényleges módosulást a területek felhasználása szabályozásában. Egyedül a belterületek eddig beépítésre nem szánt területein növeli a változás az önkormányzatok mozgásterét, mivel a térség egész területén szabadabbá vált az OTÉK szerinti település-rendezési kategóriák alkalmazása.
- A területrendezésben ezzel párhuzamosan megszűnt a „városias települési térség” és a „hagyományosan vidéki települési térség” elkülönítése. (A 2010 évi megyei TrT még 8 768 ha városias települési térséget és 11 380 ha hagyományosan vidéki települési térséget határolt le.)
- A megyei szerkezeti tervet érintően fontos változás, hogy a korábban bevezetett „vegyes” területfelhasználási kategória megszüntetésre került az Országos Területrendezési Tervben. Ennek nyomán a megyei területrendezési terv módosítása sem alkalmazza már ezt a kategóriát. A korábban vegyes területfelhasználású térségbe sorolt területek döntően mezőgazdasági, illetve erdőgazdálkodási térségbe kerültek besorolásra. A hrsz szerint pontos erdészeti ágazati

adatszolgáltatásban rögzített területi lehatárolásoknak köszönhetően - a fogalomváltozással összhangban - lehetővé vált úgy az erdőgazdasági térség, az erdő övezet, mint az erdősítésre javasolt területek pontos lehatárolása.

- A területrendezési törvény változásához alkalmazkodva a megyei TrT-ben is megszüntetésre került az „építmények által igénybe vett térség” és bevezetésre került a „sajátos terület-felhasználású térség”. A változás lényege a két kategória fogalom-meghatározásának az eltéréséből adódik. Az építmények által igénybe vett térség az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: OTTrT) szerint: „amelybe a műszaki infrastruktúra, valamint a nem települési területekhez és települési funkciókhoz kapcsolódó egyedi építmények területe és szükséges védőterületük tartoznak”. A sajátos terület-felhasználású térségbe a 2018 évi területrendezési törvény szerint: „az 5 ha-nál nagyobb külfejtéses művelésű bánya-területek, hulladék-ártalmatlanító létesítmény elhelyezésére szolgáló területek, egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási, közlekedési és honvédelmi területek tartoznak.

A megyei területrendezési terv 2019 évi módosítása során alkalmazott területfelhasználási kategóriák

Erdőgazdálkodási térség

A hatályos területrendezési törvény fogalomhasználata szerint erdőgazdálkodási térség: országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe azok a - *települési térségen, illetve a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek esetében a sajátos területfelhasználású térségen kívül eső* - Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdő és erdőgazdálkodási célokat közvetlenül szolgáló földterületek, valamint erdőtelepítésre javasolt területek tartoznak, amelyek erdőgazdálkodásra hosszú távon és fenntartható módon alkalmasak, vagy amelyeken a jövőben az erdőtelepítés a termőhelyi adottságok és a környezetvédelmi szempontok alapján kedvező, illetve javasolt.

Az erdőgazdálkodási térség az erdészeti ágazat hivatalos adatszolgáltatása figyelembevételével került meghatározásra, így a térségi szerkezeti terv tervezete tartalmazza a meglévő *(jellemzően 1 hektárnál nagyobb kiterjedésű)* erdőterületeket *(az erdőállomány kataszter szerint)*, valamint az erdőtelepítésre javasolt területek közül azokat, amelyek az érintett települések településszerkezeti terveiben nem tervezettek átminősítésre beépítésre szánt területté.

A hatályos területrendezési törvényi szabályozás szerint az országos területfelhasználási kategóriák területén belül a megyei területfelhasználási kategóriák területének kijelölése során az erdőgazdálkodási térség területének legalább 95%-át erdőgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni.

Az erdőgazdálkodási térség fentieknek megfelelő meghatározása és lehatárolása felvet egy olyan problémát, amelyet a tervezők még a területrendezési törvény hatályba lépése előtt jeleztek. Az elfogadott területrendezési törvény szerint Zala megyében az erdőgazdálkodási térség kiterjedése (az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdő és erdőgazdálkodási célokat közvetlenül szolgáló földterületek, valamint erdőtelepítésre javasolt területek összessége) 135 553 hektár, az Adattár szerinti jelenlegi tényleges erdőterület 105 562 hektár. E szerint a törvény 29 991 hektár - *jelenleg mezőgazdasági művelés alatt álló erdőtelepítésre alkalmas* - területen jelöl ki erdőgazdálkodási térséget. Ez a megye erdőgazdálkodási térséggel érintett területének 28 %-os növelését jelenti.

Zala megye elkötelezett a táji-, természeti értékei megőrzésében és fejlesztésében. Ezért hosszú távon maximálisan támogatja az erdőterületek olyan mértékű növelését is, amelyet a területrendezési törvény részét képező Országos Területrendezési Terv meghatároz, de annak érvényesítését csak a lépcsőzetesség lehetőségének biztosításával tartja reálisnak.

A területrendezési törvény 10. § (1) bekezdése szerint az országos területfelhasználási kategóriák területén belül a megyei területfelhasználási kategóriák területének kijelölése során **az erdőgazdálkodási térség területének legalább 95%-át erdőgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni**; a 11. § a) pontja értelmében pedig a megyei területrendezési terv településrendezési eszközökben történő érvényesítése során e területek legalább 75%-át erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni.

A területrendezési törvény fenti paragrafusainak érvényesítése várhatóan már a megyei területrendezési terv, de különösen azt követően a településrendezési eszközök módosításának elfogadása után *(közép és hosszútávon)* okozhat olyan konfliktusokat, amelyek nehezítik a megyei területfejlesztési koncepciókban megfogalmazott célok elérését. A közép és hosszútávú célkitűzések között ugyanis kiemelt jelentőségű a vidék fejlesztése, ennek részét képezően - *a helyi gazdaságok erősítéséhez és a vidéki megélhetés feltételeihez egyaránt hozzájáruló* - szántóföldi és a kertészeti növénytermesztés, valamint az állattenyésztés fejlesztése az ebben hagyományokkal rendelkező térségekben, az erre alkalmas területeken. Ehhez a településeknek és a gazdálkodóknak rövid és középtávon azokra a területekre is szükségük van, ahol nagy távon az erdőtelepítés, a fenntartható erdő és vadgazdálkodás támogatott. Az erdő besorolású területeken veszélybe kerülhet a területtulajdonosok földalapú támogatása, a gazdaság fejlesztésére irányuló pályázatoknál pedig hátrányba kerülnek a gazdálkodók az erdő besorolású területeken.

Fentiek megoldására az a tervezői javaslat került megfogalmazásra, hogy az MaTrT-ben szereplő 95%-os kötelezettség lépcsőzetesen *(akár 3 fejlesztési időszakra elnyújtva 65% - 80% - 95%)* kerüljön érvényesítésre annak érdekében, hogy a települések, a területtulajdonosok és a gazdálkodók is felkészülhessenek a változásra. Tervezői javaslat szerint *(amelyet a Zala megyei közgyűlés elnöke a Miniszterelnökség közszolgálatért felelős államtitkára részére eljuttatott)* a kialakult probléma megoldását az is segítené, ha a területrendezési tervek tartalmi követelményeiről szóló kormányrendelet tervezett módosítása a megyei területrendezési tervekben az erdőgazdálkodási térség vonatkozásában is lehetővé válna a meglévő és a tervezett állapot elkülönítése, az OTÉK következő módosításába pedig beillesztésre kerülne egy új területfelhasználási kategória - az erdősítésre tervezett általános mezőgazdasági terület. Egyúttal - *a tervezői javaslat szerint* - az OTÉK módosítása során lehetővé kellene tenni ennek a kategóriának a településrendezési eszközökben történő alkalmazását a megyei területrendezési tervekben kijelölt erdőgazdálkodási térség területein.

Tekintettel arra, hogy a megyei TrT módosítása tervezetének időszakában még nincs megoldás az erdőgazdálkodási térség törvényi előírásoktól eltérő szabályozására, a megyei területrendezési terv 2019 évi módosításának tervezete a hatályos törvényi szabályozásnak megfelelően került kidolgozásra. Így az MaTrT-ben a megyei területrendezési terv tervezési területén ábrázolt 137 062 ha erdőgazdasági térség figyelembevételével a megyei területrendezési tervben 135 380 ha erdőgazdálkodási térség került lehatárolásra.

Mezőgazdasági térség

A hatályos területrendezési törvény fogalomhasználata szerint mezőgazdasági térség: az országos és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe elsősorban szántó, gyepek - ingatlan-nyilvántartás szerint rét, legelő művelési ágba sorolt területek -, szőlő, gyümölcsös és kert területek tartoznak, és amelyen a mezőgazdasági funkció hosszú távú fenntartása indokolt.

Jelen módosítás során fenti fogalommeghatározást is figyelembe véve mezőgazdálkodási térségbe kerültek besorolásra mindazok a területek, amelyek nem részei az erdőgazdálkodási-, a települési-, a

vízgazdálkodási és a sajátos területfelhasználású térségnek. A hatályos területrendezési szabályozás szerint az országos területfelhasználási kategóriák területén belül a megyei területfelhasználási kategóriák területének kijelölése során a mezőgazdálkodási térség területének legalább 95%-át mezőgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni. *(A megfelelés %-os értékét a 2018 évi törvénymódosítás szigorította 75%-ról 95%-ra).* A megyei területrendezési terv 2019 évi módosításának tervezete megfelel ennek a követelménynek is, ugyanis az MaTrT-ben a megyei területrendezési terv tervezési területén ábrázolt 137 062 ha mezőgazdasági térség figyelembevételével a megyei területrendezési tervben 131 950 ha mezőgazdasági térséget határol le.

Települési térség

A területrendezési törvény *(illetve a tervek tartalmi követelményeiről szóló kormányrendelet)* szerint települési térség: az országos és a megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a vízgazdálkodási térségbe és a sajátos területfelhasználású térségbe tartozó területek kivételével a település belterülete, valamint a belterületen kívüli beépítésre szánt területek tartoznak.

A települési térségek lehatárolása a települések hatályos településszerkezeti tervei feldolgozásával, azok figyelembevételével, a településrendezési területfelhasználási kategóriák területrendezési kategóriákká történt összevonásával történt. A településszerkezeti tervek alapján történt feldolgozás kiegészült *(a fogalommeghatározás szerint)* a települések teljes belterületének települési térségként történő besorolásával *(a „fekvéshatárok” figyelembevételével).*

A hatályos területrendezési szabályozás szerint az országos területfelhasználási kategóriák területén belül a megyei területfelhasználási kategóriák területének kijelölése során a települési térség területének legalább 90%-át települési térségbe kell sorolni. Az MaTrT a megyei terv tervezési területén 29 398 ha települési térséget ábrázol, a megyei terv módosítása pedig 32 221 hektárt. A települési térség hatályos megyei tervben ábrázolthoz képest rögzített növekedése egyrészt a korábbi beépítésre nem szánt területek beépítésre szánt területté való minősítéséből, másrészt a települési térség fogalommeghatározása változásából következik *(abból, hogy települési térségnek kell tekinteni a települések teljes belterületét, nemcsak a beépített és beépítésre szánt területeket).*

Vízgazdálkodási térség

A területrendezési törvény fogalomhasználata szerint vízgazdálkodási térség: országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe Magyarország vízfolyásai, állóvizei, illetve azok parti sávjai tartoznak. A vízgazdálkodási térség lehatárolása a megyei szerkezeti terv módosítása során a vízügyi ágazat digitális adatszolgáltatásának felhasználásával, annak és a hatályos településszerkezeti tervek területi lehatárolásai együttes figyelembevételével történt.

A hatályos területrendezési szabályozás értelmében az országos vízgazdálkodási térség területfelhasználási kategória területén belül a megyei területfelhasználási kategóriák területének kijelölése során e térség területét vízgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani. A megyei területrendezési terv 2019 évi módosítása ennek a követelménynek is megfelel, az MaTrT-ben a megyei területrendezési terv tervezési területén ábrázolt 2 165 ha vízgazdálkodási térség terv figyelembevételével a megyei területrendezési tervben 2 165 ha vízgazdálkodási térség került meghatározásra.

Sajátos területfelhasználású térség

A hatályos területrendezési szabályozás szerint sajátos területfelhasználású térség: megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe az 5 ha-nál nagyobb külfejtéses művelésű bányaterületek, hulladékártalmatlanító létesítmény elhelyezésére szolgáló területek, egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási, közlekedési és honvédelmi területek tartoznak.

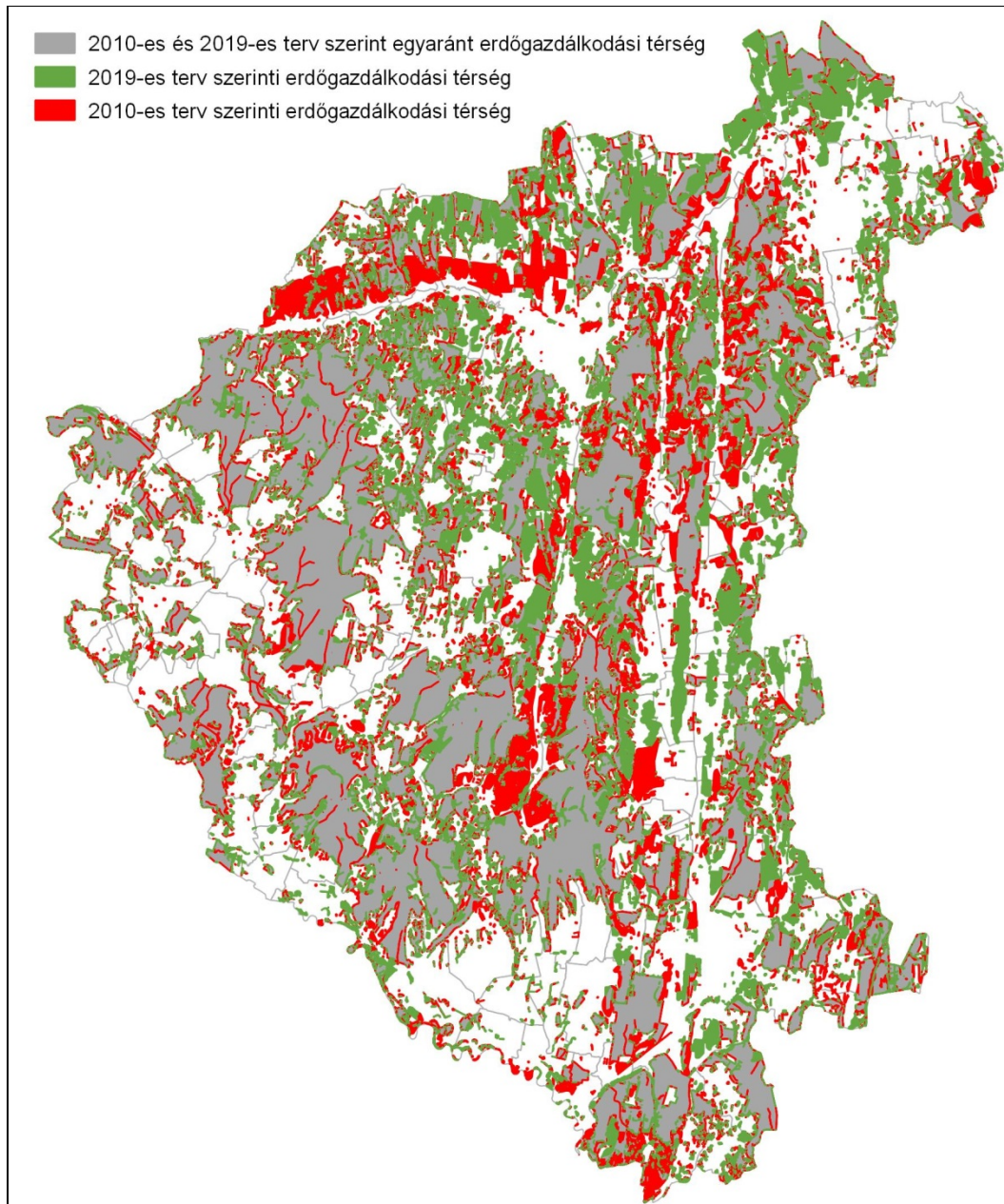
A területrendezés tervek szabályozása a sajátos területfelhasználású térségre nem fogalmaz meg külön előírást. Zala megye területrendezési terve 2019 évi módosítása során sajátos területfelhasználású térségbe kerültek besorolásra a műszaki infrastruktúrahálózat elemei, valamint a nem települési területekhez és települési funkciókhoz kapcsolódó - *fenti fogalom meghatározásnak megfelelő* - területek a hatályos településszerkezeti tervi besorolásoknak figyelembevételével. A térség tervezett kiterjedése 2 462 ha.

Alábbiakban bemutatásra kerülnek azok a területi változások és azok okai, amelyek a hatályos megyei területrendezési terv és a most tervezett módosítás között számszerűsíthetők.

Az erdőgazdálkodási térséget érintő módosítások

Az erdőgazdálkodási térség kiterjedése a hatályos megyei szerkezeti tervben (ha) (2010)	Új (korábban a mezőgazdasági, illetve „vegyes területfelhasználású” térséghez tartozó), jelen módosítás során az erdőgazdálkodási térségbe sorolt területek (ha) (+)	A hatályos megyei szerkezeti tervben erdőgazdálkodási térségként tervezett területek csökkenése (a módosítás során egyes területek mezőgazdasági-, települési- vagy különleges térségbe történő átsorolása miatt) (2019) (ha) (-)	Az erdőgazdálkodási térség kiterjedése a megyei szerkezeti terv 2019 évi módosítása tervezetében (ha) (2019)	Változás (ha, %) 2010-2019
129 534 ha			135 380 ha	+5846 ha +0,3%

Az erdőgazdasági térséget érintő területi módosítások kisebb részben az erdőterületek erdőállomány kataszter szerinti lehatárolása változásából, illetve az erdősítésre tervezett területek pontosításából, nagyobb és jelentősebb részben pedig a korábban „vegyes területfelhasználású térség” elhagyásából, az oda besorolt területek egyértelműen az erdőgazdálkodási- vagy a mezőgazdasági térségbe való szétválasztásából következik. (Ezen átsorolási változások során az erdőterületek tényleges kiterjedése nem csökken).

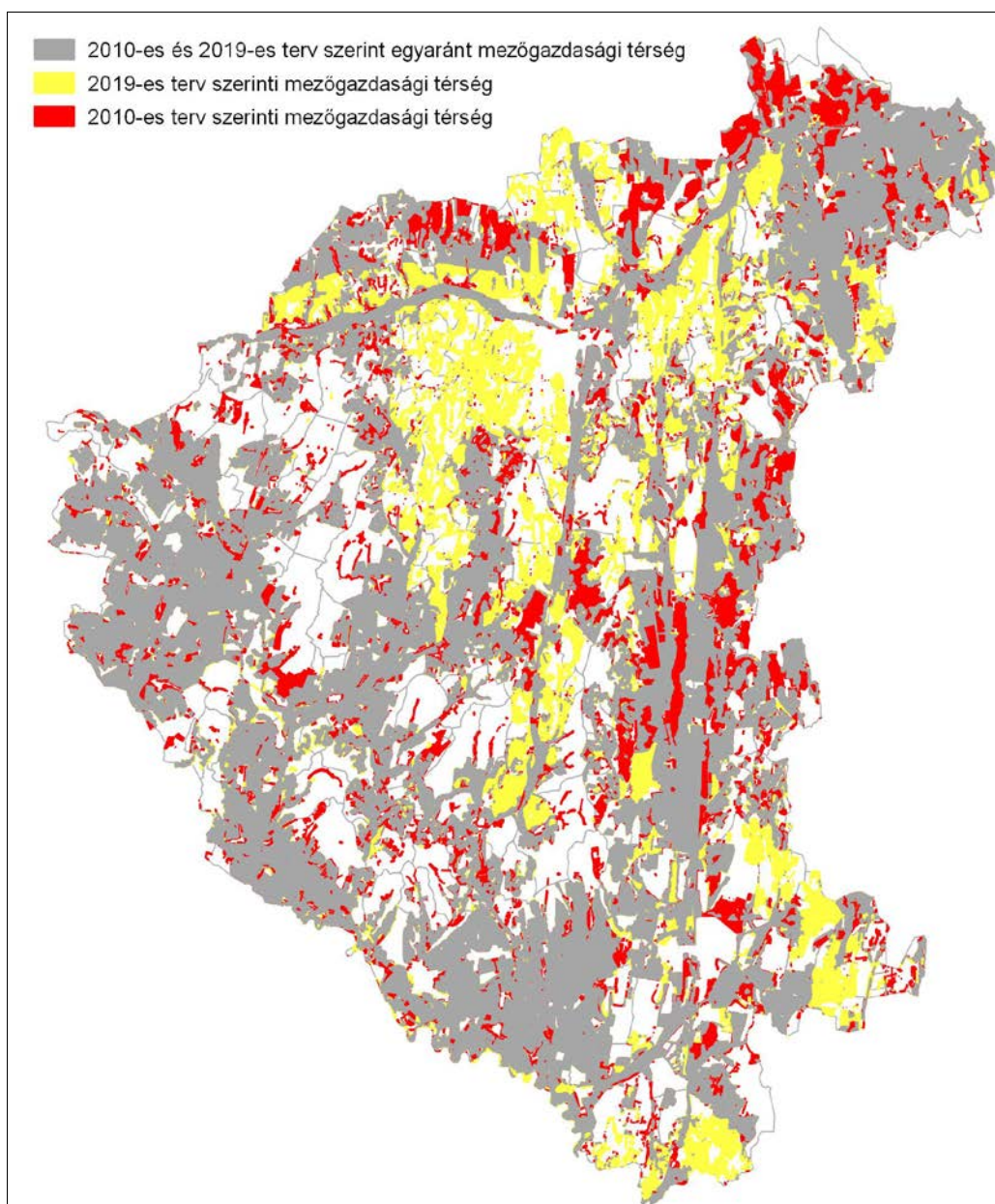

Az erdőgazdálkodási térség tervezett kiterjedése a hatályos megyei tervben tervezetthez képest nő. A növekedés 5846 hektár, amely Zala megye erdősülttségéhez viszonyítva nem jelentős változás. Ugyanakkor az erdőgazdasági térséggel érintett területek térbeli elhelyezkedése jelentős mértékben változott meg, amely az erdősítésre javasolt területek kijelölése módszertana megváltozásával függ össze.

Az erdőgazdasági térséggel (és annak a településrendezési tervekben való érvényesítésével) összefüggő változás, hogy az új területrendezési törvény a megyei terület-felhasználási kategóriák területének kijelölése során 75%-ról 95%-ra emelte azt az arányt, amely szerint az MaTrT szerint meghatározott erdőgazdálkodási térség területének meghatározott %-át a megyei területrendezési tervben is erdőgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni.

A mezőgazdasági térséget érintő módosítások

A mezőgazdasági térség kiterjedése a hatályos megyei szerkezeti tervben (ha) (2010)	Új (korábban „vegyes területfelhasználású” illetve az erdőgazdálkodási térséghez tartozó területnek) jelen módosítás során a mezőgazdasági térségbe történő átsorolásával érintett területek (ha) (+)	A hatályos megyei szerkezeti tervben mezőgazdasági térségként tervezett területek csökkenése (egyres területeknek az erdőgazdálkodási-, települési- vagy a különleges térségbe történő átsorolása miatt (ha) (-)	A mezőgazdasági térség kiterjedése a megyei szerkezeti terv 2019 évi módosítása tervezetében (ha) (2019)	Változás (ha) 2010-2019
131 442 ha			132 062 ha	+620 ha

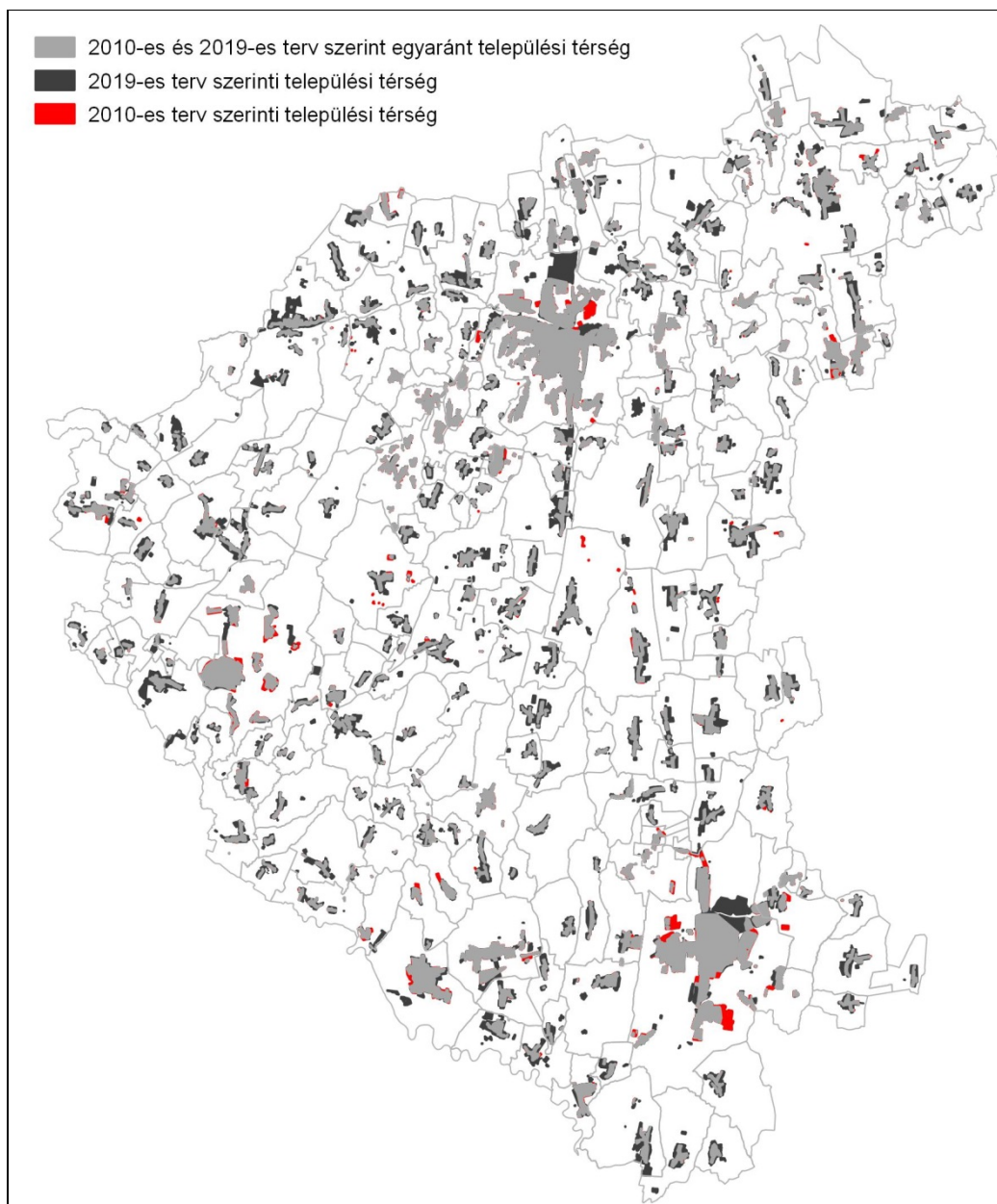
A mezőgazdasági térséget érintő területi változások részben a települési térség növekedéséből illetve a korábban „vegyes területfelhasználású térség” elhagyásából, az oda besorolt területek többségében erdő- kisebb arányban a mezőgazdasági térségbe való besorolásából következik. Ezen átsorolási változások következtében a mezőgazdasági területek tényleges kiterjedése csak kis mértékben csökken.

A települési térséget érintő módosítások

A települési térség kiterjedése a hatályos megyei szerkezeti tervben (ha) (2011)	Új, (korábban a mezőgazdasági- „vegyes területfelhasználású” vagy az erdőgazdálkodási térséghez tartozó terület) jelen módosítás során települési térségbe történő átsorolásával érintett területek (ha) (+)	A hatályos megyei szerkezeti tervben települési térségként tervezett területek csökkenése (egyres területeknek az erdő-, mezőgazdasági-, vagy a különleges térségbe történő átsorolása miatt (ha) (-)	A települési térség kiterjedése a megyei szerkezeti terv 2018 évi módosítása tervezetében (ha) (2019)	Változás (ha) 2010-2019
8 768 ha városi 11 380 ha vidéki 20 148 ha összes			32 221	+12 073 +37%

A települési térséget érintő területi változás egyrészt (*kisebb részben*) a települések településszerkezeti terveiben az önkormányzatok által elfogadott változások érvényesítéséből, (*új beépítésre szánt területek kijelöléséből*), ennél lényegesen nagyobb mértékben a települési térség fogalom meghatározása változásából következik, abból, hogy az új meghatározás szerint „a települési térségbe a település belterülete, valamint a belterületen kívüli beépített és beépítésre szánt területek tartoznak”. Ennek következtében a belterületen belüli (korábban a beépítésre nem szánt besorolásuk miatt - *többnyire mezőgazdasági-, kisebb részben erdőgazdálkodási térségbe sorolt* - területek váltak a települési térség részévé anélkül, hogy azok településrendezési tervekben elfogadott besorolása változott volna. Az átsorolások következtében az érintett területeken a helyi önkormányzatok nagyobb mozgásteret kapnak azok konkrét távlati hasznosításának meghatározásához.

A települési térség lehatárolása a megyei területrendezési terv módosítása során - *fentiekkel összhangban* - a hatályos településszerkezeti tervek feldolgozásával, valamint a területek belterületi „fekvésének” figyelembevételével történt.

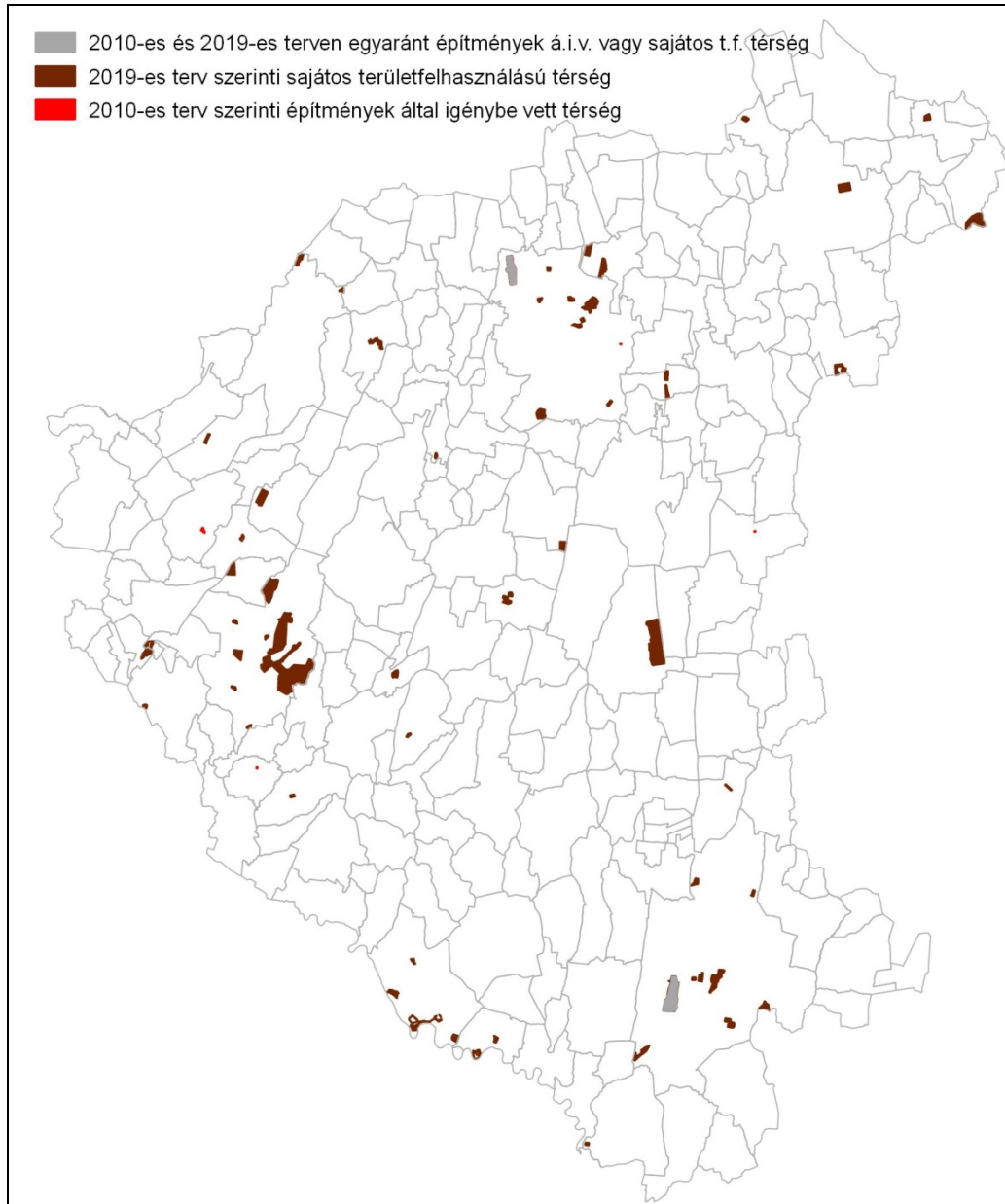
A vízgazdálkodási térséget érintő módosítások

A vízgazdálkodási térség kiterjedése a hatályos megyei szerkezeti tervben (ha) (2010)	Új, jelen módosítás során vízgazdálkodási térségbe sorolt területek (ha) (+)	A hatályos megyei szerkezeti tervben vízgazdálkodási térségként tervezett területek csökkenése (ha) (-)	A vízgazdálkodási térség kiterjedése a megyei szerkezeti terv 2018 évi módosítása tervezetében (ha) (2019)	Változás (ha) 2010-2019
1 103 ha			2 165	1 062

Tekintettel arra, hogy a megyei szerkezeti terv módosítása során a vízgazdálkodási térség lehatárolása a vízügyi ágazat digitális adatszolgáltatásának felhasználásával, annak és a hatályos településszerkezeti tervek területi lehatárolásai együttes figyelembevételével történt, érdemi változás az érintett területek

tényleges felhasználásban nem történt (ezért ábra sem készült). Az eltérés a területek lehatárolása pontosabbá válásának köszönhető (egyrészt az új tervezési alaptérkép, másrészt az ágazati adatszolgáltatás nagyobb pontossága miatt). A településrendezési tervi lehatárolások figyelembevételét az tette szükségessé, hogy a vízügyi területi nyilvántartás nem követi naprakészen a településrendezési tervekben bekövetkező változásokat.

A sajátos területfelhasználású térséget érintő módosítások

A sajátos területfelhasználású térségbe a hatályos területrendezési szabályozás szerint az 5 ha-nál nagyobb külfejtéses művelésű bánya-területek, hulladék-ártalmatlanító létesítmény elhelyezésére szolgáló területek, egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási, közlekedési és honvédelmi területek tartoznak. A térséghez tartozó területek lehatárolása az ágazati adatszolgáltatások, illetve a hatályos településrendezési tervek lehatárolásai együttes figyelembevételével történt.

A megyei TrT módosításában a térség tervezett kiterjedése 2 462 ha, lényegesen nagyobb, mint a hatályos megyei TrT-ben lehatárolt ún. „építmények által igénybe vett térség” kiterjedése volt (255 ha). Ennek oka az, hogy az új területrendezési szabályozás szerint ebbe a megváltozott elnevezésű és tartalmú térségbe tartoznak a korábban az építményeken („a nem települési területekhez és települési funkciókhoz kapcsolódó egyedi építményeken”, valamint a bányaterületeken és a honvédelmi területeken túlmenően az egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási területek is.

Zala megye területrendezési terve 2019 évi módosítása során sajátos területfelhasználású térségbe kerültek besorolásra a műszaki infrastruktúrahálózat elemei is. A sajátos területfelhasználású térség területét a terület tervezett felhasználásának megfelelően honvédelmi, különleges, közlekedési, erdő-, gazdasági vagy intézményterület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni.

1.4. A közlekedési hálózatok és létesítményeik módosításának tervjavaslata

Zala megye e tekintetben kedvező közlekedésföldrajzi adottságokkal bír, hiszen Ausztria és Szlovénia gazdasági centrumainak viszonylagos közelsége potenciális együttműködési lehetőségeket hordoz. A megyében tervezett közlekedéshálózati fejlesztések éppen az elérhetőség javítása révén teszik a térséget a működő tőke lehetséges célterületévé.

A megye közlekedési rendszerét alapvetően meghatározza az Országos Területrendezési Terv.

Közüti közlekedés

Gyorsforgalmi hálózat

Az Országos Területrendezési Terv meghatározta az országos fő- és gyorsforgalmi utak rendszerét, a megyei terv ennek figyelembevételével készül.

A gyorsforgalmi utaknak a hálózati forgalommegosztásban betöltött szerepe elsősorban a külső elérhetőségi feltételek javításában határozható meg, de a gyorsforgalmi utak kiépítését sajátos regionális összefüggések is indokolhatják. Ilyen például Zala megye esetében a Nyugat-Dunántúli Régió belső kohézióját meghatározó észak-déli közlekedési tengely kialakítása, amely e régió esetében az M9 gyorsforgalmi utat jelenti. Az M9 gyorsforgalmi út nem csak a régió belső kapcsolatának erősítésére hivatott, de a Dél-Dunántúli és Dél-Alföldi Régiókkal is ez az útvonal teremti meg a magas szintű közúti összeköttetést. Az M9 gyorsforgalmi út elsősorban a regionális kapcsolatok hordozója, de másik fő feladata a nagyobb távolságú tranzitforgalom lebonyolítása.

A megyei terv gyorsforgalmi úthálózata:

Az M7 autópálya megvalósult.

Autóút jelleggel megépült az M70 gyorsforgalmi út a Szlovéniába tartó forgalom gyorsforgalmi kapcsolata, autópályává fejlesztése folyamatban van.

Az M9 nyomvonala a Zalaegerszegtől keletre eső szakaszon pontosításra került. Az M9 É-D irányban halad át a megyén és összeköti a Nyugat-Dunántúli Régió megyéit, de a konkrét nyomvonal szinte a megyei szakaszon kialakult.

Az M76. számú gyorsforgalmi út csatlakozva az M9 Zalaszentmihály - Zalaegerszeg szakaszhoz, fogja biztosítani az M7 autópálya és Zalaegerszeg gyorsforgalmi kapcsolatát.

Főutak

Zala megye főúthálózata kiegészíti a gyorsforgalmi hálózatot, elősegíti a távolsági forgalom szétterítését a megyében. A megye főúthálózata viszonylag szabályos, három-három főúti tengely szolgálja viszonylag egyenletes területi elosztásban: kelet-nyugati irányban a 76., 75., 7. sz. főutak, észak-déli irányban a 86., 74. és 61., valamint közvetlenül a megyehatár veszprémi oldalán húzódó 84. sz. főutak. E már ma is meglevő főutakat egészítik ki az MaTrT-ben előírányzott új főúti fejlesztések az alábbiak szerint.

A 7. sz. főút nyomvonala kialakult, változás nem várható.

A 61 sz. főút rövid szakaszon halad a megyében, a nagykanizsai elkerülő szakasza megvalósult.

71. sz. főút megyei szakasza a Balaton törvény hatálya alá eső területen van.

A 74 sz. főút esetében Hahót, Zalaszentbalázs, Bocska belterületének elkerülése szükséges.

A 75 sz. főút fejlesztése, több településselkerülő szakaszt tartalmaz: Alsópáhok, Zalaapáti, Pacsa, Zalaszentmihály, Pölöske, Bak, Zalatárnok, Nova, Lenti. Ezen településselkerülő szakaszok megépülése és a domborzati adottságokból fakadó nehézkes vonalvezetésnek a lehetőségek szerinti javítása után a főút be tudja majd tölteni a megye kelet-nyugati tengelyének fontos szerepét.

A 76 sz. főút fejlesztése - az M76. számú gyorsforgalmi út megvalósulása után - a megye északi részén szükséges, célszerű Hagyárosbörönd és Bagod elkerülő szakaszával. Ehhez csatlakozik - térségi jelentőségű mellékútként - szintén Bagod településrendezési tervének megfelelően a Bajánsenye - Zalalövő - Zalaszentgyörgy új főút 76. sz. úti kapcsolata.

A 760. sz. főút nyomvonala nem változik.

A 86 sz. főút fejlesztése is fontos feladat. A korszerűsítés legfontosabb elemei az elkerülő szakaszok megépítése Zalabaksa, Kálócfa, Kozmadombja településeknél.

Mellékutak főúttá fejlesztése

Az MaTrT szerint az új nyomvonalon kiépítendő új főúti kapcsolatokat:

- A „(Szlovénia) - Bajánsenye - Zalalövő - Zalaszentgyörgy térsége (76. sz. főút)” útvonal Zala megyének biztosít kapcsolatot az új bajánsenyei közúti határátkelővel, valamint az idegenforgalmilag fontos Őrségi Nemzeti Parkkal. Az MaTrT és a megyei terv összehangolása felvetette a Bajánsenye - Zalalövő - Zalaszentgyörgy útvonal nyomvonalának kialakulatlanságát. Az MaTrT ugyanis a jelenlegi mellékút felhasználásával ábrázolja a főutat, azonban ennek a mellékútnak a paraméterei, leginkább a sűrűn egymás után következő átkelési szakaszok szűk beépítési viszonyai sem közlekedési, de még inkább települési szempontból nem teszik lehetővé a helyben fejlesztést. Ezért a különböző területi szempontok összehangolására szükséges.
- A „Lenti térsége (86. sz. főút) - Tornyiszentmiklós (M70)” új főút a 86. sz. főút és a határmenti térség forgalmát vezeti rá az új gyorsforgalmi hálózatra (M7, M70).
- A „77. sz. főút: Nemesvámos (8. sz. főút) - Tapolca - Keszthely (71. sz. főút)” útvonal a Balaton törvény hatálya alá tartozó területen halad. Részben átveszi a nem bővíthető és az üdülési funkciót esetenként erősen zavaró 71. sz. főút szerepét.
- A Pápa - Devecser - Sümeg - Keszthely főúttá fejlesztendő mellékutak vonala szintén a Balaton törvény területén érinti a megyét.

Mellékúthálózat

Zala aprófalvas megye, ezért közúthálózatában meghatározó szerepe van a mellékutaknak. A megyei területrendezési terv az országos mellékutak közül csak azokkal az útvonalakkal foglalkozik, amelyek területszerkezeti okokból kitüntetett szerepet kapnak a hálózatban „térégi jelentőségű mellékút”-ként.

A térégi jelentőségű mellékutak elemei általában a meglévő mellékúthálózat részeit képezik, azok színvonalasabb, jobb szolgáltatási színvonalra történő átépítését célozzák. Alapvető céljuk a magasabbrendű kapcsolattal el nem látott területek színvonalasabb közlekedési ellátásának biztosítása.

A megye területén az alábbi útvonalak térégi jelentőségű mellékútként való fejlesztése javasolható:

- Zalaegerszeg - Zalabér - (Sümeg)
- Zalaegerszeg - Nova (75. sz. főút)
- Zalabér - Zalaszentgrót - (Zalacsány)
- 86. sz. főút (7416 j. ök.út) - Csesztreg - (Bajánsenye)
- Bak - Borsfa - Becsehely
- Murakeresztúr - Tótszerdahely - Becsehely
- Lenti - Csömödér - Borsfa
- Nagykanizsa - Murakeresztúr - (Horvátország)
- Nagykanizsa déli elkerülő út a 61. sz. főút és a 6833 jelű ök.út között
- Zalaszentbalázs 74. sz. főút elkerülő
- (Galambok) - Sand - (Iharosberény - Csurgó)

A mellékút hálózat fejlesztésének tárgya a zsákfaluk zsák jellegének megszüntetése, illetve a hiányzó településközi kapcsolatok esetleges kiépítése. Esetenként felmerülnek olyan gondolatok, hogy a zsákfalu helyzetét javítani kell az egyetlen közúti kapcsolat kiegészítésével, hogy több irányból lehessen megközelíteni a települést. A zsáktelepülés, mint adottság - természetesen a viszonylag nem nagy községeket értve ez alatt - nem egyértelműen hátrány a település lakóinak életében. Kisebbségi település esetén (amely döntően lakóterületeket tartalmaz és a lakosság főleg mezőgazdaságból él, illetve mértékadó az üdülési, rekreációs jelleg), a kis forgalomból adódó csendesebb lakókörnyezet, a közlekedési ártalmak csökkent megjelenése, bizonyos biztonsági tényezők kifejezetten előnyösek lehetnek egy község életében. Nem elhanyagolható szempont a tervben hangsúlyosan szereplő turizmus figyelembe vétele sem, amely olyan kitörési pont lehet a megyében, amelynél az üdülés különböző szempontjainak megfelelő, de gazdasági potenciával nem rendelkező települések esetében a csendes vidéki életformát megőrzendőnek kellene minősíteni. Ez a kérdés erősen lakosság-függő, sokszor azonos helyzetben levő települések is egészen eltérő módon állnak ehhez a kérdéshez, nem ritkán a falu mértékadó személyiségeinek befolyása alapján.

A hiányzó településközi kapcsolatok kiépítésével kapcsolatban viszont gyakran felmerülnek a természetvédelmi ellenvélemények (az eddig érintetlen területeken közúti forgalom fog megjelenni, amely az állat- és növényállomány károsodását eredményezheti). Ennek a problémakörnek a megoldására javasolható a természetes állapothoz közeli megoldást adó utak kiépítése (pl. javított földút). Ez az esztétikai állapotot, az élővilágot nem zavarja, az ide nem való forgalmat nem vonzja, de elősegíti a terület fenntartását, ellenőrzését, kielégíti a helyben lakók kapcsolati igényét, javítja a lakosság ellátását és segíti az idegenforgalmat.

Zala megye Szlovéniával és Horvátország határos, a két országgal az alábbi közúti határátkelők kötik össze Magyarországot Zala megye területén. A megváltozott jogszabályi előírások alapján a megyei területrendezési tervek már nem ábrázolják a határátkelőket. Tájékoztatásul Zala megye területén a határátkelők az alábbiak:

Gyorsforgalmi- és főúthálózaton lévő határátkelők és határátlépési pontok:

Horvátország felé

- Letenye (M7)
- Letenye (7. sz. főút)

Szlovénia felé

- Tornyiszentmiklós (M70)
- Rédics (86. sz. főút)

Térségi jelentőségű mellékúton tervezett határátkelő:

Horvátország felé

- Murakeresztúr (Kotoriba irányába)

Szlovénia felé:

- Lendvadedes (Lendva irányába)

Vasúti közlekedés

Az egyéb országos törzshálózati vasútvonalak részét képező hálózati elemek:

Zala megye vasúthálózatának egyik legfontosabb eleme a Boba-Zalaegerszeg-Zalalövő-Bajánsenye vonal az V. sz. közlekedési folyosó része. A vasútvonal egyvágányú, villamosított, forgalma a vártnál jelentősebbnek bizonyul. Ez a vonal Zalaegerszeget jó helyzetbe hozta nem csak a hazai kapcsolatokat tekintve, hanem nemzetközi viszonylatban is.

A Budapest - Székesfehérvár - Nagykanizsa - Murakeresztúr - (Horvátország) vasútvonal megyei szakasza egyvágányú, villamosított.

A Murakeresztúr - Gyékényes egyvágányú villamosított vonal két fontos nemzetközi vasútvonalat köt össze: a Budapest - Murakeresztúr és a (Budapest) - Dombóvár - Gyékényes vonalakat.

A Szombathely - Zalaszentiván - Nagykanizsa vasútvonal észak-déli irányban teremt kapcsolatot az említett törzshálózati elemek között, egyvágányú, dízelvontatású vonal. Villamosítása esetén jól egészítené ki a jelenlegi villamosított hálózatot.

Ugyancsak az országos törzshálózat része a Balatonszentgyörgy - Tapolca egyvágányú, Balatonszentgyörgy - Keszthely között villamosított vonal. Műszaki állapota gyenge, a forgalom ehhez méretezett (a Balaton törvény hatálya alá eső területen halad).

A megye területén levő mellékvonalak (térségi jelentőségű vasútvonalak):

A Kőrmend - Zalalövő egyvágányú, nem villamosított vasútvonal jelenleg igen rossz műszaki állapotú. Mivel a GYSEV korszerűsíti a Sopron - Szombathely - Szentgotthárd vasútvonalat, célszerű lenne a Kőrmend - Zalalövő vonal korszerűsítésével (villamosítás, pályarekonstrukció) ehhez csatlakozni, mert a kapcsolati lehetőségek gyarapításával ez növelné a hazai vasúthálózat színvonalát.

A Zalaegerszeg-Rédics mellékvonal egyvágányú, nem villamosított, műszaki állapota miatt felújításra szorul, mely fejlesztést a 345/2012. (XII.6.) Kormányrendelet nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásnak minősített. Korábban Lendván keresztül kapcsolata volt a déli

vasútvonalakkal, de később a Rédics-Lendva szakasz megszüntetésre került. A megyei terv javasolja a lendvai kapcsolat visszaépítését, amely egyrészt biztosítaná a vonal fennmaradását, másrészt határon átnyúló gazdasági és idegenforgalmi lehetőségeket teremtené.

A megye vasúti forgalmának javítását célozza a Zalaszentivánnál előírányzott két deltavágány megépítése, amely remélhetőleg a közeli jövőben megvalósul.

Légiközlekedés

A megyében található repülőterek közül a zalakarosi a jövőben is a jelenlegi feladatok ellátására rendezkedik be, nagyobb arányú (a regionális repülőtér nagyságrendjét elérő) fejlesztés nem várható. Ez nem is lenne célszerű a környezetének üdülő jellege miatt. A további három repülőtér (Sármellék, Zalaegerszeg-Andráshida, Nagykanizsa) földrajzi elhelyezkedése a légiközlekedés szempontjából megfelelő lefedettséget képes biztosítani, azaz további repülőterek kijelölése, létesítése nem javasolt a megyében.

Kombinált közlekedés, logisztika

Zala megyében jelenleg nem adottak a kombinált közlekedés feltételei, mivel az ehhez szükséges kombiterminálok (RO-LA) nem épültek ki. Ugyanakkor a megyén áthaladó közúti tranzitforgalom vasútra „terelése” környezeti és forgalombiztonsági szempontból is kívánatos lenne. Kombiterminálok létesítése elsődlegesen jelentős közúti-vasúti csomópontokban, nagy teherforgalmú nemzetközi határátkelőhelyek térségében, vagy éppen már működő logisztikai központokban indokolt. A minőségi és versenyképes kombinált forgalom beindításához nemcsak átrakó terminálokra van szükség, de megfelelő vasúthálózatra is. A korábban jelzett vasútfejlesztések megvalósulása esetén lehet létjogosultsága kombiterminál létesítésének Nagykanizsa, Zalaegerszeg-Zalaszentiván, Rédics, Zalalövő térségében.

Zala megyében Zalaegerszeg és Nagykanizsa nagyságrendjénél fogva, Sármellék (Balaton tv.) pedig a repülőtér adta lehetőségek kihasználásával lehet fogadóképes térségi jelentőségű logisztikai központ létesítésére.

Kerékpáros közlekedés

A megyei kerékpárút-hálózati rendszer fő elemei az országos jelentőségű (MaTrT-ben meghatározott) kerékpáros útvonalak, amelyeket kiegészítenek a megyei turisztikai célterületek elérését biztosító térségi regionális nyomvonalak. A két hálózat jellemzően eltérő funkciót tölt be, ugyanakkor szükségszerűen ki is egészítik egymást. Míg az előbbi hálózat elsősorban a nagytávolságú, többnapos kerékpár-túrák nyomvonala, ahol minden nap más helyen történik az elszállásolás, addig a térségi hálózat a speciális turisztikai célterületek felkeresését teszi lehetővé egy napos, általában mintegy 20-40 km-es túra keretében.

A megyei kerékpárút-hálózat kialakításának fő feladata, hogy úgy képezzen egységes hálózatot, hogy a kerékpárturizmus elsődleges kiszolgálása mellett lehetőleg minél hosszabb szakaszokon biztosítsa a jellemzően települések közötti forgalom biztonságos lebonyolítását is. A megyei rendezési terv célja tehát a kerékpárút-hálózati rendszer összefüggéseinek megjelenítése, s nem foglalja magában az egyes települések vagy kisebb településcsoportok egyedi szakaszait, melyek szabályozása a településrendezési tervekben történik.

A megyei tervben jelölt kerékpáros kapcsolatok az útvonalakat jelölik, annak konkrét műszaki kialakítása (önálló kerékpárút, kerékpársáv, alsórendű úton vezetett, kerékpározásra kijelölt szakasz) a későbbi, részletesebb tervezés tárgya. Az előbbi megoldások közötti választás a gépjárműközlekedési útvonal forgalom-nagyságának függvényében dönthető el.

Országos kerékpárút törzshálózat útvonalai az érvényben levő megyei tervhez képest az MaTrT elfogadásával jelentősen megváltoztak, ezáltal a megyei regionális (térségi) vonalak is módosultak.

Az országos kerékpárút törzshálózat Zala megyét érintő elemei az alábbiak:

Közép-Európa Vizei kerékpárút a 14-es jelű EuroVelo útvonal része a megyét a Szentgotthárd - Zalalövő - Zalaegerszeg - Keszthely irányban érinti.

Délnyugat-magyarországi kerékpárút:

- (Budapest - Fonyód) - Keszthely - Sármellék - Zalakaros - Nagykanizsa - (Nagyatád - Horvátország)

Dunántúli határmenti kerékpárút (13-as jelű EuroVelo útvonal része)

- (Kölked - Siklós - Őrtilos) - Murakeresztúr - Molnári - Letenye - Bázakerettye - Tormafölde - Szécsisziget - Lenti - Rédics - Resznek - Nemesnép - Szentgyörgyvölgy - (Velemér - Bucsú - Hegyeshalom - Bezenye)
- Molnári- (Horvátország)
- Szentgyörgyvölgy - Magyarföld - (Bajánsenye)

Termál kerékpárút:

- Zalabér - (Kám - Csepreg)

A megye térségi kerékpárút-hálózatának elemei:

- Zalaegerszeg - Gellénháza - Gutorfölde - Szécsisziget
- Zalaegerszeg - Nagykutas - (Vasvár)
- Zalaegerszeg - Kehidakustány - Zalaszentlászló
- Zalaszentlászló-Zalaköveskút - (Vindornyaszőlős) - Kisgörbő - Mihályfa
- Batyk - Mihályfa - (Sümeg)
- Kehidakustány - (Zalacsány)
- Nagykanizsa - Hahót
- Nagykanizsa - Molnári
- Nagykanizsa-Kisfakos - Miháld - Galambok
- Miháld - Pat - (Böhönye)
- Ramocsa - Csesztreg - Pórszombat - Nova - Zalatárnok
- Szentkozmadombja - Hahót - Pacsa - (Zalaapáti)
- 86. sz. főút mentén: Zalalövő - Zalabaksa - Belsőárd
- Lenti - Kerkateskánd - Lovászi - Tornyiszentmiklós

A fenti országos és megyei kerékpáros útvonalak közvetlenül érintik a kistérségi központokat is, tehát a megyei szintű közlekedési kapcsolatok nem csak a közúti közlekedés területén megoldottak, hanem a kerékpáros közlekedésben is.

1.5. A térszerkezetet érintő energiaközmű-infrastruktúra fejlesztési javaslat Zala megye területére

Energiaközmű fejlesztésével elérendő cél a racionálisabb energiagazdálkodás, amely a fenntarthatóságot biztosítja a klímaváltozás okozta megváltozott környezetben. A klímaváltozás hatáskompenzálásához az energiafelhasználás növekszik és ezzel annak költségei is növekednek, miközben a cél a környezeti állapot javítása érdekében a káros kibocsátások csökkentése lenne és a fenntarthatóság javítása.

A megváltozott klimatikus viszonyok okozta felmelegedés kompenzálásához a mesterséges klimatizálás lassan elkerülhetetlenné válik, amely az energiafogyasztást, az energiaigényeket növeli. A környezetvédelmi igények és a fenntarthatóság javítása az energiaigény csökkentését igényelné. Az energiaközmű fejlesztési javaslat célja kiegyensúlyozni az energiafogyasztás növelést és csökkentést okozó igényeket. Az első lépés közműfejlesztési igény nélkül is elérhető azzal a tudatformálással, hogy egyszerű és ésszerű takarékossgal csökkenthető a fogyasztás és az el nem fogyasztott energia kíméli a legjobban a környezetet és csökkenti a költségeket. A következő lépés az energiafogyasztás csökkentése érdekében az utólagos hőszigetelés, árnyékolás stb alkalmazásával és a korszerűbb épületgépészettel, energiatakarékos berendezések alkalmazásával érhető el, amely ingatlan szinten valószínűsíthető meg, segíti az egyéni fenntarthatóságot, de település szintű energiagazdálkodási hatása csak lassabban jelentkezik.

Az a kettős cél, hogy a környezeti állapot a többlet energiatermelés hatására ne romoljon és a fenntarthatóság se legyen kedvezőtlenebb, csak az energiatermelésbe a megújuló energiahordozók nagyobb arányú bevonásával valószínűsíthető meg. A primer energiahordozói szerkezet módosítása, a megújuló energiahordozók hasznosításának intenzívebb igénybe biztosítja a racionális energiagazdálkodást. Ennek szorgalmazását már rendeletek is, pl a módosított 7/2006 TNM rendelet, amelynek megfelelően, új épületek építésénél 2019. január 1. napjától már a közel nulla energiaigényű épületek követelményszintjét kell alkalmazni, továbbá az épület energiaigényét az összesített energetikai jellemző méretezett értékéhez viszonyítva legalább 25%-os mennyiségben, helyben termelt megújuló energiaforrásból kell kielégíteni. Ennek az energiahatékonysági elvárásoknak megfelelően új épületet energiatakarékosan kell kivitelezni és az energiaszükséglet legalább 25 %-át megújuló energiaforrás hasznosításával, helyben termelt energiával kell megoldani.

Új építésnél ezzel a rendelettel a megújuló energiahordozó hasznosítása biztosított. A meglévő energiaszolgáltatás energiahordozó szerkezetének módosítása már sokkal nehezebb. A klímaváltozás okozta felmelegedés hatásának kezelése, különösen a többszintes, a hőhatásnak jobban kitett épületeknél kiemelt feladat lesz, amely a gépi hűtés alkalmazása nélkül nem lesz megoldható. A gépi hűtés energiaellátása jelentős energiaellátási fejlesztést igényel, amelyhez a megújuló energiahordozó bevonása nyújthat segítséget, hogy a többlet energiatermelés ne okozzon környezeti terhelés növekedést és a fenntarthatóság is biztosítható legyen.

Zala megye kedvező adottsága, hogy a telepszerű lakótelepeknél helyi kazántelegek, tetőkazánok, mint hőbázisok biztosítják a hőszolgáltatást (táv hőszolgáltatás a megyében csak Keszthelyen üzemel), amelyhez helyben kapcsoltnak lehet kiépíteni a hűtés megoldását is és annak energia szükségletének helyben megújuló energiahordozóval való kielégítési lehetőségét is.

A megye szintjén várható energiaigény növekedésnek a kielégítésére a meglévő energiaellátó rendszerek fejlesztése is szükséges, különösen figyelembe véve, hogy a megújuló energiahordozóként a közeljövőben legeredményesebben hasznosítható napenergia hasznosítási lehetősége időjárás függő, így a termelés-fogyasztás kiegyenlítésére a hagyományos energiarendszerek fejlesztése is szükséges.

Zala megye területén országos jelentőségű közcélú energiatermelő bázis nem üzemel. A megyében levő kiserőművek döntően helyi üzemi energiaellátását biztosítják. Meg kell említeni az utóbbi években

terjedő megújuló energiahordozót hasznosító erőművek megjelenését, de pontos lista nem áll rendelkezésre. A napenergiát hasznosító naperőmű parkok, a szélkerekek, villamosenergia közhálózatra termelnek, termelésük szorosan időjárás függő.

Összegezve a megye energiaellátása a területén áthaladó átviteli és szállítóhálózatokról történő vételezéssel, valamint az utóbbi években egyre gyarapodó számú megújuló energiát hasznosító helyi háztartási méretű, illetve kiserőművekből biztosított.

A megújuló energiahordozókból történő energiatermelés fokozása az energia forrásokban szegény országban miközben nagyon hasznos, a termelés-fogyasztás egyensúlyát szolgáló tároló kapacitás hiánya a hasznosítás lehetőségének korlátot szab. Egyéb okok mellett ez is hozzájárult a szélergia hasznosítás lehetőségét korlátozó rendeletek életbe léptetéséhez. A napenergia hasznosításánál a termelés-fogyasztás kiegyenlítésének igénye ugyanúgy jelentkezik. A termelt villamosenergia iparági fogadásához az elosztóhálózat fejlesztése, az alap hálózati rendszer tároló képességének növelése, illetve újabb kompenzációs beruházások megvalósítása szükséges. A termelt villamosenergia átvétel feltételeit a 2007.évi LXXXVI. törvény a villamosenergiáról szóló törvény rögzíti.

A megyében bár pontos nyilvántartás nem áll rendelkezésre, több és várhatóan növekvő számú háztartási méretű, 50 kVA alatti kapacitású naperőmű üzemel, amelynek a beruházásának a megtérülését az ad-vesz rendszer biztosítja. Az ad-vesz rendszerhez a hálózati fogadó készséget szolgáló elosztóhálózat fejlesztését a szolgáltató, Zala megyében az E.ON-ÉDÁSZ Zrt valósítja meg, a termelővel kötött megállapodás alapján. A hálózatépítés módjának lehetőségét az érintett település helyi építési szabályzata határozza meg. 5-50 MW alatti kiserőművekben termelt energiát főelosztó hálózaton tudja fogadni a szolgáltató. Az 5 MW alatti kiserőműben termelt energiát az elosztóhálózaton fogadja a szolgáltató.

A közelmúltban több naperőmű-park is létesült, illetve a beruházása folyamatban van, de erről pontos lista nem áll rendelkezésre, mivel ezek csak az egyes települések településrendezési eszközeiben, mint megújuló energiatermelésre alkalmas és kijelölt, többnyire beépítésre nem szánt különleges területként szerepelnek. A beruházás megvalósításánál csak azt kell figyelembe venni, hogy egy-egy telephelyen mekkora a tervezett villamosenergia teljesítmény. Annak nincs jelentősége, hogy egy településen belül hány telephelyen történik energiatermelés. Az energiatermelés villamosenergia hálózati rendszerre gyakorolt hatását az energia iparnak kell kezelni. A településrendezési eszközök csak a terület felhasználásával foglalkozik, ez irányú rendelet kiadását tervezik.

A megye energiaellátásában meghatározó szerepe továbbra is a területén áthaladó országos és térségi energetikai hálózatoknak van.

Villamosenergia ellátás

A megye villamosenergia ellátása -a saját ellátást szolgáló villamosenergia termelés felhasználásán kívül- az országos egységes hálózati rendszerről vételezett villamosenergiával elégítik ki. Az országos hálózati rendszerből a megye területén áthalad az országos 400 kV-os átviteli hálózat és a 132 kV-os főelosztó hálózati rendszer néhány szakasza és a megye területén Felsőpáhok területén üzemel a „Hévíz” néven nyilvántartott, valamint Söjtörön üzemel országos villamosenergia elosztó rendszer támpontjai, amelyek a megye villamosenergia ellátásában bázis, „energiaforrás” szerepet töltenek be.

400 kV-os átviteli hálózat távvezeték elemei:

- Felsőpáhok - (Litér)
- (Vép) - Felsőpáhok
- Felsőpáhok - Tornyiszentmiklós - Muraszemenye - országhatár - (Horvátország)

- Felsőpáhok - Kaposvár

Átvitelt befolyásoló 132 kV-os felosztó hálózat elemei:

- Felsőpáhok - Keszthely
- Söjtör - Lenti
- Lenti - országhatár (Nedeljanec)

Az országos hálózati rendszerből a megye területén jelentősebb villamosenergia ellátó rendszerekhez tartozó átviteli és főelosztó gerinchálózatok haladnak keresztül. Ezek a MAVIR Zrt üzemeltetésében levő nagyfeszültségű 400 kV-os és vannak átviteli szerepet betöltő MAVIR Zrt kezelésében levő 132 kV-os hálózati nyomvonalak is, továbbá a helyi szolgáltató, az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. által üzemeltetett 132 kV-os főelosztóhálózat.

Térségi ellátást biztosító 132 kV-os főelosztó hálózat meglévő elemei:

- Lenti - (Pankasz)
- Zalaszentgrót - (Sümeg)
- Söjtör - Nagykanizsa
- Söjtör - Keszthely
- Keszthely - (Marcali)
- Keszthely - (Tapolca)
- Keszthely - (Sümeg)
- Keszthely - Zalaegerszeg
- Zalaegerszeg Dél - Keszthely-Zalaegerszeg távvezeték felhasítási pontja
- Zalaegerszeg - (Körmend)
- Nagykanizsa - Berzence
- Nagykanizsa - Kanizsavár

A megyében az átviteli hálózatok fejlesztési szándékait rögzítő 2017-es elfogadott iparági dokumentáció rögzíti, amely alapján rövid távon megvalósítandó fejlesztés nem érinti a megye területét, de megvalósítandó fejlesztési szándékok vannak. Ezek a jelenleg 132 kV-on üzemelő Keszthelyi alállomás fejlesztése. A megyében a jelenleg Söjtör-Lenti és Horvátország irányú 400 kV-os hálózatfejlesztés távlati megvalósítását tervezik, valamint új alállomás létesítését Lenti térségében. Folyamatban levő beruházás a Hévíz - Žerjavinec (HR) kétrendszerű 400 kV-os határkeresztvező távvezeték I. rendszerének áttérítése Cirkovce (SI) irányába (érdemi magyar oldali költségvonzata nincs).

A fogyasztók közvetlen villamosenergia ellátását szolgáló hálózati rendszert jelenleg az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt biztosítja. A szolgáltató a 132 kV-os főelosztó hálózati rendszerén keresztül csatlakozik a MAVIR Zrt által üzemeltetett hálózathoz, amelyen keresztül a villamosenergia vételezése biztosított. A 132 kV-os főelosztó hálózatra telepített 132/22, 132/10 kV-os alállomás üzemel Keszthelyen, Zalaszentgróton, Zalaegerszegen, Bocföldén, Söjtörön, Lentiben és Nagykanizsán. A megye területén üzemelő alállomásokról induló középfeszültségű gerinc elosztóhálózattal biztosítják az egyes települések ellátását.

A várható villamosenergia igény növekedés kielégítésére újabb főelosztó hálózati létesítmények elhelyezését tervezik, amelynek ellátására főelosztó hálózat fejlesztése is szükséges.

Térségi ellátást biztosító 132 kV-os főelosztó hálózat tervezett elemei:

- Zalaszentgrót - (Vasvár) - (Szombathely Vépi út)
- (Marcali) - Nagykanizsa hosszabb távú megvalósítás

A meglévő és tervezett 132 kV-os hálózat szállítja a villamosenergiát a megye 132/35(/22)(/10) kV-os alállomásaihoz, amelyek a fogyasztók közvetlen villamosenergia ellátási bázisának tekinthető. A megye

villamosenergia fogyasztóinak főbb ellátási táppontjai, a fogyasztói alállomások, amelyekről induló középvezetési (35, 22, 10 kV-os) gerinchálózat táplálja az egyes településeken belül elhelyezett fogyasztói transzformátor állomásokat. A fogyasztói transzformátoroktól induló alacsony feszültségű elosztóhálózatról elégtételt ki az egyes fogyasztók igényeit.

A területrendezési tervben a villamosenergia közművek rögzítésének, szabályozásával, egyrészt helyet kell biztosítani a hálózat meglévő és tervezett, föld feletti és alatti hálózatok és létesítmények számára, valamint a biztonsági övezetek számára. Másrészt szabályozni kell területgazdálkodási szempontból a hálózatok fektetési módját. A villamosenergia iparági előírások csak az új építésű vezetékekre ad utasítást, a fektetés belterület, illetve külterületi meghatározásával. Az építésügy azonban nem használja a belterület- külterület tagolását, hanem beépítésre szánt és nem szánt területet határol el. Ezért szükséges, hogy a települési igények, elvárások is a fektetés módjának meghatározásában szerepeljen. A területrendezési tervben rögzített iránymutatás segítséget nyújt a TKR-ben rögzítendő települési, település képi, esztétikai követelmények érvényesítéséhez. A villamosenergia hálózatok fektetési formájának meghatározásánál figyelembe kell venni, a klímaváltozás okozta felmelegedés és szélsőséges szélhatás kompenzálására szolgáló igényeket, figyelembe kell venni, hogy a megye gazdasági életében fontos gazdasági ágazattá váló idegenforgalom fejlesztési igényét, a környezeti állapot fejlesztését, azon belül a látvány, településképi, tájkép javítását.

A klímaváltozással járó szélsőséges szélhatások mellett üzembiztos szolgáltatás érdekében, a napfény-hő hatás kompenzálását szolgáló növény, fasor telepítéshez szükséges helybiztosítása érdekében, továbbá a tájképi, településképi védelem érdekében a vezetékek földalatti elhelyezése javasolt. Az így felszabaduló területen növény-fa telepítéssel javítható a környezeti állapotot. A hálózatépítés iparági tervek és beruházások alapján valósul meg, de a hálózatépítés lehetőségét a helyi építési szabályzat rögzíti.

Földgázellátás

A megyében a termikus energiaellátás energiahordozója a földgáz, amely segítségével az egyes ingatlanokon automatikus üzemvitelű hőellátást lehet biztosítani. A földgázellátás Zala megyében a legutolsó rendelkezésre álló statisztikai adatok szerint 17 település kivételével, szinte település szintű kiépítettséggel rendelkezik.

A vezetékes gázellátás kiépítésének a hagyományos energiahordozó okozta környezetterhelés csökkentésén túl, társadalom-politikai hatása is van, mert az előregedő társadalomban az egyes, különösen kisebb lélekszámú települések népességmegtartását segíti. A megye gázellátását, az egységes országos földgáz szállítóhálózati rendszerhez tartozó, megye területén áthaladó vezetékekről biztosítják. A szénhidrogén szállító hálózatokat a FGSZ Földgázszállító Zrt üzemelteti.

Zala megye területét érintő nemzetközi és hazai szénhidrogén szállítóvezeték elemei:

- (Lengyeltóti) - Nagykanizsa
- (Babócsa) - Nagykanizsa
- Nagykanizsa - Becsehely
- Becsehely leág
- Nagykanizsa - Pusztaderics
- Pusztaderics - Nagylengyel
- Pusztaderics - Lenti
- Gutorföle leág.
- (Devecser) - Nagylengyel
- Zalaegerszeg leág.
- (Dabronc) - (Tapolca)

- Várvölgy leág. - Keszthely
- Pókaszepek - (Körmend)

Meg kell említeni, hogy a megye területének dél-nyugati szélét érinti a „Déli áramlat” nagynyomású szállítóvezeték nyomvonalának előzetes terve, amelynek megvalósítása bizonytalan.

A fogyasztók földgázellátásának egyetemes szolgáltatója az NKM Zrt., a hálózat üzemeltetője az E.ON KÖGÁZ Zrt. A megyében a fogyasztók földgázellátására egységes elosztóhálózati rendszert építettek ki, amelynek betáplálása az országos nagynyomású szállító távvezeték hálózatról biztosított. A betáplálás több helyen történik, a nagynyomású szállítóvezetékre telepített átadó állomások segítségével.

A megye területén több gázátadó/elágazó/szakaszoló állomás, mint a gázellátás bázisa üzemel. Zala megye területén üzemelő átadóállomások, mint bázishelyek a következők: Pókaszepek, Zalaegerszeg, Gellénháza, Tófej, Lenti, Magyarszerdahely, Nagykanizsa, Becsehely, Zalakaros-Balatonmagyaród, Sümegcsehi, Várvölgy, Keszthely települések közigazgatási területén üzemelő átadóállomások. A megye területén kívül eső átadóállomás felől mindössze három település gázellátása történik, Zalaháshágy, Vaspör és Hagyárosbörönd. Néhány szomszédos Vas megyei település ellátása viszont Zala megyei átadóállomás felől történik. A gázátadó-nyomáscsökkentőkön keresztül nagyközép-nyomású vezeték szállítja a földgázt a településekig, általában a települések határába telepített gázfogadóig és a nagyközép/közép nyomásszabályozóig.

A gázátadó-nyomáscsökkentőkön keresztül nagyközép-nyomású vezeték szállítja a földgázt a településekig, általában a települések határába telepített gázfogadóig és a nagyközép/közép nyomásszabályozóig. A települések közötti elosztás nagyközép-nyomású vezetékkel épült ki, ez képezi a megye gázellátó hálózatának a gerincét és erről ellátott a megye településeinek jelentős hányada. A többi település a nagyközép-nyomású vezetékekre telepített 6/4, 6/3-as nyomáscsökkentőkről indított középnyomású hálózatokról ellátott. Az egyes településeken belül a fogyasztók gázellátása vagy közvetlen nagy-középnyomású hálózatról vagy a település gázfogadjánál elhelyezett nyomáscsökkentőtől indított középnyomású gázelosztó hálózatról kiépített bekötéssel történik, vagy körzeti nyomáscsökkentőkről indított kisnyomású elosztóhálózattal biztosított. A kisnyomású elosztóhálózattal történő ellátásnál, az arról kiépített ingatlan bekötéssel közvetlen fogyasztói igényeket lehet kielégíteni. A nagyközép-, vagy középnyomású hálózatról bekötött, ellátott ingatlanokon a fogyasztói gázellátáshoz egyedi helyi, házi nyomáscsökkentőket kell telepíteni, amellyel előállított kisnyomású földgázzal lehet a fogyasztói igényeket kielégíteni. Körzeti nyomáscsökkentők telepítése és kisnyomású gázelosztás csak városokban és annak is az intenzívebben beépített központi területén fordul elő. A megyében a településeken belüli gázelosztás jellemzően középnyomáson került kiépítésre.

Földgázelosztó hálózat elemei

Gázátadó megnevezése	Érintett települések
Pókaszepekt gázátadó	Pókaszepekt-Türje-Szalapa
	Türje-Zalaszentgrót
	Pótaszepekt-Alibánfa-Alsónemesapáti-Pölöske
	Alibánfa-Zalaszentlőrinc-Vasboldogasszony
	Zalaszentlőrinc-Zalalövő
	Alsónemesapáti-Zalaegerszeg
Zalaegerszeg (Csácsbozsok) szakaszoló állomás	Zalaegerszeg-Dél
Zalaegerszeg gázátadó állomás	Zalaegerszeg Észak-Teskánd-Babosdöbréte
Nagylengyel csomópont és gázátadó	Nagylengyel
	Nagylengyel-Gellénháza

	Nagylengyel-Ormándlak
Pusztaderics csomópont	Pusztaderics
	Pusztaderics-Tófej
	Pusztaderics-Pusztaszentlászló-Söjtör
Gutorfölde gázátadó	Gutorfölde-Csertalajos-Ortaháza-Páka
Lenti gázátadó állomás	Lenti-Iklódbördöce
	Lenti-Rédics-Resznek
	Lenti-Csesztreg
	Lenti-Lovászi-Tornyiszentmiklós-Kerkaszentkirály-Muraszemenye
Magyarszerdahely gázátadó	Magyarszerdahely-Zalaszentbalázs
	Magyarszerdahely-Gelsesziget-Pacsa
Nagykanizsa csomópont és gázátadó	Nagykanizsa Nyugat-Sormás-Rigyác
	Nagykanizsa Nyugat-Fityeház-Múrákeresztúr
	Nagykanizsa Nyugat-Nagyrécse
	Nagykanizsa Nyugat-Újudvar-Zalaújlak
Becsehely gázátadó állomás	Becsehely-Letenye
	Becsehely-Tótszentmárton-Tótszedahely-Molnári
Sümegecsehi gázátadó állomás	Sümegecsehi

Meg kell jegyezni, hogy a megye természeti energiaforrása a megkutatott szénhidrogén vagyona, amelynek kitermelését szolgáló műtárgyak és részben üzemelő, részben üzemben kívüli hálózatok több helyen is megtalálhatók a megyében, helyi jelentőséggel:

- Zalaegerszeg-Gellénháza,
- Gellénháza-Tófej,
- Tófej-Báza,
- Bázakerettye településeket érintő nyomvonalon.

A MOL Zrt nyilatkozata szerint Zala megyében üzemeltetésében szénhidrogén (olaj, CH termék) termékszállító hálózat távvezetéke nem üzemel a megye területén fejlesztési terve sincs.

Megújuló energiahordozók

Az energiatermelésre alkalmas megújuló energiaforrások hasznosítása Zala megyének energia ellátásában meghatározó szerepet töltött be. A Magyarországon rendelkezésre álló valamennyi megújuló energiaforrás hasznosítására van példa a megyében. A további hasznosítási lehetőségekről is tanulmányok, tervek, stratégiák készültek. Előremutatónan energiagazdálkodási léptékben a napenergia hasznosításnak van energiagazdálkodást érintő fejlesztési lehetősége.

Természetesen a többi megújuló energiahordozó hasznosítása is támogatandó, jelentőségük megyei szintű energiagazdálkodásra azonban kisebb hatású, helyi jelentőségű. Bár a biogáz program, a biomassza erőművi hasznosítása túlnőtt a helyi jelentőségen, fejlesztési jövőjét a kibocsátása miatt, az utóbbi időkben már nem tartják annyira kedvezőnek.

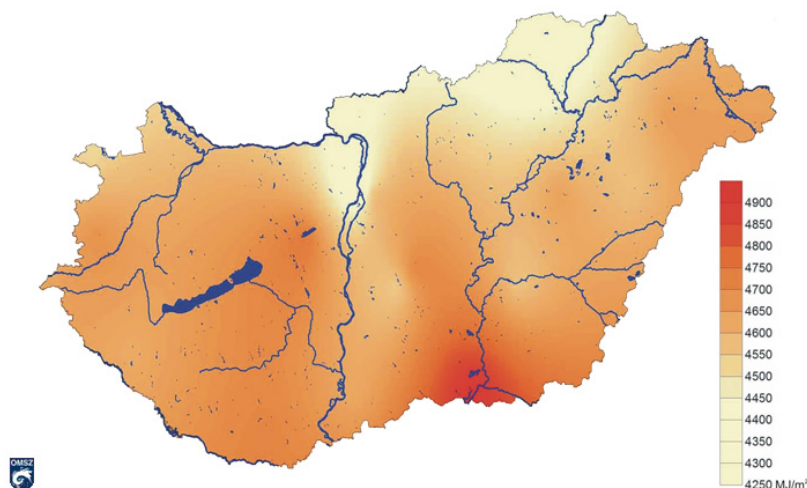
A földhő hasznosítása, hőszivattyú alkalmazása várhatóan hosszabb távon is helyi jelentőségű, döntően épületgépészeti szintű beruházás marad. A geotermális energia, amelyben gazdag Zala megye, bár annak még az erőművi hasznosítására is készült már tanulmány, valójában a turisztikai hasznosítás lesz a meghatározó.

A vizsgálatokban rögzített 68 termálkút mellett meg kell említeni Zala megye területén a 27 hasznosíthatónak ítélt meddő szénhidrogén kutat. Ezek a meddő szénhidrogén kutak mélysége a Kilimán kútjai kivételével mélyebbek, mint 1500 m. A felhagyott szénhidrogén kutakban várható hőmérsékletet felül kell vizsgálni, mert felhagyásuk 40-60 éve történt. A 2016-ban készült Magyarország geotermikus felmérése című tanulmányban rögzített, hasznosításra alkalmasnak ítélt meddő szénhidrogénkutak:

	Rövid név	Település	Földrajzi helyszín				Talp- mélység σ	Mélyítés éve
			Hrsz.	EOV _x	EOV _y	EOV _z		
1	Bot-1	Zalaegerszeg	01092/1	164 180,4	485 098,2	247,5	1 812	1958
2	Bot-2	Kisbucsa	3440	165 943,8	487 275,0	220,1	1 539	1959
3	Di-7	Esztergályhorváti	064/7	151 117,6	501 768,6	112,9	2 283	1962
4	H-11	Pusztamagyaród	165	144 817,2	483 318,5	212,2	1 708	1943
5	H-70	Hahót	0684/2	146 123,3	485 143,7	234,0	1 453	1961
6	HS-65	Hahót	0695/1	147 069,9	485 766,9	200,8	1 428	1949
7	Ho-2	Dobronhegy	042/13	166 434,7	474 750,3	195,9	2 473	1958
8	Ki-8	Kilimán	115	145 302,9	490 871,4	146,2	638	1952
9	Ki-13	Kilimán	126	145 551,8	490 218,0	161,8	586	1953
10	Le-I	Zajk	033/1	126 333,2	472 696,5	166,3	3 786	1968
11	N-K-2	Vaspör	023/16	176 499,3	466 882,3	232,3	2 610	1985
12	Nab-3	Nagybakónak	181	133 780,4	495 836,9	258,2	2 700	1978
13	NI-236	Iborfia	010/7	156 914,7	474 476,2	241,0	3 030	1962
14	NI-346	Pálfiszeg	2	162 834,2	473 234,5	244,4	2 426	1962
15	Pu-10	Pusztaderics	062/1	144 346,7	477 725,1	286,2	1 880	1973
16	Sa-1	Csonkahegyhát	0128/20	162 975,7	470 035,8	197,1	2 209	1944
17	Sa-5/A	Csonkahegyhát	114	163 518,0	470 051,3	200,7	1 955	1961
18	Sa-6	Csonkahegyhát	083/6	164 913,3	471 284,8	269,5	2 481	1961
19	Szil-4	Szilvagy	0103/2	155 831,9	465 080,0	220,3	3 154	1960
20	Szil-9	Becsvölgye	0546/4	157 762,1	468 456,0	209,1	2 894	1961
21	Szil-10	Becsvölgye	548	159 104,3	468 147,1	244,2	2 651	1968
22	Szil-35	Nova	0188/3	154 274,5	467 955,0	196,5	3 393	1973
23	D-1	Újudvar	0148/11	134 243,4	491 887,6	182,5	2 606	1944
24	Zm-2	Pölöske	165	154 023,1	486 351,7	162,6	3 417	1963
25	Zm-3	Söjtör	290	153 152,5	484 404,1	176,7	3 002	1962
26	Zeb-1	Zebecke	42430	147 409,7	469 906,6	166,4	2 500	1988
27	Zeb-2	Nova	1292	149 927,2	468 679,9	201,4	3 929	1977

A korábbi területrendezési terv a megye kedvezőbb szélhatásának hasznosítását preferálta, amelynek megvalósítását az időközben történt szabályozás megállította.

Töretlen jövője a napenergia hasznosításának van, amelyből évi 1900-2000 óra hasznosítható, 4600-4700 MJ/m² termelhető.

A megye keleti szélén és ahol a turisztikai fejlesztés szezonális jellegű, a kihasználtság és a napenergia hasznosítási lehetősége, a termelés-fogyasztás egybeesése a napenergia napkollektoros hasznosítása is megtérülő beruházással megvalósítható. A megye területén általánosan a naperőműves, villamosenergia termelési célú hasznosítás lehetősége biztosított. A napenergia hasznosításra van mód sziget üzemben is, ha helyi akkumulációval a termelést-fogyasztást ki tudják egyenlíteni. Gazdasági szempontból az ad-vesz rendszer igénybe vétele biztosítja a beruházás megtérülését, illetve a naperőmű parkkal közcélú villamosenergia termelés egyre szélesebb körű, ahol a szolgáltatóval egyeztetve az átvételi tarifa érvényességével a termelt villamosenergia értékesíthető.

A megújuló energiahordozó hasznosítás területrendezési tervekben való szerepeltetése nagy száma miatt gondot okoz, ezért javaslat készül a kezelési lehetőségére. A megye szerkezeti tervén csak az 50 MW feletti közcélú villamosenergia termelő erőmű megjelenítése szükséges, ilyen erőmű Zala megyében jelenleg nincs és létesítési szándéka sem ismert. A megújuló energiahordozó hasznosítási lehetőséget a településrendezési eszközök keretében kell vizsgálni. Számára beépítésre nem szánt különleges megújuló energiatermelő terület jelölendő ki. Egy-egy telephelyre külön-külön meghatározott teljesítmény alapján határozható meg, hogy annak a beruházásnak, az átfogó területrendezési tervben való szerepeltetése szükséges-e. A korábbi gyakorlattól ellentétben az önálló telephelyeken előállított villamosenergia teljesítményt e vonatkozásban önállóan kell mérlegelni. Az az aggály, hogy az ország villamosenergia rendszere, hogy tudja fogadni ezekkel a beruházásokkal időjárás függvényben termelt, a fogyasztás-termelés egyensúlyához nem illeszkedő energiát, azt az iparágnak kell szabályozni a területrendezéstől függetlenül.

1.6. A vízi közművek fejlesztési javaslata

Ivóvíz ellátás

Zala megye valamennyi települése rendelkezik egészséges, közüzemű vízellátással, az ellátottság is egy-egy településen belül, közel település szintű, így a vízellátás fejlesztési célja, a kedvező ellátottság megőrzése és annak hosszú távú fenntartásának biztosítása. A mennyiségi ellátás jelenleg biztosított. A vízminőség azonban több helyen is javításra szorul. A megfelelő ivóvíz minőségű víz hosszabb távú biztosítása csak fejlesztésekkel tartható fenn.

A megye ivóvíz bázisa döntő hányadban a felszín alatti vízkészlet. Az ivóvíz ellátás több mint 50 %-át rétegvizekből elégítik ki, a karsztvíz és parti szűrésű vízkivétel meghaladja a 20-20 %-ot, a talajvíz ivóvízként történő hasznosítása 1 % körüli. Ezeknek a vízbázisoknak döntő többsége sérülékeny, így hogy a jó minőségű vízszolgáltatás hosszabb távon fenntartható legyen a vízbázisok védelme kiemelt feladat.

A vizsgálatokban részletezettek alapján a rétegvizeknél általában a 30 m feletti vízkivétel, amely a porózus vízadóra támaszkodik, vízminőség védelmi szempontból a nagyon érzékeny kategóriába sorolható. A 30 m-nél mélyebb rétegekből kitermelt víz, már csak mérsékelten érzékeny. A karsztvíz kivétel mindenhol a vízbázis védelmére érzékeny kategóriába tartozik. A parti szűrésű vízkivétel ez ideig vízminőségi szempontból kedvezőnek bizonyult, a klímaváltozás, a megváltozott csapadék események hatására előforduló meder kiszáradása, vagy árhullám levonulása kapcsán azonban a parti szűrésű vízkivétel vízminősége, egyáltalán a kivétel lehetősége bizonytalanná vált. A helyi vízkivételek előforduló mennyiségi és vízminőségi problémáinak kompenzálására áthidaló megoldást a regionális vízellátó rendszerek biztosítják.

A megye területén országos jelentőségű távlati vízbázis ugyan nem szerepel, de a megye felszín alatti vízkészlete regionális elosztó rendszer üzemeltetésével a megye településeinek az ivóvíz ellátását, a mennyiségi igényeket ki tudja elégíteni. Az előforduló vízminőségi problémák elsősorban a vízbázisok vízminőségének a védelmét szolgáló előírások betartásával rendezhetők, további vízminőség javítás, már ez irányú vízkezelő beruházásokkal korrigálhatók.

A helyi jelentőségű, kistérségi ellátási feladatú vízmű kutak törvény szerint előírás alapján meghatározott, vízminőség védelmét biztosító hidrogeológiai védőidom kijelölésével és az arra vonatkozó előírások betartásával a helyi vízbázisok vízminőség védelme biztosítható. Kiemelt feladat, hogy a hidrogeológiai belső idom a vízművek tulajdonába, kezelésébe legyen. A hidrogeológiai külső, „A” és „B” védőidomokra a 123/1997 (VII.18.) kormányrendeletben és a hidrogeológiai védőidom határozatában leírtak betartásra kerüljön. A kormányrendelet elfogadása óta a terület felhasználási lehetőségekben több változás történt, aminek rendeleti követése nem történt meg, így pl a kereskedelmi gazdasági területekre vonatkozó megállapításokat nem tartalmaz. Azokat a területfelhasználási lehetőségeket, amelyet nem jegyez egyértelműen a rendelet, annak a hidrogeológiai védőidomon való elhelyezése csak az ágazattal folytatott egyeztetés alapján jelölhető ki.

A természeti, földtani, hidrogeológiai adottságok alapján kirajzolódott az országos vízminőség védelmi területek övezete, amelyre vonatkozóan a településrendezési eszközökben kell szabályozást írni. Az MaTrT-ben az Országos vízminőség-védelmi terület övezetére rögzített előírás:

15. § (1) Az országos vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről a kiemelt térség és a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

(2) Az övezetbe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket, és a helyi építési szabályzatban az építési övezetre vagy övezetre vonatkozó szabályokat kell megállapítani.

A vízbázisok védelme érdekében ennek teljesítése is szükséges.

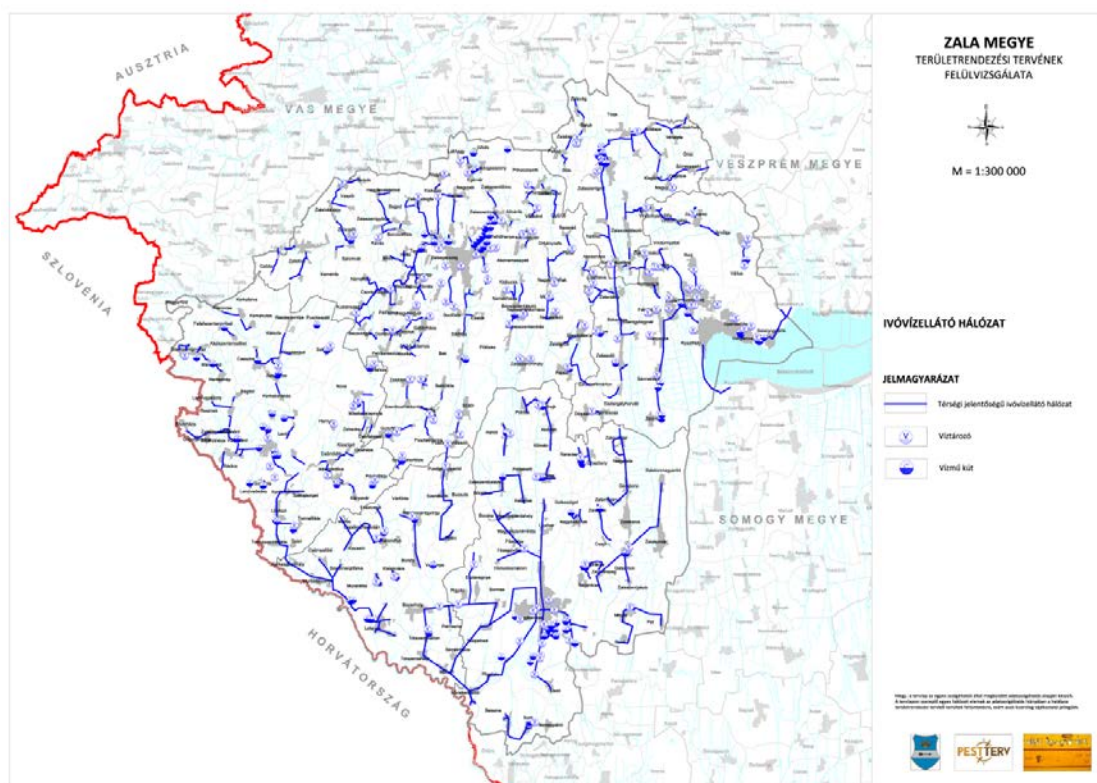
Zala megyében az ivóvíz ellátás döntő hányada a felszín alatti vízkészletből történik, a felszíni vizek vízminőség védelmét is biztosítani kell, amelyből a felszín alatti vízkészletek pótlódnak.

Zala megyében a vízellátást biztosító szolgáltatókban várhatóan hosszabb távon sem várható változtatás. A vízellátás megyei szinten nagyon kedvező, a lakások vezetékes ivóvíz bekötöttsége 95,49 %-os, 80 % alatti ellátottsággal rendelkező település mindössze 12 van: Kerkakutas, Géttye, Felsőpánd, Szentpéterfőldé, Ormándlak (64,11 %), Kustánszeg, Gyűrűs, Gomboszeg, Zalasárszeg, Szíjártóháza, Lendvajakabfa (62,22 %) és Kozmadombja, amelyből kettő van 70 % alatt. A kedvezőtlen ellátottságú településeken kevesebb ember él. A megyében mindösszesen 12601 fő számára nem biztosított a közüzemi hálózati ivóvízellátás.

A megye jelenlegi kedvező ellátottsága alapján vízellátás vonatkozásában a fejlesztési feladatokban ma már a még teljes körű ellátással nem rendelkező településen kívül, ahol az ellátottság növelése is még feladat, többnyire már a "minőség" biztosítása kerül előtérbe a vízellátás fejlesztési feladatok körében. A

„minőségi” igény pedig elsődlegesen a vízminőségre vonatkozik. Ezért a jövő feladata, rövid és hosszabb távú időciklusban egyaránt a vízbázisok fokozott védelmének biztosítása. Az adatszolgáltatás során rendelkezésre bocsátott információk is megerősítik, hogy a fejlesztések döntően vízminőség javítását szolgálják. Az ivóvíz ágazat területén elfogadott és nevesített vízminőség javítási, fejlesztési projekteket a vizsgálati fejezetekben mutattuk be.

A közműszolgáltatók a fogyasztói vízellátást vagy saját vízbeszerzéssel, saját vízbázisról településen belüli elosztással, vagy kistérségi regionális hálózattal, vagy nagy regionális hálózatról vételezett vízzel látják el a településeket. A helyi, megfelelő vízminőségű vízbeszerzést, a helyi bázis elszennyeződése esetén a regionális rendszerek fejlesztésével lehet pótolni. A regionális vízbeszerzés lehetősége, ezért különös figyelmet érdemel. Az ellátás biztonsága érdekében a kistérségi-, térségi szolgáltató művek összekapcsolása, regionális rendszerek kialakítása növeli az ellátás biztonságát és a hosszabb távú jó minőségű vízellátás lehetőségét biztosítja.

Zala megye vízellátó hálózata

Forrás: Szolgáltatói adatok, illetve a hatályos területrendezési terv alapján saját szerkesztés

A vízigény prognózis készítésénél figyelembe kell venni, hogy a fenntartási költségek csökkentése érdekében a víztakarékosság igénye az energiatakarékossághoz hasonlóan határozott igénnyé vált. Első lépésben e vonatkozásban is a tudatformálás, a takarékos vízhasználatra nevelés a fontos, ezt követi a már beruházás igényű víztakarékos berendezések alkalmazásának előtérbe kerülése. A komolyabb ivóvízfogyasztás csökkenést az eredményezi, ha a költségigényesen kezelt jó vízminőségű vizet olyan célra nem akarják felhasználni, amely nem igényelne ivóvíz minőséget.

A házi kutak, a szürkevíz használat csökkentheti az ivóvíz felhasználást, amely jelentősen csökkentheti a háztartások vízellátásának költségeit. Ma kimondható, hogy hosszabb távon a takarékos vízhasználattal mennyiségi ivóvíz igény növekedéssel nem kell számolni. Számolni kell a házi kutak növekedésével. Ma már házi kutat létesíteni is csak az arra vonatkozó engedéllyel lehet.

Összefoglalva: a megyében rendelkezésre álló ivóvíz bázisok a várható távlati igényeket, természetesen

a bázisok, elosztóhálózatok és azok létesítményeinek megfelelő korszerűsítésével és fejlesztésével ki fogja tudni elégíteni.

Egyéb vízellátás

A nem ivóvíz minőségű vízigények kielégítésének gazdaságosságára törekedve, annak kielégítésére lokális megoldást keresnek. Erre a talajvizek, rétegvizek, felszíni vizek is rendelkezésre állnak. Távolatlag a legnagyobb vízhiány a mezőgazdaságban, az agrárágazatban várható, amelynek vízellátására az öntözőcsatornák, öntöző hálózatok kiépítési igénye várható. Ezek jellemzően a felszíni vizekre támaszkodva alakíthatóak ki. A kiskertek, zöldfelületek locsolóvíz igényének kielégítése is távolatlag egyre kevésbé veszi igénybe az ivóvíz hálózatot, hanem a helyi vízbeszerzés kap egyre hangsúlyosabb szerepet. A helyi vízbeszerzés keretében a csapadékvíz visszatartása is fontos megoldandó feladattá fog válni.

Szennyvízkezelés

A vizsgálatok lapján a szennyvíz közcsatornás elvezetésének és kezelésének megoldása lassan indult el Zala megyében. A hazai gyakorlatnak megfelelően, a szennyvizeket az egyedi házi gyűjtőmedencékbe gyűjtötték és a talajba szikkasztották, jelentős környezet szennyezést okozva. A folyamat megállítására hazai és nemzetközi támogatás segítségével elindította az intenzív szennyvízhálózat és szennyvíztisztítás fejlesztését. Bár az közelmúltban a fejlesztések megtorpanni látszanak, a megyében jelenleg a közcsatorna hálózatra csatlakozó lakások aránya 77,18 %.

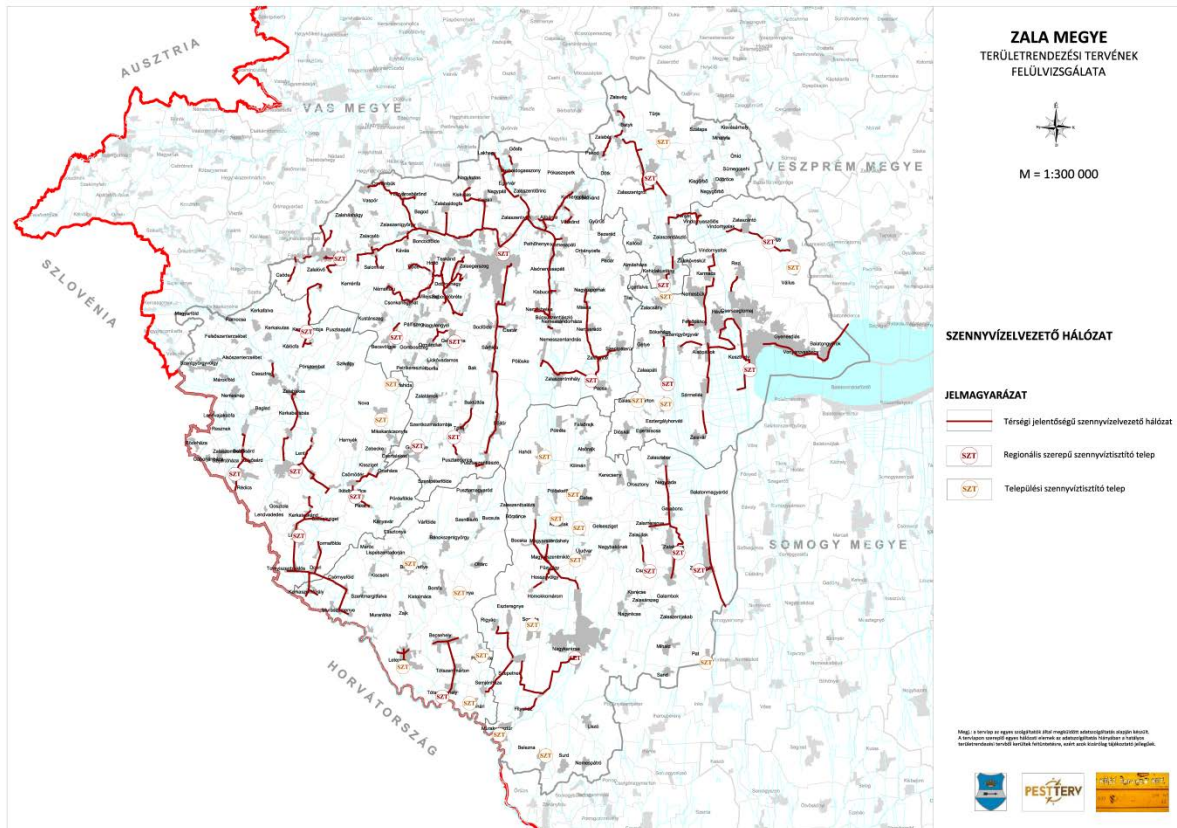
A megvalósított csatornázási program hatására több szennyvíztisztító telep létesült és több km csatornahálózat épült. Ma is még 90 településen nincs kiépített közcsatorna. A közcsatorna hálózattal nem rendelkező települések:

Dióskál, Egeraracsa, Gétye, Ligetfalva, Zalaköveskút, Alsószenterzsébet, Baglad, Bödeháza, Felsőszenzterzsébet, Gáborjánháza, Gosztola, Hernyék, Kerkafalva, Kerkakutas, Lendvadedes, Lendvajakabfa, Magyarföld, Márokföld, Mikekarácsonyfa, Nemesnép, Pórszombat, Pördefölde, Pusztapáti, Ramocsa, Szentgyörgyvölgy, Szíjártóháza, Szilvagy, Zalasombatfa, Zebecke, Bánokszentgyörgy, Borsfa, Bucsuta, Kiscsehi, Kistolmács, Lasztonya, Lipeszentadorján, Maróc, Murarátka, Oltárc, Pusztamagyaród, Szentlisló, Szentmargitfalva, Várfölde, Zajk, Alsórajk, Börzönce, Felsőrajk, Kerecseny, Kilimán, Liszó, Miháld, Nagybakónak, Nemespátró, Orosztony, Pölöskefő, Pötréte, Sand, Surd, Zalasárszeg, Zalaszentjakab, Almásháza, Bezeréd, Csertalagos, Gombosszeg, Gyűrűs, Iborfia, Kustánszeg, Lickóvados, Milejszeg, Orbányosfa, Padár, Pálfiszeg, Petrikeresztúr, Szentkozmadombja, Szentpéterfölde, Tilaj, Zalaháshágy, Zalatárnok, Döbröce, Dötk, Kallosd, Kisgörbő, Kisvásárhely, Mihályfa, Nagyörbő, Óhid, Sénye, Sümegcsehi, Szalapa és Tekenye.

Szerencsésen a csatornázatlan települések alacsony lélekszámúak, így a csatornázatlan településeken mindössze 20253 ember él és ez a megye lakosságának mindössze 7,24 %-a. A csatornázatlan településeken és a csatornázatlan városrészekben a szennyvizek jelentős hányadát, ma is a talajba szikkasztják. Megye szinten a talajba szikkadó szennyvíz mennyisége eléri a 8423 m³/nap átlagos mennyiséget, amely a talaj, talajvíz, rétegvizek elszennyeződését okozzák. Különösen a megye északi részén, ahol a vízbeszerzés kisebb talpmélységű rétegvizes kutakkal történik, komoly veszélyforrása a helyi vízbázisoknak.

Ahogy azt a vizsgálatok feltárták a jelentősebb szennyezést nemcsak a talajba szikkasztott szennyvíz mennyisége okozza, hanem ezt tovább fokozza a szennyvíz szennyezettségének növekedése, azaz annak a minősége, mivel a házi szennyvíz (megnövekedett mosószerfogyasztás stb miatt) egyre magasabb nitrogén és foszfortartalmú. Ezek a szennyező anyagok a talajba és a talajvízbe jutva, nagyon veszélyeztetik elsődlegesen a felszín alatti, de a felszíni víztesteket is.

A vízellátáshoz hasonlóan Zala megyében a már csatornázott települések döntő hányadának szennyvíz elvezetését, kezelését, elhelyezését három szolgáltató biztosítja.

Szennyvízelvezető hálózatok

Forrás: Szolgáltatói adatok, illetve a hatályos területrendezési terv alapján saját szerkesztés

A meglévő csatornahálózat és szennyvíztisztító telepek elsősorban a kommunális szennyvizet gyűjtik össze és tisztítják. A nagyobb ipari üzemek saját ipari szennyvíztisztítóval rendelkeznek, melynek üzemeltetését is maguk végzik. A szennyvíztisztítás egyik végtermékének, a tisztított víznek a befogadói a vízfolyások. A másik végterméknek, a szennyvíziszapnak az elhelyezése jellemzően még ma is mezőgazdasági területen történik, de biomasszaként feldolgozva az energiatermelési hasznosítása növekvő tendenciájú.

A közelmúltban tapasztalt szennyvízgyűjtés, kezelés fejlesztésének a megtorpanása feloldódik, mivel az adatszolgáltatás során rendelkezésre bocsátott információk is megerősítik, hogy fejlesztési tervek elindultak és azok megvalósítása folyamatban van. Zalavíz Zrt. szolgáltatási területén elfogadott valamint további igényként bejelentett EU támogatásból megvalósítandó és tervezett projektekről. Az elfogadott és nevesített projektek:

1.) Lenti és térsége KEHOP szennyvíz projekt:

Lenti projekt érintett települései: Lenti, Rédics, Külsősárd, Belsőárd, Resznek, Szilvagy, Pórszombat. Műszaki tartalom: Lenti szennyvíztelep felújítása, fejlesztése, Lenti városban csatorna rekonstrukció, Rédics és társtelepülései valamint Szilvagy és Pórszombat csatlakoztatása Lenti központi szennyvíztelepre. Két utóbbi településen a teljes csatornahálózat kiépül. Rédics településen üzemelő jelenlegi szennyvíztelep megszűnik. Projekt megvalósítási szakaszban van. (Lenti fejlesztés kerete nettó 2,1 milliárd Ft. Befejezési határidő: 2020. december hó.)

2.) Zalaölvő KEHOP szennyvíz projekt:

Projekt nevesített települése Zalaölvő város. Műszaki tartalom: Zalaölvő szennyvíztelep felújítása, fejlesztése, illetve városban új csatorna bekötések és rekonstrukció fog megvalósulni. Projekt megvalósítási szakaszban van. (Zalaölvő fejlesztés kerete nettó 715 millió Ft Befejezési határidő: 2020. december hó.)

3.) Gellénháza KEHOP szennyvíz projekt:

Projektben Gellénháza település van nevesítve. Műszaki tartalom: meglévő telep felújítása és fejlesztése áll középpontban rekonstrukciós munka elvégzése mellett. (Projekt előkészítési szakaszban van. Gellénháza fejlesztés kerete nettó 420 millió Ft. Befejezési határidő: 2020. év I. félév.)

4.) Kányavár VP (Vidékfejlesztési Program) szennyvíz projekt:

Műszaki tartalom: települési csatornahálózat kiépítése, önálló természetközeli technológiával üzemelő szennyvíztisztító megépítésével. Projekt előkészítési szakaszban van. (Kányavár fejlesztés kerete nettó 168 millió Ft. Befejezési határidő: 2020. március hó.)

Szennyvíz ágazat területén további KEHOP konstrukcióban megvalósítandó tervezett projektekre tett igénybejelentések

5. Óhid és térsége szennyvízelvezetési és kezelési projekt:

Tervezett projektben résztvevő települések: Óhid, Kisgörbő, Nagygörbő, Döbröce, Sümegcsehi, Szalapa, Mihályfa, Kisvásárhely. Műszaki tartalom: nyolc település csatornázása, melyek az új építésű Óhid központú szennyvíztelepre történnek bevezetésre.

6.) Zalaszentgrót és térsége szennyvízelvezetési és kezelési projekt:

Tervezett projektben résztvevő települések: Zalaszentgrót, Tekenye, Túrje. Műszaki tartalom: Zalaszentgrót szennyvíz telep felújítási és fejlesztési munkái, Tekenye, Zalakoppány és Zalaszentgrót hiányzó utcáinak csatornázása valamint Túrje település csatlakozása Zalaszentgrót városi szennyvíztelepre. Túrje szennyvíztelep fejlesztést követően megszüntetésre kerül. (Igényelt költségkeret nettó 1,1 milliárd Ft.)

7.) Dióskál-Egeraracsa szennyvízelvezetési projekt:

Tervezett projektben résztvevő települések: Pacsa, Dióskál, Egeraracsa Műszaki tartalom: Dióskál és Egeraracsa települések csatornázása és szennyvizek bejuttatása fogadó Pacsa városi szennyvíztelepre. (Igényelt költségkeret nettó 971 millió Ft.)

8.) Zalaháshágy szennyvízelvezetési projekt:

Tervezett projektben résztvevő települések: Zalaölvő, Zalaháshágy Műszaki tartalom: Zalaháshágy település teljes körű csatornázása és a keletkező szennyvizek bejuttatása Zalaölvő városi szennyvíztelepre. (Igényelt költségkeret: nettó 474 millió Ft.)

9.) Dél-Zalai Vízmű területén tervezett fejlesztés

Nagykanizsa agglomeráció csatornahálózat és szennyvíztisztító telep fejlesztése projekt:

Szennyvízelvezetés, kezelés fejlesztési feladat Zala megyében a már csatornázott településeknél a még nem csatornázott településrészek mielőbbi csatornázása, a csatornahálózat bővítése és a rácsatlakozás mértékének növelése. A csatornázatlan településeknél viszont fontos szempont a szennyvízgyűjtés-kezelés mielőbbi megoldása.

A csatornázatlan települések közül egy sem tartozik a 2000 LEÉ-et meghaladó települések közé. A legutolsó rendelkezésre álló statisztikai adatok szerint a 90 2016-ban még csatornázatlan település közül mindössze 9 település (Bánokszentgyörgy, Borsfa, Pusztamagyaród, Felsőrajk, Miháld, Surd, Zalatárnok, Óhid, Sümegcsehi) lakónépessége haladja meg az 500 főt (de 1000-t egy sem éri el). A 90 település felének népessége 100 fő alatt van. Meg kell említeni, hogy Óhid és Sümegcsehi csatornázásának megoldása, Óhidon szennyvíztelep létesítése már tervezett.

A nem csatornázott a településeknél mindig felmerül a korszerű egyedi házi szennyvízkezelő berendezések alkalmazása. A tapasztalatok azonban országosan nem egyértelműen pozitívak, a lakosság

fegyelmettsége, amely a házi szennyvízkezelést lehetővé tenné általában nem biztonságos, így azokon a településeken, ahol ennek alkalmazása kockázatos lenne, felszíni és felszín alatti vízbázis, országos vízminőség védelmi területek övezetén a vízbázisok védelme érdekében, ott az alkalmazását nem kellene támogatni.

Nem véletlen, hogy az országban vannak olyan vízügyi hatóságok, ahol a házi szennyvízkezelést csak olyan formában támogatják, ha a tisztított víz elvezetése nem a talajba szikkasztással, hanem élővízi bevezetéssel megoldható. Ezzel a folyamatos ellenőrzés lehetőségének biztosításával a kockázat jelentősen csökkenthető. A biztonságot adó megoldás csak a közcatornás szennyvízelvezetéssel érhető el.

Meg kell említeni, hogy vannak azonban olyan beépítésre szánt és beépítésre nem szánt településrészek, amelyeknek jól és gazdaságosan működtethető közhálózati csatorna csatlakozását a nagy távolság, az ingatlan időszakos hasznosítása nem tenné lehetővé. Az elmúlt időszakban jelentős kutatások-fejlesztések alapján fejlesztették ki azokat a szakszerű szennyvízkezelő házi berendezéseket, amellyel a szennyvizet, természetesen, ha azt, egyéb helyi, természeti, hidrológiai, geológiai adottság nem akadályozza, lehet helyben a szennyvizet kezelni és elhelyezni. Természetesen ennek alkalmazását is csak ott szabad megengedni, ahol azt, kockázatmentesen az állampolgárra lehet bízni és azt a helyi építési szabályzat megengedi. A vízbázisok védelme érdekében azt a kockázatot viszont sehol sem szabad felvállalni, amelynél a tisztított víz ellenőrzés nélkül, közvetlen talajba szikkadna. Csak olyan kisberendezés egyedi használata támogatható, ahol a tisztított szennyvíz befogadója élővíz és így a tisztítás minősége bármikor ellenőrizhető.

A megye területének jelentős hányada országos vízminőség védelmi területek övezetén fekszik, amelyre egyedi szabályozás előírása szükséges. Az alapelv, hogy a vízkészlet veszélyeztetését nagy biztonsággal ki kell zárni. Beépítésre szánt területen és beépítésre nem szánt vízbázis védelmi, vagy országos vízminőség védelmi területen elsődlegesen a teljes közműellátás kiépítési kötelezettségét kell előírni. Ehhez meg kell jegyezni, hogy a teljes közműellátás szennyvízelvezetés vonatkozásában kizárólag az OTÉK 8.§-a alapján „közüzemű” szennyvízcsatornával történő elvezetéssel teljesíthető. Amennyiben a település csatornázatlan, vagy a közcatorna hálózat nagyobb távolságban van, akkor a szennyvízelvezetés kezelés megoldására a következő ajánlás adható. Ha:

- a) a szennyvíz közcatorna hálózat 200 m távolságban rendelkezésre áll, akkor a közhálózati csatlakozást ki kell építeni az adott ingatlanon keletkező szennyvíz mennyiségétől függetlenül,
- b) a napi keletkező szennyvíz mennyisége nem haladja meg az 5 m³-t (200 m-től nagyobb távolságra érhető el a közcatorna hálózat) a szennyvizet víz-zárósági próbával igazoltan, vízzáróan kivitelezett, fedett, zárt medencébe kell összegyűjteni és a kijelölt ürítő helyre.
- c) a napi keletkező szennyvíz mennyisége meghaladja az 5 m³-t (200 m-től nagyobb távolságra érhető el a közcatorna hálózat) akkor helyben létesítendő szennyvíztisztító kisberendezés is alkalmazható:
  - ca) ha a tisztított vizek számára a megfelelő felszíni befogadó rendelkezésre áll (tisztított vizet sem szabad talajba szikkasztani)
  - cb) ha az egyéb előírások, korlátok nem tiltják, valamint illetékes szakhatóságok hozzájárulnak,
  - cc) a kisberendezés védőterület igénye nem nyúlhat túl a tárgyi telken,
  - cd) a tisztítóberendezéssel azt a tisztítási hatásfokot kell teljesíteni, amit a befogadóhoz igazítva az illetékes szakhatóság meghatároz,
 ha bármelyik illetékes szakhatóság nem ad hozzájárulást a helyi szennyvíztisztító kisberendezés létesítésére, ki kell építeni a közcatorna csatlakozást az bármekkora távolsággal érhető el.

1.7. Tájszerkezet alakítása, tájrendezési és természetvédelmi irányelvek

Tájrendezési és természetvédelmi irányelvek

A Zala megyei területrendezési terv készítésének irányelvei, azok alapjainak 2005-2006. évben történő lerakása óta lényegileg változatlanok, a 2010-ben történt felülvizsgálat alkalmával is igazolták megfelelőségüket, és nagy valószínűséggel a jelen módosítás során is biztosíthatják azt a folyamatosságot, amelyet a zalai táj értékeinek védelme, egyedülálló karakterének garantálása szükségessé tesz. A tájrendezési irányelvei a tervkészítés általános irányelveivel és célkitűzéseivel összhangban a megye területének - településeinek, kistérségeinek - **fenntartható fejlődését** célozzák.

A fenntartható fejlődés elvének megvalósítása magában foglalja a megye értékeinek, sajátosságainak megőrzését és a koordináció követelményeinek való egyidejű megfelelést a szerkezeti, területfelhasználási beavatkozások tervezése és megvalósítása során. A koordináció követelménye egyrészt a megyén belüli települések és ezek együtteseinek együttműködését, összehangolt fejlesztését és rendezését, másrészt a megye nagyobb térségbe, Nyugat-Magyarországba való illeszkedését jelenti. A megye értékeinek védelme és sajátosságainak megőrzése a táji - természeti és művi értékvédelem mellett a kulturális, gazdasági és néprajzi hagyományok megőrzését is jelenti.

Tájrendezési szempontból elsődlegesen a táji adottságok, ezen belül is a táji, természeti értékek megőrzése a feladat, összehangoltan a megye fejlődését szolgáló területfelhasználási és szerkezeti változtatások meghatározásával.

A megye tájszerkezetének és tájhasználati módjainak alakítása a táj- és természetvédelmi szakterület mellett a környezetvédelmi, mező- és erdőgazdasági, közlekedési, közmű és településrendezési ágazatok függvénye és bizonyos szempontból ezek szintézisének tekinthető. Az ágazatok közül tájrendezési szempontból kiemelt figyelmet érdemel a tájhasználati módok egy csoportját meghatározó és tájszerkezeti tényezőként is fontos *táj- és természetvédelmi szakterület*, valamint más-más szempontból az *agár- és a közlekedési ágazat*.

A táj- és természetvédelem témakörében meghatározásra kerül a különböző szinten védett és védendő területeken, értékeken túl ezek és a köztes nem védett, de táji, természeti szempontból értékordozó területek összefüggő rendszere, az **ökológiai hálózat**, amely táji szempontból a legfontosabb térségi jelentőségű szerkezeti elem.

Az ökohálózat jelentős része szervesen kapcsolódik a táj vízrajzi adottságaihoz, a folyó és patak völgyekhez. Ezekben a térségekben fontos az ár- és belvízvédelmet szolgáló vízrendezési, valamint a természeti értékvédelmet szolgáló tájrendezési érdekegyeztetés, illetve ennek során az ökológiai szemlélet erősítése (bővebben lásd a vízrendezési fejezetben kifejtve.).

A tájhagyományok megőrzéséhez kapcsolódó speciális feladat a megye Őrségi zugában fennmaradt sajátos (szeres) településszerkezeti formák, és más (művi és települési értékvédelmi fejezetekben rögzített) települési értékeinek megtartása.

A térségi és települési infrastruktúra szempontjából szerkezetképző **közlekedési hálózat** fejlesztése vonja maga után a legegységesebb tájszerkezeti változásokat, új települési és térségi kapcsolatok létrejöttével. Az új nyomvonalak vezetése, települési és ökológiai hálózati elemekkel való egyeztetése fontos feladata a tájrendezési tervnek. Fontos a felsőbbrendű - országos és térségi - tervekben előírt közúti és vasúti fővonalak megfelelő tájbaillesztése, tájrendezési szempontból is megfelelő nyomvonallevezetése és kialakítása.

Az agrárium ágazatain belül szinte egyedülállóan változatosak, sokrétűek mind a mezőgazdasági, mind az erdőgazdálkodási tájhasználatok megjelenési módjai, a mezőgazdasági és az erdőterületek egységes tájgazdálkodási struktúra keretei között való kezelésének célszerűsége. Erre igencsak megfelelőnek bizonyult az előzményi tervek vegyes térségi kategóriája (*a jelenlegi szabályozás megszüntette ezt a kategóriát!*) és az ezt kiegészítő térségi övezeti rendszer. Ezeken belül is speciális tájrendezési feladatként jelentkezik a megyében a sajátos település- és tájszerkezettel rendelkező kistérségek (szőlő- és borvidéki területek, kertes mezőgazdasági térségek, az Őrvidékkel határos mozaikos területek) tájvédelmi szempontból is megfelelő településrendezési feladatainak megoldása.

Szerencsés tájrendezési adottság, hogy a megyében nem számattevőek - csak helyi szinten jelentkeznek - a külszíni bányászat által okozott tájkárosító hatások. Tájvédelmi és területrendezési szempontból is megfelelően kezelhetők ezek a problémák a településrendezési tervekben.

Tájszerkezet

A tájszerkezet alakítása szempontjából elsődleges a **megye ökológiai hálózati rendszerének** kiteljesítése, a meglévő elemek összekapcsolásával, illetve kiegészítésével. Az ökológiai hálózat legértékesebb és legmagasabb szinten védett elemei az *országos védettségű* természeti területek, a megye területén levő *nemzeti parkok, tájvédelmi körzetek és természetvédelmi területek*. Ezek kisebb-nagyobb zöld szigeteket képeznek a megye viszonylag jelentős hányadán és közöttük húzódnak a fő ökológiai folyosók (a megyében elsődlegesen a Mura-völgyhöz kapcsolódó vizes-nedves, gyepek-erdős természeti és extenzív mezőgazdasági területsáv).

Az elsődleges hálózat kiegészül másodlagos, *megyei - helyi szintű* ökológiai elemekkel, amelyeket a *helyi védettségű területek* és valamennyi az elsődleges hálózathoz nem tartozó *természeti- természetközeli terület*, meglévő és tervezett ökológiai- és zöldfolyosó együttese képez. Az ökológiai folyosók a megye természetföldrajzi sajátosságainak megfelelően elsősorban a kisvízfolyásokhoz, patak völgyekhez, illetve a hegy- és dombvidéki területek meredek oldalainak erdőihez, illetve mindkét felszíntípusnál extenzív gyepekhez kapcsolódnak. A zöldfolyosók a meglévő és tervezett művi tájelemek (közlekedési és más műszaki infrastruktúra nyomvonalak, új beépítések, településszegélyek) zöldfelületi kiegészítését, környezetvédelmét és tájbaillesztését szolgáló meglévő és tervezett zöldsávok, véderdősávok és erdősítések.

Az ökológiai hálózat országos elemeit kiegészítő megyei szintű alkotórészek egymáshoz és az országos hálózathoz is kapcsolódva képeznek rendszert. E rendszer sajátja, hogy a megye minden regionális szinten értelmezhető és jelentős meglévő és tervezett természeti, természetszerű, természetközeli és renaturált területét magában foglalja, függetlenül ezek jelenlegi és tervezett védettségi szintjétől és tulajdonviszonyaitól. Ezért is szükséges e területek védelme, fenntarthatósága érdekében a területrendezési terv keretében - a településrendezési tervek szintjére is átvihető és átvehető - speciális tájhasználati-tájvédelmi szabályozást adni, a tiltások és korlátozások mellett meghatározva - ha nem is teljeskörűen ezen terv keretében -, a támogatások és ösztönzések lehetőségeit is.

Az ökológiai hálózat országos elemeit kiegészítő legfontosabb megyei szintű hálózati elemek az alábbiak:

- helyi védettségű természeti területek,
- erdőterületek (meglévő erdők és tervezett erdősítések, erdősítésre alkalmas területek)
- kisvízfolyások (patakok, erek, stb.) medre és parti sávjai, valamint egyéb vízfelületek (tavak, tározók),
- a megye mezőgazdasági összterületének jelentős hányadát adó gyepterületek,
- extenzív műveléssel fenntartandó mezőgazdasági területek (nagyraosztott a fentiekkel átfedésben),
- zöldfolyosók (meglévő helyi szintű ökofolyosók, védőzöldsávok, véderdő telepítések).

Tájhasználati módok

A tájhasználati módok jövőbeli alakulása szempontjából a tájrendezési fejezet elsősorban a mezőgazdasági és az erdőgazdasági tájhasználatot illetően meghatározó, az egyéb tájhasználati típusok (települési, műszaki infrastrukturális, stb.) más szakági munkarészek keretében meghatározott struktúráját illetően ezek térbeli megjelenését, tájbaillesztését segíti elő. A tájrendezésnek egyre jelentősebb szerepe van a felszíni vízrendezés (folyó- és kisvízfolyás szabályozás, ár- és belvízvédelem), a vízfelületek alakítása terén is, az ökológiai szemlélet erősödésével.

A mezőgazdasági - és erdőterületek strukturálását és fejlesztését egyre nagyobb mértékben áthatja a racionális tájgazdálkodás - a termőhelynek megfelelő művelési ágak és módok megválasztása -, valamint a települési és természeti környezet-védelem térségi szintű figyelembe vételének szempontjai. Ezzel összhangban a nem természeti alapú tájhasználatok (beépítések, műszaki infrastruktúra létesítmények, műszaki és kommunális telephelyek, stb. által igénybevett területek) zöldbeágyazására, tájbaillesztésére, a természeti és mesterséges zöldfelületi rendszerek szerves összekapcsolását elősegítő településrendezési ajánlásokat is tartalmaz jelen tervmódosítás.

A tájhasználati módok különböző területfelhasználásai fölött külön réteggként jelennek meg a térségi övezetek, részben funkcionális, részben védelmi tartalmakkal. Ezek közös metszete alapvetően négy féle agrár-tájhasználati módot határoznak meg:

- védett mezőgazdasági térségben,
- védettséggel nem érintett mezőgazdasági térségben,
- védett erdőtérségben,
- védettséggel nem érintett erdőtérségben.

Az egyéb, nem agrárjellegű tájhasználatok közül táji léptékben a települési, másodlagosan a vízgazdálkodási térség jelenik meg, az egyéb térségtípusok a fentiekhez kisebb felületen, pontszerűen jelennek meg.

1.8. Mező- és erdőgazdálkodási szakági javaslatok

A hatályos megyei térségi szerkezeti tervhez képest a változások elsősorban az MaTrT következményei.

A 2013-ban elfogadott OTTr-hez képest a 2018-as módosítás a megye területén **növelte az erdőgazdálkodási térség területét**. Ennek kapcsolódó szabályozása, övezeti rendszere is változott.

A megyében kiemelt jelentősége van a helyi tájhagyományokat őrző mozaikos tájhasználat fenntartásának, továbbá lehetőség van az erdőterületek, fásítások növelésére és ezzel a biológiai sokféleség növelésére, illetve a táj változatosabbá, turisztikai szempontból is vonzóbbá tételére.

A térségi szerkezeti tervhez kapcsolódó ajánlások, irányelvek részletes szempontokat fogalmaznak meg a táji, természeti értékek védelmére, az ökológiai hálózat területeinek biztosítására, a tájképvédelemre, a hagyományos tájszerkezet megőrzésére, fejlesztésére és a mezőgazdaság, erdőgazdaság több funkciós fejlesztésére vonatkozóan is.

Mezőgazdasági térség

A **mezőgazdasági térség területe** a jövőben is meghatározó marad, mint területi súlyát illetően elsődleges, ökológiai szempontból másodlagos tájhasználati mód. A megye tájgazdálkodásában továbbra is a mezőgazdaság a meghatározó az erdőgazdálkodás mellett, csökkenő területi aránya ellenére is (a fent említett „erdősítésre elsődlegesen alkalmas területek övezete” elsősorban a gyengébb termőképességű mezőgazdasági területek rovására került kijelölésre). A területrendezési terv agrárgazdasági céljaként a felülvizsgálat során, a racionális földhasználati elveknek megfelelően, a legjobb termőképességű területek művelésben tartásának biztosítását fogalmaztuk meg. Ezek lehatárolását az MATRT alapján, az ott meghatározott kiváló termőképességű szántók övezete alapján tettük meg.

A mezőgazdasági térség területfelhasználására vonatkozó megyei irányelvek szakmai megalapozása és tájrendezési javaslatai

A tervelőzmények illetve a megye táji - területi adottságainak ismeretében megfogalmazhatók azok a térségi ajánlások, irányelvek, amelyek a mezőgazdasági térség optimális tájhasználatának legfontosabb szempontjait és javaslatait foglalják össze.

Az alábbiakban összefoglaljuk azokat a javaslatokat, amelyek közül a legfontosabbak bekerülhetnek a terv elfogadásra kerülő munkarészeibe is:

- A termőföld más célú hasznosítása csak a legszükségesebb mértékben és elsősorban a jelenleg beépített területtel határos gyengébb termőhelyi adottságú területeken javasolható. Az átlagosnál jobb minőségű termőföld beépítésre szánt területtől csak kivételesen indokolt esetben jelölhető ki, amennyiben a más célú hasznosítás helyhez kötöttnek minősül, közérdekű és jóváhagyott településfejlesztési koncepcióban támogatott célt szolgál, és arra a funkcióra gyengébb minőségű termőföld nem áll rendelkezésre.
- A mezőgazdasági térség területfelhasználása során - a mindenkori terület potenciálja és a művelési ág együttes figyelembevételével - ösztönözni kell a gazdaságos árutermelésre alkalmas birtokméretek kialakítását. Ahol a birtokméret az adott művelési ághoz viszonyítva megfelelő, és táji, természetvédelmi érdekeket nem sért, lehetővé kell tenni farmgazdasági típusú területek kijelölését - a gazdálkodással való együttműködés lehetőségének biztosítását - is.
- A termőterületek védelme érdekében külterületen településrendezési tervekben az OTÉK-ban megengedett telekminimumnál nagyobb, illetve az ott megengedett beépítési %-nál kisebb értékeket célszerű meghatározni a beépíthetőség feltételeként, továbbá célszerű a kisebb üzemméretű területek kijelölése helyett a birtokközpontos rendszer ösztönzése a településrendezési tervekben. A mezőgazdasági térséghez tartozó területek további felaprózódását a településrendezés eszközeivel is gátolni kell.
- A mezőgazdasági térségben elő kell segíteni az agrár-térszerkezetet előnyösen formáló mozaikos védő erdősávok, fasorok telepítését, egyben biztosítani kell a meglévő mezsgyék, erdősávok védelmét. A területeken meg kell akadályozni a talaj fizikai, kémiai és biológiai degradációját.
- A mezőgazdasági térség részét képező kertgazdaság területeken - differenciált külterület-szabályozással, azon belül a helyi sajátosságokhoz illeszkedő területfelhasználási kategóriák alkalmazásával törekedni kell a terület rendeltetésszerű használatához képest intenzívebb beépítések meggátolására. A tájkarakter védelme érdekében a településrendezési tervek készítése során javasolt az OTÉK-ban megengedett telekminimumnál nagyobb - irányelvként: hagyományos szőlő- és intenzív kertészeti területeknél legalább 1500-3000m², nem hagyományos szőlő- és gyümölcsös területeknél min 3000-6000m² -, illetve az OTÉK-ban megengedett beépítési %-nál kisebb - 0 és 1% közti - értékeket meghatározni a beépíthetőség feltételeként. A mezőgazdasági térséghez tartozó borvidéki és szőlőkataszterbe sorolt területeken a beépítés településrendezési tervben megállapítandó feltétele a szőlő művelési ágaknak megfelelő területhasználat.

- Amennyiben a szántóföldi művelés építményigénye az övezeten kívül(i birtokközpontban) nem biztosítható, a településrendezési tervben megengedhető annak létesítése a terület táji-természeti értéket nem képező részén, max. 0,5%-os, tájbaillő beépítettséggel. Az állattartás, szénatárolás településtervben meghatározandó építményigénye is csak tájba illesztett módon biztosítható, a terület táji-természeti értéket nem képező részén, max. 0,5%-os beépítettséggel.
- A mezőgazdasági térség hasznosításánál érvényesíteni kell a „vizek mezőgazdasági eredetű, nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló, rendeletben foglalt előírásokat.
- A térség területhasználata során biztosítani kell az ökológiai tájgazdálkodás, a racionális földhasználat elveinek érvényesülését, meg kell védeni az értéket képező hagyományos tájkarakter elemeit, a mezőgazdasági tájfasítás és dűlőrendszer értékeit. A térségben össze kell egyeztetni a mezőgazdasági hasznosítás, valamint a táj- és természetvédelem érdekeit, az optimális tájhasználat kialakítása érdekében.
- A magasabb ökológiai, de alacsonyabb termőhelyi értékű mezőgazdasági területek az agrárkörnyezetvédelmi alapú környezetkímélő területhasználat, az ökogazdálkodás és az erre épülő ökoturizmus és vidékfejlesztés javasolt célterületei, ennek megfelelően itt kiemelt fejlesztési és rendezési cél a táji változatosság, mozaikosság fenntartása: gyepek - ligetek - erdők, nádasok, nedves - vizes élőhelyek megóvása illetve területi részarányuk növelésének elősegítése.
- Az intenzív művelésből kivonandó öko- (bio-) és egyéb külterjes mezőgazdálkodásra sem alkalmas területek elsősorban extenzív gyepegazdálkodással, honos fajokkal történő ligetes fásítással, halastóként vagy egyéb vizes- nedves élőhelyek kialakulására módot adó formában hasznosítandók.
- A térségben elsődlegesen a táj értékeinek és karakterének megőrzését szolgáló tájhasznosítási módokat szükséges támogatni. Ezen belül - a területi adottságok és alkalmasság figyelembevételével - az extenzív gyepegazdálkodás - rét és legelőgazdálkodás -, ár- és hullámtéri gazdálkodás, víztározás, halastavak, és többcélú tározók létesítése élvezzen prioritást. A mezőgazdasági térség gyengébb termőhelyi adottságú területein - az agrár, a környezetvédelmi és az erdészeti támogatási formák összehangolt alkalmazásával - ösztönözni kell a szántóterületek arányának csökkentését, a gyepek és erdőterületek arányának jelentős növelését. A vízfolyások menti hullámtéri területeken és a megyei területrendezési tervben ökológiai zöldfolyosóként tervezett területeken található szántóterületeket erdősíteni, fásítani, illetve gypesíteni célszerű.
- A mezőgazdasági térség beépítésre szánt területté való minősítése általában nem kívánatos, kivételesen csak abban az esetben, ha a terület természeti-, tájképi értékei nem károsodnak, adottságai is fennmaradnak, továbbá a terület biológiai sokfélesége sem károsodik helyreállíthatatlanul. A térségben - a megyei szerkezeti tervben ábrázolt területeken és építményeken túlmenően - új építmény létesítése is csak indokolt esetben, a természeti értékek, tájképi adottságok károsítása, sérelme nélkül legyen lehetséges. Fáslegelőn, nedves réten és lápos-mocsaras területen ill. azok 500 méteres körzetében a vonalas létesítmények telepítése elkerülendő. A vízkinccs megőrzendő, a felszíni és csapadékvizeket lehetőleg helyben kell tartani, a talajvíz csökkenését eredményező tevékenység csak kivételesen, indokolt esetben végezhető.
- A mezőgazdasági térségben a táj- és természetvédelmi szempontoknak alárendelten kell elősegíteni az erdősávok, fasorok telepítését, de elsődlegesen a meglévő mezsgyék, facsoportok, erdősávok védelmét kell biztosítani.

A mezőgazdasági térség speciális adottságú részterületeinek elkülönítése a térségi szerkezeti tervben nem történik meg, azonban részben önálló övezetként, részben önálló szabályozási előírások illetve ajánlások kidolgozásával javasolta kezelésük.

A mezőgazdasági térség speciális adottságú részterületein - borvidéki területek, szerves területek - kívül magában foglal olyan érzékeny természeti területeket és hagyományosan kertgazdasági hasznosítás alatt álló részterületeket is amelyek, sajátosságaik miatt külön figyelmet érdemelnek.

Az érzékeny természeti területek nem állnak természetvédelem alatt, nem tartoznak védett tájhoz, illetve ökológia hálózathoz, de táji - ökológiai adottságaik miatt különleges szabályokkal és lehetőségekkel is rendelkeznek. Jellemzőjük, hogy általában mezőgazdasági művelés alatt állnak (jobb esetben gyepek, vagy nádas, rosszabb esetben intenzívebb művelési ágakban) és táji - természeti értékeik fenntartásához sajátos kezelésekre van szükség. Mivel ennek korlátozó és támogatási formái külön jogszabályban meghatározásra kerültek, önálló területrendezési tervi elkülönítésük nem indokolt, viszont szükséges legalább irányelvi szinten összefoglalni a fenntarthatóságuk érdekében megfogalmazható szabályokat, ajánlásokat.

Az érzékeny természeti területeken támogatott természetkímélő tájgazdálkodással kell biztosítani az élőhelyek, a biológiai sokféleség védelmét, a tájképi és kultúrtörténeti értékek összehangolt megőrzését.

Ennek érdekében az alábbi tájhasználati és kezelési javaslatok tehetők:

- a területek természetes illetve természetközeli állapota megőrzendő területei beépítésre szánt területté nem minősíthetők, az övezet területén külszíni bányák nem nyithatók, potenciálisan környezetszennyező létesítmény (telephely, nyomvonal) nem létesíthető,
- a mező- és erdőgazdasági valamint vízgazdálkodási területek a táj- és természetvédelmi szempontok prioritásának biztosításával tartandók fenn és a településrendezési tervekben kötelezően külön övezeti előírásokkal szabályozandók, amelyek meghatározása településtervezés feladata,
- a területen épület elhelyezés csak indokolt esetben, az övezet természeti területnek nem minősülő részterületein valósítható meg, a kialakult táblahatárok mezsgyéit, gyepek tábla szegélyeit meg kell őrizni.

A fenti, kívánatos területhasználatot elősegítő javaslatok:

- A területen a természet- és környezetkímélő területhasználat, extenzív gazdálkodás javasolt, Az érzékeny (erdő- és) mezőgazdasági területeken kívánatos az agrotechnikailag intenzívebb művelési ágak és módok felváltása extenzívebb, természetközeli irányba. Meglévő gyepek és vízhatású területek fásítása kerülendő.
- Az árkok, csatornák, utak mentén és a táblák szélén az élővilág fennmaradását szolgáló fasorokat, cserjesávokat, erdősávokat kívánatos megtartani, illetve javasolt telepíteni, illetve itt levő gyepek területe nem csökkenthető, - a meglévő gyepek fenntartásán túl kívánatos egyéb, ökológiai értékes területek gyepezítése.
- Az állattartás és a gyepegzálkodás épületigénye az övezet táji- természeti értéket nem képező részén biztosítható. Műtrágyázás, vegyszerezés, intenzív gépi művelési technológiák végzése a rét és legelő területeken kerülendő,
- Az itt lévő vízgazdálkodási területeken a természetes és természetközeli vízmedrekre vonatkozó kezelési - fenntartási irányelveknek megfelelően ajánlott biztosítani a vízi- és vízközi élőhelyek védelmét, a vízháztartásba történő művi beavatkozások az övezet területén csak árvízvédelmi érdekből végezhetők.

A mezőgazdasági térség azon részére, amely a szőlőtermesztésről és borgazdálkodásról szóló külön törvény alapján *borvidéknek* (Zalai borvidék) minősülő település I. és II. termőhelyi osztályú határrészein fekszik, e törvény illetve az MaTrT vonatkozó rendelkezéseit is alkalmazni kell.

A mezőgazdasági térségre vonatkozó további irányelvek szakmai megalapozása és javaslata

A mezőgazdasági területek táji, termőhelyi és területfelhasználási szempontból is sokfélék, és bár térszerkezeti szinten alapvetően egy kategóriához tartoznak, szükséges differenciált kezelésük. Változatosságukból ered sokoldalú és körültekintő szabályozási igényük, amely csak részben jelenhet meg a térségi szerkezeti terv szintjén, de kifejezhető az övezetek közt, illetve az ajánlások - irányelvek szintjén is. Ezek megfogalmazása során - a fentieken túl - javasoljuk figyelembe venni az alábbiakat is: Az ár-és belvízveszélyes mezőgazdasági területek művelési ágát és módját úgy kell megválasztani, - szántó

és egyéb intenzív művelés esetén: megváltoztatni - hogy a vízgazdálkodási és a természetvédelmi szempontok prioritása érvényesüljön, e területek - kemikália-, stb.- szennyeződése kizárható legyen, potenciálisan környezetszennyező vagy veszélyeztető létesítmény elhelyezésére ne kerülhessen sor.

Az érzékeny területeken levő mezőgazdasági térségben a szántóföldi művelést a minimumra kell visszaszorítani, de a fennmaradó szántókon is csak extenzív ökológiai gazdálkodás típusú művelés folytatható:

- a tápanyag-utánpótlást, a vegyszerek használatát minőségében, időben és mennyiségben korlátozni szükséges; csak mechanikai gyomirtás megengedett;
- a szántókon is túrni el kell a belvizes foltokat, időszakos vízállásokat, távlatilag célszerű kezdeményezni a művelési ág váltást;
- a kialakult táblahatárok mezsgyéit, gyepes, cserjés táblaszegélyeit meg kell őrizni.

A mezőgazdasági térség rét- legelő művelési ágú területein a gyepek extenzív fenntartása kívánatos. A fenntartás elsődleges módja a legeltetés és kaszálás, műtrágyázás, vegyszerhasználat csak kivételesen megengedett. Intenzív gyepgazdálkodás szántó művelési ágú területen folytatható. A tájfasítás meglévő értékei megőrzendők, új fásítás telepítésénél honos fajok alkalmazhatók. A mező- és erdőgazdálkodási területek egymással összehangoltan tervezhetők és alakítandók. A borvidékek szőlőterületein és minden szőlőkataszterbe sorolt területen, továbbá a vegyes művelési ág- és települési szerkezetű (szeres) területeken szükséges a tájhagyományok megőrzése.

Erdőgazdálkodási térség

Az erdőgazdálkodási térség a megye másodlagosan uralkodó területfelhasználása (jelenlegi több mint 30%-os aránya az „erdőtelepítésre javasolt” övezettel összesítve meghatározó súlyú a megye területfelhasználásában) és az ökológiai hálózaton belül is meghatározó. Jelentőségét tovább növeli a megye magasszintű erdősültsége mellett az MaTrT azon szabálya, hogy az erdőgazdálkodási térség területét a településrendezési tervekben legalább 75%-ban erdőterületként kell kijelölni. A szerkezeti terven jelölt legjelentősebb erdőgazdálkodási térségek elsősorban a hagyományos erdőtájakon találhatók. Ezek az összefüggő erdőtömbök foglalják magukban a megye legértékesebb erdőterületeit, legkiválóbb termőhelyi adottságú erdőit, valamennyi említett tájegységen. Az erdőségen belül magas a természetszerű erdőállományok aránya, amelyek a megye ökológiailag legértékesebb területei.

További erdőgazdálkodási térségek a megye területén elszórtan, mozaikosan találhatók meg. Ezeken a terület egységeken a már meglévő erdőterületeket egészíti ki a terv nagyobb összefüggő erdőgazdálkodási térségekké, az erdőgazdálkodásra elsődlegesen alkalmas területek bevonásával.

A megye térségi szerkezeti tervén erdőgazdálkodási térségként **a meglévő erdők és az erdősítésre javasolt területek együttese** került lehatárolásra.

Az erdőgazdasági térség területfelhasználására vonatkozó megyei irányelvek szakmai megalapozása és tájrendezési javaslatai

Az erdőgazdasági térségben új erdőtelepítések, tájfasítások meghatározásánál kiemelt szempont

- a mezőgazdasági táj ökológiai és környezetvédelmi tagolása,
- a véderdők és véderdősávok erózió- és defláció elleni védelemnek megfelelő telepítése,
- a zöldfolyosó-rendszer kiegészítése,
- és a települési környezetvédelmi érdekek érvényesülését szolgáló erdőstruktúra kialakítása.

A meglevő erdők fenntartása, új erdők telepítése során kiemelt figyelmet kell fordítani a védelmi, valamint a közjóléti rendeltetés érvényesítésére, elsősorban a nagyobb városi települések és az üdülő funkciójú települések környezetében. A védett természeti területeken levő erdők elsődleges védelmi rendeltetése mellett a védettség fokának függvényében törekedni kell az ökoturizmus fejlesztésére. A védelem alatt álló erdőterületeken meg kell oldani a fenntartható területhasználat, a biológiai sokféleség védelme, a természetkímélő erdőgazdálkodás szempontjainak összeegyeztetését, törekedni kell az őshonos társulások fajösszetételének fenntartására ill. elősegítésére.

Erdőtelepítésre kijelölendő területek meghatározásánál a táji - termőhelyi adottságokat, a mezőgazdálkodásra való területalkalmasságot, a természetvédelmi és gazdasági igényeket is szükséges mérlegelni. Erdőtelepítést a tájvédelmi szempontok figyelembevételével, a tájkarakter megőrzésének biztosításával javasolt végezni.

A jelenleg nem erdő művelési ágba sorolt

- természeti területek - természetközeli gyepek, nádasok, mocsarak, vízállásos területek, stb.,
- védett és védelemre tervezett természeti területek,
- Natura2000 hálózathoz tartozó természetes élőhelyek,
- a természetvédelmi törvény erejénél fogva védett területek - lápok, földvárak, stb.,
- illetve védetté nyilvánított - természetvédelmi, tájvédelmi területek

erdősítése általában nem kívánatos, illetve indokoltnak tűnő erdőtelepítési igény esetén csak a természetvédelmi szakhatóság hozzájárulásával végezhető.

Az ártereken levő erdőterületek fenntartásánál és tervezésénél figyelembe kell venni a vízgazdálkodási és természetvédelmi érdekeket is, a nem őshonos fafaj-összetételű erdőállományok átalakítására programot célszerű kidolgozni.

Összehangolt támogatási rendszerek alkalmazásával indokolt a megyei erdősítési program megvalósításának elősegítése és befolyásolása az alábbi irányelvek figyelembevételével:

- Az erdősítési program megvalósításához teljeskörű állami támogatást és EU-s pénzügyi hozzájárulást javasolt biztosítani.
- A hosszú távú támogatás mértékét a teljes bekerülési összeg figyelembevételével célszerű meghatározni (emelni).
- A célállomány típusonként differenciált támogatási rendszer kidolgozása és alkalmazása indokolt a természetközeli állományok létrejöttének erőteljes támogatására.

A tulajdonosokat többoldalú ösztönzőrendszerrel kell rávezetni területük ökológiailag is legmegfelelőbb hasznosítására, az arra alkalmas területeken az erdőtelepítés kezdeményezésére. Ezen ösztönzőrendszer egyik legfontosabb, nem pénzügyi természetű eleme a területi- és települési tervek távlati területfelhasználást meghatározó funkciója.

A térségi szerkezeti tervlapon meghatározott erdőtértség magában foglalja a meglevő erdőterületeken túl az erdősítésre elsődlegesen alkalmas (és javasolt) területek összességét. Az erdősítésre elsődlegesen alkalmas területek egyben önálló övezetet is képeznek. Ennek kiegészítésére javasoltuk létrehozni az erdősítésre másodlagosan alkalmas területek övezetét, amely ugyan a térszerkezeti lapon nem jelenik meg, de ajánlott övezetként orientáló lehet a megye településeinek rendezési terv készítése során.

1.9. Vízgazdálkodás fejlesztési javaslat

A vízgazdálkodás területét markánsan érinti a klímaváltozás, így a fejlesztési javaslat a klímaváltozás okozta hatáskompenzálásra irányul. A klímaváltozás két fő hatása közül az egyik hatása a felmelegedés,

amelynek hatáskompenzálása a vízgazdálkodás mellett az energiagazdálkodás terén is ad feladatokat. Míg az energiagazdálkodásnál a felmelegedés kompenzációja, a gépi hűtés és annak energiaellátásának megoldása a feladat. A felmelegedés okozta kiszáradás a vízháztartásban okoz maradandó kárt, illetve ad vízgazdálkodási feladatot, annak kompenzációjának megoldása.

A klímaváltozás másik hatása a szélsőséges csapadékesemény, amely komoly vízkárelhárítási feladatokat okoz. Az utóbbi években a vízháztartás biztosítása és a vízkár elhárítási feladatok növelték a vízgazdálkodási feladatokat.

A felmelegedés okozta kiszáradás Magyarországot sem kerülte el és az ivóvíz biztosítása egyre nehezebb. Az ivóvíz bázisok védelme egyre komplexebb feladatokkal teljesíthető. Az ivóvíz ellátásához a felszíni és felszín alatti vizek vehetők igénybe, amelynek jó állapotához szükséges fejlesztési feladatokat a Vízyűjtő Gazdálkodási Tervben rögzítették. Zala megye ivóvíz beszerzése a felszín alatti vizekből megoldott, ezért a felszín alatti vízkészletek mennyiségének és jó kémiai állapotának, vízminőségének hosszú távú biztosítása a feladat. A felszíni vizeknek az ivóvíz ellátásban ugyan nincs, illetve kicsi a szerepe, a vízháztartás fenntartásában viszont meghatározó a szerepe, így felszíni vizek vízminőség védelme a jó ökológiai és jó kémiai állapot elérésének biztosítása kiemelt feladat.

A felszín alatti vizek esetén a vízkészletek hasznosítását úgy kell szabályozni, hogy az ne okozzon tartós vízszintsüllyedést, ami a felszín alatti vizektől függő vizes élőhelyek károsodását okozná. A felszín alatti vizek jó kémiai állapota alkalmas arra is, hogy ha szennyezések elő is fordulnak, azok sem veszélyeztetnek ivóvízkivételt, egyéb vízhasználatokat, illetve felszín alatti vizektől függő vízfolyásokat és szárazföldi ökoszisztémákat.

A felszíni és felszín alatti vizek jó állapotának elérésére az Európai Unió határidőt is kijelölt, ezt az ország csak később tudja teljesíteni.

Zala megye területének vízgazdálkodási feladatait a Nyugat-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság (Szombathely) látja el. Az általa elkészített Vízyűjtő-gazdálkodási Terv részletesen tartalmazza az egyes víztestek esetén a meghatározott elérendő környezeti célokat (jó állapot elérésének idejét), a szükséges intézkedéseket, a vízgazdálkodási feladatokat és a cél elérésének várható idejét a főcél, hogy a víz állapota nem romolhat. Az alegységenként készített vízgazdálkodási feladatokat meghatározó tanulmányok feltárják az alegység földrajzi, talajtani, domborzati, hidrogeológiai, hidrológiai, éghajlati és meteorológiai viszonyokat, amely alapján a megye felszíni és felszín alatti vízkészleteit, azok okozta kártételi (árvíz, belvíz), illetve hasznosítási (ivóvíz, öntözővíz, termálvíz) lehetőségeit meghatározzák. Zala megye területét a Zala és a Mura vízyűjtő alegységei szinte teljesen lefedik, vízgazdálkodási feladatokat kijelölik.

A megyei területrendezési terv a vízgazdálkodáshoz kapcsolódó területigényeket és korlátokat rögzíti. A "vizes" adottságokat a felszíni és felszín alatti vízkészletet, az árvízi elöntéssel veszélyeztetett területeket, a rendszeresen belvízjárta területeket önálló övezettként szerepelne, az épített környezet kiszolgálásához (vízellátáshoz, vízelvezetéshez) szükséges területigényes infrastruktúra-elemek helyét, védelmének igényét a szerkezeti tervlapon jelezve a területfelhasználás lehetőségeit befolyásolja, alakítja.

Zala megye természeti adottsága, hogy az ország legcsapadékosabb megyéje. A csapadék viszonyok hatására, valamint a földrajzi, topográfiai adottságok eredményeként a megye felszíni vizekben gazdag, annak párolgása segítség a szárazságban, a megye összesen mégis csapadékhányosság, ezért ennek megfelelő vízgazdálkodást igényel. Az utóbbi időkben készült klímaviszony elemzések felhívták a figyelmet a csapadékvizek csökkenő tendenciájára és a szélsőséges csapadék események hatására a vizek visszatartási lehetőségek romlására.

Mezőgazdasági vízhasznosítás

A klímaváltozás okozta felmelegedés, a kiszáradás, ami az erdőgazdaságban és a mezőgazdaságban okoz komoly gondokat. Egy néhány éve készült tanulmány már foglalkozott a klímaváltozás okozta kiszáradás, talajvízszint süllyedés várható hatásaival és azt prognosztizálta, hogy ez Zala megye fenyőerdőit veszélyezteti elsősorban. A kiszáradás és vízhiány kompenzálására az öntözés fejlesztése szükséges.

Zala megye területén a mezőgazdasági vízhasznosításnak jelentős hagyományai vannak. Mezőgazdasági vízhasznosításnak minősül a halastavak vízellátása és a megye öntözhető területeinek öntözővíz ellátása. Mindkét terület vízellátása a felszíni vizekre támaszkodik. Az öntözővíz is zömmel a felszíni vizekből történő vízkivétellel megoldott. A klímaváltozással várható hatására, tartósabb aszályos időjárás esetén számolni kell a jelentős öntözés-fejlesztési igények jelentkezésével.

Vízkárelhárítás, árvíz- és belvízvédelem, helyi vízkárrendezés

A vízgazdálkodási feladatok közül kiemelt feladat a vízkárelhárítás. A klímaváltozás hatására előforduló szélsőséges csapadékesemények zavarmentes elvezetése egyre nehezebb feladat. A nagyobb csapadékesemények során a vizek elvezetésére szolgáló vízfolyások mederben tartása egyre nehezebb, de a csapadékvíz hiánya is egyre nehezebben kezelhető. A vízkárelhárítás többnyire településrendezési feladat, területrendezéshez a nagyvízi meder övezete kapcsolódik. A nagyvízi meder területét a mértékadó árvízszint vagy az eddig előfordult legnagyobb árvízszint közül a magasabb jelöli ki. Az MaTrT-ben kijelölt nagyvízi meder övezetének területét kell a megyei területrendezési tervekben kijelölni, mint a nagyvízi meder övezetének területét.

Az utóbbi években lefutó árhullámok túllépték a korábbi árhullámok mértékét és az általuk okozott károk a mértékadó árvízszintek felülvizsgálatát tették szükségessé. A felülvizsgálat eredményeként született a 83/2014 (III.14.) kormányrendelet a nagyvízi medrek, a parti sávok, valamint a vízjárta és fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról és hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról. A rendelet előírásainak megfelelően az egyes területek vízügyi ágazatának kezelői feladatait ellátó vízügyi igazgatóságok elkészítették a nagyvízi mederkezelési tervet. Felülvizsgálták a mértékadó árvízszintet rögzítő rendeletet és az új mértékadó árvízszinteket rögzítő rendelet 74/2014 (XII.23.) BM rendeletként jelent meg.

A nagyvízi mederkezelési terv az árvízi veszélyeztetés mértéke alapján a vízfolyás mentén veszélyeztetési zónákat, levezető sávokat határozott meg. A levezető sávok a nagyvízi meder azon részei, amelyek az árvíz, az árhullámok és a jég elvezetésében részt vesznek. Az elsődleges levezető sáv a nagyvízi meder azon része, ahol az árvízi vízhozamok, az árhullámok és a jég a legkedvezőbb áramlási viszonyok mellett zavarmentesen le tud vonulni. A másodlagos levezető sáv is részt vesz az árvizek, árhullámok elvezetésében, de területét csak a nagyobb árhullámok érintik. Az átmeneti levezető sáv az árvizek nagyobb árhullámai által időszakosan elöntött területrész, az áramlási holtter, ahol nincs áramlás, de mint tározó térfogat szerepe van az árvizek levonulásában.

A rendelet 3. Mellékletében rögzítették az egyes levezetési sávban, zónában milyen építési tevékenység végezhető. Az elkészült nagyvízi mederkezelési tervet, a vízügyi ágazat elfogadta, de társadalmi elfogadása nem történt meg, mivel a kijelöléssel egyes ingatlanok építési jogot vesztenének és ennek ellentételezéséről nem történt intézkedés. A tervkészítések során figyelembe kell venni a mederkezelési terv azon előírásait, amelyek kártalanítási követelmény nélkül végrehajthatók. Az azonban természetes és az MaTrT útmutatása szerint is a nagyvízi mederrel érintett a területeken új beépítésre szánt területek nem jelölhetők ki.

Az MaTrT Nagyvízi meder övezete, VTT-tározók területének övezete tervlapja alapján a Mura mentén, a Mura teljes Magyarországi szakaszán érinti Zala megye területét a nagyvízi meder területének övezete és érinti a Kerka vízrendszerén létesített Alsószenterzsébeti árvízcsúcs csökkentő tározó (3,7 millió m³), valamint a Kebele árvízcsúcs csökkentő tározó Zalaszombatfa, Belsőárd, Resznek térségében (2,8 millió m³) területe.

A megye árvízi veszélyeztetettsége a Mura mentén jelentkezik. A Mura mentén, annak bal partján az elsőrendű védvonalat részben kiépített földgát biztosítja. A Mura magyarországi 48,88 fkm szakaszán a bal parton 26,62 fkm földgát jelenti az elsőrendű védvonalat. A további szakasz nyílt árterés. Az árvízvédelem a határfolyón a vízügyi igazgatóság felügyeletében van, a védekezést a katasztrófavédelem irányítja. Az I. rendű árvízvédelmi töltés hossza 26,62 fkm, a megfelelő magassági és keresztmetszeti méretekkal kiépített fővédvonal az összes nagyvízi meder hossz mintegy 54 %-a. A Mura mederben tartását az elsőrendű védvonal biztosítja. Az elsőrendű védvonal és a meder közötti terület a korábban definiált hullámtér, az új fogalom szerint az a nagyvízi meder területe. A védvonal mentett oldalán árvízi veszélyeztetéssel nem kell számolni. A Vízügyi Igazgatóság kezelésében levő Mura folyón kívül a vízfolyások, a felszíni víztestek mederben tartását az önkormányzatok biztosítják a helyi katasztrófa védelem segítségével.

Zala megyének topográfiai adottságának hatása, hogy területén dombvidéki kis vízfolyások nagy számban fordulnak elő. A dombvidéki vízelvezetés jellemzője, hogy nagyobb zápor, vagy olvadás idején hirtelen nagy mennyiségű víz akar a mederben lefutni, ennek visszatartására völgyzáró gátas tározó létesítésével lehet védekezni. Néhány éve a vízügyi igazgatóság készített a jelentősebb vízfolyásokra völgyzáró gát telepítési tanulmányokat, de ezeknek csak töredéke került megvalósításra. Az egyes kisebb vízfolyásokba a csapadékviszonyok hatására változó vízmennyiségek érkeznek. A változó vízmennyiségek továbbszállítása, mennél nagyobb vízgyűjtő területű vízfolyás szállítja tovább a vizeket annál gondosabb mederben tartási feladatot ró, a helyi önkormányzatra.

Veszélyesebb helyi vízkárok akkor keletkeznek, amikor heves záporokból néhány óra alatt 80-120 mm csapadék esik. Ezek a villámárvizek a helyi katasztrófa védelemnek adnak feladatot. A nagyobb vízgyűjtőjű vízfolyásokon komoly vízkárt okozhatnak a kisebb vízhozamú és hosszabb ideig tartó esők is, főleg akkor, ha a vízgyűjtőn a talajrétegek a korábbi esőktől már telítődtek. A megye árvíz-, belvíz mentesítése, a mentességnek a biztosítása érdekében a medrek, a hullámterek, a nagyvízi meder területének fokozottabb karbantartása mellett a rendelkezésre álló védművek karbantartása, igény esetén kialakítása szükséges.

A korábbi VIZIG kezelésű, valamint a Társulati kezelésű befogadók jelentős része korábban -rövidebb szakaszok kivételével- a lezúduló csapadékvizek fogadására, továbbvezetésére megfelelő kiépítettségűek voltak, azonban a megfelelő karbantartások elmaradása miatt, valamint a növekvő terhelési igények miatt ma már a kiépítettségük elégségesége is vizsgálendő. A vízfolyások medrének, a védművének, fokozottabb karbantartásra, illetve a megnövekedett víz szállítási igényekhez való igazítására van szüksége.. A közelmúltban erre megfelelő gazdasági háttér nem volt biztosítva. A megfelelő karbantartás, fejlesztés hiánya miatt a lefutó árhullámok időszakában komolyabb védekezéssel kell az épített környezet védelmét biztosítani.

Az árhullámoktól az épített környezet védelme a vizek mederben tartása megfelelő védekezéssel, mederkarbantartással biztosítható. A védekezéshez és a vizek mederkarbantartásához szükséges helyet a településrendezési eszközökben, parti sáv kijelölésével kell biztosítani. Az árvízi elöntéssel veszélyeztetett területeken, a nagyvízi meder használatát, azon építési lehetőséget szigorúan korlátozni-szabályozni is kell. Az árvízi védekezésre szükséges mentett oldali sávokat a védművek lábától szintén 10 m-es sávot, a folyók, patakok magas partjától, védművének lábától 10 m-es sávot árvízi védekezésre szabadon kell hagyni.

Belvízvédelem

Belvizes, vízállásos terület olyan lefolyástalan területen alakul ki, ahol a topográfiai adottságok, síkföldrajzi környezet mellett a víz a felszínen nem tud elfolyni és a magasabb talajvízállásnál a víz természetes elszívargására sincs lehetőség. Belvív akkor keletkezik, amikor a talaj felső rétegében, kedvezőtlen meteorológiai és vízjárási tényezők hatására a csapadéktevékenységből, a talaj szabad pórusai vízzel telítődnek és a talajvíz kilép a felszínre. Belvív-öblözet a belvízgyűjtő, belvizes területnek az a része, melyről az összegyűlemlő belvizeket a többi területtől függetlenül lehet levezetni. A belvízöblözet határát a domborzati viszonyok mellett mesterséges létesítmények (utak, vasutak, osztózsilipek stb.) is meghatározhatják.

A vízügyi igazgatóság adatszolgáltatásában a belvív öblözeteket adja meg. Zala megyében a vízügyi igazgatóság adatszolgáltatása szerint két helyen van nagyobb kiterjedésű belvízi öblözet, az egyik Sármellék térsége, a másik Zalakomár keleti külterülete. Mindkét térségben a talaj felső rétege vízzel, talajvízzel telítődött és a sík földrajzi adottság mellett a víz a felszínről nem tud lefutni. A belvizes terület hasznosítási lehetősége részben korlátozott, részben feltételekhez kötött. Korábban a belvív-„veszélyeztetettség” mértékét a Pálfaí féle térkép jelölte, mely több természeti tényező figyelembe vételével készült és négy kategóriát különböztet meg.

- I. belvízzel nem, vagy alig veszélyeztetett terület
- II. belvízzel mérsékelten veszélyeztetett terület
- III. belvízzel közepesen veszélyeztetett terület,
- IV. belvízzel erősen veszélyeztetett terület

Az I. és II. kategóriába tartozó területeknél területhasznosítási korlátozás igénye nem merült fel. Ezért nem is szükséges feltüntetni a területrendezési eszközökben, a településrendezési eszközökben célszerű lenne tájékoztatóan feltüntetni, hogy a vízrendezés szükségességére fel lehessen hívni a figyelmet. Csak a III. és IV. kategóriájú a ténylegesen veszélyeztetett területeket. A vízügyi igazgatóság által jelölt belvív öblözet többnyire összhangban van a Pálfaí féle veszélyeztetettségi nyilvántartással, és annak segítségével a veszélyeztetés mértékére lehet következtetni, de előfordulhat attól eltérő is. Önmagában, ha egy terület belvízzel veszélyeztetett, az egy figyelem felhívás, hogy annak a területnek a hasznosítási lehetősége korlátozott. A terület hasznosítása a terület vízrendezésének megoldását igényli. Gyakorlati tapasztalat, hogy az „erősen veszélyeztetett” területet gazdaságosabb beépítésre nem szánt vízgazdálkodási területként kezelni.

A Pálfaí féle térkép szerint, belvív a megye síkvidéki jellegű terület részén fordul elő, ahol a terület topográfiai adottságaiból és geológiai adottságaiból eredően lefolyástalan területek alakulnak ki. A belvízrendszerek vízelvezetését nagyrészt mesterségesen épített csatornahálózattal oldják meg.

Fel kell hívni azonban a figyelmet arra is, hogy mélyfekvésű, tartósabb vízállásos, vagy mérsékelten veszélyeztetett belvizes területről a vizek teljes mértékű elvezetésének megoldása nem csupán gazdasági kérdés, mivel a vízelvezetés megoldása esetén, a vízhiány kompenzálhatósága is elveszhet. A túlzott vízelvezetés további következményeként a talajvíz szintje is mélyebbre kerül, mellyel azonban a magasabban fekvő területek termékenysége is veszélybe kerül. A belvízelvezetés műszaki megoldásánál tehát sokkal racionálisabb és költséghatékonyabb a tájhasználat megváltoztatása. Azokon a területeken, ahol inkább a mezőgazdasági termelés a jellemző, ott a vízvisszatartás prioritásának megfelelő területhasználat: komplex, a vízgazdálkodást, a természet- és környezetvédelmet, valamint a jövedelemtermelést egységnek tekintő tájgazdálkodás indokolt. A természeti értékei miatt védett területeken és környezetükben elsősorban a védelmi célú terület-felhasználás kerülhet előtérbe, így integrálva ezeket a területeket a meglévő ökológiai hálózat elemeibe.

Helyi vízkárrendezés

Két előfordulási területe a dombvidéki adottságból eredő helyi vízkár és a síkvidéki területen kialakuló vízkár. Zala megye területét mindkettő érinti. Nyugati szélét a dombvidéki, keleti szélét inkább a síkvidéki vízkár veszélyezteti. A helyi vízkár kialakulását az intenzív csapadék okozza, amelynek levonulása síkvidéken nem gyors, a víz tartósan, mint vízállás marad meg a mélyebb fekvésű területen. A helyi vízkár előfordulását, illetve előfordulási valószínűségét növeli a beépítés növekedése, a burkolt felületek arányának változása, növekedése. Hatására a lefutó víz mennyisége is nő. A helyi vízkár rendezése az önkormányzat illetve a befogadót üzemeltető feladata.

A patakok- vízfolyások- csatornák döntő hányada karbantartása hiányos, illetve mederrendezést igényel ahhoz, hogy a helyi vízkár elkerülhető legyen. A karbantartás igénye érdekében meg kell említeni, hogy a medrek karbantartását szolgáló parti sávok kijelölési kötelméről ma már kormányrendelet rendelkezik, de annak egyszerű végrehajtása akadályokba ütközik. A mederkarbantartó sávot elméletileg kijelölni a középvízi medertől lehetne. Az egyes vízfolyások középvízi medrének kijelölése azonban többnyire nem történt meg, így áthidaló gyakorlatként a településrendezési eszközök szintjén a meder telkétől jelölhető ki a mederkarbantartó sáv és arra a meder karbantartója számára bejegyzett szolgalmi joggal a vízgazdálkodási feladatok elvégzési lehetősége biztosítható.

Az OTÉK a mederkarbantartó parti sáv területét védendő vízgazdálkodási területbe való besorolását írja elő, amelynek végrehajtása a terület magántulajdonba léte esetén csak kártalanítással lenne megoldható. Ennek gazdasági fedezetének hiányában átmeneti megoldásként feltételezhető, hogy a középvízi meder kijelölése esetén a mederkarbantartó sáv a vízfolyás medrén belülrre esik, így a vízgazdálkodási terület bővítése nem indokolt, a középvízi meder kijelöléséig átmenetileg a meder telkétől, annak funkcióváltási, övezet módosítási igénye nélkül jelölhető ki a karbantartó sáv, szolgalmi jogot adva a meder karbantartója számára.

A helyi vízkár keletkezésének alapja a településen belüli felszíni vízrendezés, a csapadékvíz elvezetésének nem megfelelő megoldása. Az egyes településeken belüli csapadékvíz elvezetés és a kisebb vízfolyások kezelése a települések önkormányzati kompetenciájába tartozik, s egyben önkormányzati feladat a településeken összegyűlő vizek továbbvezetésének a megoldása a végbefogadókig.

A befogadókba a csapadékvízviszonyok hatására változó vízmennyiségek érkeznek. Így a legkisebb vízfolyásokon is ki tudnak alakulni nagyobb terhelések okozta hullámok. A változó vízmennyiségek zavarmentes továbbszállítása, a vizek mederbe tartása így helyi védekezési feladatok jelenthetnek ezeken a kis vízfolyásokon.

Veszélyesebb helyi vízkárok akkor keletkeznek, amikor heves záporokból, utóbbi időkben előforduló szuper-cellás zivatar, villámárvíz, csapadékesemények során rövid idő alatt akár 80-120 mm csapadék esik. A nagyobb vízgyűjtőjű vízfolyásokon komoly vízkárt okozhatnak a kisebb vízhozamú és hosszabb ideig tartó esők is, főleg akkor, ha a vízgyűjtőn a talajrétegek a korábbi esőktől már telítődtek.

Valamennyi településen az elmúlt években megvalósított fejlesztések eredményeként a burkoltsági arány növekedett és ezzel az elvezetendő csapadékvíz mennyisége is nőtt és a többlet csapadékvíz elvezetési feladatokra az elvezető rendszert nem fejlesztették. A települések felszíni vízelvezető rendszereinek fejlesztésének hiánya, valamint a vízfolyások megfelelő karbantartásának az elmaradása vezetett oda, hogy a nagyobb csapadékesemények zavarmentes elvezetése nem biztosított. A helyi vízkár megelőzésére helyi víz visszatartás kiépítése szükséges. A helyi vízvisszatartás kiépítését valamennyi új burkolt felület növekedésével járó beruháznál meg kell oldani. Ehhez az építési szabályzatban a feladatokat, kötelezettségeket rögzíteni kell.

1.10. Országos és megyei övezetek

ORSZÁGOS ÖVEZETEK

Magterület, ökológiai folyosó, pufferterület övezete

(3.1-3.3.) (az országos ökológiai hálózat térségi övezetei)

A hatályos területrendezési terv elfogadása óta eltelt időszakban több jogszabályi változás is történt az ökológiai hálózat, táji-, természeti értékek védelmével összefüggésben. Megváltozott az ökológiai hálózat övezeti rendszere és lehatárolása, figyelemmel a kijelölt Natura2000 területekre is. Az Országos Területrendezési Terv 2008. évi módosítása óta azonban az országos ökológiai hálózat övezeti rendszere nem módosult: jelenleg is a magterület, pufferterület, ökológiai folyosó övezetek hármassága hatályos. Ezekre az MaTrT értelmező rendelkezései (4.§) az alábbi definíciókat tartalmazza:

„34. *ökológiai hálózat magterületének övezete*: az OTRT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek, és több védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont;

35. *ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete*: az OTRT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan területek - többnyire lineáris kiterjedésű, folytonos vagy megszakított élőhelyek, élőhelysávok, élőhelymozaikok, élőhelytöredékek, élőhelyláncolatok - tartoznak, amelyek döntő részben természetes eredetűek, és amelyek alkalmasak az ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek - magterületek, pufferterületek - közötti biológiai kapcsolatok biztosítására;

36. *ökológiai hálózat pufferterületének övezete*: az OTRT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan rendeltetésű területek tartoznak, amelyek megakadályozzák vagy mérséklék azon tevékenységek negatív hatását, amelyek a magterületek és az ökológiai folyosók állapotát kedvezőtlenül befolyásolhatják vagy rendeltetésükkel ellentétesek;”

Az övezetekre vonatkozó részletes szabályokat a 25-27.§ írja le. Ezek közül kardinális rendelkezésként kiemelhetők az alábbiak.”

Mindhárom szakasz első bekezdése, mindhárom övezetre főszabályként előírja, hogy:

/az övezetekben/ „(1) ... - kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve ... települési térséget határoz meg - csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési eszközökben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete, ökológiai folyosója és pufferterülete övezetek természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.”

A magterület és az ökológiai folyosó terület övezetre vonatkozó 25-26.§(2) bekezdések azonosan foglalmazzák a beépítésre szánt terület kijelölés tilalmát illetően:

/az övezetekben/ „(2) ... új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha

a) a települési területet az ökológiai hálózat ökológiai folyosó, vagy az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.”

Ettől némi eltérést mutat a pufferterületre vonatkozó 27.§(2) bekezdés szerinti előírás, amely csak a (3) bekezdéssel együtt teljes:

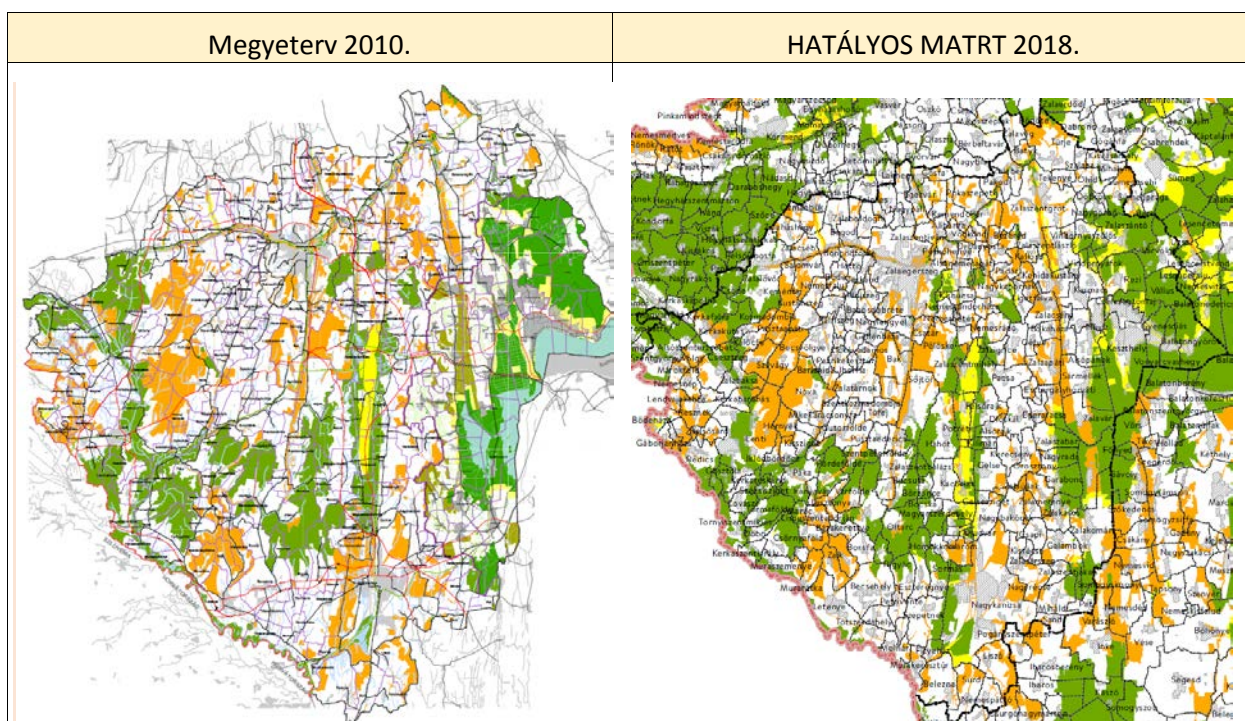
/az övezetben/ „(2) ... - a (3) bekezdésben meghatározott feltétel kivételével - a településszerkezeti terv beépítésre szánt területet csak abban az esetben jelölhet ki, ha az a szomszédos magterület vagy ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit nem veszélyezteti.”

/az övezetben/ „(3) ..., ahol az Ország Szerkezeti Terve ... települési térséget határoz meg, beépítésre szánt terület a (2) bekezdésben meghatározott feltételektől függetlenül is kijelölhető.”

Az ökológiai hálózat (Balatoni Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve területi hatályán kívüli) megyei területei elsősorban a Vasi hegység Zala megyét érintő területén, a Felső Kemenesháton, a Hetés

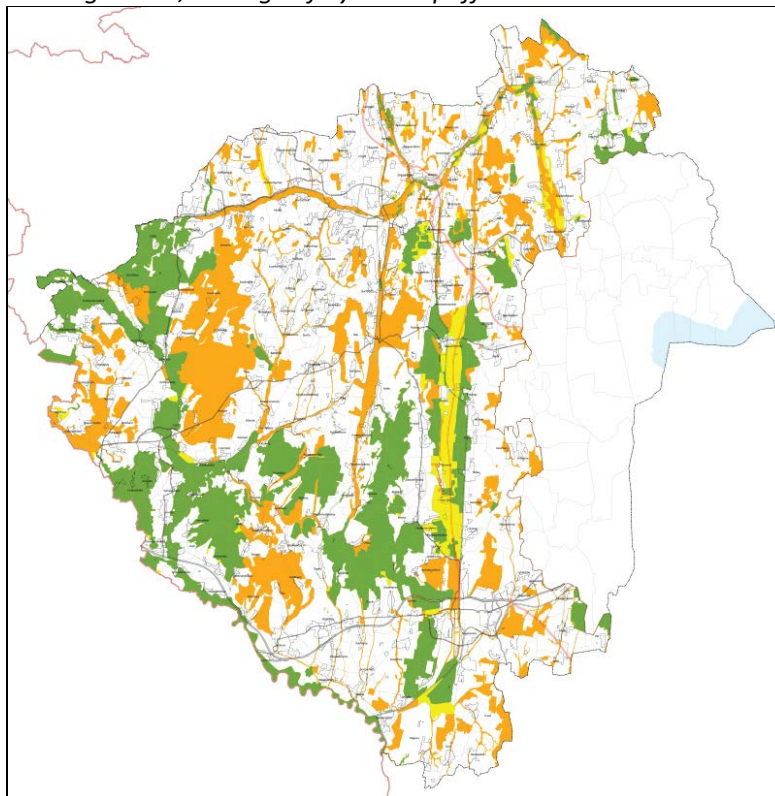
térségében, a Göcsejben, a Nyugat Zalai-dombságon, az Egerszeg- Letenyei-dombságon és a Principális-völgy térségében koncentrálódnak. Az ökológiai hálózat övezeteinek kijelölése során a védett területek mellett meghatározó jelentősége volt a Natura2000 madárvédelmi területeknek és természetmegőrzési területeknek is. Az ökohálózat megyei területein kijelölt *magterületek* is elsősorban e tájegységeken találhatók. A *pufferterületek* jól körülhatárolhatóan a Principális-völgyben koncentrálódnak.

Az *ökológiai folyosó övezete* jellemzően a magterületeket egészíti ki, nagyarányú átfedésben a Natura2000 területekkel is. Az ökológia magterületek és folyosók övezetei lefedik a megye valamennyi jelentősebb természetvédelmi területét is. Az ökológiai hálózat övezeteire alkalmazni kell az MaTrT vonatkozó előírásai mellett, a természet védelméről szóló törvény előírásait, a védett természeti területek védettségét kimondó rendeletben foglalt előírásokat. A Natura2000 területeken pedig a vonatkozó kormányrendelet szerinti előírásokat is figyelembe kell venni a településrendezési tervek készítése és a területek hasznosítása során. A terv az ökológiai hálózat kiemelt értékét képviselő, védett természeti területeket is jellemzően magában foglaló magterületekre, az ökológiai folyosó területeire és a pufferterületi övezetre vonatkozóan ajánlásokat is megfogalmaz.

Az övezeti lehatárolás összességében kis eltéréseket mutat, viszont információtartalma jelentősen bővült a 3 ökológiai hálózati övezet országos szinten való lehatárolásával és együttes ábrázolásával.

Mint azt a táj- és természetvédelmi vizsgálat is megállapította, részletes számszerű adatokkal, térképi lehatárolásokkal is alátámasztva, Zala megye Magyarország *táji- természeti értékekben egyik leggazdagabb vidéke*. Az elmúlt évtizedek intenzív tájhasznosítási, gazdálkodási formáinak következtében - az ország más részeihez hasonlóan - számos táji-, természeti érték szenvedett maradandó károsodásokat. Mindezen kedvezőtlen folyamatok ellenére a megyében nagyon sok az olyan természetileg értékes terület, illetve objektum, melyek már védettek, vagy arra tervezettek, de akár jogi védelem nélkül is megóvásra érdemesek. Ezek az országos szinten védett területek (tájvédelmi körzetek, természetvédelmi területek) valamint az ezt követően megállapításra került Natura2000 európai ökológiai hálózathoz tartozó területek túlnyomórészt besorolásra kerültek az MaTrT által előírt ökológiai hálózati kategóriákba is.

Magterület, ökológiai folyosó és puffterület övezete 2019

A tervmódosítás táj- és természetvédelmi tartalma megjelenik számos más, külön fejezetben tárgyalt területen (pl. tájképvédelmi és örökségvédelmi övezetek), de elsődlegesen az ökológiai hálózatok övezeteiben. Az ökológiai hálózat övezeteinek belső arányaiban - az előzményi megyetervhez képest - megnövekedett a magterületi övezet területe és jelentősége, pl. Nagykanizsa környékén az ökológiai folyosó övezet rovására. A három öko-övezet alapvető struktúrája azonban nem változott.

Kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek

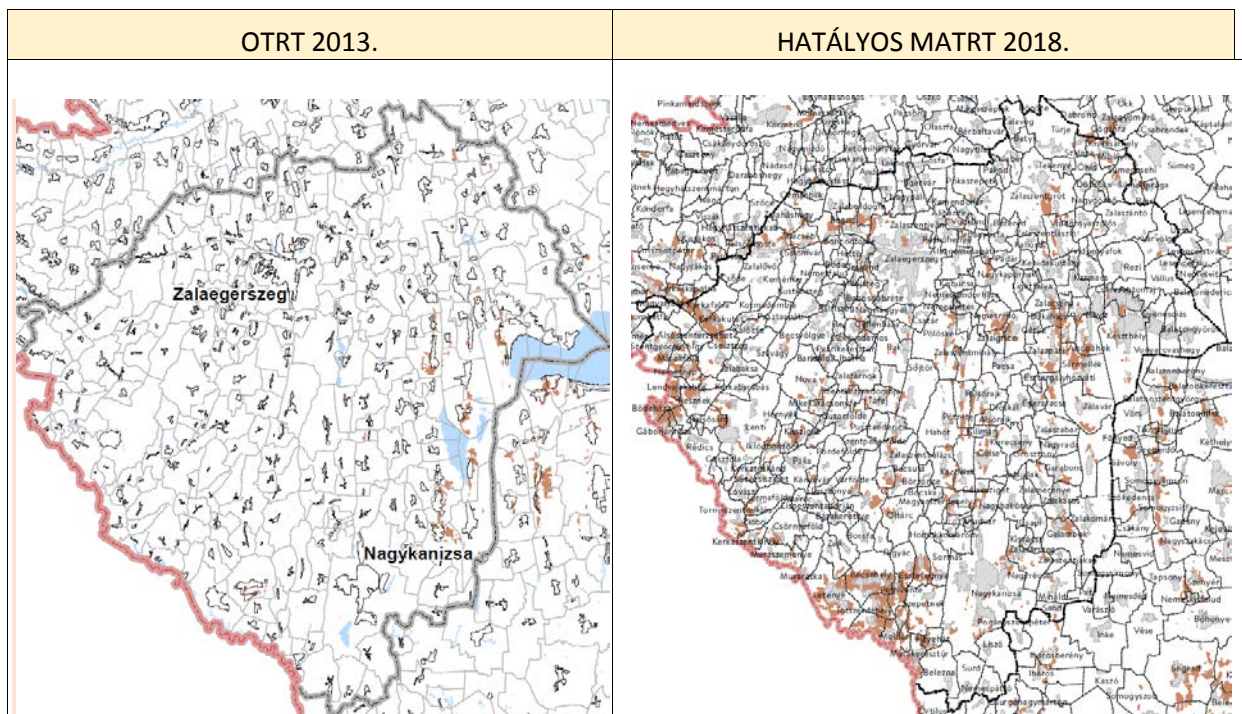
(3.4.)

A kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete országos területrendezési tervben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben is alkalmazott övezet, amelybe az agroökológiai adottságai alapján kimagasló agrárpotenciállal rendelkező, ugyanakkor környezeti szempontból a legkevésbé érzékeny, ezért mezőgazdasági árutermelésre legalkalmasabb szántóterületek tartoznak. Ezt az övezetet már tartalmazta a 2006-ban elfogadott megyei területrendezési terv is, azonban a 2008-ban módosított OTTrT jelentősen csökkentette ennek a területnek a kiterjedését. Az övezeti lehatárolást aktuálisan az MaTrT-nek megfelelően kell felülvizsgálni.

Az övezetre vonatkozó törvényi szabályokat az MaTrT 28.§ írja le. Ezek lényege, hogy az övezetben *új beépítésre szánt terület csak területfelhasználási engedély alapján jelölhető ki, külfejtéses bányatelek fektetés és bányaművelés nem folytatható.*

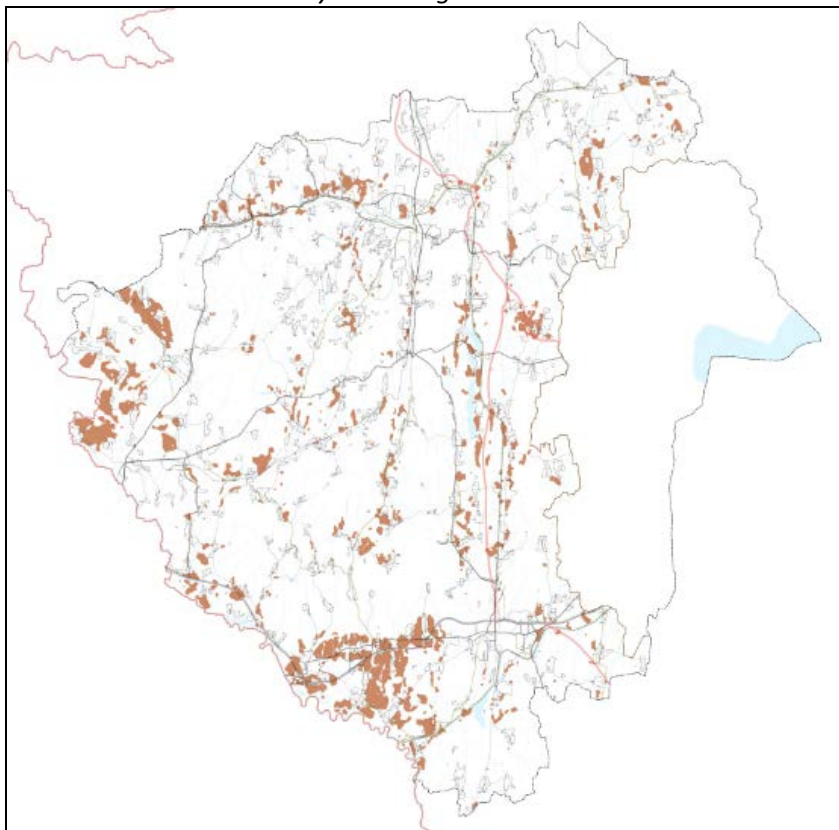
A megyei terület viszonylag nagy része (mintegy fele) alapvetően mezőgazdasági árutermelő terület, ezért fontos, hogy ezeken a területeken a településtervezés és fejlesztés biztosítsa a mezőgazdasági termelés feltételeit, ezen belül a mezőgazdasági majorok elhelyezésének kedvező szabályozását, a nem üzemelő majorok újrahasznosításának biztosítását, valamint a termőföld védelmét. Mindeközben törekedni kell a nagyüzemi szántóföldi művelés nagy, összefüggő tábláin a mozaikosság, a meglévő

mezsgyék, fasorok megőrzésére, újak telepítésére, melyek a tájkép kedvező alakítása mellett, a termőföld védelmét is szolgálják, valamint ökológiai szempontból változatossá teszik a területet. Ezt szolgálják az övezetre vonatkozó *ajánlások* is. A településrendezési tervek számára is szabályokat ír elő és iránymutatást ad a területek agrár-alkalmassági rangsoroláson alapuló minősítése, a művelés alóli kivonással járó területfelhasználási változások tervezéséhez.

Az övezeti lehatárolás jelentős eltéréseket mutat, a hatályos terven az övezet területe a többszöröse az eddiginek. A kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetének jelentősége ezzel jelentősen megnőtt. Az övezet a Budapest Főváros Kormányhivatal Földmérési Távérzékelési és Földhivatali Főosztály adatszolgáltatása alapján került lehatárolásra. A legnagyobb összefüggő kiterjedésű kiváló szántók a megye déli részén Nagykanizsa és a Mura völgye közötti térségben találhatók, valamint a Hetésben Lenti térségében fordulnak elő.

Kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek 2019

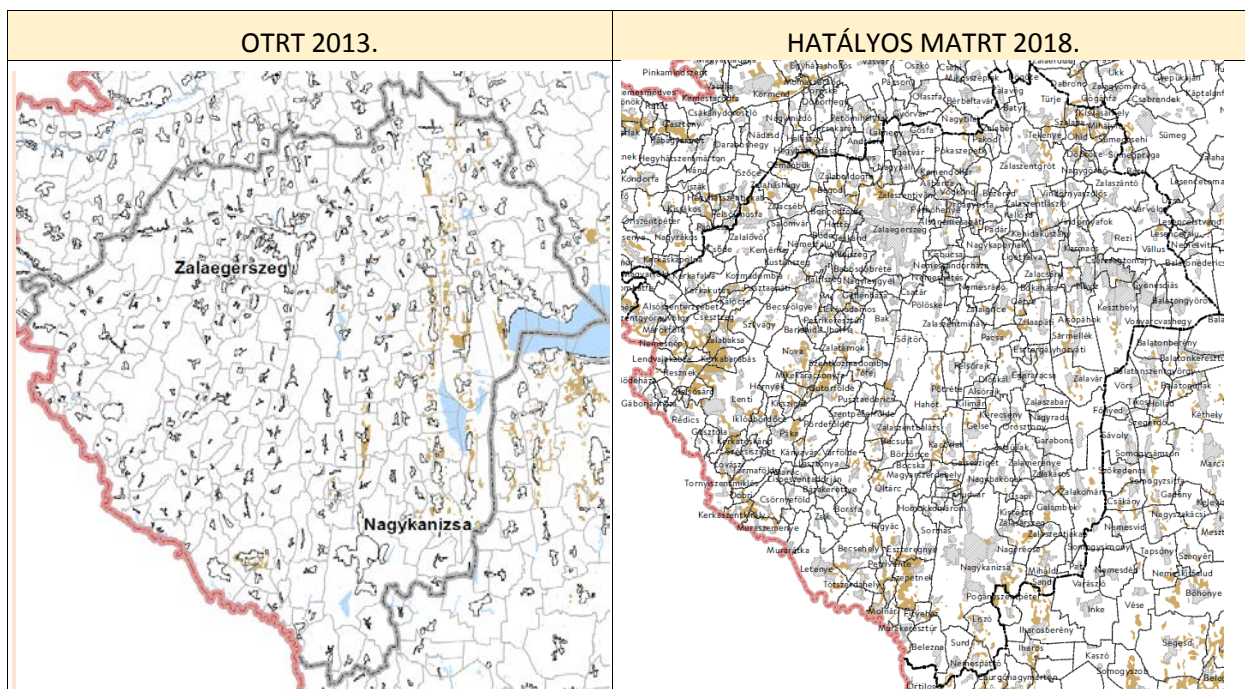
Az agroökológiai értékelés szerint a megye területének jelentős része kevésbé jó - közepes minőségű termőfölddel rendelkezik, de ezeken belül célszerű meghatározni azokat a területeket, amelyek az országos „kiváló” minősítésbe nem kerülhettek be, de *a megyében relatíve jobb minőségű területnek* számítanak. Az ezt megalapozó agroökológiai értékelést nemcsak a szántó művelési ágra, hanem valamennyi intenzívebb művelésű területre célszerű lenne meghatározni, de jelenleg csak a szántóra áll rendelkezésre, megalapozva az alábbi *szántóművelésre másodlagosan alkalmas, de a megyében még jobb minőségűnek* számító „jó termőhelyi adottságú szántóterület” övezet lehatárolását.

Jó termőhelyi adottságú szántóterület (3.5.)

Az MaTrT alapján meghatározott övezet, amely szántóföldi művelésre másodlagosan alkalmas területként veendő figyelembe. Az övezet területére vonatkozóan azonban az MaTrT lehatárolást és szabályokat nem tartalmaz, ezek meghatározását *miniszteri rendelet* hatáskörébe utalja. A 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet szerint „a településrendezési eszközök készítése során a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység területét elsősorban - a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mellett - a jó termőhelyi adottságú szántók övezetén javasolt kijelölni”. Az övezetben új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.”

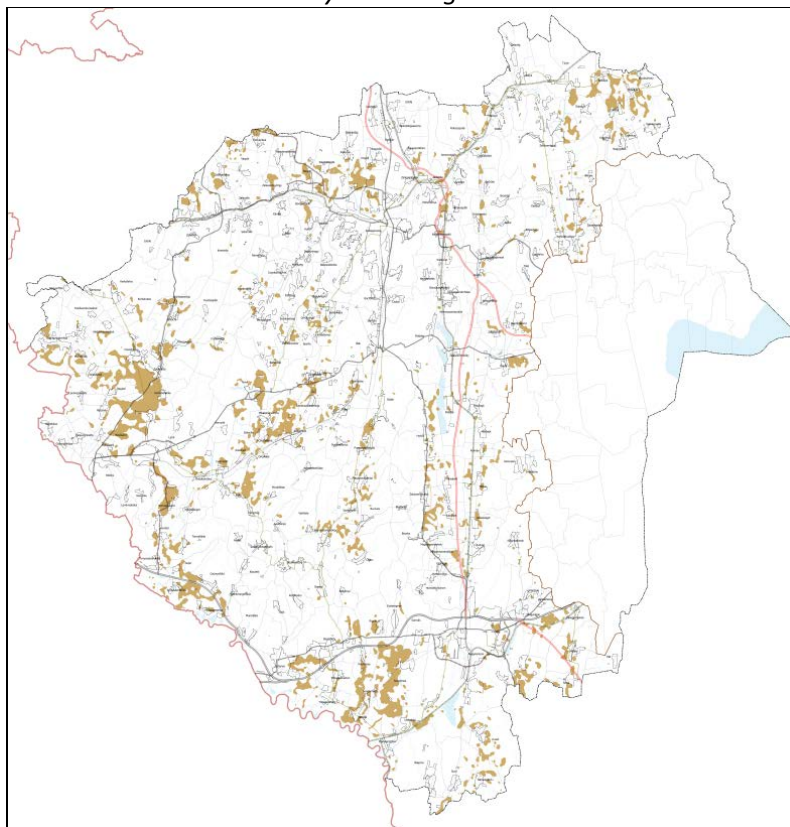
Az övezetre vonatkozó főszabályok nem változtak, ezek lényege, hogy az övezethez tartozó területek elsődlegesen mezőgazdasági övezeti besorolása kívánatos a településrendezési tervekben. A mezőgazdasági művelésre másodlagosan alkalmas, jó termőhelyi adottságú mezőgazdasági területek övezetének kijelölését a racionális földhasználat elveinek való megfelelés teszi indokolttá. Mivel a megye területét viszonylag kis területen érinti az MATRT *kiváló adottságú* szántóterületi övezete, ugyanakkor itt is szükséges a relatíve legjobb minőségű termőföldek mezőgazdasági művelésben tartásának

biztosítása. A településrendezési tervek számára is szabályokat ír elő és iránymutatást ad a területek agrár-alkalmassági rangsoroláson alapuló minősítése, a művelés alóli kivonással járó területfelhasználási változások tervezéséhez.

Budapest Főváros Kormányhivatal Földmérési Távérzékelési és Földhivatali Főosztálya adatszolgáltatása szerinti övezet.

Jó termőhelyi adottságú szántó 2019

Az övezet területe és jelentősége, a fenti övezethez hasonlóan jelentősen megnövekedett. Legnagyobb összefüggő területe Lenti-Csesztreg térségében jelentkezik.

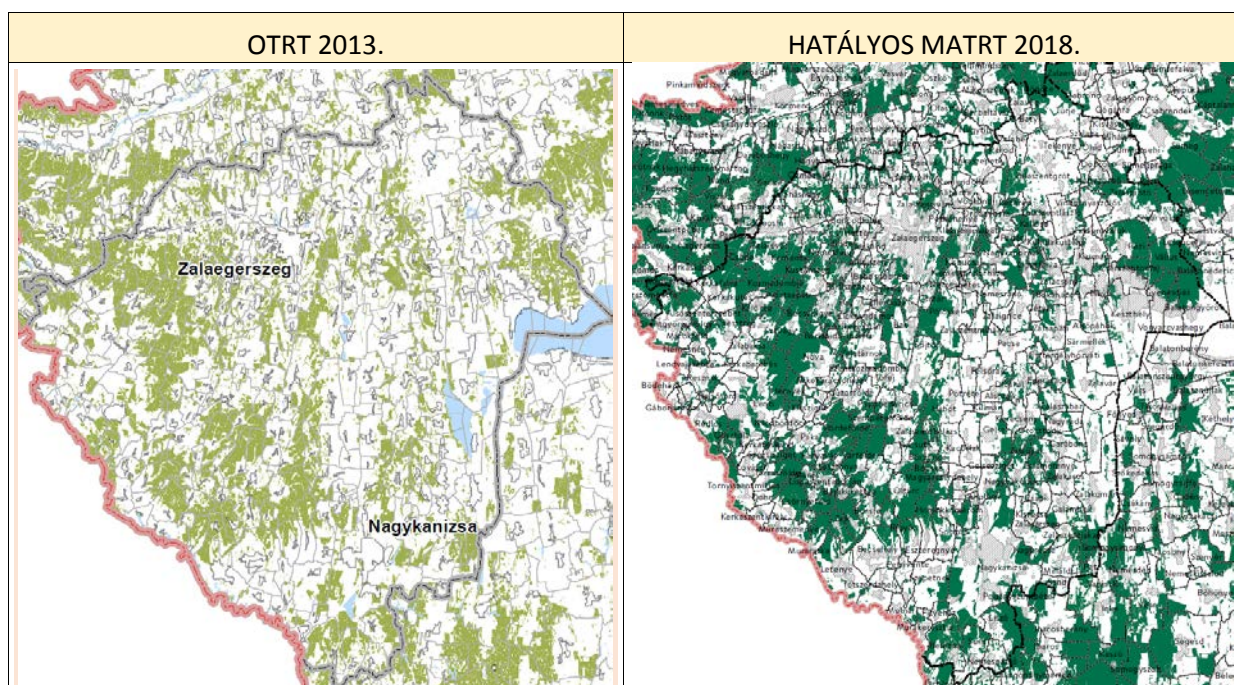
Erdők övezete

(3.6.)

Új övezet, amelyet az MaTrT jelölt ki. Az övezetre vonatkozóan az MaTrT két szabályt tartalmaz.

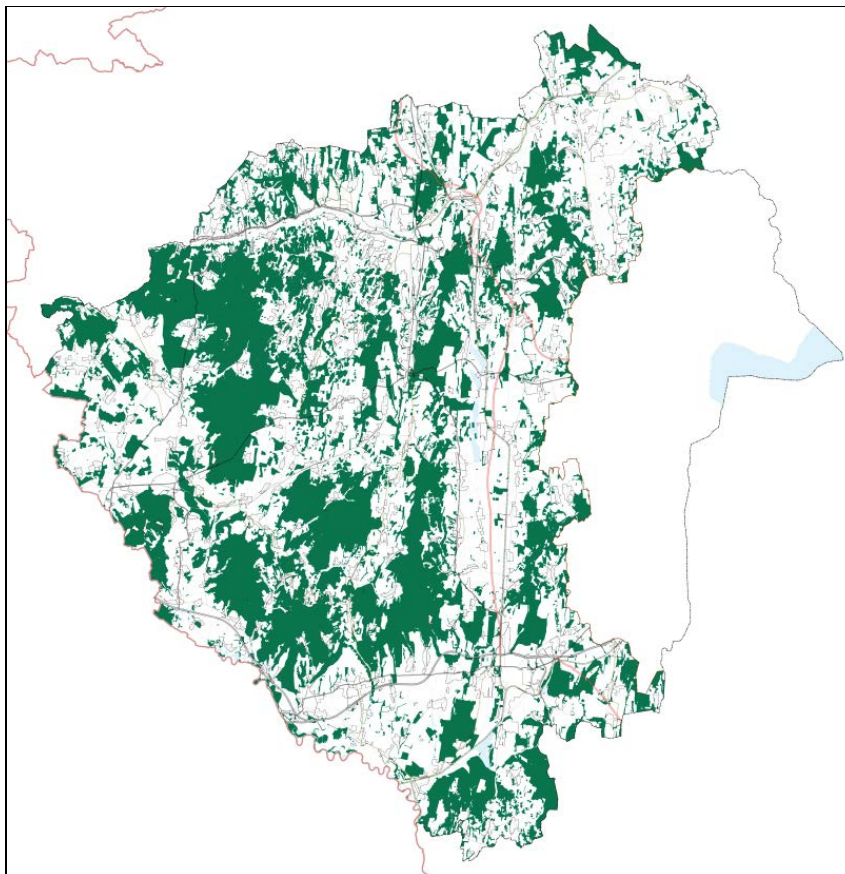
„29.§ Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési eszközében legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolnia. Az e törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni.

30.§ Az erdők övezetében külfejtéses művelésű bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.”

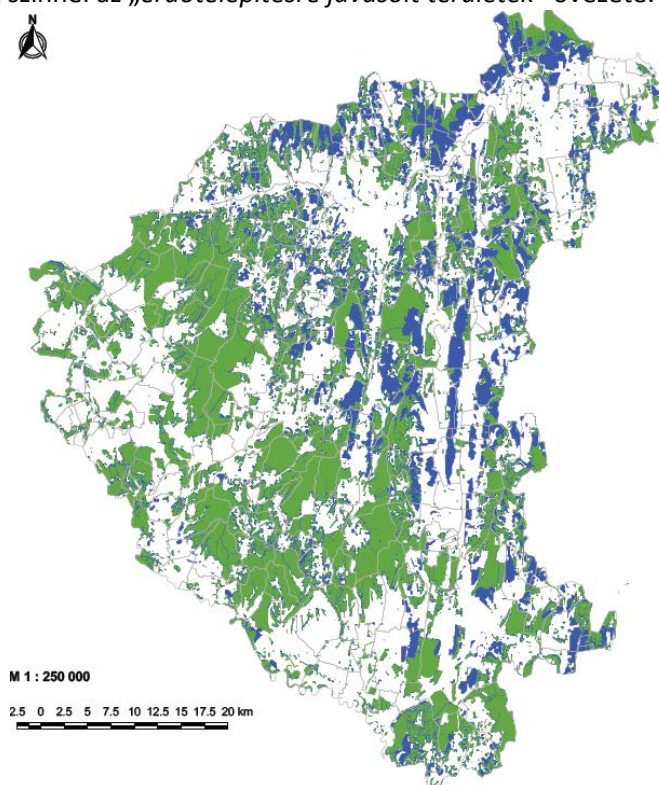

Az övezet az erdőtérség túlnyomó részét képezi, annak mintegy 76,8 %-a. A megye erdőterületi értékeinek fokozott védelme indokolja, hogy a meglévő erdőterületeken külszíni bányászati terület kialakítása ne legyen megengedhető, beépítésre szánt területek csak kivételes esetben, legfeljebb a fenti minimális mértékben csökkenthessék az erdők területét. Az erdőtvény által lehetővé tett, ott előírt feltételekkel való erdőművelés alóli kivonás helyének és mértékének meghatározása során döntő szempontként kell figyelembe venni a termőhelyi adottságokat. Az övezeti tervlap a NÉBIH adatszolgáltatása alapján készült.

Erdők övezete 2019

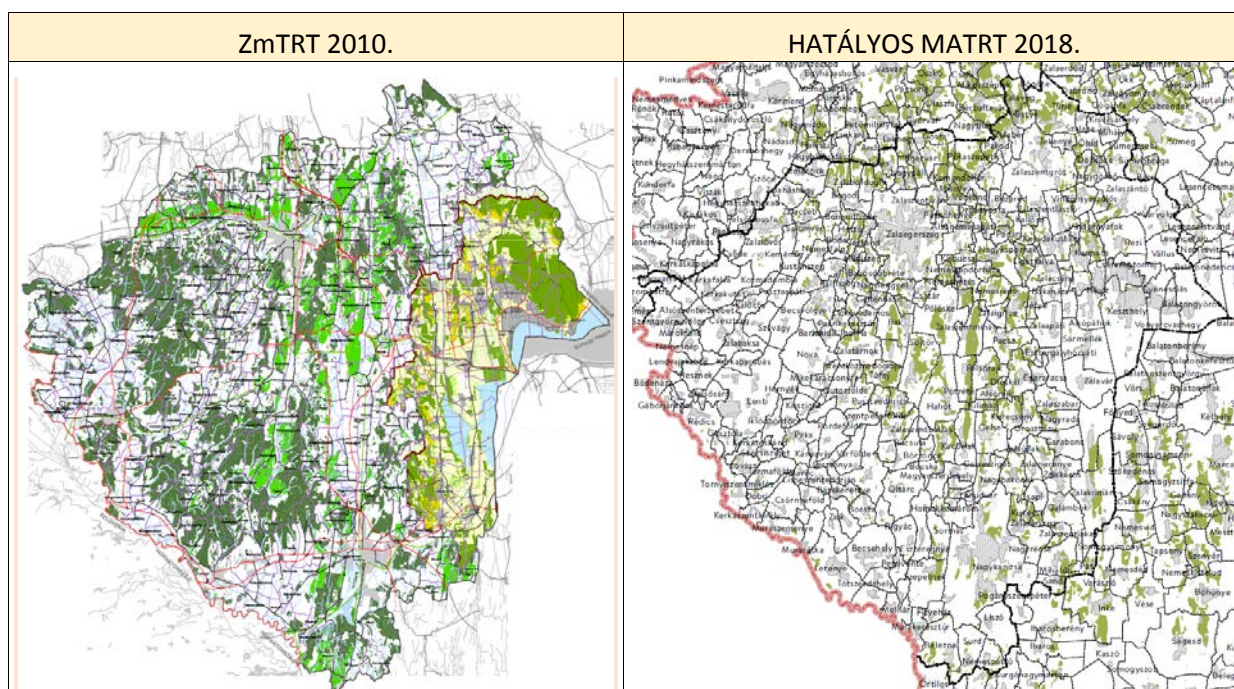

A fent tárgyalt „erdők övezete” és a következő fejezet „erdőtelepítésre javasolt területek övezete” együttesen alkotja a szerkezeti terv „erdőgazdálkodási térségének” területét. A fenti ábrán zöld színnel ábrázolt az „erdők”, kék színnel az „erdőtelepítésre javasolt területek” övezete.

Erdőtelepítésre javasolt területek övezete (3.7.)

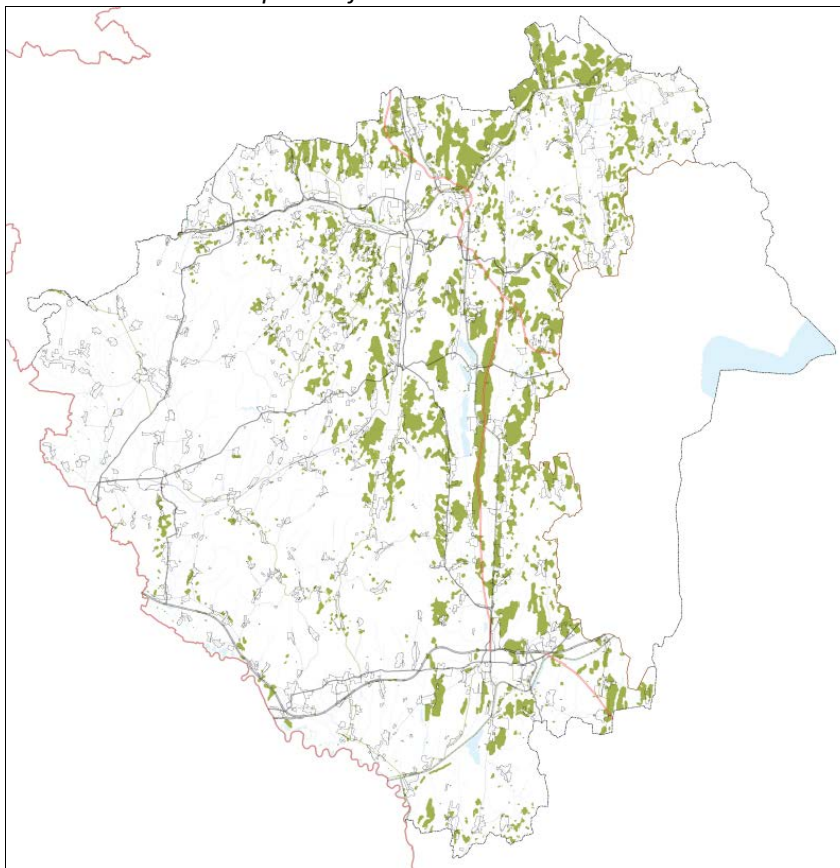
Az MaTrT alapján meghatározott övezet, amelyet erdőtelepítésre elsődlegesen alkalmas területként veendő figyelembe. Az övezet területére vonatkozóan azonban az MaTrT lehatárolást és szabályokat nem tartalmaz, ezek meghatározását *miniszteri rendelet* hatáskörébe utalja. A 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet szerint az övezet elsődlegesen a tervezett erdők területi alapjait hivatott biztosítani. A 3.§ (1) megfogalmazása szerint: „A településrendezési eszközök készítése során az Országos Erdőállomány Adattárban nem szereplő erdőterület területfelhasználási egységeket a településfejlesztési és településrendezési célokkal összhangban - a természeti és kulturális örökségi értékek sérelme nélkül - az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén javasolt kijelölni.”

A Megyeteramben világosabb zöld jelzi az „erdőtelepítésre alkalmas” területeket. A két hasonló célú, de eltérő lehatárolású övezet területe jelentős átfedéseket mutat.

Az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területének meghatározása során kiemelt szempont volt, hogy a mezőgazdálkodási szempontból gyenge termőképességű, beépítetlen és ökológiai hálózathoz nem tartozó területek elsődlegesen erdőtelepítési célra legyenek felhasználhatók, amennyiben az erdősítés szükséges termőhelyi és egyéb feltételei is biztosítottak. Az övezet az erdőtértség részét képezi, annak mintegy 21,1 %-a.

Erdőtelepítésre javasolt terület övezete 2019

Az övezet elsősorban a Felső-kemeneshát és Göcsej területén jelöl ki erdőtelepítésre alkalmas területeket. A megye nyugati, délnyugati térségében - feltehetően - az eleve magasabb fokú erdősültség okán kevesebb új erdő telepítésére javasolt területet tartalmaz az övezet, illetve az annak alapjául szolgáló NÉBIH adatszolgáltatás.

Tájképvédelmi terület övezete

(3.8.)

Az Országos Területrendezési Tervvel összhangban az előző megyei területrendezési terv közigazgatási területek szerint jelölte ki a *térségi jelentőségű tájképvédelmi területek* övezetét. Az MaTrT megnevezésében új övezetként bevezette a **tájképvédelmi terület övezetét**. Az övezet lehatárolását és szabályait nem tartalmazza, ezek meghatározását *miniszteri rendelet* hatáskörébe utalja. A területek lehatárolásának pontosítására a megyei tervnek van lehetősége, a vonatkozó miniszteri rendelet alábbi rendelkezéseinek megtartása mellett. A 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 4.§ szerint:

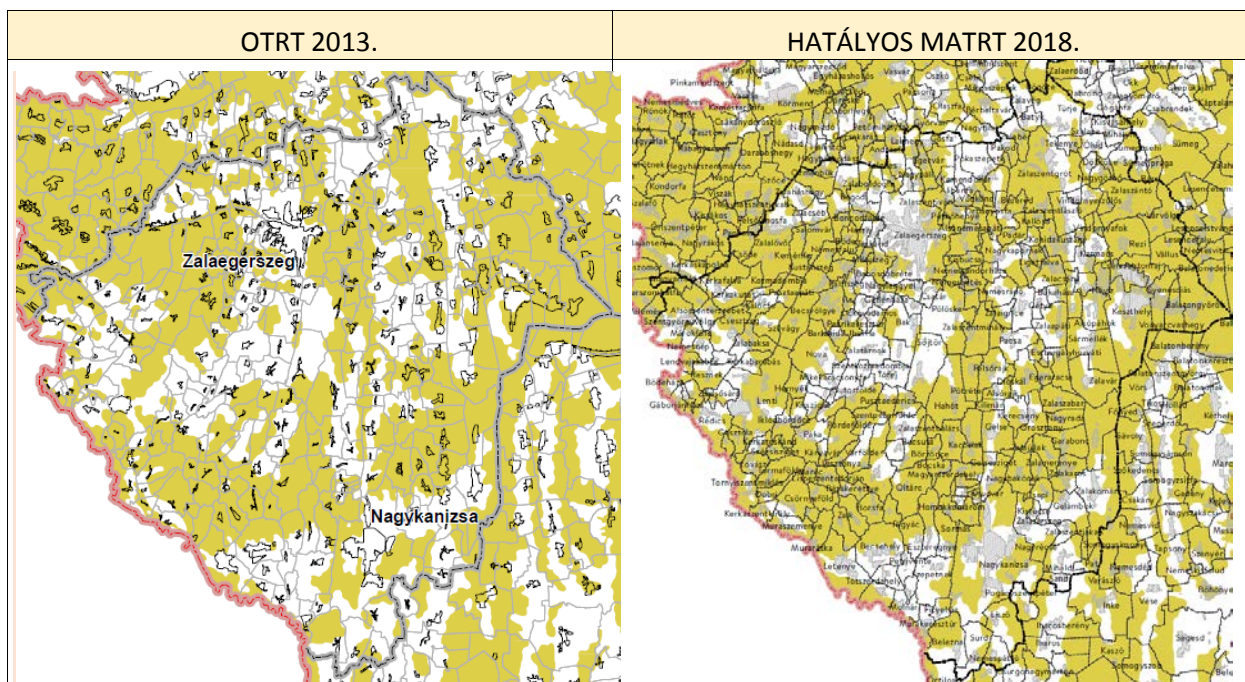
(1) A tájképvédelmi terület övezete területére a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

(2) A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében - a településképi védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - meg kell határozni

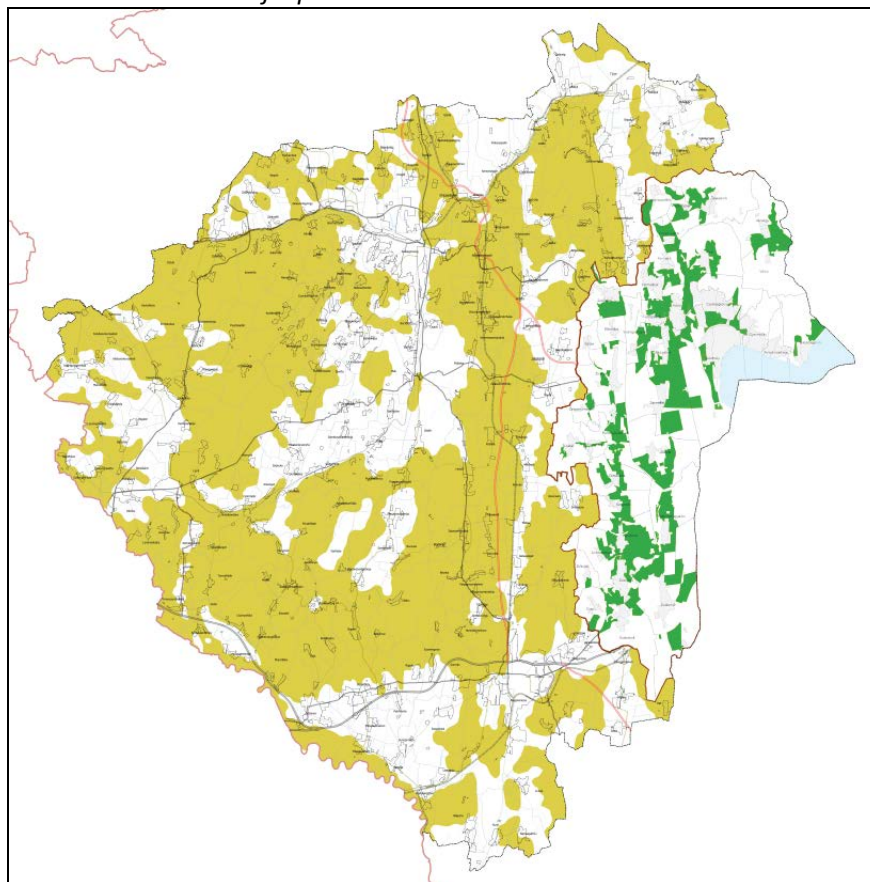
a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,
b) a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.

(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(4) A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.

Tájképvédelmi terület övezete 2019

Az övezet lehatárolása lényegileg változatlan, nagyságrendileg a megye felét érinti. Összefüggően lefedi a Zala folyó völgyének nagy részét: a felső folyásvidéket, a Zalaegerszeg alatti szakaszt Zalaszentgrótig. Az övezetbe tartozik a Göcsej Zalaegerszegtől Ny-ra eső területe, a Hetés egy része, (valamint a BKÜK-hez tartozó Kis-Balatoni tározók térsége). A települések és a táj harmonikus egységének megőrzése, a tájképi értékek halmozott jelenléte, a természeti értékekben való gazdagság és természetvédelmi érzékenység figyelembevételével tájképi szempontból kiemelten érzékeny fenti térségeken túl az övezet magában foglalja a Göcsej további területeit, a Mura-mente egészét, a Principális-völgyet és a Dél-Zalai-dombság területét, valamint - a Balaton-törvény által is érintett - Keszthelyi-hegység nyugati előterét és a Zala alsó szakaszát kísérő területeket, amelyek az előmenyi tervben még a „térségi tájképvédelmi” övezetbe tartoztak.

A BKÜK-en kívüli területek lehatárolásának pontosítására a megyei tervnek van lehetősége, a vonatkozó miniszteri rendelet rendelkezéseinek megtartása mellett.

Az övezet lehatárolása az Agrárminisztérium adatszolgáltatása alapján készült. Az érintett területek tájszekezete meglehetősen mozaikos, ami sajátos, összetett tájképi megjelenést eredményez. A tájképvédelmi övezet nem foglalja magában a települési térségek területét, fontos azonban a települések táji környezetében, a hagyományos tájkarakter megőrzése, a települések és az ártéri többszörösen védett táj közötti térségek összehangolt tájképvédelme. Ennek érdekében az MaTrT övezetre vonatkozó szabályozása mellett fontosnak tartjuk az övezetre megfogalmazott *ajánlások* alkalmazását is az érintett települések rendezési terveinek készítése során.

A világörökségi és világörökségi várományos területek övezete

(3.9.)

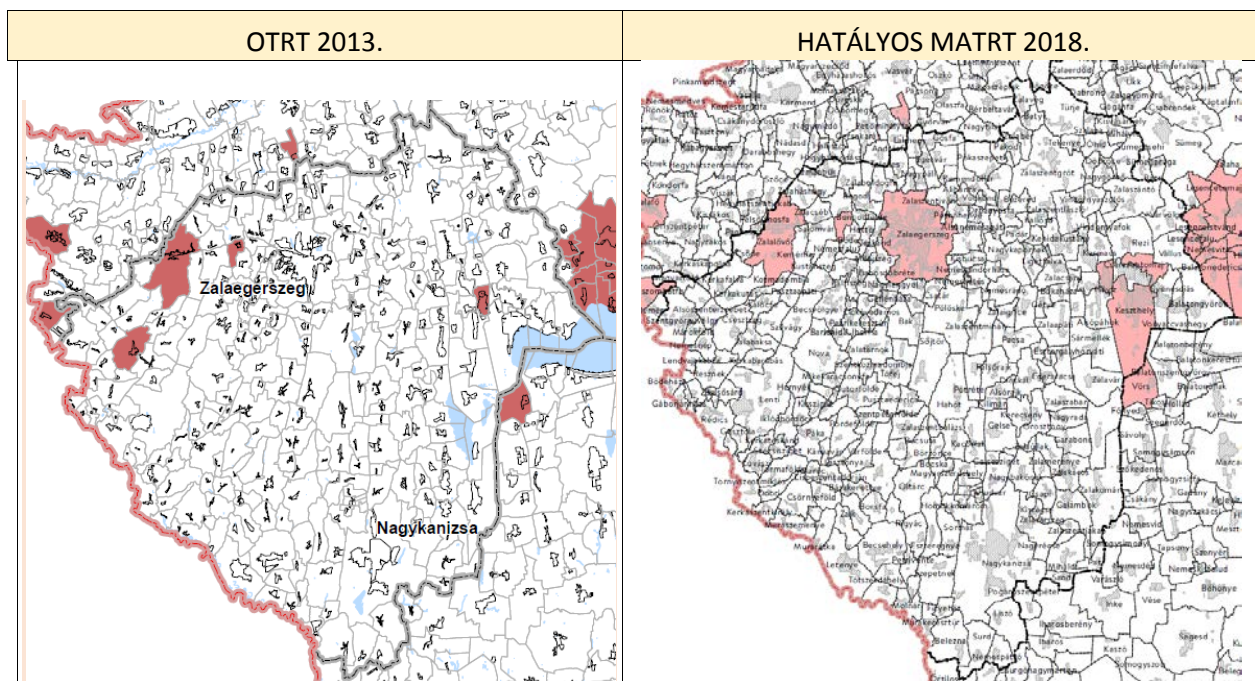
Az MaTrT alapján meghatározott övezet, amely kulturális örökségvédelmi szempontból kiemelt területként veendő figyelembe. Az övezet területére vonatkozóan az MaTrT lehatárolást és szabályokat tartalmaz, ezek meghatározását *31.§-a írja le*.

(1) A világörökségi és világörökségi várományos területek övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.

(2) Az (1) bekezdés szerint lehatárolt világörökségi és világörökségi várományos terület övezetén:

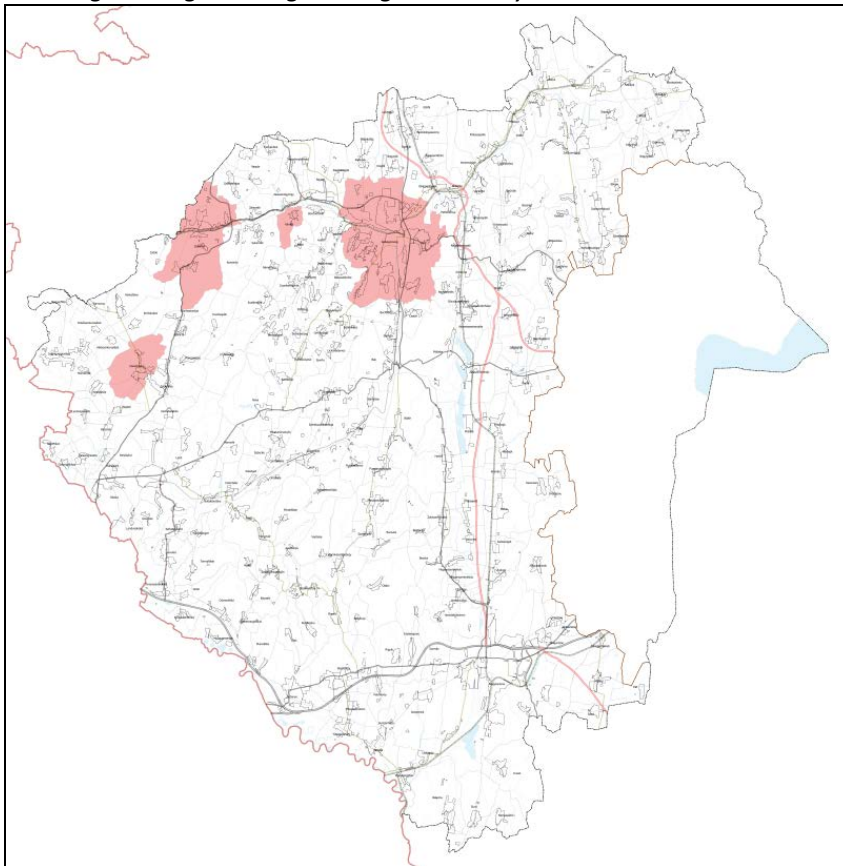
- a) a területfelhasználás módjának és mértékének összhangban kell lennie a világörökségről szóló törvényben, valamint a világörökségi kezelési tervben meghatározott célokkal,*
- b) új külfejtéses művelésű bányatelek, célkitermelőhely nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek területe horizontálisan nem bővíthető; a felszíni tájsebeket rendezni kell,*
- c) a közlekedési, vízgazdálkodási és hírközlő infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a kulturális és természeti örökség értékeinek sérelme nélkül, területi egységüket megőrizve, látványuk érvényesülését elősegítve és a világörökségi kezelési tervnek megfelelően kell elhelyezni.*

Az OTrT 2013. és az MaTrT 2018. évi övezeti kijelölése is telepléshatáros, az övezet lehatárolásában nincs eltérés. Ezt az alábbi MaTrT kivonatok szemléltetik:

Az övezethez sorolt területeket az MaTrT tervlap településhatáros szinten ábrázolja, a hatályos megyeterv nem tartalmazott ilyen övezetet.

A világörökségi és világörökségi várományos területek övezete 2019

A 2019-es termódosításhoz kapott adatszolgáltatás szerint Zala megyében Világörökségi terület nem található. A Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztály Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztály adatszolgáltatása szerint a világörökségi várományos területek a Balaton-felvidék kultúrtájhoz,

illetve a Magyarországi tájházak hálózatához tartozó településekből tevődnek össze. A Balaton-felvidéki kultúrtáj kívül esik a Zala megyei területrendezési területi hatályán. Így a tájházhálózathoz tartozó települések alkotják a világörökségvárományos területek övezetét. Az érintett települések:

- Csesztreg
- Kávás
- Zalaegerszeg
- Zalalövő

Az övezet nem összefüggő a megye területén, az érintett települések szigetszerűen helyezkednek el.

Vízminőség-védelmi terület övezete

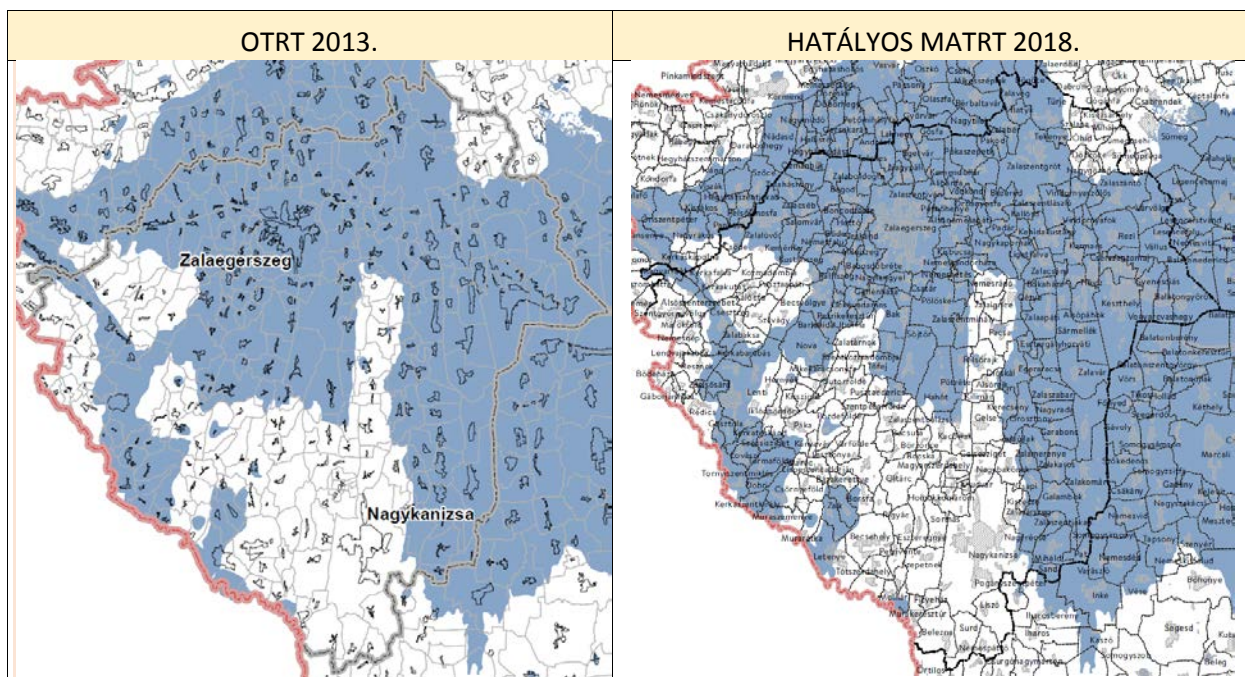
(3.10.)

Az MaTrT alapján meghatározott övezet, amely környezetvédelmi szempontból kiemelt területként veendő figyelembe. Az övezet területére vonatkozóan azonban az MaTrT lehatárolást és szabályokat nem tartalmaz, ezek meghatározását *miniszteri rendelet* hatáskörébe utalja. A 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet szerint az övezetben „keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.” (5.§(1)). Az előírásnak megfelelő megoldásokat a megyei közgyűlési rendelet és a terv közmű alátámasztó munkarészei tartalmazzák. A miniszteri rendelet további előírásai – (2)-(3) bek.) – a településrendezési eszközökre róják a vízvédelemmel érintett konkrét területek kijelölését és a Hész szintű szabályozást, valamint korlátozza a bányászati tevékenységek folytatását.

Az övezetet egyrészt a sérülékeny, felszíni szennyeződésre fokozottan érzékeny vízbázisok és felszín alatti vízkészletek védelme, másrészt a felszíni vizek védelme érdekében jelölték ki. A *hidrogeológiai adottságok* következtében a megye területén számottevő felszín alatti vízkészlet helyezkedik el. Különös jelentőségét az adja, hogy a felszín alatti vízkészlet egy része biztosítja a megye számos településének ivóvízszükségletét. A területrendezési övezet legfontosabb célja ennek az ivóvízbázisnak a megóvása a szennyező tevékenységek káros hatásaitól. A megyében a legnagyobb összefüggő védendő vízbázis területek a Zala völgyében, a Keszthelyi-hegység mészkő ill. dolomittömbjében, Lenti térségében, valamint a Mura kavicsbordalékkúpján találhatók. E területeken túl az övezet számos kisebb, de a települési vízellátás szempontjából lényeges, és veszélyeztetett víztest védelmét is biztosítja.

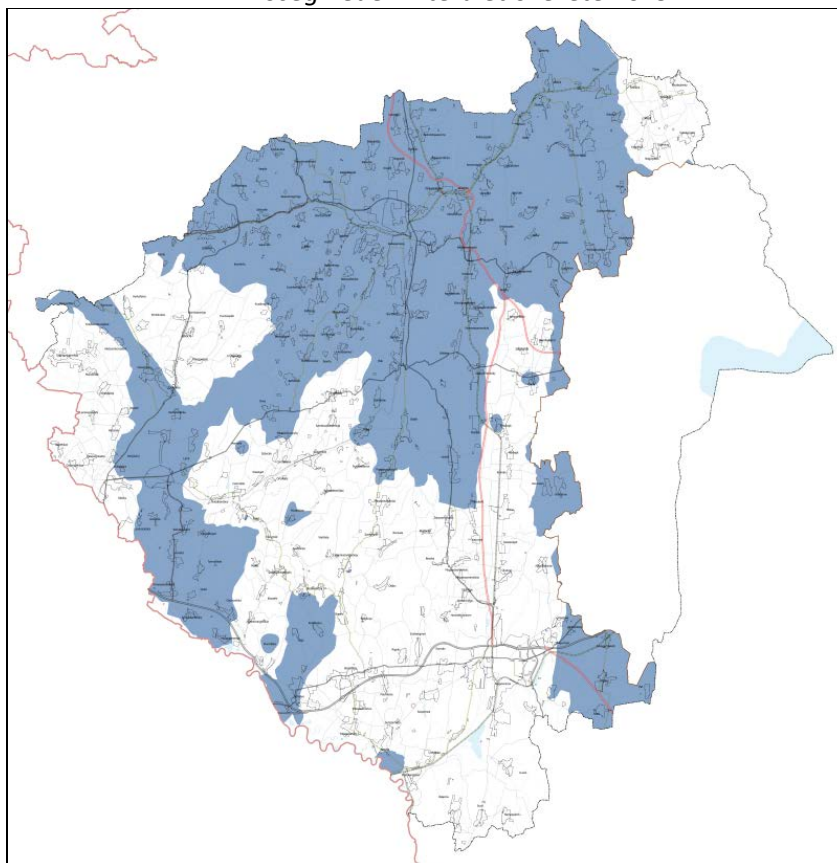
A *vízfolyások és állóvizek szennyezéssel szembeni védelmének* biztosítása nem csak a felszíni vizek közvetlen védelme, hanem a teljes vízgyűjtőterületre érvényes területhasznosítási szabályok illetve korlátozások megfogalmazásával szükséges. A megye területének sűrű vízhálózata és egyes - városi - térségeinek nagyfokú terheltsége, az intenzív területhasználat - és a Balaton közelsége is - indokoltá teszi a megye közel felének övezet általi védelmét. Az MaTrT alapján az övezet a Balaton vízgyűjtőterületének védelmi feladatait hivatott ellátni, ezért Zala megyében is a megye fő folyója, a Balatont tápláló legnagyobb vízfolyás, a *Zala vízgyűjtője által érintett területek* tartoznak az övezethez. A Balaton víztestével összefüggésben álló Kis-Balatoni vízrendszer övezet által biztosított további védelme ugyancsak indokolt.

A vízminőségvédelmi övezet lehatárolása kismértékben változott, a megye területének mintegy felét lefedti.

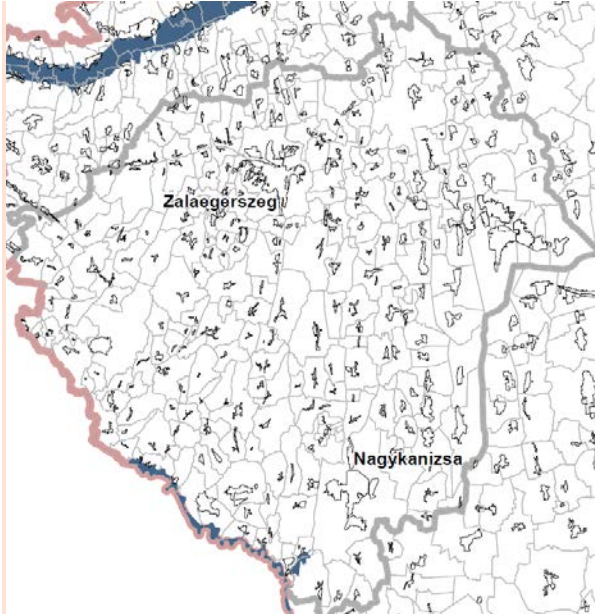

A Vízminőség-védelmi terület övezete a Nyugat-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatásán alapul.

Vízminőség-védelmi terület övezete 2019

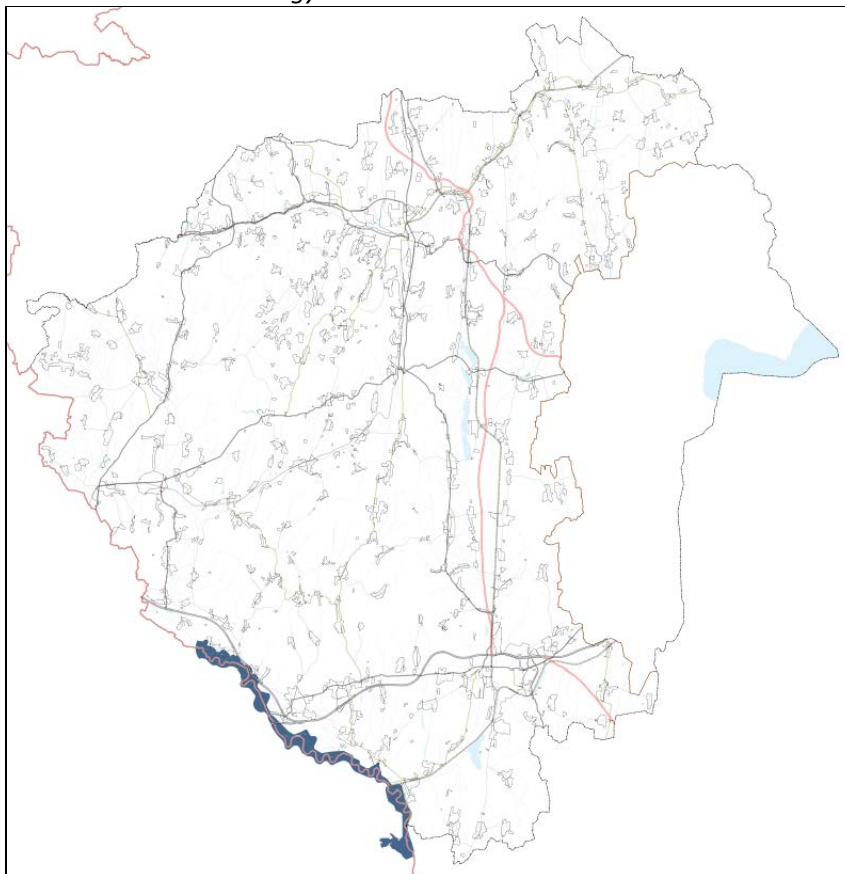
Nagyvízi meder övezete (3.11.)

Az MaTrT alapján meghatározott övezet, amely kiemelt felszíni vízvédelmi és vízgazdálkodási területként veendő figyelembe. Az övezet területére vonatkozóan azonban az MaTrT lehatárolást és szabályokat nem tartalmaz, ezek meghatározását *miniszteri rendelet* hatáskörébe utalja. A 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 6.§ szerint az övezetben „új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki” (1). A településrendezési eszközökben, a jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területen a helyi építési szabályzatnak megfelelően, a vízügyi igazgatási szerv hozzájárulásával lehet építési tevékenységet folytatni (2), továbbá a (3) bek. a vízügyi igazgatási szerv egyetértéséhez köti az övezetet érintő beépítésre szánt terület kijelölését.

OTRT 2013./teljes megyei terület/	HATÁLYOS MATRT 2018./érintett megyei terület/*
	 <p data-bbox="802 1265 1434 1323">*a Mura meder Muraszemenye-Beleznai közti szakasza</p>

Az OTRT és MaTrT lehatárolás között egyetlen minimális területi különbség van, a Belezna - Fityeház községek területét érintő „nagyvízi meder” lehatárolásban. Utóbbiakat a 2018-as módosítás nem ábrázolja.

A nagyvízi meder területe a 21/2006.(I.31.) sz. Korm. rendelet alapján lett kijelölve, vagyis „A nagyvízi meder területét a mértékadó árvízszint vagy az eddig előfordult legnagyobb árvízszint közül a magasabb jelöli ki”. Ez azt is jelenti, hogy ahol a folyó medre árvédelmi töltések közé van szorítva ott a nagyvízi meder műszaki határa a töltés nyomvonala.

Nagyvízi meder övezete 2019

Az övezet területe a Nyugat-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatása alapján került lehatárolásra. Az övezet területe Zala megyében a Mura-mentére korlátozódik. Az övezet területe a Mura teljes megyei - és egyben hazánkat érintő - szakaszát végig kíséri. A folyó belépési pontjától, a horvát határtól (Muraszemenye-Murarátka) a somogyi megyehatárig (Murakeresztúr-Belezna) átlagosan 0,5-1 km szélességben húzódik az övezet a folyó mentén. A megyét átszelő Zala mentén nagyvízi meder övezete nem került kijelölése.

VTT tározók övezete

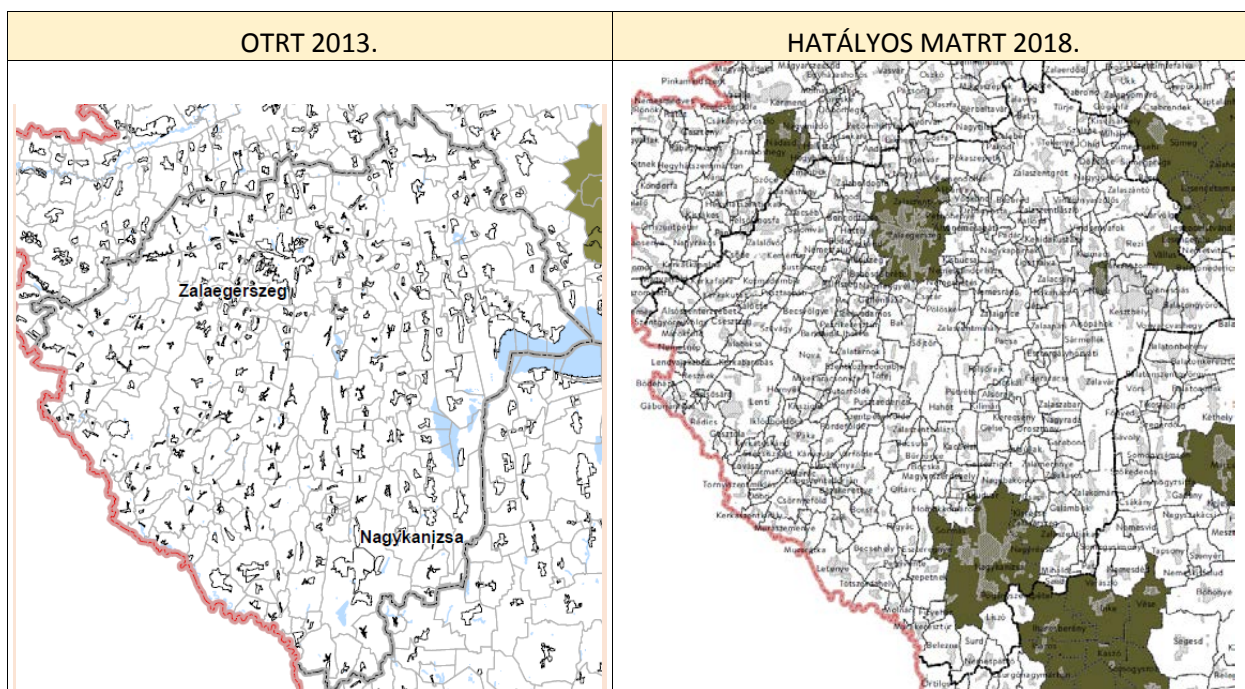
Az aktuális MaTrT lehatárolás nem érinti a megyét, így Zala megye területrendezési terve ezt az övezetet nem tartalmazza.

Honvédelmi és katonai terület övezete (3.12.)

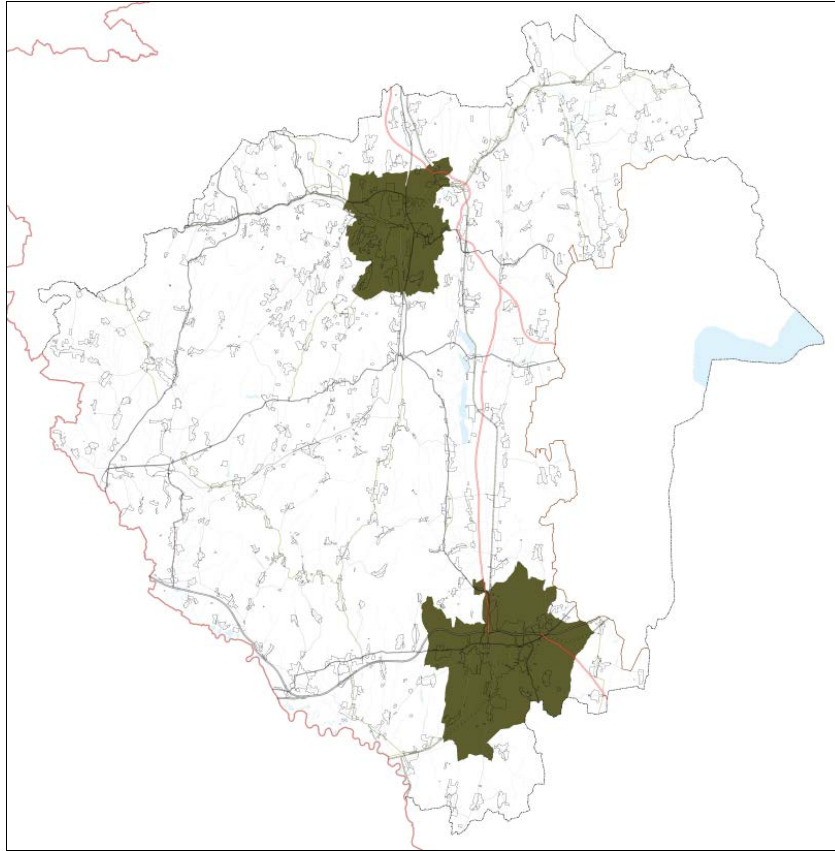
A honvédelmi és katonai célú terület övezete a Honvédelmi Minisztérium adatszolgáltatása alapján tartalmazza azokat a katonai érdekeltségű területeket, amelyek honvédségi célra történő hosszú távú fenntartásához országos érdek fűződik.

Az övezet jelenlegi lehatárolása együttesen tartalmazza a honvédelmi területek eddigi két övezetét. A megyei területrendezési terv hatálya alá tartozó (a Balaton Kiemelt Üdülőkörzeten kívüli) területen két - egymástól független - területegység képezi az övezetet. Az övezet által eddig egyedül egy község (és

kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi területként a Balaton törvény hatálya alá tartozó Hévíz város) volt érintett.

A megye övezet általi érintettsége jelentősen a Honvédelmi Minisztérium adatszolgáltatása szerint megnövekedett, elsősorban a két nagyváros, a Megyeszékhely és Nagykanizsa, valamint a közvetlen vonzáskörzetükbe tartozó egyes kistelepülések - Zalaszentiván, valamint Sormás és Zalasárszeg - bevonásával. (Ezek közül eddig csak Zalaszentiván tartozott az övezethez.)

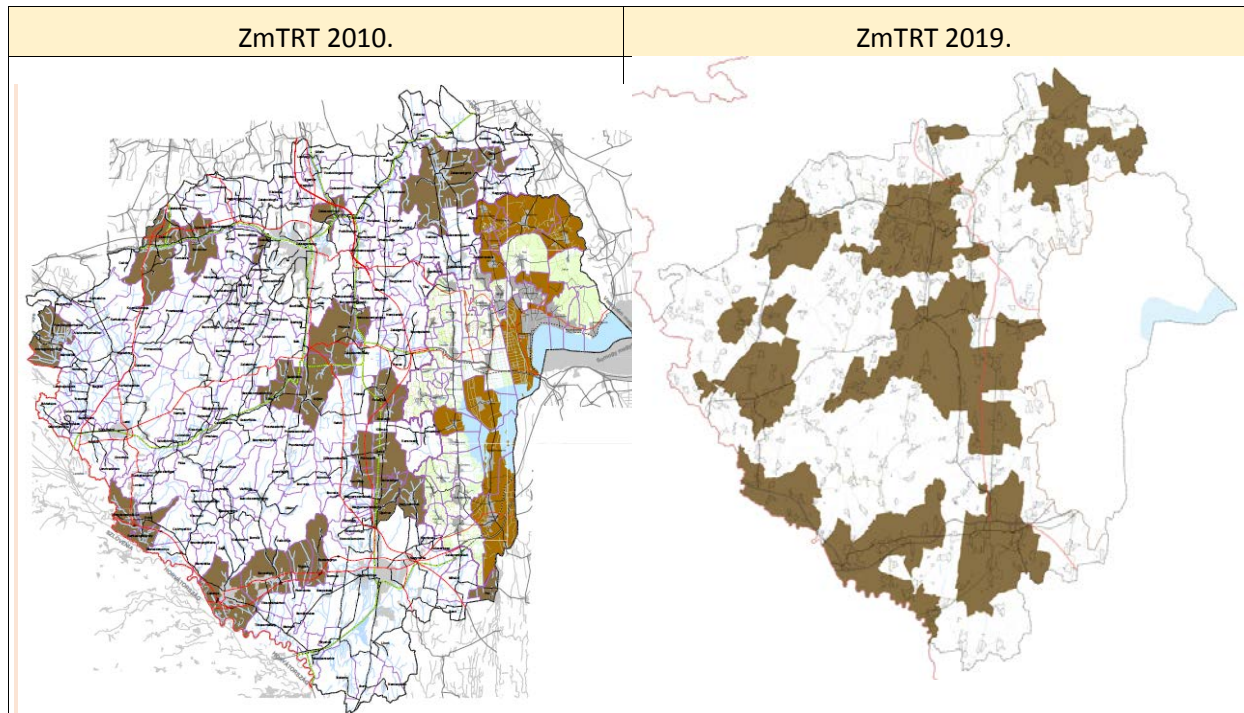
Honvédelmi és katonai terület övezete 2019

MEGYEI ÖVEZETEK

Ásványi nyersanyagvagyon övezete (3.13.)

Az MaTrT alapján meghatározott övezet, amely szántóföldi művelésre másodlagosan alkalmas területként veendő figyelembe. Az övezet területére vonatkozóan azonban az MaTrT lehatárolást és szabályokat nem tartalmaz, ezek meghatározását miniszteri rendelet hatáskörébe utalja. A 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet (8.§) szerint az övezetet a településrendezési eszközökben kell konkrétan lehatárolni. (A területrendezési tervek csak településhatárokat jelölik meg.) A nyersanyagvagyon védelmét, kitermelhetőségét szolgálja a (2) bek. előírása, mely szerint az övezetet érintően „a településrendezési eszközökben csak olyan területfelhasználási egység, építési övezet vagy övezet jelölhető ki, amely az ásványi nyersanyagvagyon távlati kitermelését nem lehetetleníti el.”

A hatályos megyei területrendezési terv nem tartalmazta, az OTTr előzményi (2013.évi) lehatárolása volt érvényben.

Az övezet célja a megye területén ismert ásványkincs készletek lehatárolása, a szükséges területhasználatra vonatkozó előírások területi hatályának kijelölése. Az övezet a területileg illetékes bányakapitányság (Baranya megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztály) adatszolgáltatása alapján került lehatárolásra.

Az övezet az érintett településeket teljes közigazgatási területükkel jeleníti meg. A ténylegesen érintett területek meghatározása a településrendezési eszközökben történik meg.

Rendszeresen belvízjárta terület övezete

Az MaTrT alapján meghatározott övezet, amely vízvédelmi - katasztrófavédelmi szempontból megkülönböztetett területként veendő figyelembe. Az övezet területére vonatkozóan azonban az MaTrT lehatárolást és szabályokat nem tartalmaz, ezek meghatározását *miniszteri rendelet* hatáskörébe utalja.

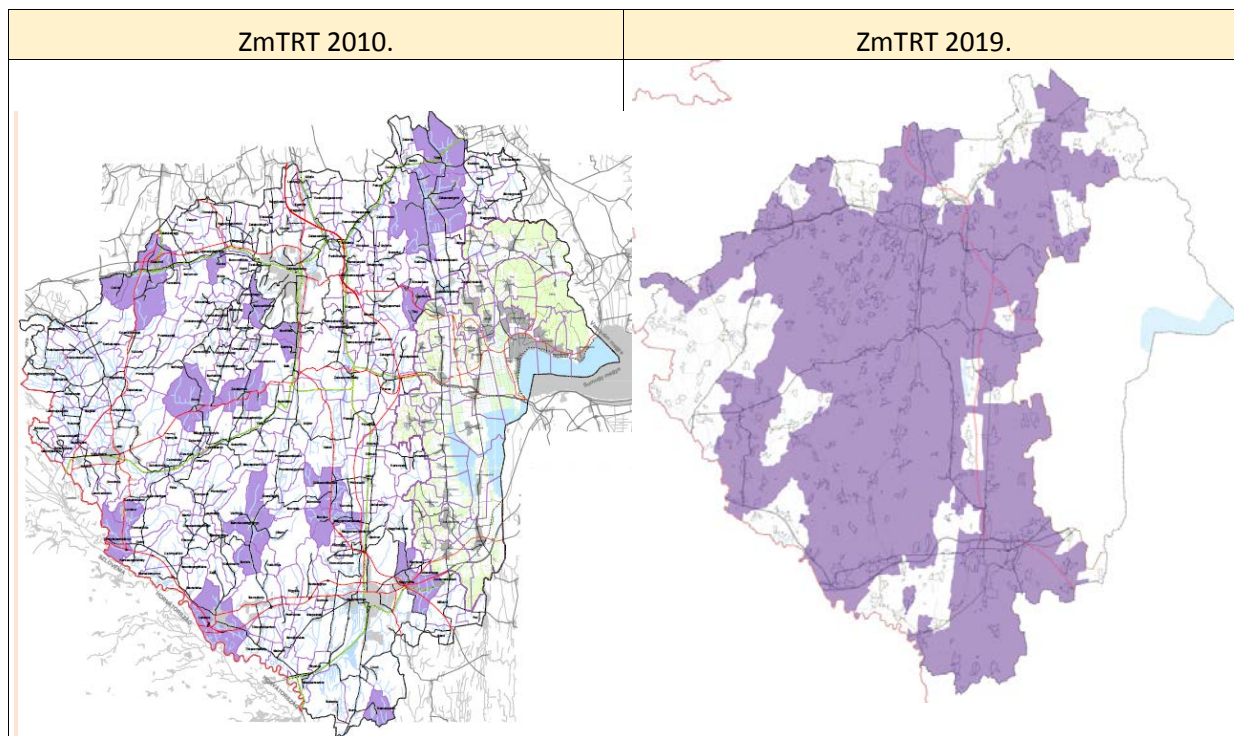
Az övezet az adatszolgáltatás alapján nem érinti Zala megye Balaton Kiemelt Üdülőkörzeten kívüli területét, így a megyei területrendezési terv ilyen övezetet nem tartalmaz.

Földtani veszélyforrás területe

(3.14.)

Az MaTrT alapján meghatározott övezet, amely földvédelmi szempontból megkülönböztetett területként veendő figyelembe. Az övezet területére vonatkozóan azonban az MaTrT lehatárolást és szabályokat nem tartalmaz, ezek meghatározását miniszteri rendelet hatáskörébe utalja. A 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 11.§ szerint az övezetet a településrendezési eszközökben kell konkrétan lehatárolni. (A területrendezési terv csak településhatárokat jelöli meg.) Az övezetet érintően „új beépítésre szánt terület csak akkor jelölhető ki, ha ahhoz a bányafelügyelet a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása során adott véleményében hozzájárul.”

Az övezet összetett szempontrendszer alapján foglalja magába mindazon területek a megyében, amelyek döntően földtani szerkezeti okok, állékonysági adottságok (omlás- vagy csúszásveszély, stb.), vagy föld alatti üregek okán kiemelten kezelendők. A hatályos megyei területrendezési terv megfelelő övezete hasonlóképpen, egy gyűjtőkategóriaként határolta le a földtani veszélyforrások övezetét, a Kerka-vidék (Hetés), a Mura-mente, a Zala-völgy Zalaszentgrót térségi szakasza és a Keszthelyi-hegység peremvidék területein. Ehhez képest a jelenlegi lehatárolás - a Baranya megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztály adatszolgáltatása értelmében - a megye nagy részét érinti. A lehatárolás továbbra is települési közigazgatási határos.

Egyedileg meghatározott megyei övezetek

A megyei területrendezési terv - élve az MaTrT-ben biztosított lehetőséggel - kijelöl és lehatárol egyedileg meghatározott megyei övezeteket.

Az egyedileg meghatározott megyei övezetek kijelölésére az MaTrT 19.§ alatti felsorolásának (3) bek. 5. pontja, valamint 24.§-a ad felhatalmazást. Az MaTrT alapján meghatározott megyei szintű „egyedi övezeti gyűjtőkategória”, a lehetséges övezetek területére vonatkozóan MaTrT-szintű lehatárolást nem tartalmaz, a 24.§ keretszabályokat (feltételrendszert) állapít meg, - a részletes övezeti szabályok meghatározását *megyei területrendezési terv* hatáskörébe utalja.

Az egyedileg meghatározott megyei övezetek lehatárolása a megye terület- és településfejlesztési dokumentumainak figyelembevételével, megyei koordinációval történik olyan módon, hogy a területi lehatárolások a követő időszakban is alkalmasak legyenek úgy a rendezési tervezés, mint az Országos Területfejlesztési Koncepció módosítását követően a fejlesztési eszközök területi fókuszainak meghatározására. Egyedileg meghatározott övezetek Zala megyében (a megyei önkormányzat javaslata alapján):

- Gazdaságfejlesztési és innovációs övezet
- Kiemelt turisztikai övezet

Gazdaságfejlesztési és innovációs övezet

(3.15.)

Javaslat szerint az érintett települések: Zalaegerszeg, Nagykanizsa

Az övezetre vonatkozó megyei tervi előírások:

1. Az övezetbe tartozó települések településrendezési eszközei készítése során azokon a kereskedelmi-, szolgáltató valamint ipari- gazdasági besorolású területeken, amelyeket a helyi önkormányzat rendeletével „kiemelt fejlesztési terület”-té minősít az építési telek megengedett legnagyobb beépítettsége 10%-al lehet magasabb, a legkisebb zöldfelületi arány pedig 5%-al alacsonyabb, mint az OTÉK 2. számú melléklet szerinti érték. Az új beépítésre szánt terület kijelölése nem érinti a védelmi övezetekkel lehatárolt területeket.
2. Az új beépítésre szánt terület kijelölése nem érinti a védelmi övezetekkel lehatárolt területeket

Az övezetre vonatkozó ajánlások:

1. A térségi övezetben az gazdasági terület kialakítását és a gazdasági vállalkozások fejlesztését a vonatkozó jogszabály alapján fejlesztési eszközökkel is támogatni kell.
2. A térségi övezetben új innovációs-technológiai fejlesztési célú gazdasági terület kialakítását és az innovációs-technológiai vállalkozások és intézmények fejlesztését a vonatkozó jogszabály alapján fejlesztési eszközökkel is támogatni kell.

Kiemelt turisztikai övezet

(3.16.)

Javaslat szerint az érintett települések: Keszthely, Hévíz, Balatongyörök, Gyenesdiás, Vonyarcvashegy, Kehidakustány, Lenti, Zalakaros

Az övezetre vonatkozó megyei tervi előírások:

1. Az övezet által érintett települések területén turisztikai-, rekreációs célú beépítésre szánt és beépítésre nem különleges terület területfelhasználási egység a települési térség további növelésére vonatkozó korlátozás esetén is kijelölhető amennyiben az új beépítésre szánt terület kijelölése nem érinti a védelmi övezetekkel lehatárolt területeket és nem ellentétes Balaton Kiemelt üdülőkörzet Területrendezési terve előírásaival.
2. Az övezettel érintett települések településfejlesztési koncepciója, integrált településfejlesztési stratégiája, valamint településrendezési eszközei készítése, felülvizsgálata, valamint módosítása során a turisztikai fejlesztések az övezetben lévő további településekkel való együttes tervezés keretében, valamint a folytonosságot biztosító nyomvonalak megteremtésével valósítható meg.
3. A környezeti állapot megőrzése érdekében a térségi övezetbe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során a rekreációs célú területeken indokolt csendes övezet kijelölése.

Az övezetre vonatkozó ajánlások:

1. A térségi övezetben új turisztikai célú különleges terület kialakítását és az turisztikai vállalkozások fejlesztését, a turisztikai potenciál növelését és a kihasználás bővítését a vonatkozó jogszabály alapján fejlesztési eszközökkel is támogatni kell.
2. A BKÜ területén kívüli turisztikai központok által érintett területre a településeknek el kell készíteniük a térség 2020-2027 közötti időszakra szóló turisztikai stratégiáját, segítve ezzel a térség és az érintett települések turizmusának fejlesztését. Ezen belül kiemelt szerepet kell adni a turisztikai attrakciók fejlesztésének és a turisztikai szolgáltatások összehangolásának, hálózatba szervezésének, a turisztikai menedzsment kialakításának és működtetésének.
3. A fejlesztéseknél az egymásra épülő, az egymást nem kioltó javaslatok élvezzenek prioritást.

4. Az övezettel érintett Balaton parti településeken az idegenforgalmi szezon meghosszabbítását szolgáló, kiegészítő kínálatbővítés is kapjon hangsúlyt.

1.11. Klímavédelemmel, környezetvédelemmel összefüggő javaslatok

Klímavédelmi javaslatok¹

A jövő egyik meghatározó kihívása, Magyarország más tájaihoz hasonlóan, Zala megyében is az éghajlatváltozás, annak lehetőség szerinti mérséklése, de mindenekelőtt az annak hatásaira való felkészülés lesz. A nyári hőhullámok gyakoriságának, hosszának és intenzitásának növekedése, az aszályokhoz, villámárvizekhez egyaránt vezető szélsőségesebbé váló évi csapadékeloszlás az éghajlatváltozás egyértelmű tünetei, amelyek fokozódására fel kell készülnie Zala megyének is. A szélsőséges időjárási események fokozódásának következtében Zala megye lakossága, természetes, természetközeli élőhelyei, növény- és állatvilága, továbbá épített környezete számos kihívással szembesül a következő évtizedekben. Ezek közül a klímastratégia az alábbiakat minősíti a legnagyobb súlyúaknak Zala megyében:

- nyári hőhullámok fokozódó közegészségügyi kockázatai;
- villámárvizek gyakoriságának növekedése a nagy intenzitású csapadékesemények számának gyarapodása miatt;
- ivóvízbázisok sérülékenysége, elsősorban a sekély mélységű vízáradó rétegre és parti szűrésű kutakra alapozott vízbázisok esetében;
- mezőgazdasági termelés feltételeinek romlása a fokozódó mértékű aszály és erózió következtében;
- erdők veszélyeztetettsége az erdészeti klímaosztályok eltolódásának és új kártevők megjelenésének eredményeként;
- építmények állagában bekövetkező károk emelkedése a viharok, nagy intenzitású esőzések következtében;
- biodiverzitás csökkenése, különösen a szubalpin és vizes élőhelyek esetében;
- szabadtéri turizmus sérülékenysége, különös tekintettel a Balaton-menti fürdőturizmusra.

A megyei üvegházhatású gáz leltárral kapcsolatban hangsúlyozni kell, hogy Zala megye szén-dioxid elnyelőkapacitása - magas erdőszűkségéből fakadóan - arányaiban jóval meghaladja az országos átlagot. Míg Magyarország erdei - a nagyipari eredetűt figyelmen kívül hagyó - összes szén-dioxid kibocsátás 7,5%-át képesek megkötni, addig a zalai erdők a megyéből származó CO₂ emisszió csaknem ötödének megfelelő mennyiségű szén-dioxidot kötnek meg. A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy Zala megye messze sokkal inkább hatásviselője, mintsem kiváltó tényezője az éghajlatváltozásnak. Ettől függetlenül a közös globális felelősség tudatában megyénk sem tekinthet el a klímaváltozás mérséklésének rá eső kötelezettségétől, így a következő évtizedek erőfeszítéseinek reménybeli eredményeképpen Zala megye klímastratégiája 2050-re 42%-os üvegházhatású gáz kibocsátás mérséklést vizionál a 2015-ös szinthez képest a megye területére.

A fő kibocsátás-csökkentési cél eléréséhez az egyes ágazatok eltérő mértékben képesek hozzájárulni. Ennek oka részben abban keresendő, hogy azok eleve nem azonos mértékben részesednek a kibocsátásokból, másrészt eltérő dekarbonizációs potenciál jellemzi őket.

- Az **ipari technológiai folyamatokból** származó kibocsátások mérséklése egyrészt a termelés volumenének - nyilvánvalóan nem preferált - csökkentése, másrészt a technológiai fejlődés révén érhető el. A megye gazdaságának bővülése és a technológiai fejlődés eredményeként az e forrásból származó kibocsátások változásával nem kalkulál a stratégia.

¹ Zala Megye Klímastratégiája 2018-2030 c. dokumentum felhasználásával (Készítette: Fenntartható Jövőért Egyesület, Megérte Kft. 2018. január)

- A **közlekedési szektor** esetében a közeljövőben szintén nem várható jelentős mértékű kibocsátás-csökkenés, arra csak a távolabbi jövőben, a közlekedés elektrifikációját követően nyílik reális esély.
- A **mezőgazdasági** eredetű kibocsátások mértékét az alkalmazott módszertan alapján aránytalanul nagymértékben befolyásolja a megyében tenyésztett szarvasmarhák száma. Tekintettel arra, hogy Zala megye adottságai ezek tartásához várhatóan a jövőben is relatíve kedvezőnek minősülnek majd Magyarországon belül, nem várható a szarvasmarha-állomány, és ezzel párhuzamosan a mezőgazdasági eredetű kibocsátások drasztikus csökkenése.
- A **szennyvízkezelést is magában foglaló hulladékszektorban** szintén komoly kibocsátás-csökkentési potenciál rejlik, amely elsősorban a lerakásra kerülő hulladék mennyiségének csökkentésében, a hulladék- és szennyvízkezelő telepeken keletkező depónia- és biogáz hasznosításában, illetve a technológiai fejlődésben rejlik. Említést érdemel ugyanakkor, hogy az e szektorokból származó üvegházhatású gáz kibocsátás mennyisége függ a lakosság számától is, márpedig a hosszú távú prognózisok az ország, és azon belül a megye lakosságszámának csökkenését vetítik előre, ami így szintén a hulladékszektorból származó kibocsátások csökkenése irányába hat.
- A megye legnagyobb mértékű üvegházhatású gáz kibocsátása az **energiafelhasználásra** vezethető vissza. E területen mindenekelőtt az épületek energetikai korszerűsítése révén elérhető fűtési célú hőigény-csökkenés, az energiatakarékos háztartási berendezések széleskörű elterjedése révén várható villamosenergia-igény csökkenés, továbbá a megújuló energia-felhasználás bővülése együttesen jelentős mértékű üvegházhatású gáz kibocsátás megtakarítást eredményeznek. Figyelembe kell ugyanakkor venni, hogy a közlekedés elektrifikációja, valamint az életszínvonal reménybeli növekedése növelik a villamos energia iránti igényt, amelynek kielégítése - amennyiben nem megújuló, vagy nukleáris eredetű energiaforráson alapul - többlet üvegházhatású gáz kibocsátással jár.
- **Zala megye szén-dioxid elnyelőkapacitása** - magas erdősültségből fakadóan - arányaiban jóval meghaladja az országos átlagot.

A fentiek alapján a megye üvegházhatású gázok kibocsátásának belső szerkezetére vonatkozóan Zala megye a klímastratégiájában az alábbi fő célokat tűzi ki:

- Az épületek üzemeltetésére visszavezethető kibocsátások 40%-os csökkentése 2050-ig a 2015-ös szinthez képest
- A közlekedésből származó kibocsátások 50%-os csökkentése 2050-re a 2015-ös szinthez képest;
- A mezőgazdaságból származó kibocsátások 20%-os csökkentése 2050-ig a 2015-ös szinthez képest;
- A szennyvízszektort is magában foglaló hulladékgazdálkodásból származó kibocsátások 60%-os csökkentése 2050-ig a 2015-ös szinthez képest.
- Erdőterületek védelme és megtartása, a spontán erdősült területek tervezett erdőművelésbe vonása és felújítása a CO₂-nyelő kapacitás fenntartása érdekében.

Fenti célokhoz a területrendezési terv csak közvetett módon tud hozzájárulni, mivel alapvetően technológiai és szemléletmódbeli változtatások szükségesek. A megyei célok közül az **erdőterületek védelmével**, a megye arra leginkább alkalmas térségeiben az **erdőterületek növelésével** a területrendezési terv is hozzájárul fenti célok eléréséhez.

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló célkitűzések közül a területrendezési terv hozzájárul az alábbiak eléréséhez:

- Természetes és természetközeli élőhelyek természeti állapotának fenntartása a változó éghajlati feltételek között
- Vízkáresemények bekövetkezési valószínűségének csökkentése
- A mezőgazdaság változó éghajlati feltételekhez igazításának elősegítése
- Klímaváltozás emberi egészséget veszélyeztető közvetett hatásainak mérséklése

Közlekedésből eredő konfliktusok és megoldásuk

A közúti közlekedésből eredő légszennyezés meghatározó a megye levegőminőségének alakulásában, és a közlekedés okozta terhelés növekvő tendenciát mutat. Zaj- és rezgésvédelmi szempontból is környezeti konfliktust okoz a közlekedés. A vasúti közlekedés okozta zaj- és rezgésterhelés csökkentését a meglévő vonalakon elsősorban nem területrendezési eszközökkel (pl. zajvédő fal építésével, korszerű szerelvények beállításával, zajcsökkentett vágányok fektetésével) lehet megoldani, a közúti közlekedés vonatkozásában azonban elkerülő utak tervezésével és építésével javítani lehet az átmenő forgalom miatt kialakult helyzeten.

A megyei területrendezési tervnek ezért az is feladata, hogy az országos és térségi jelentőségű **közlekedési nyomvonalak térbeli rendszerének** alakítását - meglévő elemek nyomvonal-módosítása, korszerűsítése; új, tehermentesítő elemek tervezése - a megye lakosságának többcélú érdekének megfelelően befolyásolja. A települések belterületét, a védett területfelhasználású területeket, az épített és a természeti értékek területeit elkerülő nyomvonalak kiépítésének szorgalmazása mellett a helyes térszerkezet és területhasználat megválasztásával is sokat lehet segíteni a környezet állapotán. Ugyanakkor kialakult, - de ésszerűen meg nem változtatható - nyomvonal esetén passzív akusztikai zajvédelmi intézkedésekre van szükség.

A közlekedés további környezetkárosító hatása a **talaj és a vizek szennyezése** üzemszerű használat és havária esetén egyaránt. A csapadékvíz korszerűtlen elvezetése (ill. el nem vezetése) ahhoz vezet, hogy a talajba és közvetlenül vagy közvetve a vizekbe káros anyagok mosódnak be. A meglévő utak korszerűsítése, az elkerülő utak és egyéb új útszakaszok építése során ezért kiemelt figyelemmel kell lenni e hatások hatékony mérséklésére. A nyomvonal körültekintő megtervezése mellett fontos a vízelvezetés korszerű megoldása és környezetvédelmi berendezések (pl. megfelelő szűrők) alkalmazása, így biztosítva a környezeti elemek megőrzését.

Hulladékgazdálkodás

A rendezés nélkül **felhagyott és az illegális hulladéklerakók** szennyezik a talajt, a felszíni és felszín alatti vizeket, a levegőt, így közegészségügyi szempontból veszélyeztető tényezők, és látványuk is rontja a környezetminőséget. Ezeket a lerakókat szakszerűen rekultiválni szükséges.

Az értékes épített és természeti környezet védelme érdekében a hulladéklerakó és ártalmatlanító **létesítmények helyének meghatározásánál**, engedélyezésénél körültekintően kell eljárni. A telepítés lehetséges helyének meghatározásánál ill. a telepítésre nem alkalmas területek kijelölésénél a határokon átnyúló környezeti hatásokra is tekintettel kell lenni.

A megyei hulladékgazdálkodási rendszer kiépítése során az „Országos Hulladékgazdálkodási Terv” céljaival, javasolt intézkedéseivel összhangban kell megvalósítani a települési szilárd hulladékgazdálkodás költség-hatékony fejlesztését.

Csapadékvíz- és szennyvíz-elvezetés

A szennyezett csapadékvíz és az elsősorban **települési szennyvíz** elvezetésének hiányosságai ill. korszerűtlen megoldásai környezetvédelmi konfliktust eredményeznek. A szennyezés a felszíni vizek, a felszín alatti vizek, a talaj és az ivóvízbázis rendszerének állapotát rontja, ezért a szennyvízelvezetés és kezelés megoldása kiemelt feladat. Az aprófalvas településrendszer és a domborzati viszonyok miatt a korábbi - mindenáron csatornahálózat - trenddel szakítva az egyedi szennyvízkezelő létesítmények

telepítése is támogatható (szakmailag, szabályozásilag és anyagilag is). A fejlesztésekkel párhuzamosan fel kell számolni a szikkasztókat.

A közúti **közlekedés** intenzitása miatt a települések burkolt felületeiről összegyűlő **csapadékvíz** rendkívül káros összetételű szennyezettséget mos le az útfelületekről. Ez a csapadékvíz tovább szennyezi a talajt, valamint a felszíni és a felszín alatti vizeket. A csapadékvíz elvezetés fejlesztését elsődlegesen a településeken belül kell megoldani. A csapadékvíz-elvezető hálózattal az összegyűlő esővizeket megfelelő környezetvédelmi berendezések közbeiktatásával kell a természetes vízfolyásokba, mint befogadókba továbbvezetni.

Ipari tevékenységek

A megye területén elsősorban feldolgozóipar jellemző, és az elmúlt évek szigorúbb szabályozási rendjének köszönhetően az amúgy sem jelentős **ipari terhelés tovább csökkent**. Jelen terv feladata, hogy a területrendezés eszközrendszerével segítse a jó környezeti állapot megtartását a környezetszennyező tevékenységek létesítési helyének korlátozásával. Ez a szabályozási tevékenység természetesen nemcsak a jelenleg aktuális esetekre vonatkozik, hanem a területek környezeti érzékenységét figyelembe véve mindennemű környezeti terhelésre is.

Elképzelhető igényként felmerülő felszíni bányanyitás, vagy az új **alternatív tüzelőanyag** elégetésére tervezett **erőművek** létesítése esetén a potenciális veszélyt jelentő térségi légszennyező hatás vagy látványszennyezés elleni védelemről kell gondoskodni alkalmas terület kijelöléséről vagy elhelyezés tiltásáról.

Mezőgazdasági tevékenységek

Zala megye területén hagyományosan jellemző a mezőgazdasági tevékenység, elsősorban a szántóföldi növénytermesztés és az állattartás. A **szántóföldi növénytermesztés** környezeti terhelése a műtrágyák és növényvédőszeres takarékosabb használata miatt az elmúlt években csökkent. A felszín alatti vizek védelmét segíti a tápanyag-felesleg jelentős csökkentése, például megfelelő trágyázási gyakorlattal.

A hatékony agrár-környezetvédelmi intézkedések fontos eszköze erózió-, belvíz- és nitrát érzékeny területeken a **művelési ág vagy mód váltása**, illetve a területhasználat módosítása erdősítéssel, gyepesítéssel, élőhelyek létrehozásával. A felszíni vizek vízminőségének javításában dombvidéken a tápanyag-gazdálkodás mellett az erózió csökkentésével lehet számottevő eredményeket elérni, amely ennek megfelelő művelési módszerek alkalmazását jelenti, vagy alkalmazható magát a forrást megszüntető művelési ág-váltás. A vizek VKI szerinti „jó állapotának” eléréséhez a dombvidéki kis vízfolyások felső szakaszain mindenképp indokolt a szántó-erdő művelési ág váltás. Az erdők jótékony víz visszatartó és a talaj vízmegkötő funkciója párosítható a szántók kiszorításának hatására csökkenő tápanyagszennyezéssel. A vízfolyások alsóbb szakaszain, szélesebb völgyekben és síkvidéki jellegű vízfolyásokon pedig elsősorban szántó-gyep konverzió jelenthet megoldást, illetve enyhébb esetben a művelési mód váltása. Utóbbi esetben a vízfolyások mellékén a megfelelő védősávok (erdő, mező) kialakításával kell az intézkedést hatását erősíteni. Ezeket a folyamatot segítik az EU támogatással ösztönző programjai (pl. az agrár-környezetgazdálkodási program) is.

Az **erózióval szembeni védelem**: az erózió csökkentését hatékonyabbá teheti, ha az erózió-érzékeny területek kijelölésében a lejtőszögön kívül egyéb szempontok is megjelennek (pl. talajtakaró, lefolyási viszonyok). Az erózió-érzékeny terület, és az annak megfelelő jó gyakorlat bevezetése a nitrát-érzékeny területekéhez hasonló jogszabályi háttérrel igényel.

Az állattartás fellendülése szintén az EU támogatási rendszerével van szoros összefüggésben. Megállapítható, hogy elsősorban **nagylétszámú állattartó telepeket** üzemeltetnek, és az elmúlt években folyamatos az új telepek létesítése, és a meglévők fejlesztése, illetve kapacitásbővítése. Az állattartó telepek létesítése és üzemeltetése során gyakori környezetvédelmi probléma forrása, hogy a védőtávolságokat különböző okokból nem tartják be, ráadásul a környezetvédelmi szabályozás a búzzal, mint légszennyezési formával nem tud érdemben foglalkozni. Az állattartással együtt járó másik környezeti terhelés a trágyakezelésből adódik, és komplex környezeti problémát okoz a felszíni víz - felszín alatti víz - talaj rendszerben, valamint a levegőben egyaránt. A lakó- és érzékeny természeti területek védelme érdekében a területrendezési tervezés során is meg kell erősíteni az állattartó telepek telepítésének szabályait. Az állattartó telepek korszerűsítése szintén hozzájárulhat a terhelések csökkenéséhez. A bejegyzett telepeken kívül fontos feladat a lokális, egyéni, illegális terhelések felszámolása.

1.12. Az Országos Területrendezési Terv és Zala Megye Területrendezési Terve módosításának összhangja

Térségi területfelhasználás összhangja

Erdőgazdálkodási térség

Zala megye módosított szerkezeti terve 135.380 ha erdőgazdálkodási térséget jelöl ki, amely az MaTrT-ben tervezett 137.062 hektárnál minimális mértékben kevesebb (közel 99 %-a). Az MaTrT vonatkozó előírása (10.§ (1)) szerint legalább 95%-os megfelelést kell teljesíteni, amit a megyei terv az adatok tanúsága szerint meg is tesz. A hatályos megyei tervben jelölthöz képest mintegy 6 ezer hektárral nőtt az erdőgazdálkodási térség kiterjedése. A növekedés oka a megye területeinek erdősítésre való alkalmassága.

Mezőgazdasági térség

A megyei területrendezési tervben tervezett mezőgazdasági térség kiterjedése 132.062 hektár, az MaTrT szerinti mezőgazdasági térségnél (135.687 ha) némileg kevesebb (97,2%-a), - elsősorban a települési térség növekedése miatt. Azaz az MaTrT-ben előírt (10.§ (1)) legalább 95%-os megfelelési kritérium a mezőgazdasági térség esetében is teljesül.

Vízgazdálkodási térség

A vízgazdálkodási térség megyei tervben tervezett kiterjedése: 2.165 hektár. A hatályos megyei tervhez képest csaknem kétszeresére nőtt a vízgazdálkodási térség kiterjedése. Ez az adatszolgáltatás javuló pontosságával, valamint a településszerkezeti tervekből származó adatokkal magyarázható.

Települési térség

A települési térség területe több mint egyharmadával növekedett az előző megyei tervhez képest. A növekedés oka egyrészt a metodika változásából adódik, miszerint a települések belterületei automatikusan a települési térség részévé váltak. Másrészt a településrendezési eszközökben időközben kijelölt fejlesztési területek is beépültek a megyei terv települési térségébe. Az MaTrT-ben meghatározott kiterjedése 29.398 hektár, amit a megyei tervben kijelölt 32.221 hektár felülmúl. Ezáltal teljesül az MaTrT 10.§ (1) legalább 90%-os megfelelést előíró szabálya is.

Sajátos területfelhasználású térség

A sajátos területfelhasználású térség kiterjedése 2.462 hektár. E kategória esetében nem kell az MaTrT-nek való megfelelést bizonyítani, mivel ilyen kategóriát az MaTrT nem alkalmaz.

Alábbi táblázatok mutatják az elmúlt közel másfél évtized alatt elkészült három megyei területrendezési terv térségi területfelhasználási kategóriái területének változását hektárban megadva.

Zala megye TrT - 2006	
városias települési térség	8472,17
hagyományosan vidéki települési térség	9054,84
építmények által igénybe vett (kül. rendeltetésű) térség	678,68
erdőgazdálkodási térség	99385,11
mezőgazdasági térség	185268,15
vízgazdálkodási térség	1451,62
<i>összesen</i>	<i>304310,56</i>

Zala megye módosított TrT - 2010	
városias települési térség	8768,08
hagyományosan vidéki települési térség	11379,93
építmények által igénybe vett térség	255,36
erdőgazdálkodási térség	129534,29
mezőgazdasági térség	131441,94
vegyes területfelhasználású térség	21827,76
vízgazdálkodási térség	1103,21
<i>összesen</i>	<i>304310,55</i>

Zala megye módosított TrT - 2019	
Települési térség	32221
Erdőgazdálkodási térség	135380
Mezőgazdasági térség	132062
Vízgazdálkodási térség	2165
Sajátos területfelhasználású térség	2462
<i>összesen</i>	<i>304311</i>

Az alábbi táblázat adatainak tanúsága szerint Zala megye területrendezési terve teljesíti a MaTrT-ben rögzített százalékos megfelelési előírásokat.

Térségi területfelhasználási kategória	Kiterjedése Zala megye térségi szerkezeti tervében (ha)	Kiterjedése az Ország szerkezeti tervében (ha)	MaTrT 10. § (3) szerinti számítás: ZmTrT sajátos területfelhasználású térségére eső területfelhasználási kategóriák kiterjedése az MaTrT-ben (ha)	Az MaTrT-nek való megfelelés (%)
Települési térség	32221	29398	215	110,33
Erdőgazdálkodási térség	135380	137062	344	99,02
Mezőgazdasági térség	132062	135687	1903	98,73
Vízgazdálkodási térség	2165	2165	0	100,00
Sajátos területfelhasználású térség	2462	-		-

Műszaki infrastruktúra-hálózatok összhangja

Az MaTrT) vonatkozó rendelkezései:

17. § (1) A 4/4-4/6. és 4/11. mellékletekben szereplő országos műszaki infrastruktúra-hálózatok elemeit és az egyedi építményeket az ott felsorolt, a térbeli rend szempontjából meghatározó települések közigazgatási területét érintve, az országos, a kiemelt térségi és a megyei szerkezeti terv, valamint a településszerkezeti terv figyelembevételével, az engedélyezési eljárás során felmerülő ágazati szempontok és követelmények miatt szükséges korrekciókkal kell megvalósítani.

(2) A 4/1-4/3. mellékletekben szereplő országos műszaki infrastruktúra-hálózatok elemeit és az egyedi építményeket az ott felsorolt, a térbeli rend szempontjából meghatározó települések közigazgatási területét - térség esetén a megjelölt település közigazgatási területét vagy annak 10 km-es körzetét - érintve, az országos, a kiemelt térségi és a megyei szerkezeti terv, valamint a településszerkezeti terv figyelembevételével, az engedélyezési eljárás során felmerülő ágazati szempontok és követelmények miatt szükséges korrekciókkal kell megvalósítani.

(3) A 4/5. és 4/7-4/9. mellékletekben szereplő országos műszaki infrastruktúra-hálózatok elemeit és az egyedi építményeket az ott felsorolt, a térbeli rend szempontjából meghatározó települések közigazgatási területét - térség esetén a megjelölt település közigazgatási területét vagy annak 25 km-es körzetét - érintve, az országos, a kiemelt térségi és megyei szerkezeti terv, valamint a településszerkezeti terv figyelembevételével, az engedélyezési eljárás során felmerülő ágazati szempontok és követelmények miatt szükséges korrekciókkal kell megvalósítani.

Fentiek alapján a műszaki infrastruktúra hálózatok elemeire vonatkozóan összhang igazoló számítás elvégzése nem szükséges.

Zala megye területrendezési tervében szereplő műszaki infrastruktúra hálózati elemek (közlekedési, illetve energiaellátó hálózatok elemei) az Országos Területrendezési Tervben meghatározott kategóriáknak megfelelően, az ott rögzített nyomvonalakat figyelembe véve kerültek meghatározásra.

1.13. Tervezői nyilatkozat az MaTrT és Zala megye területrendezési tervének módosítása összhangjáról

TERVEZŐI NYILATKOZAT

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény és Zala megye Területrendezési Tervének módosítása összhangjáról

Alulírott, mint **Zala megye Területrendezési Terve módosításának** vezető területrendező tervezője nyilatkozom, hogy a tervezett módosítás megfelel a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről (MaTrT) szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben foglaltaknak.

Zala megye területén a térségi területfelhasználási kategóriák és az országos műszaki infrastruktúra-hálózatok és a műszaki infrastruktúra egyedi építményeinek helye az MaTrT-ben megállapított térbeli rendnek megfelelően kerültek meghatározásra.

Zala megye Területrendezési Terve módosításakor lehatárolt térségi övezetek megfelelnek az MaTrT-ben megállapított szabályoknak, a megyei övezetek vonatkozásában a 9/2019. (VI.14.) MvM. rendeletnek, illetve a 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet szerinti előzetes adatszolgáltatásra kötelezett államigazgatási szervek előzetes adatszolgáltatásában foglaltaknak.

Budapest, 2019. július 16.

Károlyi János

Károlyi János
vezető területrendező tervező

Tervezői nyilvántartási szám:
TR 13-1017

1.14. Elfogadásra kerülő munkarészekre vonatkozó összefoglaló indoklás

A megyei területrendezési terv elfogadásra kerülő munkarészei közül kiemelkedő jelentőségű a megyei önkormányzati rendelet és annak mellékletei, amely az országos területrendezési szabályozáshoz kapcsolódva - a törvénynek és a területrendezési tervek tartalmi követelményeiről szóló kormányrendeletnek megfelelően - tartalmazza Zala megye távlati térszerkezetét és területfelhasználását (területhasználati jövőképét). Az egyes területfelhasználási kategóriákhoz tartozó (a területrendezési törvény által meghatározott) előírások érvényesítésével elérhető, hogy a településszerkezeti tervek módosítása során az egyes konkrét területek felhasználása megváltoztatásával kapcsolatos helyi önkormányzati döntések összhangba legyenek a törvény által megfogalmazott célokkal (mint az infrastruktúra hálózatok bővítésével kapcsolatos területigény biztosítása, az erdőterületek védelme és bővítése, a települések kompaktságának biztosítása, azon belül a zöldterületek növelése, illetve a fenntartható vízgazdálkodással kapcsolatos hosszú távú érdekek érvényesülése).

A megyei szerkezeti terv ezzel meghatározza azokat a kereteket, amelyek figyelembevételével a településszerkezeti tervek elkészíthetők, illetve módosíthatók. Garantálja, hogy az országos és megyei érdekeltésgű műszaki infrastruktúra hálózat elemei és létesítményei a települések szerkezeti terveibe is beillesztésre kerüljenek, a helyi hálózatok azok figyelembevételével kerüljenek továbbtervezésre.

A megyei önkormányzati rendelet tartalmazza az övezeti tervet (a területrendezési tervben alkalmazott övezetek lehatárolását). Az övezeti lehatárolások - a kapcsolódó (már a területrendezési törvényben meghatározott) előírások érvényesítésével együtt - biztosítják, hogy az ökológiai-, természet- és tájvédelmi, földvédelmi, vízvédelmi, örökségvédelmi és honvédelmi, illetve katonai érdekek érvényesüljenek azáltal, hogy a törvényekben meghatározott országos érdekek a településrendezési tervek készítése során is érvényesüljenek. Az országos övezeteken túl az ásványi nyersanyagvagyon területeit, valamint a földtani veszélyforrás területei lehatárolását tartalmazó övezetek pedig alapvető információkat tartalmaznak az egyes területek beépíthetőségének megállapításához. Ezzel nélkülözhetetlen szakmai segítséget nyújt a megyei TrT hatálybalépése után készülő településszerkezeti tervek kidolgozásához.

A területrendezési törvény adta felhatalmazás figyelembevételével Zala megyében is a megyei önkormányzati rendelet részeként kerültek meghatározásra és szabályozásra az egyedileg meghatározott övezetek részeként a gazdaságfejlesztés kiemelt célterületeinek övezete, valamint a turizmus fejlesztésének kiemelt célterületeinek övezete. Ezek az övezeti lehatárolások hozzájárulnak a 2020-2027 közötti időszakra készülő megyei területfejlesztési programok részét képező gazdaságfejlesztés célterületei - területi potenciálok és sajátosságokat egyaránt figyelembe vevő - meghatározásához.

A megyei területrendezési tervek elfogadásra kerülő munkarészei között - a rendeleten túl - kiemelkedően fontosak az önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő munkarészek.

A határozattal elfogadásra kerülő munkarészek közül a területrendezési ajánlások a továbbtervezés során figyelembevételre ajánlott szakági javaslatokat tartalmazza. Az ajánlások egyaránt vonatkoznak úgy az egyes területfelhasználási kategóriák által érintett területek továbbtervezésére, (a területhasználat alakítására), mint a megyei övezetekre. Az ajánlások figyelembevétele elősegíti a megyei TrT tartalmának érvényesítését.

A megyei területrendezési terv határozattal elfogadásra kerülő munkarészei közül az intézkedési terv azokat a feladatokat foglalja össze, amelyeket a megyei önkormányzat vállal a területrendezési tervben foglaltak érvényesítésének elősegítése érdekében.

1.15. Területi mérleg

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
Alibánfa	hagyományosan vidéki települési térség	42,61	7,3	települési térség	78,10	47,13
	erdőgazdálkodási térség	331,6	56,77	erdőgazdálkodási térség	275,33	39,43
	mezőgazdasági térség	209,89	35,93	mezőgazdasági térség	230,32	13,37
				vízgazdálkodási térség	0,41	0,07
Almásháza	hagyományosan vidéki települési térség	33,93	6,81	települési térség	35,32	7,08
	erdőgazdálkodási térség	363,17	72,84	erdőgazdálkodási térség	311,64	62,50
	mezőgazdasági térség	101,47	20,35	mezőgazdasági térség	151,43	30,37

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
				vízgazdálkodási térség	0,19	0,04
Alsónemesapáti	hagyományosan vidéki települési térség	213,12	14,68	települési térség	216,04	14,89
	erdőgazdálkodási térség	891,35	61,4	erdőgazdálkodási térség	788,31	54,32
	mezőgazdasági térség	105,34	7,26	mezőgazdasági térség	443,95	30,59
	vegyes területfelhasználású térség	241,76	16,65	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	0,15	0,01	vízgazdálkodási térség	2,92	0,20
Alsórajk	hagyományosan vidéki települési térség	56,77	6,72	települési térség	88,81	10,51
	erdőgazdálkodási térség	194,81	23,06	erdőgazdálkodási térség	393,21	46,53
	mezőgazdasági térség	593,34	70,22	mezőgazdasági térség	362,64	42,91
				vízgazdálkodási térség	0,49	0,06
Alsószerterzsébet	hagyományosan vidéki települési térség	23,96	2,49	települési térség	49,84	5,18
	erdőgazdálkodási térség	386,65	40,16	erdőgazdálkodási térség	373,48	38,80
	mezőgazdasági térség	551,44	57,28	mezőgazdasági térség	533,05	55,38
	vízgazdálkodási térség	0,64	0,07	vízgazdálkodási térség	6,15	0,64
Babosdöbréte	hagyományosan vidéki települési térség	41,37	3,31	települési térség	99,86	7,98
	erdőgazdálkodási térség	378,47	30,24	erdőgazdálkodási térség	474,89	37,94
	mezőgazdasági térség	3,47	0,28	mezőgazdasági térség	675,14	53,94
	vegyes területfelhasználású térség	828,11	66,17	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	1,81	0,14
Bagjad	hagyományosan vidéki települési térség	16,82	3,46	települési térség	52,32	10,77
	erdőgazdálkodási térség	74,83	15,4	erdőgazdálkodási térség	75,34	15,50
	mezőgazdasági térség	394,36	81,14	mezőgazdasági térség	357,39	73,54
				vízgazdálkodási térség	0,91	0,19
Bagod	hagyományosan vidéki települési térség	73,7	4,5	települési térség	241,43	14,75
	erdőgazdálkodási térség	815,59	49,85	erdőgazdálkodási térség	551,95	33,73
	mezőgazdasági térség	746,87	45,65	mezőgazdasági térség	837,89	51,20
				vízgazdálkodási térség	5,13	0,31
Bak	hagyományosan vidéki települési térség	82,08	3,56	települési térség	225,08	9,77
	erdőgazdálkodási térség	1287,5	55,85	erdőgazdálkodási térség	1579,71	68,54
	mezőgazdasági térség	238,29	10,34	mezőgazdasági térség	463,77	20,12
	vegyes területfelhasználású térség	693,12	30,07	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	4,26	0,18	vízgazdálkodási térség	5,59	0,24
				sajátos területfelhasználású térség	30,51	1,32
Baktúttós	hagyományosan vidéki települési térség	35,33	3,64	települési térség	97,16	10,01
	erdőgazdálkodási térség	504,46	52	erdőgazdálkodási térség	448,78	46,25
	mezőgazdasági térség	105,35	10,86	mezőgazdasági térség	421,84	43,47
	vegyes területfelhasználású térség	324,94	33,5	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	2,56	0,26
Bánokszer ntgyörgy	hagyományosan vidéki települési térség	125,1	3,84	települési térség	138,80	4,27
	erdőgazdálkodási térség	2506,81	77,05	erdőgazdálkodási térség	2100,03	64,55

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
	mezőgazdasági térség	610,8	18,77	mezőgazdasági térség	996,34	30,62
	vízgazdálkodási térség	10,94	0,34	vízgazdálkodási térség	18,33	0,56
Barlahida	hagyományosan vidéki települési térség	30,64	5,09	települési térség	86,60	14,19
	erdőgazdálkodási térség	198,35	32,93	erdőgazdálkodási térség	218,71	35,83
	mezőgazdasági térség	96,06	15,95	mezőgazdasági térség	303,41	49,71
	vegyes területfelhasználású térség	277,32	46,04	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	1,68	0,27
Batyk	hagyományosan vidéki települési térség	97,7	12,07	települési térség	95,75	11,84
	erdőgazdálkodási térség	76,53	9,46	erdőgazdálkodási térség	355,10	43,91
	mezőgazdasági térség	634,96	78,47	mezőgazdasági térség	354,55	43,84
				vízgazdálkodási térség	3,36	0,42
Bázakerettye	hagyományosan vidéki települési térség	74,31	9,25	települési térség	156,18	19,44
	erdőgazdálkodási térség	300,1	37,35	erdőgazdálkodási térség	341,12	42,46
	mezőgazdasági térség	429,02	53,4	mezőgazdasági térség	305,74	38,05
				vízgazdálkodási térség	0,44	0,05
Becsehely	hagyományosan vidéki települési térség	452,86	12,55	települési térség	552,07	15,30
	erdőgazdálkodási térség	797,65	22,11	erdőgazdálkodási térség	787,18	21,82
	mezőgazdasági térség	2357,01	65,34	mezőgazdasági térség	2259,58	62,64
				vízgazdálkodási térség	8,66	0,24
Becsőgye	hagyományosan vidéki települési térség	254,43	11,89	települési térség	259,51	12,13
	erdőgazdálkodási térség	1007,55	47,08	erdőgazdálkodási térség	1198,99	56,03
	mezőgazdasági térség	509	23,79	mezőgazdasági térség	680,23	31,79
	vegyes területfelhasználású térség	368,89	17,24	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	1,17	0,05
Belezná	hagyományosan vidéki települési térség	87,83	2,84	települési térség	261,38	8,45
	erdőgazdálkodási térség	2393,38	77,37	erdőgazdálkodási térség	2199,63	71,10
	mezőgazdasági térség	369,1	11,93	mezőgazdasági térség	621,25	20,08
	vegyes területfelhasználású térség	242,24	7,83	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	0,98	0,03	vízgazdálkodási térség	6,15	0,20
				sajátos területfelhasználású térség	5,46	0,18
Belsőszárd	hagyományosan vidéki települési térség	8,31	0,85	települési térség	41,23	4,21
	erdőgazdálkodási térség	140,42	14,34	erdőgazdálkodási térség	183,72	18,76
	mezőgazdasági térség	821,22	83,86	mezőgazdasági térség	726,53	74,20
	vízgazdálkodási térség	9,29	0,95	vízgazdálkodási térség	11,58	1,18
				sajátos területfelhasználású térség	16,04	1,64
Bezeréd	hagyományosan vidéki települési térség	79,06	6,52	települési térség	81,30	6,70
	erdőgazdálkodási térség	908,04	74,83	erdőgazdálkodási térség	609,58	50,22
	mezőgazdasági térség	226,42	18,66	mezőgazdasági térség	522,31	43,03
				vízgazdálkodási térség	0,66	0,05
Bocfőide	hagyományosan vidéki települési térség	53,67	6,15	települési térség	152,74	17,60

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
	erdőgazdálkodási térség	280,25	32,1	erdőgazdálkodási térség	376,26	43,36
	mezőgazdasági térség	125,22	14,34	mezőgazdasági térség	336,99	38,84
	vegyes területfelhasználású térség	413,42	47,35	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	0,61	0,07	vízgazdálkodási térség	1,73	0,20
Bocskai	hagyományosan vidéki települési térség	36,09	4,89	települési térség	62,30	8,44
	erdőgazdálkodási térség	425,52	57,68	erdőgazdálkodási térség	476,36	64,57
	mezőgazdasági térség	274,5	37,21	mezőgazdasági térség	198,06	26,85
	vízgazdálkodási térség	1,64	0,22	vízgazdálkodási térség	1,00	0,18
Bóde	hagyományosan vidéki települési térség	42,6	4,64	települési térség	54,94	5,99
	erdőgazdálkodási térség	570,59	62,21	erdőgazdálkodási térség	611,31	66,63
	mezőgazdasági térség	1,01	0,11	mezőgazdasági térség	250,34	27,29
	vegyes területfelhasználású térség	302,95	33,03	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,82	0,09
Bódeháza	hagyományosan vidéki települési térség	21,45	3,22	települési térség	58,73	8,81
	erdőgazdálkodási térség	166,57	24,99	erdőgazdálkodási térség	170,71	25,61
	mezőgazdasági térség	478,57	71,79	mezőgazdasági térség	436,48	65,48
				vízgazdálkodási térség	0,67	0,10
Boncodfőde	hagyományosan vidéki települési térség	14,05	2,38	települési térség	68,97	11,69
	erdőgazdálkodási térség	155,72	26,4	erdőgazdálkodási térség	219,56	37,23
	mezőgazdasági térség	102,05	17,3	mezőgazdasági térség	300,15	50,90
	vegyes területfelhasználású térség	317,95	53,91	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	1,04	0,18
Borsfa	hagyományosan vidéki települési térség	53,64	4,54	települési térség	164,21	13,89
	erdőgazdálkodási térség	450,83	38,12	erdőgazdálkodási térség	517,96	43,80
	mezőgazdasági térség	678,2	57,34	mezőgazdasági térség	499,90	42,27
				vízgazdálkodási térség	0,49	0,04
Börzönce	hagyományosan vidéki települési térség	11,42	2,04	települési térség	21,36	3,81
	erdőgazdálkodási térség	263,77	47,1	erdőgazdálkodási térség	284,40	50,78
	mezőgazdasági térség	284,78	50,86	mezőgazdasági térség	254,09	45,36
				vízgazdálkodási térség	0,27	0,05
Búcsúszent-lászló	hagyományosan vidéki települési térség	88,22	63,69	települési térség	126,59	82,43
	erdőgazdálkodási térség	22,79	16,45	erdőgazdálkodási térség	7,55	4,91
	mezőgazdasági térség	27,5	19,85	mezőgazdasági térség	18,54	12,07
				vízgazdálkodási térség	0,90	0,58
Bucsuta	hagyományosan vidéki települési térség	23,53	1,45	települési térség	93,47	5,77
	erdőgazdálkodási térség	1272,51	78,6	erdőgazdálkodási térség	1104,65	68,21
	mezőgazdasági térség	322,94	19,95	mezőgazdasági térség	419,57	25,91
				vízgazdálkodási térség	1,77	0,11
Csatár	hagyományosan vidéki települési térség	37,63	4,83	települési térség	67,36	8,64
	erdőgazdálkodási térség	495,62	63,57	erdőgazdálkodási térség	335,83	43,10

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
	mezőgazdasági térség	246,43	31,61	mezőgazdasági térség	371,49	47,68
				vízgazdálkodási térség	4,50	0,58
Csertalajos	hagyományosan vidéki települési térség	13,21	6,62	települési térség	20,25	10,16
	erdőgazdálkodási térség	15,92	7,99	erdőgazdálkodási térség	13,22	6,63
	mezőgazdasági térség	170,25	85,39	mezőgazdasági térség	165,18	82,86
				vízgazdálkodási térség	0,70	0,35
Csesztreg	hagyományosan vidéki települési térség	129,59	5,64	települési térség	215,67	9,38
	építmények által igénybe vett térség	5,64	0,25	-	-	-
	erdőgazdálkodási térség	820,42	35,68	erdőgazdálkodási térség	844,78	36,73
	mezőgazdasági térség	1343,91	58,44	mezőgazdasági térség	1226,33	53,32
				vízgazdálkodási térség	13,06	0,57
Csőde	hagyományosan vidéki települési térség	15,71	1,48	települési térség	32,08	3,02
	erdőgazdálkodási térség	841,6	79,27	erdőgazdálkodási térség	844,57	79,57
	mezőgazdasági térség	204,19	19,23	mezőgazdasági térség	183,93	17,33
	vegyes területfelhasználású térség	0,13	0,01	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,80	0,08
Csőmódér	hagyományosan vidéki települési térség	70,92	9,11	települési térség	95,16	12,22
	erdőgazdálkodási térség	180,34	23,17	erdőgazdálkodási térség	180,51	23,18
	mezőgazdasági térség	499,14	64,13	mezőgazdasági térség	479,42	61,57
	vízgazdálkodási térség	27,95	3,59	vízgazdálkodási térség	23,53	30,2
Csonkahegyhát	hagyományosan vidéki települési térség	135,75	16,4	települési térség	136,24	16,46
	erdőgazdálkodási térség	423,42	51,15	erdőgazdálkodási térség	459,50	55,51
	mezőgazdasági térség	2,08	0,25	mezőgazdasági térség	231,33	27,95
	vegyes területfelhasználású térség	266,52	32,2	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,65	0,08
Csőmyeföld	hagyományosan vidéki települési térség	33,01	1,51	települési térség	109,90	5,18
	erdőgazdálkodási térség	1341,31	61,25	erdőgazdálkodási térség	1415,00	66,70
	mezőgazdasági térség	815,7	37,25	mezőgazdasági térség	594,31	28,01
				vízgazdálkodási térség	2,23	0,11
Dobri	hagyományosan vidéki települési térség	19,18	2,43	települési térség	45,43	5,76
	erdőgazdálkodási térség	256,96	32,54	erdőgazdálkodási térség	320,81	40,64
	mezőgazdasági térség	513,52	65,03	mezőgazdasági térség	420,65	53,28
				vízgazdálkodási térség	2,54	0,32
Dóbrőce	hagyományosan vidéki települési térség	11,82	4,37	települési térség	43,52	16,09
	erdőgazdálkodási térség	53,34	19,72	erdőgazdálkodási térség	72,44	26,79
	mezőgazdasági térség	205,28	75,9	mezőgazdasági térség	154,32	57,07
				vízgazdálkodási térség	0,15	0,06
Dobronhegy	hagyományosan vidéki települési térség	64,1	29,89	települési térség	64,05	29,86
	erdőgazdálkodási térség	45,23	21,09	erdőgazdálkodási térség	26,68	12,44
	mezőgazdasági térség	0,16	0,08	mezőgazdasági térség	123,58	57,61

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
	vegyes területfelhasználású térség	105	48,95	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,19	0,09
Dölk	hagyományosan vidéki települési térség	9,52	5,67	települési térség	14,91	8,69
	erdőgazdálkodási térség	89,25	53,15	erdőgazdálkodási térség	65,96	38,45
	mezőgazdasági térség	68,12	40,56	mezőgazdasági térség	90,50	52,76
	vegyes területfelhasználású térség	1,04	0,62	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,19	0,11
Egervár	hagyományosan vidéki települési térség	148,28	14,4	települési térség	177,70	17,28
	erdőgazdálkodási térség	434,05	42,15	erdőgazdálkodási térség	469,84	45,69
	mezőgazdasági térség	223,68	21,72	mezőgazdasági térség	377,90	36,75
	vegyes területfelhasználású térség	223,82	21,73	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	2,84	0,28
Eszteregnye	hagyományosan vidéki települési térség	53,91	2,68	települési térség	141,45	7,04
	erdőgazdálkodási térség	919,77	45,78	erdőgazdálkodási térség	970,58	48,32
	mezőgazdasági térség	1035,31	51,53	mezőgazdasági térség	895,50	44,58
				vízgazdálkodási térség	1,16	0,06
Felsőrajk	hagyományosan vidéki települési térség	72,65	3,54	települési térség	173,24	8,43
	erdőgazdálkodási térség	421,89	20,54	erdőgazdálkodási térség	830,76	40,43
	mezőgazdasági térség	1559,86	75,93	mezőgazdasági térség	1046,95	50,95
				vízgazdálkodási térség	3,79	0,18
Felsőszent-erzsébet	hagyományosan vidéki települési térség	12,9	1,57	települési térség	37,00	4,49
	erdőgazdálkodási térség	601,37	73,02	erdőgazdálkodási térség	588,39	71,42
	mezőgazdasági térség	209,31	25,41	mezőgazdasági térség	193,80	23,53
				vízgazdálkodási térség	4,60	0,56
Fityeház	hagyományosan vidéki települési térség	32,76	5,04	települési térség	97,18	14,94
	erdőgazdálkodási térség	240,46	36,97	erdőgazdálkodási térség	199,25	30,63
	mezőgazdasági térség	372,04	57,2	mezőgazdasági térség	345,78	53,16
	vízgazdálkodási térség	5,17	0,8	vízgazdálkodási térség	8,21	1,26
Fűzvölgy	hagyományosan vidéki települési térség	41,81	13,29	települési térség	38,81	12,35
	erdőgazdálkodási térség	87,6	27,85	erdőgazdálkodási térség	48,02	15,28
	mezőgazdasági térség	185,19	58,87	mezőgazdasági térség	227,29	72,31
				vízgazdálkodási térség	0,22	0,07
Gáborjánháza	hagyományosan vidéki települési térség	20,75	4,09	települési térség	47,06	9,29
	erdőgazdálkodási térség	101,15	19,95	erdőgazdálkodási térség	91,48	18,05
	mezőgazdasági térség	385,22	75,96	mezőgazdasági térség	367,63	72,53
				vízgazdálkodási térség	0,68	0,13
Gellénháza	hagyományosan vidéki települési térség	182,03	34,78	települési térség	184,45	35,24
	erdőgazdálkodási térség	91,19	17,42	erdőgazdálkodási térség	255,18	48,75
	mezőgazdasági térség	250,17	47,8	mezőgazdasági térség	83,42	15,94
				vízgazdálkodási térség	0,34	0,07

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
Gelse	hagyományosan vidéki települési térség	123,49	5,5	települési térség	248,67	11,07
	erdőgazdálkodási térség	623,31	27,77	erdőgazdálkodási térség	886,59	39,48
	mezőgazdasági térség	1497,51	66,72	mezőgazdasági térség	1108,96	49,38
				vízgazdálkodási térség	1,48	0,07
Gelsesziget	hagyományosan vidéki települési térség	14,85	2,98	települési térség	63,68	12,79
	erdőgazdálkodási térség	211,45	42,43	erdőgazdálkodási térség	248,91	49,99
	mezőgazdasági térség	272,1	54,6	mezőgazdasági térség	184,84	37,12
				vízgazdálkodási térség	0,52	0,10
Gombosszeg	hagyományosan vidéki települési térség	9,99	4,63	települési térség	40,98	18,99
	erdőgazdálkodási térség	85,2	39,46	erdőgazdálkodási térség	94,97	44,01
	mezőgazdasági térség	0,15	0,07	mezőgazdasági térség	79,33	36,76
	vegyes területfelhasználású térség	120,58	55,84	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,52	0,24
Gósfá	hagyományosan vidéki települési térség	77,84	7,45	települési térség	77,39	7,41
	erdőgazdálkodási térség	235,72	22,56	erdőgazdálkodási térség	417,84	40,00
	mezőgazdasági térség	443,36	42,43	mezőgazdasági térség	541,42	51,83
	vegyes területfelhasználású térség	286,32	27,4	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	1,71	0,16	vízgazdálkodási térség	7,94	0,76
Gosztola	hagyományosan vidéki települési térség	8,37	1,2	települési térség	32,78	4,70
	erdőgazdálkodási térség	587,68	84,21	erdőgazdálkodási térség	551,79	79,07
	mezőgazdasági térség	101,86	14,6	mezőgazdasági térség	110,96	15,90
				vízgazdálkodási térség	2,34	0,34
Gutorfőde	hagyományosan vidéki települési térség	100,85	4,06	települési térség	234,46	9,44
	erdőgazdálkodási térség	627,19	25,24	erdőgazdálkodási térség	681,95	27,44
	mezőgazdasági térség	1512,14	60,86	mezőgazdasági térség	1563,31	62,91
	vegyes területfelhasználású térség	244,49	9,84	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	5,16	0,21
Gyűrűs	hagyományosan vidéki települési térség	13,95	3,33	települési térség	36,79	8,78
	erdőgazdálkodási térség	203,87	48,62	erdőgazdálkodási térség	131,84	31,47
	mezőgazdasági térség	130,43	31,11	mezőgazdasági térség	249,62	59,58
	vegyes területfelhasználású térség	71,07	16,95	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,72	0,17
Hagyárosbörönd	hagyományosan vidéki települési térség	36,2	3,22	települési térség	110,53	9,82
	erdőgazdálkodási térség	299,59	26,62	erdőgazdálkodási térség	775,87	68,95
	mezőgazdasági térség	789,55	70,16	mezőgazdasági térség	237,81	21,13
				vízgazdálkodási térség	1,01	0,09
Hahót	hagyományosan vidéki települési térség	152,07	3,9	települési térség	294,52	7,55
	erdőgazdálkodási térség	1816,8	46,59	erdőgazdálkodási térség	1821,78	46,72
	mezőgazdasági térség	1930,68	49,51	mezőgazdasági térség	1500,54	38,48
				vízgazdálkodási térség	4,25	0,11

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
				sajátos területfelhasználású térség	278,68	7,15
Hernyék	hagyományosan vidéki települési térség	25,98	2,52	települési térség	42,22	4,09
	erdőgazdálkodási térség	795,63	77,16	erdőgazdálkodási térség	823,34	79,83
	mezőgazdasági térség	209,52	20,32	mezőgazdasági térség	165,56	16,05
				vízgazdálkodási térség	0,30	0,03
Homokmáram	hagyományosan vidéki települési térség	63,13	3,78	települési térség	54,21	3,25
	erdőgazdálkodási térség	1113,37	66,68	erdőgazdálkodási térség	934,54	55,96
	mezőgazdasági térség	493,14	29,54	mezőgazdasági térség	679,57	40,69
				vízgazdálkodási térség	1,67	0,10
Hosszúvölgy	hagyományosan vidéki települési térség	31,94	8,88	települési térség	34,66	9,64
	erdőgazdálkodási térség	131,33	36,51	erdőgazdálkodási térség	49,36	13,73
	mezőgazdasági térség	196,45	54,61	mezőgazdasági térség	275,37	76,58
				vízgazdálkodási térség	0,20	0,06
Hottó	hagyományosan vidéki települési térség	29,67	4,43	települési térség	81,57	12,17
	erdőgazdálkodási térség	165,53	24,69	erdőgazdálkodási térség	332,25	49,58
	mezőgazdasági térség	0,22	0,03	mezőgazdasági térség	255,69	38,14
	vegyes területfelhasználású térség	474,96	70,85	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,69	0,10
Iborfia	hagyományosan vidéki települési térség	7,67	2,97	települési térség	19,10	7,38
	erdőgazdálkodási térség	91,42	35,39	erdőgazdálkodási térség	177,23	68,50
	mezőgazdasági térség	28,97	11,21	mezőgazdasági térség	62,35	24,10
	vegyes területfelhasználású térség	130,29	50,43	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,05	0,02
Iklódbördőce	hagyományosan vidéki települési térség	27,34	2,17	települési térség	86,59	7,04
	erdőgazdálkodási térség	499,27	39,6	erdőgazdálkodási térség	413,24	33,60
	mezőgazdasági térség	733,81	58,2	mezőgazdasági térség	727,33	59,15
	vízgazdálkodási térség	0,47	0,04	vízgazdálkodási térség	2,37	0,19
				sajátos területfelhasználású térség	0,18	0,01
Kacorklak	hagyományosan vidéki települési térség	19,5	2,57	települési térség	71,67	9,44
	erdőgazdálkodási térség	28,16	3,71	erdőgazdálkodási térség	11,76	1,55
	mezőgazdasági térség	711,57	93,72	mezőgazdasági térség	674,41	88,79
				vízgazdálkodási térség	1,72	0,23
Kallósd	hagyományosan vidéki települési térség	33,93	6,27	települési térség	35,34	6,53
	erdőgazdálkodási térség	354,82	65,56	erdőgazdálkodási térség	283,64	52,41
	mezőgazdasági térség	152,44	28,17	mezőgazdasági térség	221,80	40,98
				vízgazdálkodási térség	0,43	0,08
Kálócfa	hagyományosan vidéki települési térség	41,46	4,06	települési térség	70,58	6,91
	erdőgazdálkodási térség	572,59	56,06	erdőgazdálkodási térség	564,39	55,27
	mezőgazdasági térség	407,36	39,88	mezőgazdasági térség	384,69	37,67
				vízgazdálkodási térség	1,44	0,14

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
Kányavár	hagyományos vidéki települési térség	19,17	4,56	települési térség	52,64	12,54
	erdőgazdálkodási térség	66,45	15,82	erdőgazdálkodási térség	93,07	22,16
	mezőgazdasági térség	334,37	79,61	mezőgazdasági térség	273,27	65,08
				vízgazdálkodási térség	0,94	0,22
Kávás	hagyományos vidéki települési térség	40,75	6,13	települési térség	58,40	8,79
	erdőgazdálkodási térség	285,29	42,94	erdőgazdálkodási térség	282,28	42,51
	mezőgazdasági térség	132,1	19,88	mezőgazdasági térség	321,44	48,40
	vegyes területfelhasználású térség	206,23	31,04	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	1,96	0,30
Kehidakustány	hagyományos vidéki települési térség	420,04	21,27	települési térség	382,65	19,37
	erdőgazdálkodási térség	520,34	26,35	erdőgazdálkodási térség	606,91	30,73
	mezőgazdasági térség	819,61	41,5	mezőgazdasági térség	943,89	47,79
	vegyes területfelhasználású térség	215,04	10,89	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	8,90	0,45
				sajátos területfelhasználású térség	32,68	1,66
Kemendillár	hagyományos vidéki települési térség	36,51	2,27	települési térség	120,59	7,51
	erdőgazdálkodási térség	902,73	56,19	erdőgazdálkodási térség	891,19	55,47
	mezőgazdasági térség	480,12	29,88	mezőgazdasági térség	591,49	36,82
	vegyes területfelhasználású térség	186,99	11,64	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	0,23	0,01	vízgazdálkodási térség	3,25	0,20
Keménfa	hagyományos vidéki települési térség	14,66	0,98	települési térség	32,27	2,17
	erdőgazdálkodási térség	1137,45	76,41	erdőgazdálkodási térség	1131,84	76,02
	mezőgazdasági térség	336,5	22,6	mezőgazdasági térség	323,24	21,71
				vízgazdálkodási térség	1,59	0,11
Kerecseny	hagyományos vidéki települési térség	58,63	4,57	települési térség	110,43	8,61
	erdőgazdálkodási térség	230,17	17,93	erdőgazdálkodási térség	553,39	43,14
	mezőgazdasági térség	994,82	77,5	mezőgazdasági térség	619,08	48,24
				vízgazdálkodási térség	0,42	0,03
Kerkabarábas	hagyományos vidéki települési térség	59,85	5,82	települési térség	61,93	60,2
	erdőgazdálkodási térség	132,9	12,92	erdőgazdálkodási térség	130,85	12,71
	mezőgazdasági térség	836,25	81,27	mezőgazdasági térség	792,82	77,04
				vízgazdálkodási térség	6,54	0,64
				sajátos területfelhasználású térség	36,96	3,59
Kerkafalva	hagyományos vidéki települési térség	26,45	1,43	települési térség	145,38	7,86
	erdőgazdálkodási térség	1158,64	62,63	erdőgazdálkodási térség	1265,25	68,39
	mezőgazdasági térség	662,81	35,83	mezőgazdasági térség	437,30	23,64
	vízgazdálkodási térség	2,15	0,12	vízgazdálkodási térség	2,01	0,11
Kerkakutas	hagyományos vidéki települési térség	27,51	1,37	települési térség	77,41	3,86
	erdőgazdálkodási térség	1123,08	55,94	erdőgazdálkodási térség	1128,04	56,20
	mezőgazdasági térség	856,63	42,67	mezőgazdasági térség	787,86	39,25

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
	vízgazdálkodási térség	0,37	0,02	vízgazdálkodási térség	2,31	0,12
				sajátos területfelhasználású térség	11,65	0,58
Kerkaszentkirály	hagyományosan vidéki települési térség	18,63	2,3	települési térség	59,50	7,35
	erdőgazdálkodási térség	27,6	3,4	erdőgazdálkodási térség	41,60	5,14
	mezőgazdasági térség	751,46	92,63	mezőgazdasági térség	701,42	86,59
	vízgazdálkodási térség	13,54	1,67	vízgazdálkodási térség	7,51	0,93
Kerkateskánd	hagyományosan vidéki települési térség	16,91	1,89	települési térség	46,59	5,21
	erdőgazdálkodási térség	263,05	29,43	erdőgazdálkodási térség	247,78	27,73
	mezőgazdasági térség	613,8	68,68	mezőgazdasági térség	595,81	66,69
				vízgazdálkodási térség	3,27	0,37
Kilimán	hagyományosan vidéki települési térség	17,31	3,02	települési térség	45,14	7,89
	erdőgazdálkodási térség	20,25	3,54	erdőgazdálkodási térség	232,20	40,57
	mezőgazdasági térség	534,95	93,44	mezőgazdasági térség	294,10	51,38
	vegyes területfelhasználású térség	0,01	0	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,92	0,16
Kisbucsá	hagyományosan vidéki települési térség	37,44	4,26	települési térség	81,83	9,30
	erdőgazdálkodási térség	567,94	64,55	erdőgazdálkodási térség	498,61	56,67
	mezőgazdasági térség	255,38	29,03	mezőgazdasági térség	264,45	30,06
	vegyes területfelhasználású térség	19,01	2,16	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	1,40	0,16
				sajátos területfelhasználású térség	33,57	3,82
Kiscsehi	hagyományosan vidéki települési térség	26,7	2,34	települési térség	61,32	5,37
	erdőgazdálkodási térség	862,71	75,48	erdőgazdálkodási térség	842,97	73,76
	mezőgazdasági térség	250,97	21,96	mezőgazdasági térség	237,57	20,79
	vízgazdálkodási térség	2,54	0,22	vízgazdálkodási térség	0,95	0,08
Kisgörbő	hagyományosan vidéki települési térség	45,73	6,93	települési térség	59,26	8,99
	erdőgazdálkodási térség	65,05	9,86	erdőgazdálkodási térség	247,14	37,48
	mezőgazdasági térség	548,69	83,2	mezőgazdasági térség	352,61	53,48
				vízgazdálkodási térség	0,35	0,05
Kiskutas	hagyományosan vidéki települési térség	14,35	3,06	települési térség	64,53	13,78
	erdőgazdálkodási térség	214,3	45,71	erdőgazdálkodási térség	255,76	54,61
	mezőgazdasági térség	240,18	51,23	mezőgazdasági térség	147,77	31,55
				vízgazdálkodási térség	0,24	0,05
Kispáli	hagyományosan vidéki települési térség	86,12	18,87	települési térség	106,96	23,73
	erdőgazdálkodási térség	202,45	44,35	erdőgazdálkodási térség	156,70	34,77
	mezőgazdasági térség	142,89	31,3	mezőgazdasági térség	186,95	41,48
	vegyes területfelhasználású térség	25,05	5,49	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,12	0,03
Kisrécse	hagyományosan vidéki települési térség	70,71	20,68	települési térség	70,77	20,70
	erdőgazdálkodási térség	62,74	18,35	erdőgazdálkodási térség	213,40	62,42

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
	mezőgazdasági térség	0,06	0,02	mezőgazdasági térség	57,40	16,79
	vegyes területfelhasználású térség	208,47	60,96	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,29	0,09
Kissziget	hagyományosan vidéki települési térség	16,76	2,37	települési térség	46,10	6,52
	erdőgazdálkodási térség	125,19	17,71	erdőgazdálkodási térség	119,63	16,93
	mezőgazdasági térség	564,8	79,91	mezőgazdasági térség	540,41	76,48
				vízgazdálkodási térség	0,47	0,07
Kistolmács	hagyományosan vidéki települési térség	74,2	6,08	települési térség	74,53	6,11
	erdőgazdálkodási térség	991,57	81,24	erdőgazdálkodási térség	1013,96	83,08
	mezőgazdasági térség	154,75	12,68	mezőgazdasági térség	120,63	9,88
				vízgazdálkodási térség	11,34	0,93
Kisvásárhely	hagyományosan vidéki települési térség	8,13	1,87	települési térség	34,26	7,88
	erdőgazdálkodási térség	68,23	15,7	erdőgazdálkodási térség	75,82	17,44
	mezőgazdasági térség	358,37	82,44	mezőgazdasági térség	323,76	74,48
				vízgazdálkodási térség	0,88	0,20
Kozmadombja	hagyományosan vidéki települési térség	16,23	2,13	települési térség	58,89	7,73
	erdőgazdálkodási térség	429,9	56,42	erdőgazdálkodási térség	419,24	55,00
	mezőgazdasági térség	315,58	41,42	mezőgazdasági térség	283,42	37,18
	vízgazdálkodási térség	0,27	0,04	vízgazdálkodási térség	0,68	0,09
Külsősárd	hagyományosan vidéki települési térség	8,27	5,45	települési térség	18,91	12,43
	erdőgazdálkodási térség	12,14	7,99	erdőgazdálkodási térség	37,16	24,42
	mezőgazdasági térség	131,51	86,56	mezőgazdasági térség	96,06	63,13
				vízgazdálkodási térség	0,04	0,02
Kustánszeg	hagyományosan vidéki települési térség	52,92	4,64	települési térség	132,58	11,61
	erdőgazdálkodási térség	396,02	34,7	erdőgazdálkodási térség	525,98	46,07
	mezőgazdasági térség	692,43	60,67	mezőgazdasági térség	476,21	41,72
				vízgazdálkodási térség	6,80	0,60
Lakhegy	hagyományosan vidéki települési térség	43,2	5,04	települési térség	67,39	7,83
	erdőgazdálkodási térség	475,95	55,51	erdőgazdálkodási térség	427,75	49,74
	mezőgazdasági térség	2,12	0,25	mezőgazdasági térség	364,66	42,40
	vegyes területfelhasználású térség	336,18	39,21	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,26	0,03
Lasztonya	hagyományosan vidéki települési térség	16,12	1,84	települési térség	29,52	3,37
	erdőgazdálkodási térség	435,5	49,65	erdőgazdálkodási térség	532,26	60,71
	mezőgazdasági térség	425,59	48,52	mezőgazdasági térség	313,05	35,71
				vízgazdálkodási térség	1,87	0,21
Lendvadedes	hagyományosan vidéki települési térség	5,03	1,25	települési térség	23,79	5,92
	erdőgazdálkodási térség	279,72	69,57	erdőgazdálkodási térség	259,90	64,67
	mezőgazdasági térség	117,3	29,18	mezőgazdasági térség	115,13	28,65
				vízgazdálkodási térség	3,08	0,77

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
Lendvajakabfa	hagyományosan vidéki települési térség	20,37	3,3	települési térség	30,30	4,91
	erdőgazdálkodási térség	187,43	30,35	erdőgazdálkodási térség	183,68	29,75
	mezőgazdasági térség	409,79	66,35	mezőgazdasági térség	401,48	65,02
				vízgazdálkodási térség	1,98	0,32
Lenti	városias települési térség	1041,93	14,18	települési térség	1044,05	14,15
	erdőgazdálkodási térség	3337,27	45,42	erdőgazdálkodási térség	3100,99	42,02
	mezőgazdasági térség	2957,24	40,25	mezőgazdasági térség	2362,61	32,02
	vízgazdálkodási térség	11,13	0,15	vízgazdálkodási térség	21,04	0,29
				sajátos területfelhasználású térség	850,49	11,53
Letenye	városias települési térség	515,82	12,36	települési térség	577,94	13,85
	erdőgazdálkodási térség	1130,11	27,08	erdőgazdálkodási térség	1176,81	28,20
	mezőgazdasági térség	2420,83	58	mezőgazdasági térség	2232,30	53,49
	vízgazdálkodási térség	107,21	2,57	vízgazdálkodási térség	103,43	2,48
				sajátos területfelhasználású térség	83,18	1,99
Lickóvadamos	hagyományosan vidéki települési térség	43,61	6,52	települési térség	61,85	9,24
	erdőgazdálkodási térség	161,91	24,19	erdőgazdálkodási térség	225,52	33,70
	mezőgazdasági térség	432,93	64,69	mezőgazdasági térség	381,20	56,97
	vegyes területfelhasználású térség	30,82	4,6	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,56	0,08
Ligetfalva	hagyományosan vidéki települési térség	33,06	7	települési térség	38,64	8,18
	erdőgazdálkodási térség	385,24	81,57	erdőgazdálkodási térség	359,14	76,01
	mezőgazdasági térség	54	11,43	mezőgazdasági térség	74,48	15,76
				vízgazdálkodási térség	0,22	0,05
Lispeszentadornán	hagyományosan vidéki települési térség	31,19	3,41	települési térség	78,95	8,64
	erdőgazdálkodási térség	424,99	46,52	erdőgazdálkodási térség	429,94	47,06
	mezőgazdasági térség	457,3	50,06	mezőgazdasági térség	404,16	44,24
				vízgazdálkodási térség	0,47	0,05
Liszó	hagyományosan vidéki települési térség	41,76	1,61	települési térség	128,78	4,97
	erdőgazdálkodási térség	1491,07	57,54	erdőgazdálkodási térség	1566,71	60,46
	mezőgazdasági térség	1058,37	40,84	mezőgazdasági térség	891,26	34,40
				vízgazdálkodási térség	4,48	0,17
Lovászi	hagyományosan vidéki települési térség	117,5	12,15	települési térség	179,15	18,53
	építmények által igénybe vett térség	1,19	0,12	sajátos területfelhasználású térség	-	-
	erdőgazdálkodási térség	240,4	24,86	erdőgazdálkodási térség	248,68	25,72
	mezőgazdasági térség	607,82	62,86	mezőgazdasági térség	535,12	55,34
				vízgazdálkodási térség	4,03	0,42
Magyarföld	hagyományosan vidéki települési térség	12,19	1,37	települési térség	28,51	3,21
	erdőgazdálkodási térség	639,43	71,98	erdőgazdálkodási térség	649,21	73,06
	mezőgazdasági térség	236,74	26,65	mezőgazdasági térség	204,51	23,01
				vízgazdálkodási térség	6,40	0,72

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
Magyarszentmiklós	hagyományosan vidéki települési térség	16,22	3,87	települési térség	46,98	11,20
	erdőgazdálkodási térség	48,84	11,66	erdőgazdálkodási térség	45,03	10,74
	mezőgazdasági térség	353,91	84,47	mezőgazdasági térség	326,81	77,95
				vízgazdálkodási térség	0,45	0,11
Magyarszerdahely	hagyományosan vidéki települési térség	33,78	2,08	települési térség	100,89	6,22
	erdőgazdálkodási térség	712,24	43,9	erdőgazdálkodási térség	460,71	28,41
	mezőgazdasági térség	876,22	54,01	mezőgazdasági térség	1056,81	65,16
				vízgazdálkodási térség	3,44	0,21
Márokföld	hagyományosan vidéki települési térség	24,04	3,23	települési térség	42,93	5,77
	erdőgazdálkodási térség	234,56	31,55	erdőgazdálkodási térség	236,02	31,73
	mezőgazdasági térség	484,89	65,22	mezőgazdasági térség	462,68	62,21
				vízgazdálkodási térség	2,14	0,29
Maróc	hagyományosan vidéki települési térség	15,23	2,95	települési térség	31,46	6,10
	erdőgazdálkodási térség	215,58	41,78	erdőgazdálkodási térség	276,17	53,53
	mezőgazdasági térség	276,97	53,67	mezőgazdasági térség	199,34	38,64
	vízgazdálkodási térség	8,25	1,6	vízgazdálkodási térség	8,90	1,73
Miháld	hagyományosan vidéki települési térség	63,29	2,93	települési térség	170,17	7,87
	erdőgazdálkodási térség	1181,73	54,64	erdőgazdálkodási térség	1010,68	46,71
	mezőgazdasági térség	209,76	9,7	mezőgazdasági térség	966,98	44,69
	vegyes területfelhasználású térség	704,75	32,58	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	3,31	0,15	vízgazdálkodási térség	15,77	0,73
Mihályfa	hagyományosan vidéki települési térség	66,8	5,53	települési térség	80,18	6,64
	erdőgazdálkodási térség	75,02	6,21	erdőgazdálkodási térség	50,01	4,14
	mezőgazdasági térség	1065,44	88,25	mezőgazdasági térség	1059,14	87,74
				vízgazdálkodási térség	1,74	0,14
				sajátos területfelhasználású térség	16,01	1,33
Mikekarácsonyfa	hagyományosan vidéki települési térség	27,84	3,28	települési térség	89,90	10,59
	erdőgazdálkodási térség	206,27	24,29	erdőgazdálkodási térség	226,25	26,66
	mezőgazdasági térség	606,83	71,46	mezőgazdasági térség	530,03	62,45
	vegyes területfelhasználású térség	8,2	0,97	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	2,55	0,30
Milejszeg	hagyományosan vidéki települési térség	119,02	13,12	települési térség	124,93	13,77
	erdőgazdálkodási térség	422,54	46,57	erdőgazdálkodási térség	529,14	58,32
	mezőgazdasági térség	0,76	0,08	mezőgazdasági térség	252,77	27,86
	vegyes területfelhasználású térség	365,09	40,23	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,51	0,06
Misefa	hagyományosan vidéki települési térség	19,51	3	települési térség	43,50	1,60
	erdőgazdálkodási térség	381,05	58,52	erdőgazdálkodási térség	321,97	11,83
	mezőgazdasági térség	246,18	37,81	mezőgazdasági térség	280,68	10,31
	vízgazdálkodási térség	4,41	0,68	vízgazdálkodási térség	4,92	0,18

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
Molnári	hagyományos vidéki települési térség	46,62	3,62	települési térség	120,95	9,40
	erdőgazdálkodási térség	220,16	17,11	erdőgazdálkodási térség	177,83	13,82
	mezőgazdasági térség	982,98	76,41	mezőgazdasági térség	955,52	74,28
	vízgazdálkodási térség	36,77	2,86	vízgazdálkodási térség	32,10	2,50
Murakeresztúr	hagyományos vidéki települési térség	167,28	14,28	települési térség	203,37	17,36
	erdőgazdálkodási térség	240,62	20,53	erdőgazdálkodási térség	148,87	12,71
	mezőgazdasági térség	722,82	61,69	mezőgazdasági térség	780,86	66,65
	vegyes területfelhasználású térség	0,98	0,08	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	40,04	3,42	vízgazdálkodási térség	38,49	3,29
Muráthka	hagyományos vidéki települési térség	51,6	4,28	települési térség	81,66	6,78
	erdőgazdálkodási térség	812,16	67,43	erdőgazdálkodási térség	752,33	62,47
	mezőgazdasági térség	320,63	26,62	mezőgazdasági térség	357,33	29,67
	vízgazdálkodási térség	20,11	1,67	vízgazdálkodási térség	12,91	1,07
Muraszemenye	hagyományos vidéki települési térség	50,97	3,29	települési térség	110,90	6,86
	erdőgazdálkodási térség	285,81	18,47	erdőgazdálkodási térség	338,88	20,97
	mezőgazdasági térség	1113,97	71,99	mezőgazdasági térség	1070,32	66,23
	vízgazdálkodási térség	96,64	6,25	vízgazdálkodási térség	95,95	5,94
Nagybakónak	hagyományos vidéki települési térség	62,77	3,5	települési térség	114,59	6,39
	erdőgazdálkodási térség	731,22	40,77	erdőgazdálkodási térség	922,05	51,40
	mezőgazdasági térség	823,45	45,92	mezőgazdasági térség	755,94	42,14
	vegyes területfelhasználású térség	175,91	9,81	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	1,29	0,07
Nagygörbő	hagyományos vidéki települési térség	50,3	6,75	települési térség	65,64	8,81
	erdőgazdálkodási térség	236,97	31,82	erdőgazdálkodási térség	354,37	47,58
	mezőgazdasági térség	457,48	61,43	mezőgazdasági térség	323,97	43,50
				vízgazdálkodási térség	0,84	0,11
Nagykanizsa	városias települési térség	2986,49	20,12	települési térség	3223,07	21,72
	építmények által igénybe vett térség	154,81	1,04	sajátos területfelhasználású térség	361,16	2,43
	erdőgazdálkodási térség	4675,08	31,5	erdőgazdálkodási térség	5036,48	33,94
	mezőgazdasági térség	6502,01	43,81	mezőgazdasági térség	5867,19	39,54
	vegyes területfelhasználású térség	223,71	1,51	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	298,36	2,01	vízgazdálkodási térség	352,45	2,37
Nagykapornak	hagyományos vidéki települési térség	82,47	3,38	települési térség	126,08	5,17
	erdőgazdálkodási térség	1753,27	71,82	erdőgazdálkodási térség	1878,09	76,94
	mezőgazdasági térség	270,86	11,1	mezőgazdasági térség	434,38	17,80
	vegyes területfelhasználású térség	334,44	13,7	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	2,30	0,09
Nagykutas	hagyományos vidéki települési térség	55,85	6,61	települési térség	123,56	14,62
	erdőgazdálkodási térség	534,47	63,24	erdőgazdálkodási térség	449,12	53,14

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
	mezőgazdasági térség	35,5	4,2	mezőgazdasági térség	272,16	32,20
	vegyes területfelhasználású térség	219,39	25,96	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,31	0,04
Nagylenyél	hagyományosan vidéki települési térség	42,86	4,19	települési térség	108,68	10,62
	erdőgazdálkodási térség	346,5	33,87	erdőgazdálkodási térség	568,58	55,54
	mezőgazdasági térség	393,91	38,51	mezőgazdasági térség	345,94	33,79
	vegyes területfelhasználású térség	239,69	23,43	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,46	0,05
Nagypáli	hagyományosan vidéki települési térség	56,38	8,98	települési térség	78,06	12,34
	erdőgazdálkodási térség	219,45	34,95	erdőgazdálkodási térség	328,09	51,87
	mezőgazdasági térség	41,7	6,64	mezőgazdasági térség	226,26	35,77
	vegyes területfelhasználású térség	310,37	49,43	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,14	0,02
Nagyrécsce	hagyományosan vidéki települési térség	168,64	6,25	települési térség	206,87	7,67
	erdőgazdálkodási térség	747,56	27,7	erdőgazdálkodási térség	1045,61	38,75
	mezőgazdasági térség	490,26	18,17	mezőgazdasági térség	1442,25	53,44
	vegyes területfelhasználású térség	1292,33	47,89	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	3,92	0,15
Nemesapáti	hagyományosan vidéki települési térség	37,86	3,65	települési térség	88,90	8,57
	erdőgazdálkodási térség	538,84	51,97	erdőgazdálkodási térség	513,78	49,55
	mezőgazdasági térség	15,23	1,47	mezőgazdasági térség	431,08	8,57
	vegyes területfelhasználású térség	444,94	42,91	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	3,11	0,30
Nemesbékés				települési térség	58,66	8,89
	erdőgazdálkodási térség	429,02	63,5	erdőgazdálkodási térség	436,34	66,10
	mezőgazdasági térség	246,62	36,5	mezőgazdasági térség	164,41	24,91
				vízgazdálkodási térség	0,70	0,11
Nemesnép	hagyományosan vidéki települési térség	44,91	4,62	települési térség	116,19	11,95
	erdőgazdálkodási térség	223,79	23,01	erdőgazdálkodási térség	232,27	23,88
	mezőgazdasági térség	703,92	72,37	mezőgazdasági térség	621,77	63,94
				vízgazdálkodási térség	2,26	0,23
Nemespátró	hagyományosan vidéki települési térség	48,3	3,94	települési térség	105,55	8,61
	erdőgazdálkodási térség	290,11	23,68	erdőgazdálkodási térség	384,79	31,40
	mezőgazdasági térség	2,89	0,24	mezőgazdasági térség	734,17	59,91
	vegyes területfelhasználású térség	884,04	72,15	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,98	0,08
Nemesrádó	hagyományosan vidéki települési térség	40,52	2,89	települési térség	85,23	6,08
	erdőgazdálkodási térség	730,19	52,09	erdőgazdálkodási térség	650,45	46,39
	mezőgazdasági térség	631,21	45,02	mezőgazdasági térség	665,27	47,45
				vízgazdálkodási térség	1,10	0,08

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
Nemessándorháza	hagyományosan vidéki települési térség	34,75	3,12	települési térség	70,83	6,35
	erdőgazdálkodási térség	706,45	63,35	erdőgazdálkodási térség	432,78	38,81
	mezőgazdasági térség	373,92	33,53	mezőgazdasági térség	610,73	54,77
				vízgazdálkodási térség	0,84	0,08
Nemesszent-andrás	hagyományosan vidéki települési térség	33,45	6,12	települési térség	61,40	11,24
	erdőgazdálkodási térség	370,7	67,84	erdőgazdálkodási térség	350,47	64,14
	mezőgazdasági térség	142,29	26,04	mezőgazdasági térség	133,70	24,47
				vízgazdálkodási térség	0,83	0,15
Németfalu	hagyományosan vidéki települési térség	54,5	6,29	települési térség	55,36	6,39
	erdőgazdálkodási térség	528,1	60,99	erdőgazdálkodási térség	515,02	59,48
	mezőgazdasági térség	234,32	27,06	mezőgazdasági térség	286,35	33,07
	vegyes területfelhasználású térség	48,99	5,66	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	9,13	1,05
Nova	hagyományosan vidéki települési térség	97,62	2,48	települési térség	151,51	3,86
	erdőgazdálkodási térség	2182,43	55,44	erdőgazdálkodási térség	2203,68	56,09
	mezőgazdasági térség	1617,08	41,08	mezőgazdasági térség	1543,83	39,29
	vegyes területfelhasználású térség	39,45	1	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	0,21	0,01	vízgazdálkodási térség	30,09	0,77
Oltárca	hagyományosan vidéki települési térség	49,78	1,69	települési térség	88,58	3,00
	erdőgazdálkodási térség	2446,82	82,86	erdőgazdálkodási térség	2206,50	74,73
	mezőgazdasági térség	455,76	15,43	mezőgazdasági térség	656,20	22,22
	vízgazdálkodási térség	0,46	0,02	vízgazdálkodási térség	1,30	0,04
Orbányosfa	hagyományosan vidéki települési térség	17,59	3,1	települési térség	26,09	4,60
	erdőgazdálkodási térség	175,09	30,86	erdőgazdálkodási térség	248,82	43,84
	mezőgazdasági térség	7,82	1,38	mezőgazdasági térség	290,29	51,15
	vegyes területfelhasználású térség	366,9	64,66	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	2,37	0,42
Ormándlak	hagyományosan vidéki települési térség	23,73	4,12	települési térség	84,31	14,66
	erdőgazdálkodási térség	139,52	24,25	erdőgazdálkodási térség	146,79	25,52
	mezőgazdasági térség	270,09	46,95	mezőgazdasági térség	343,72	59,76
	vegyes területfelhasználású térség	141,95	24,67	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,38	0,07
Orosztony	hagyományosan vidéki települési térség	77,1	4,18	települési térség	128,50	6,97
	erdőgazdálkodási térség	742,24	40,24	erdőgazdálkodási térség	973,88	52,80
	mezőgazdasági térség	1025,39	55,58	mezőgazdasági térség	741,33	40,19
				vízgazdálkodási térség	0,92	0,05
Ortaháza	hagyományosan vidéki települési térség	14,17	2,02	települési térség	47,56	6,77
	erdőgazdálkodási térség	336,61	47,89	erdőgazdálkodási térség	336,12	47,81
	mezőgazdasági térség	352,07	50,09	mezőgazdasági térség	299,18	42,55
				vízgazdálkodási térség	1,83	0,26

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
				sajátos területfelhasználású térség	18,35	2,61
Ozmánbük	hagyományosan vidéki települési térség	113,84	17,01	települési térség	112,62	16,82
	erdőgazdálkodási térség	236,32	35,3	erdőgazdálkodási térség	240,10	35,87
	mezőgazdasági térség	319,25	47,69	mezőgazdasági térség	314,15	46,93
				vízgazdálkodási térség	2,53	0,38
Óhid	hagyományosan vidéki települési térség	45,64	3,66	települési térség	95,25	7,64
	erdőgazdálkodási térség	154,07	12,35	erdőgazdálkodási térség	359,02	28,78
	mezőgazdasági térség	1047,56	83,99	mezőgazdasági térség	791,81	63,47
				vízgazdálkodási térség	1,39	0,11
Pacsa	városias települési térség	141,21	6,22	települési térség	283,28	12,47
	építmények által igénybe vett térség	0,98	0,04	sajátos területfelhasználású térség	-	-
	erdőgazdálkodási térség	401,71	17,69	erdőgazdálkodási térség	419,35	18,46
	mezőgazdasági térség	1715,96	75,58	mezőgazdasági térség	1548,83	68,19
	vízgazdálkodási térség	10,66	0,47	vízgazdálkodási térség	19,82	0,87
Padár	hagyományosan vidéki települési térség	25,84	2,42	települési térség	40,84	3,82
	erdőgazdálkodási térség	875,27	81,92	erdőgazdálkodási térség	706,85	66,16
	mezőgazdasági térség	167,35	15,66	mezőgazdasági térség	318,30	29,79
				vízgazdálkodási térség	2,33	0,22
Páka	hagyományosan vidéki települési térség	86,13	3,72	települési térség	210,21	9,07
	erdőgazdálkodási térség	1111,25	47,93	erdőgazdálkodási térség	986,31	42,55
	mezőgazdasági térség	1120,87	48,35	mezőgazdasági térség	1117,22	48,20
				vízgazdálkodási térség	4,28	0,18
Pakod	hagyományosan vidéki települési térség	76,69	6,1	települési térség	129,15	10,29
	erdőgazdálkodási térség	434,92	34,59	erdőgazdálkodási térség	392,70	31,29
	mezőgazdasági térség	522	41,52	mezőgazdasági térség	723,65	57,65
	vegyes területfelhasználású térség	222,41	17,69	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	1,22	0,1	vízgazdálkodási térség	9,65	0,77
Pálfszeg	hagyományosan vidéki települési térség	78,8	14,1	települési térség	77,59	13,89
	erdőgazdálkodási térség	164,01	29,34	erdőgazdálkodási térség	230,21	41,21
	mezőgazdasági térség	0,52	0,09	mezőgazdasági térség	243,92	43,67
	vegyes területfelhasználású térség	315,71	56,47	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,71	0,13
				sajátos területfelhasználású térség	6,13	1,10
Pat	hagyományosan vidéki települési térség	25,79	3,1	települési térség	64,15	7,71
	erdőgazdálkodási térség	617,36	74,17	erdőgazdálkodási térség	618,95	74,39
	mezőgazdasági térség	188,66	22,67	mezőgazdasági térség	147,84	17,77
	vízgazdálkodási térség	0,5	0,06	vízgazdálkodási térség	1,09	0,13
Pethőhenye	hagyományosan vidéki települési térség	25,92	2,27	települési térség	97,08	10,95
	erdőgazdálkodási térség	586,76	51,37	erdőgazdálkodási térség	328,18	37,02
	mezőgazdasági térség	388,89	34,05	mezőgazdasági térség	455,92	51,42

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
	vegyes területfelhasználású térség	140,62	12,31	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	5,39	0,61
Petrikeresztúr	hagyományosan vidéki települési térség	40,85	4,66	települési térség	119,98	13,69
	erdőgazdálkodási térség	375,13	42,78	erdőgazdálkodási térség	393,46	44,88
	mezőgazdasági térség	6,91	0,79	mezőgazdasági térség	361,22	41,21
	vegyes területfelhasználású térség	453,89	51,77	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	1,98	0,23
Petrivente	hagyományosan vidéki települési térség	29,99	3,92	települési térség	77,31	10,10
	erdőgazdálkodási térség	55,8	7,3	erdőgazdálkodási térség	68,79	8,99
	mezőgazdasági térség	679,12	88,78	mezőgazdasági térség	617,28	80,65
				vízgazdálkodási térség	2,04	0,27
Pölöske	hagyományosan vidéki települési térség	57,6	1,27	települési térség	139,14	3,08
	erdőgazdálkodási térség	3067,69	67,86	erdőgazdálkodási térség	2833,46	62,69
	mezőgazdasági térség	857,89	18,98	mezőgazdasági térség	1393,87	30,84
	vegyes területfelhasználású térség	467,7	10,35	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	69,57	1,54	vízgazdálkodási térség	153,44	3,39
Pölöskefő	hagyományosan vidéki települési térség	31,61	2,56	települési térség	113,82	9,24
	erdőgazdálkodási térség	83,76	6,79	erdőgazdálkodási térség	414,20	33,62
	mezőgazdasági térség	1117,55	90,64	mezőgazdasági térség	701,49	56,94
				vízgazdálkodási térség	2,40	0,19
Pördefölde	hagyományosan vidéki települési térség	15,78	0,82	települési térség	45,67	1,49
	erdőgazdálkodási térség	1498,28	78,35	erdőgazdálkodási térség	1527,93	50,00
	mezőgazdasági térség	397,57	20,79	mezőgazdasági térség	330,85	10,83
	vízgazdálkodási térség	0,6	0,03	vízgazdálkodási térség	2,45	0,08
				sajátos területfelhasználású térség	5,44	0,18
Pötréte	hagyományosan vidéki települési térség	47,13	3,34	települési térség	130,07	9,21
	erdőgazdálkodási térség	306,36	21,69	erdőgazdálkodási térség	503,16	35,64
	mezőgazdasági térség	1059,13	74,98	mezőgazdasági térség	499,12	35,35
				vízgazdálkodási térség	279,48	19,80
Pusztapaát	hagyományosan vidéki települési térség	11,91	1,12	települési térség	40,35	3,81
	erdőgazdálkodási térség	1012,5	95,59	erdőgazdálkodási térség	1011,65	95,56
	mezőgazdasági térség	34,76	3,28	mezőgazdasági térség	5,84	0,55
				vízgazdálkodási térség	0,84	0,08
Pusztaderics	hagyományosan vidéki települési térség	17,81	1,86	települési térség	54,35	5,69
	erdőgazdálkodási térség	491,39	51,43	erdőgazdálkodási térség	528,51	55,35
	mezőgazdasági térség	446,27	46,71	mezőgazdasági térség	371,56	38,91
				vízgazdálkodási térség	0,50	0,05
Pusztamagvaród	hagyományosan vidéki települési térség	54,64	3,41	települési térség	189,15	11,81
	erdőgazdálkodási térség	1036,18	64,69	erdőgazdálkodási térség	626,56	39,12

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
	mezőgazdasági térség	209,13	13,06	mezőgazdasági térség	784,83	49,00
	vegyes területfelhasználású térség	301,76	18,84	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	1,19	0,07
Pusztaszentlászló	hagyományosan vidéki települési térség	51,53	4,99	települési térség	140,76	13,62
	erdőgazdálkodási térség	295,34	28,58	erdőgazdálkodási térség	479,64	46,40
	mezőgazdasági térség	280,35	27,13	mezőgazdasági térség	405,82	39,26
	vegyes területfelhasználású térség	399,56	38,67	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	6,48	0,63	vízgazdálkodási térség	7,51	0,73
Pókaszepetk	hagyományosan vidéki települési térség	58,6	3,13	települési térség	170,39	9,12
	erdőgazdálkodási térség	904,61	48,31	erdőgazdálkodási térség	1125,59	60,22
	mezőgazdasági térség	905,26	48,34	mezőgazdasági térség	568,79	30,43
	vízgazdálkodási térség	4,1	0,22	vízgazdálkodási térség	4,25	0,23
Pórszombat	hagyományosan vidéki települési térség	29,28	1,89	települési térség	78,55	5,06
	erdőgazdálkodási térség	725,76	46,79	erdőgazdálkodási térség	747,68	48,20
	mezőgazdasági térség	796,07	51,32	mezőgazdasági térség	671,78	43,31
				vízgazdálkodási térség	2,48	0,16
				sajátos területfelhasználású térség	50,70	3,27
Ramocsa	hagyományosan vidéki települési térség	10,52	3,85	települési térség	43,92	16,10
	erdőgazdálkodási térség	52,13	19,1	erdőgazdálkodási térség	48,86	17,91
	mezőgazdasági térség	210,31	77,05	mezőgazdasági térség	180,06	65,99
				vízgazdálkodási térség	0,00	0,00
Rédics	hagyományosan vidéki települési térség	87,33	3,45	települési térség	309,88	12,25
	erdőgazdálkodási térség	1055,39	41,7	erdőgazdálkodási térség	1072,73	42,39
	mezőgazdasági térség	1387,91	54,84	mezőgazdasági térség	1138,72	45,00
				vízgazdálkodási térség	2,26	0,09
				sajátos területfelhasználású térség	7,06	0,28
Resznek	hagyományosan vidéki települési térség	47,35	2,57	települési térség	108,69	5,90
	erdőgazdálkodási térség	404,04	21,95	erdőgazdálkodási térség	415,68	22,58
	mezőgazdasági térség	1389,58	75,48	mezőgazdasági térség	1312,02	71,26
				vízgazdálkodási térség	4,77	0,26
Rigvác	hagyományosan vidéki települési térség	33,24	2,16	települési térség	81,35	5,30
	erdőgazdálkodási térség	547,2	35,63	erdőgazdálkodási térség	555,67	36,18
	mezőgazdasági térség	955,27	62,2	mezőgazdasági térség	897,27	58,42
				vízgazdálkodási térség	1,49	0,10
Salomvár	hagyományosan vidéki települési térség	42,88	2,66	települési térség	139,46	8,66
	erdőgazdálkodási térség	759,18	47,13	erdőgazdálkodási térség	906,16	56,25
	mezőgazdasági térség	731,18	45,39	mezőgazdasági térség	532,88	33,08
	vegyes területfelhasználású térség	77,56	4,82	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	4,18	0,26

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
				sajátos területfelhasználású térség	28,38	1,76
Sand	hagyományosan vidéki települési térség	44,81	5,99	települési térség	95,26	12,74
	erdőgazdálkodási térség	265,76	35,54	erdőgazdálkodási térség	275,79	36,89
	mezőgazdasági térség	78,52	10,5	mezőgazdasági térség	375,68	50,26
	vegyes területfelhasználású térség	358,65	47,96	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,82	0,11
Sárhida	hagyományosan vidéki települési térség	50	9,81	települési térség	109,87	21,53
	erdőgazdálkodási térség	240,99	47,28	erdőgazdálkodási térség	264,23	57,79
	mezőgazdasági térség	62	12,16	mezőgazdasági térség	134,98	26,46
	vegyes területfelhasználású térség	156,67	30,74	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	1,13	0,22
Semjénháza	hagyományosan vidéki települési térség	25,55	5,44	települési térség	81,12	17,27
	erdőgazdálkodási térség	58,62	12,47	erdőgazdálkodási térség	63,82	13,58
	mezőgazdasági térség	385,92	82,09	mezőgazdasági térség	323,49	68,85
				vízgazdálkodási térség	1,41	0,30
Sénye	hagyományosan vidéki települési térség	6,98	2,29	települési térség	33,79	11,11
	erdőgazdálkodási térség	94,51	31,09	erdőgazdálkodási térség	135,61	44,60
	mezőgazdasági térség	148,49	48,84	mezőgazdasági térség	134,39	44,20
	vegyes területfelhasználású térség	54,03	17,77	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,26	0,09
Sójtör	hagyományosan vidéki települési térség	132,91	3,68	települési térség	240,26	6,65
	erdőgazdálkodási térség	1312,83	36,31	erdőgazdálkodási térség	1970,40	54,50
	mezőgazdasági térség	1499,82	41,48	mezőgazdasági térség	1402,02	38,78
	vegyes területfelhasználású térség	670,26	18,54	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	2,79	0,08
Sormás	hagyományosan vidéki települési térség	128,92	7,88	települési térség	169,27	10,34
	erdőgazdálkodási térség	583,75	35,67	erdőgazdálkodási térség	622,41	38,02
	mezőgazdasági térség	923,8	56,45	mezőgazdasági térség	844,31	51,58
				vízgazdálkodási térség	0,95	0,06
Sümegecséhi	hagyományosan vidéki települési térség	36,08	2,07	települési térség	99,49	5,71
	erdőgazdálkodási térség	936,86	53,72	erdőgazdálkodási térség	669,67	38,41
	mezőgazdasági térség	770,93	44,21	mezőgazdasági térség	889,28	51,00
				vízgazdálkodási térség	1,13	0,07
				sajátos területfelhasználású térség	84,12	4,82
Surd	hagyományosan vidéki települési térség	60,43	2,75	települési térség	151,79	6,92
	erdőgazdálkodási térség	1257,58	57,32	erdőgazdálkodási térség	1046,37	47,70
	mezőgazdasági térség	502,34	22,89	mezőgazdasági térség	990,92	45,17
	vegyes területfelhasználású térség	372,52	16,98	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	1,24	0,06	vízgazdálkodási térség	4,47	0,20
Szalapa	hagyományosan vidéki települési térség	55,83	12,35	települési térség	62,02	13,71

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
	erdőgazdálkodási térség	4,59	1,02	erdőgazdálkodási térség	13,72	3,03
	mezőgazdasági térség	391,56	86,63	mezőgazdasági térség	376,29	83,18
				vízgazdálkodási térség	0,33	0,07
Szécsisziget	hagyományosan vidéki települési térség	17,04	2,75	települési térség	30,21	4,87
	erdőgazdálkodási térség	339,73	54,77	erdőgazdálkodási térség	306,76	49,45
	mezőgazdasági térség	263,5	42,48	mezőgazdasági térség	275,91	44,48
				vízgazdálkodási térség	7,48	1,21
Szentgyörgyvölgy	hagyományosan vidéki települési térség	218,94	7,4	települési térség	355,28	12,01
	erdőgazdálkodási térség	1036,44	35,04	erdőgazdálkodási térség	1006,26	34,02
	mezőgazdasági térség	1702,36	57,56	mezőgazdasági térség	1592,10	53,83
				vízgazdálkodási térség	4,14	0,14
Szentkozmadombja	hagyományosan vidéki települési térség	41,52	8,17	települési térség	68,73	13,53
	erdőgazdálkodási térség	104,69	20,6	erdőgazdálkodási térség	128,73	25,34
	mezőgazdasági térség	360,73	70,99	mezőgazdasági térség	310,19	61,06
	vegyes területfelhasználású térség	1,23	0,24	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,38	0,07
Szentlőráti	hagyományosan vidéki települési térség	29,72	4,31	települési térség	69,83	10,13
	erdőgazdálkodási térség	466,6	67,72	erdőgazdálkodási térség	125,99	18,29
	mezőgazdasági térség	192,68	27,96	mezőgazdasági térség	492,45	71,47
				vízgazdálkodási térség	0,74	0,11
Szentmargitfalva	hagyományosan vidéki települési térség	15,81	5,07	települési térség	34,81	11,15
	erdőgazdálkodási térség	96,44	30,89	erdőgazdálkodási térség	134,92	43,21
	mezőgazdasági térség	199,95	64,05	mezőgazdasági térség	141,98	45,47
				vízgazdálkodási térség	0,54	0,17
Szentpéterfőde	hagyományosan vidéki települési térség	17,59	1,47	települési térség	43,07	3,60
	erdőgazdálkodási térség	951,02	79,49	erdőgazdálkodási térség	925,73	77,39
	mezőgazdasági térség	218,52	18,26	mezőgazdasági térség	214,66	17,94
	vízgazdálkodási térség	9,25	0,77	vízgazdálkodási térség	12,78	1,07
Szentpéterúr	hagyományosan vidéki települési térség	83,66	5,24	települési térség	224,80	14,09
	erdőgazdálkodási térség	248,03	15,54	erdőgazdálkodási térség	756,10	47,38
	mezőgazdasági térség	1263,89	79,21	mezőgazdasági térség	613,22	38,43
				vízgazdálkodási térség	1,57	0,10
Szepetnek	hagyományosan vidéki települési térség	91,94	3,03	települési térség	180,47	5,94
	erdőgazdálkodási térség	981,97	32,32	erdőgazdálkodási térség	929,21	30,58
	mezőgazdasági térség	1950,69	64,2	mezőgazdasági térség	1883,31	61,98
	vízgazdálkodási térség	13,87	0,46	vízgazdálkodási térség	45,56	1,50
Sziártóháza	hagyományosan vidéki települési térség	7,65	2,03	települési térség	38,10	10,08
	erdőgazdálkodási térség	37,66	9,98	erdőgazdálkodási térség	54,63	14,46
	mezőgazdasági térség	332,09	87,99	mezőgazdasági térség	284,86	75,38

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
				vízgazdálkodási térség	0,29	0,08
Szilvagy	hagyományosan vidéki települési térség	27,43	1,13	települési térség	74,94	3,09
	erdőgazdálkodási térség	1969,21	81,12	erdőgazdálkodási térség	2001,85	82,48
	mezőgazdasági térség	430,95	17,75	mezőgazdasági térség	348,32	14,35
				vízgazdálkodási térség	2,09	0,09
Tekenye				települési térség	65,37	9,39
				erdőgazdálkodási térség	61,85	8,89
				mezőgazdasági térség	564,76	81,16
				vízgazdálkodási térség	3,89	0,56
Teskánd	hagyományosan vidéki települési térség	77,21	15,94	települési térség	136,67	28,21
	erdőgazdálkodási térség	67,64	13,96	erdőgazdálkodási térség	136,85	28,24
	mezőgazdasági térség	46,98	9,7	mezőgazdasági térség	209,66	43,27
	vegyes területfelhasználású térség	292,69	60,41	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	1,37	0,28
Tilaj	hagyományosan vidéki települési térség	33,27	4,08	települési térség	92,60	11,35
	erdőgazdálkodási térség	292,81	35,87	erdőgazdálkodási térség	568,74	69,69
	mezőgazdasági térség	490,2	60,05	mezőgazdasági térség	154,14	18,89
				vízgazdálkodási térség	0,59	0,07
Tormafölde	hagyományosan vidéki települési térség	31,74	1,68	települési térség	71,31	3,78
	erdőgazdálkodási térség	1184,68	62,83	erdőgazdálkodási térség	1195,76	63,41
	mezőgazdasági térség	668,71	35,46	mezőgazdasági térség	609,14	32,30
	vegyes területfelhasználású térség	0,39	0,02	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	0,16	0,01	vízgazdálkodási térség	3,45	0,18
				sajátos területfelhasználású térség	6,05	0,32
Tornyiszentmiklós	hagyományosan vidéki települési térség	61,19	3,3	települési térség	115,86	6,25
	erdőgazdálkodási térség	704,62	38,04	erdőgazdálkodási térség	758,47	40,91
	mezőgazdasági térség	1086,11	58,63	mezőgazdasági térség	957,64	51,66
	vízgazdálkodási térség	0,55	0,03	vízgazdálkodási térség	21,88	1,18
Túrje	hagyományosan vidéki települési térség	141,92	3,71	települési térség	256,94	6,72
	erdőgazdálkodási térség	1352,71	35,38	erdőgazdálkodási térség	2579,77	67,48
	mezőgazdasági térség	2328,45	60,9	mezőgazdasági térség	984,67	25,76
				vízgazdálkodási térség	1,79	0,05
Tófej	hagyományosan vidéki települési térség	74,18	4,84	települési térség	148,49	9,69
	erdőgazdálkodási térség	427,24	27,89	erdőgazdálkodási térség	776,67	50,70
	mezőgazdasági térség	819,33	53,48	mezőgazdasági térség	575,15	37,54
	vegyes területfelhasználású térség	211,18	13,79	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	1,45	0,09
				sajátos területfelhasználású térség	30,16	1,97
Tótszentmárton	hagyományosan vidéki települési térség	63,86	6,28	települési térség	108,47	10,67
	erdőgazdálkodási térség	32,48	3,19	erdőgazdálkodási térség	41,83	4,11

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
	mezőgazdasági térség	920,65	90,53	mezőgazdasági térség	863,68	84,94
				vízgazdálkodási térség	2,87	0,28
Tótszerdahely	hagyományosan vidéki települési térség	71,08	5,78	települési térség	196,04	15,94
	erdőgazdálkodási térség	97,16	7,9	erdőgazdálkodási térség	107,28	8,72
	mezőgazdasági térség	1016,17	82,62	mezőgazdasági térség	845,67	68,74
	vízgazdálkodási térség	45,52	3,7	vízgazdálkodási térség	58,45	4,75
				sajátos területfelhasználású térség	22,74	1,85
Újudvar	hagyományosan vidéki települési térség	41,3	2,53	települési térség	202,31	12,41
	erdőgazdálkodási térség	712,3	43,66	erdőgazdálkodási térség	739,44	45,34
	mezőgazdasági térség	877,51	53,79	mezőgazdasági térség	679,53	41,67
	vegyes területfelhasználású térség	0,27	0,02	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	3,53	0,22
				sajátos területfelhasználású térség	6,08	0,37
Valkonya	hagyományosan vidéki települési térség	6,48	0,86	települési térség	29,26	3,87
	erdőgazdálkodási térség	629,31	83,33	erdőgazdálkodási térség	621,62	82,32
	mezőgazdasági térség	117,43	15,55	mezőgazdasági térség	103,90	13,76
	vízgazdálkodási térség	1,98	0,26	vízgazdálkodási térség	0,34	0,04
Várfőlde	hagyományosan vidéki települési térség	19,22	1,29	települési térség	37,70	2,54
	erdőgazdálkodási térség	1187,99	79,91	erdőgazdálkodási térség	1141,50	76,76
	mezőgazdasági térség	279,41	18,79	mezőgazdasági térség	304,21	20,46
	vízgazdálkodási térség	0,11	0,01	vízgazdálkodási térség	3,65	0,25
Vasboldogasszony	hagyományosan vidéki települési térség	33,55	2,85	települési térség	81,20	6,91
	erdőgazdálkodási térség	408,73	34,78	erdőgazdálkodási térség	738,02	62,81
	mezőgazdasági térség	284,78	24,24	mezőgazdasági térség	353,57	30,09
	vegyes területfelhasználású térség	447,97	38,12	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	2,25	0,19
Vaspör	hagyományosan vidéki települési térség	47,41	3,53	települési térség	167,06	12,42
	erdőgazdálkodási térség	646,91	48,11	erdőgazdálkodási térség	644,82	47,95
	mezőgazdasági térség	650,42	48,37	mezőgazdasági térség	530,37	39,44
				vízgazdálkodási térség	2,60	0,19
Vöckőnd	hagyományosan vidéki települési térség	8,1	2,89	települési térség	34,76	12,42
	erdőgazdálkodási térség	158,47	56,62	erdőgazdálkodási térség	102,00	36,45
	mezőgazdasági térség	43,78	15,64	mezőgazdasági térség	139,10	49,72
	vegyes területfelhasználású térség	69,56	24,85	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	3,94	1,41
Zajk	hagyományosan vidéki települési térség	56,56	4,57	települési térség	69,93	5,64
	erdőgazdálkodási térség	888,79	71,75	erdőgazdálkodási térség	936,90	75,59
	mezőgazdasági térség	291,35	23,52	mezőgazdasági térség	225,59	18,20
	vegyes területfelhasználású térség	0	0	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	2,05	0,17	vízgazdálkodási térség	6,95	0,56

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
Zalabaksa	hagyományosan vidéki települési térség	75,2	4,67	települési térség	233,10	14,47
	erdőgazdálkodási térség	467,02	29	erdőgazdálkodási térség	460,16	28,57
	mezőgazdasági térség	1068,26	66,33	mezőgazdasági térség	900,40	55,91
				vízgazdálkodási térség	12,25	0,76
				sajátos területfelhasználású térség	4,52	0,28
Zalabér	hagyományosan vidéki települési térség	70,64	5,51	települési térség	103,73	8,11
	erdőgazdálkodási térség	189,59	14,79	erdőgazdálkodási térség	524,02	40,99
	mezőgazdasági térség	658,82	51,41	mezőgazdasági térség	634,26	49,62
	vegyes területfelhasználású térség	362,44	28,28	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	4,40	0,34
				sajátos területfelhasználású térség	11,91	0,93
Zalaboldogfa	hagyományosan vidéki települési térség	40,68	3,59	települési térség	87,25	7,61
	erdőgazdálkodási térség	321,85	28,37	erdőgazdálkodási térség	600,40	52,36
	mezőgazdasági térség	771,94	68,04	mezőgazdasági térség	458,61	39,99
				vízgazdálkodási térség	0,51	0,04
Zalacséb	hagyományosan vidéki települési térség	32,93	3,42	települési térség	73,96	7,86
	erdőgazdálkodási térség	640,89	66,51	erdőgazdálkodási térség	444,69	46,15
	mezőgazdasági térség	289,69	30,06	mezőgazdasági térség	442,18	45,89
	vízgazdálkodási térség	0,13	0,01	vízgazdálkodási térség	2,67	0,28
Zalaegerszeg	városias települési térség	3345,15	33,46	települési térség	3770,32	36,80
	építmények által igénybe vett térség	92,74	0,93	sajátos területfelhasználású térség	244,50	2,39
	erdőgazdálkodási térség	3339,11	33,4	erdőgazdálkodási térség	2438,44	23,80
	mezőgazdasági térség	2100,75	21,01	mezőgazdasági térség	3731,26	36,42
	vegyes területfelhasználású térség	1092,19	10,92	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	28,14	0,28	vízgazdálkodási térség	61,90	0,60
Zalaháshágy	hagyományosan vidéki települési térség	32,71	2,7	települési térség	124,40	10,26
	erdőgazdálkodási térség	503,06	41,47	erdőgazdálkodási térség	360,28	29,71
	mezőgazdasági térség	677,2	55,83	mezőgazdasági térség	727,58	59,99
				vízgazdálkodási térség	0,59	0,05
Zalaigrice	hagyományosan vidéki települési térség	17,35	2,24	települési térség	46,38	5,99
	erdőgazdálkodási térség	153,94	19,88	erdőgazdálkodási térség	114,31	14,77
	mezőgazdasági térség	600,91	77,6	mezőgazdasági térség	610,08	78,80
	vízgazdálkodási térség	2,19	0,28	vízgazdálkodási térség	3,40	0,44
Zalaistvánd	hagyományosan vidéki települési térség	27,19	2,53	települési térség	99,94	9,26
	erdőgazdálkodási térség	387,64	36,08	erdőgazdálkodási térség	362,27	33,55
	mezőgazdasági térség	209,76	19,52	mezőgazdasági térség	613,57	56,82
	vegyes területfelhasználású térség	449,07	41,8	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	0,77	0,07	vízgazdálkodási térség	3,97	0,37
Zalaköveskút	hagyományosan vidéki települési térség	12,65	5,59	települési térség	28,20	12,44
	erdőgazdálkodási térség	53,78	23,77	erdőgazdálkodási térség	43,32	19,12

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
	mezőgazdasági térség	120,25	53,15	mezőgazdasági térség	154,84	68,33
	vegyes területfelhasználású térség	39,57	17,49	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,24	0,11
Zalaölvő	városias települési térség	201,2	3,82	települési térség	643,85	12,23
	erdőgazdálkodási térség	3458,03	65,7	erdőgazdálkodási térség	2642,93	50,21
	mezőgazdasági térség	1591,08	30,23	mezőgazdasági térség	1917,48	36,43
	vízgazdálkodási térség	13,01	0,25	vízgazdálkodási térség	29,03	0,55
				sajátos területfelhasználású térség	30,57	0,58
Zalasárszeg	hagyományosan vidéki települési térség	14	4,61	települési térség	29,30	9,65
	erdőgazdálkodási térség	25,28	8,32	erdőgazdálkodási térség	135,54	44,62
	mezőgazdasági térség	0,97	0,32	mezőgazdasági térség	138,71	45,67
	vegyes területfelhasználású térség	263,43	86,75	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,19	0,06
Zalaszentbalázs	hagyományosan vidéki települési térség	70,37	3,35	települési térség	140,72	6,70
	erdőgazdálkodási térség	879,47	41,9	erdőgazdálkodási térség	1120,04	53,36
	mezőgazdasági térség	1149,31	54,75	mezőgazdasági térség	835,77	39,82
				vízgazdálkodási térség	2,45	0,12
Zalaszentgrót	városias települési térség	536,28	6,57	települési térség	790,63	10,59
	erdőgazdálkodási térség	1871,72	22,94	erdőgazdálkodási térség	1796,80	24,07
	mezőgazdasági térség	5697,5	69,83	mezőgazdasági térség	4752,08	63,67
	vízgazdálkodási térség	53,95	0,66	vízgazdálkodási térség	80,19	1,07
				sajátos területfelhasználású térség	44,77	0,59
Zalaszentgyörgy	hagyományosan vidéki települési térség	25,48	2,59	települési térség	70,40	7,16
	erdőgazdálkodási térség	736,38	74,89	erdőgazdálkodási térség	408,36	41,52
	mezőgazdasági térség	206,28	20,98	mezőgazdasági térség	478,67	48,67
	vízgazdálkodási térség	15,11	1,54	vízgazdálkodási térség	26,01	2,64
Zalaszentiván	hagyományosan vidéki települési térség	49,05	3,74	települési térség	170,59	13,02
	erdőgazdálkodási térség	554,6	42,34	erdőgazdálkodási térség	585,35	44,67
	mezőgazdasági térség	471,16	35,97	mezőgazdasági térség	473,06	36,10
	vegyes területfelhasználású térség	235,16	17,95	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	3,19	0,24
				sajátos területfelhasználású térség	78,09	5,96
Zalaszentjakab	hagyományosan vidéki települési térség	28,41	4,06	települési térség	65,87	9,40
	erdőgazdálkodási térség	183,84	26,25	erdőgazdálkodási térség	280,20	40,00
	mezőgazdasági térség	473,37	67,59	mezőgazdasági térség	352,74	50,36
	vegyes területfelhasználású térség	14,7	2,1	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	1,65	0,24
Zalaszentlászló	hagyományosan vidéki települési térség	127,92	6,5	települési térség	249,24	12,67
	erdőgazdálkodási térség	147,69	7,51	erdőgazdálkodási térség	299,47	15,23
	mezőgazdasági térség	967,53	49,2	mezőgazdasági térség	1411,56	71,78

	2010. évi terv Területfelhasználás	ha	%	2019. évi terv Területfelhasználás	ha	%
	vegyes területfelhasználású térség	723,46	36,79	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	6,22	0,32
Zalaszentőrin	hagyományos vidéki települési térség	26,97	5,52	települési térség	51,67	10,56
	erdőgazdálkodási térség	111,59	22,83	erdőgazdálkodási térség	352,84	72,14
	mezőgazdasági térség	231,74	47,41	mezőgazdasági térség	84,23	17,322
	vegyes területfelhasználású térség	118,48	24,24	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	0,39	0,08
Zalaszentmihály	hagyományos vidéki települési térség	99,89	4,8	települési térség	189,41	9,09
	erdőgazdálkodási térség	1117,78	53,68	erdőgazdálkodási térség	1009,35	48,45
	mezőgazdasági térség	762,67	36,63	mezőgazdasági térség	744,00	35,71
	vízgazdálkodási térség	102,02	4,9	vízgazdálkodási térség	140,73	6,75
Zalaszentbátfa	hagyományos vidéki települési térség	10,92	1,85	települési térség	47,49	8,07
	erdőgazdálkodási térség	69,03	11,72	erdőgazdálkodási térség	82,48	14,01
	mezőgazdasági térség	505,98	85,93	mezőgazdasági térség	423,88	72,02
	vegyes területfelhasználású térség	0,07	0,01	megszűnt területfelhasználási kategória		
	vízgazdálkodási térség	2,87	0,49	vízgazdálkodási térség	8,34	1,42
				sajátos területfelhasználású térség	26,40	4,49
Zalatárnok	hagyományos vidéki települési térség	87,19	3,36	települési térség	213,73	8,24
	erdőgazdálkodási térség	644,92	24,86	erdőgazdálkodási térség	920,69	35,49
	mezőgazdasági térség	1311,85	50,56	mezőgazdasági térség	1458,27	56,21
	vegyes területfelhasználású térség	550,72	21,22	megszűnt területfelhasználási kategória		
				vízgazdálkodási térség	1,61	0,06
Zalavég	hagyományos vidéki települési térség	41,56	3,43	települési térség	92,65	7,65
	erdőgazdálkodási térség	320,71	26,49	erdőgazdálkodási térség	971,87	80,26
	mezőgazdasági térség	841,02	69,47	mezőgazdasági térség	137,60	11,36
	vízgazdálkodási térség	7,37	0,61	vízgazdálkodási térség	8,81	0,73
Zebecke	hagyományos vidéki települési térség	10,14	2,28	települési térség	36,15	8,13
	erdőgazdálkodási térség	79,02	17,77	erdőgazdálkodási térség	72,57	16,32
	mezőgazdasági térség	355,49	79,95	mezőgazdasági térség	334,94	75,30
				vízgazdálkodási térség	1,13	0,25

2. KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI HATÁSVIZSGÁLAT A ZALA MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE MÓDOSÍTÁSA KERETÉBEN ÉRVÉNYESÍTETT VÁLTOZÁSOKRÓL

2.1. A területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat kidolgozásának ismertetése

Zala Megye Önkormányzata megkezdte Zala Megye Területrendezési Terve Módosítása kidolgozását. Ezzel egyidőben megkezdődött a javaslattevő fázis 218/2009. (X.6.) Korm. rend szerinti területi (környezeti, társadalmi, gazdasági) hatásvizsgálata, valamint a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendeletben előírt környezeti értékelés kidolgozása. A hatásvizsgálat környezeti részét a 2/2005. (X.6.) Korm. rend. szerinti környezeti értékelés kiváltja, így a **jelen hatásvizsgálat csak társadalmi, gazdasági szempontú**. Mind a hatásvizsgálat, mind a környezeti értékelés eredményei beépülnek az elfogadásra kerülő megyei területrendezési terv módosításba.

A Zala Megye Közgyűlése a 20/2006. (XII.20.) ÖR. számú rendelettel fogadta el Zala Megye Területrendezési Tervét. Az OTrT 2008 évi módosítását követően e rendeletet a Közgyűlés a 22/2010. (XI.25.) önkormányzati rendelettel módosította (a tervmódosítást a PESTTERV Kft készítette). Jelenleg is ez a terv, illetve ez a rendelet van hatályban. A rendelettel jóváhagyott tervet Zala Megye Közgyűlésének 128/2010. (XI.24.) számú határozata Zala megye területrendezési tervének megyei szabályozási ajánlásairól, valamint a megyei területrendezési intézkedésekről szóló 128/2010. (XI.24.) számú közgyűlési határozat egészítette ki. E terv olyan keretet adott a települések által készített, vagy módosított településrendezési tervek készítése számára, amely úgy a településszerkezet alakításában, mint az egyes területek felhasználásában biztosította az országos, a térségi (megyei) és a helyi érdekek összehangolt érvényesítésének lehetőségét.

2017-ben a Miniszterelnökség megbízásából a Lechner Lajos Tudásközpont (a budapesti agglomeráció vonatkozásában a PESTTERV Kft közreműködésével) kidolgozta „Magyarország és egyes kiemelt térségei területrendezési tervéről szóló törvény tervezetét”. A tervezet 2017. decemberében az Országgyűlés elé került. Azt az Országgyűlés valamennyi bizottsága támogatta, elfogadását azonban az Országgyűlés 2018. januárjában - *az országgyűlési választások közeledtével* - elnapolta.

Az országgyűlési választásokat követően a törvénytervezet részleges átdolgozásra került. Ismételt benyújtását követően azt az Országgyűlés 2018. december 12-én – *az MaTrT* - megalkotásával - jóváhagyta.

Az új területrendezési törvény elfogadásával az Országgyűlés megteremtette a megyei területrendezési tervek módosításának és az új tartalmi követelményeknek megfelelő megújításának lehetőségét.

Tekintettel arra, hogy a megújuló területrendezési szabályozás legfontosabb elemei - *a törvénytervezet nyilvánosság tételeivel* - ismertté váltak, már 2018 év második negyedévében megkezdődhetett a Zala megyei területrendezési terv felülvizsgálatára és módosítására irányuló tervezői munka. A megyei területrendezési terv módosításának tervezője - *a Zala Megyei Önkormányzattal kötött vállalkozási szerződés szerint* - a hatályos tervet is kidolgozó PESTTERV Kft.

A megyei területrendezési terv módosítására irányuló tervezés érdemben akkor folytatódott, amikor az az országgyűlés 2018. decemberében elfogadta a Magyarország és egyes kiemelt térségei területrendezési tervéről szóló törvényt. A megújult területrendezési törvényi szabályozás figyelembevételével kerül sor (*jelen tervezési fázisban*) a megyei területrendezési terv ismételt módosítására.

A területrendezésért felelős Miniszterelnökség állásfoglalása szerint a 2019 évi módosítás egyfázisú eljárás. A módosítás előkészítése keretében elkészül - és a tervdokumentációval együtt széleskörű egyeztetésre került - a terv társadalmi-, környezeti és gazdasági hatásainak vizsgálatát tartalmazó dokumentum is.

Tekintettel arra, hogy 2010-ben Zala Megye Közgyűlése a hosszú távra szóló célok és a várható hatások együttes ismeretében döntött a megye térszerkezetéről és terület-felhasználásáról, azok hatásainak ismételt vizsgálatára nem kerül sor, így a **jelen módosítás előkészítése keretében készített társadalmi-, környezeti-, társadalmi hatásvizsgálat kizárólag azokra az elemekre vonatkozik, amelyek jelen tervezési eljárás részeként kerülnek megváltoztatásra, vagy kiegészítésre, amelyeket jelen dokumentáció a hatályos tervben rögzítettektől eltérően tartalmaz.**

Jelen módosításra elsősorban az MaTrT részét képező Országos Területrendezési Terv tartalmában bekövetkezett változások miatt van szükség. Cél a 2019. március 15-én hatályba lépett új területrendezési törvény és megyei területrendezési terv összhangjának biztosítása, az országos területrendezési szabályozás közvetítése a települések településrendezési eszközei felé. rendezési tervek készítése felé.

A módosítás célja **a területrendezés hatékonyságának javítása, - a MaTrT elfogadásával megújult területrendezési eszközkészlet alkalmazásával, az aktuális ágazati adatszolgáltatások figyelembevételével - az időközben elfogadott megyei területfejlesztési dokumentumok célkitűzései szolgálatában, a térségben érintett települési önkormányzatok szempontjai figyelembevételével.**

Jelen módosítás tárgya és területe - *az egyedileg meghatározott megyei övezetek kivételével* - Zala megye Balatoni Kiemelt Üdülőkörzeten kívüli területe. Az egyedileg meghatározott övezetek a megye teljes közigazgatási területére vonatkoznak.

A területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálathoz felhasználandó információk leírása

A hatásvizsgálat a Zala Megyei Önkormányzat által rendelkezésre bocsájtott dokumentáció, háttér tanulmányok, vizsgálatok, munkaközi anyagok, és a nyilvános tanulmányok, jelentések, fejlesztési stratégiák alapján készült. A hatásvizsgálatban felhasználtuk továbbá a részletes helyzetfeltáró vizsgálatok dokumentációját.

Felhasznált tanulmányok, programok, stratégiák:

- Zala megye területrendezési terve, 2010
- Országos Területrendezési terv, 2013
- Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia (NFFS), 2007
- Új Széchenyi Terv
- Növekedési Terv
- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (Nemzeti Fejlesztés 2030), 2013
- Nemzeti Vidékstratégia (NVT), 2012
- Zala megye területfejlesztési koncepciója
- Zala megye területfejlesztési programja
- Zala megye klímastratégiája (2018)

A hatásvizsgálat természeténél, korlátainál fogva nem végez újabb adatgyűjtést. A rendelkezésre álló idő és erőforrások arra terjednek ki, hogy a meglévő anyagokat elemezzük. A társadalmi, gazdasági hatásvizsgálat keretében tehát a meglévő adatok vizsgálata, a különböző elfogadott fejlesztési koncepciók, stratégiák szempontrendszerének és a területrendezési terv módosítás céljai megfelelőségének vizsgálata történik, történt meg.

2.2. A tervmódosítás ismertetése és céljainak összevetése más megegyező szintű tervek, koncepciók, programok céljaival

A tervmódosítás célja

Zala megye területrendezési terv módosításának alapvető célja a megyei terv hozzáigazítása az MaTrT-hez.

Fentiek figyelembevételével jelen módosítás céljai:

- A megye térszerkezetének további fejlesztése, a 2018 évi törvényben meghatározott térszerkezet érvényesítésével és a megyei érdekeltségű elemekkel való bővítésével a települések, településcsoportok számára a kedvező fejlődési perspektíva területi feltételeinek megteremtése,
- a megye elmaradott és fejlettségben élen járó térségei között a térszerkezet fejlesztésével, valamint a térségi szabályozás alakításával a településközi kapcsolatok erősítése, az együttműködés elmélyítése,
- a területi adottságok és erőforrások hosszú távú hasznosítása és védelme,
- a megye településrendszerének kiegyensúlyozott fejlesztése, a térszerkezetben meglévő aránytalanságok kiegyenlítése, a meglévő központok erősítése, a központhiányos térségek funkcióinak bővítése, a településrendszer központjai számára kedvező működési feltételek valamint a megfelelő hozzáférhetőség biztosítása,
- a térségi terület-felhasználás rendszerének, optimális hosszú távú szerkezetének meghatározása, a terület-felhasználási és környezethasználati konfliktusok feloldása,
- a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt elhelyezése, azok térbeli rendjének meghatározása,
- az ökológiai, társadalmi elvek és értékek érvényesítése,
- a megye területén található ökológiailag értékes és a tájképvédelem, szempontjából értékes területek megőrizve fejlesztésének, a táji, természeti és épített környezeti értékek védelmének biztosítása,
- a kitűnő adottságokkal rendelkező idegenforgalom fejlesztése, a lehetőségek mind szélesebb körének kihasználását lehetővé tevő területszerkezet és szabályozás kidolgozása,
- a fejlesztések célterületeinek meghatározása (egyedileg meghatározott megyei övezetek alkalmazásával és szabályozásával),
- a fejlesztések lehetséges helyszíneinek biztosítása.

A tervmódosítás összevetése más releváns tervekkel, koncepciókkal

Zala megye területrendezési tervének módosításához készült Környezeti Értékelés tartalmazza a releváns tervekhez való kapcsolódást, összevetést bemutató részletes elemzést.

2.3. A tervmódosítás rész céljainak társadalmi és gazdasági szempontú konzisztencia vizsgálata, az esetleges ellentmondások feltárása

A megyei területrendezési terv MaTrT-hez igazítása esetében ennek az elemzésnek az elvégzése nem releváns annál az oknál fogva, hogy a területrendezési terv csupán közvetett eszközkészlettel rendelkezik a gazdasági és a társadalmi folyamatok befolyásolására. Ilyen típusú szabályok, előírások - a vonatkozó jogszabályi előírásokból következőleg - a tervben nem kaptak helyet.

2.4. A jelenlegi társadalmi és gazdasági állapotnak a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése

Fenti fejezetben írtak alapján e fejezet kidolgozása nem releváns.

2.5. A tervben javasolt térségi területfelhasználási kategóriák kijelölésével és övezetek lehatárolásával kapcsolatos azon környezeti, társadalmi és gazdasági jellemzők azonosítása, amelyekre a módosítás valószínűleg jelentős befolyással lesz

A megyei területrendezési terv övezeti lehatárolásai a vonatkozó jogszabály szerinti államigazgatási szervek által nyújtott adatszolgáltatásokon alapulnak.

A megyei területrendezési terv módosítása ebben a fázisban az MaTrT, a vonatkozó jogszabályban előírt állami adatszolgáltatások valamint a települések képviselőtestülei által elfogadott joghatályos településszerkezeti tervek adataiból épül fel.

Ezen túl csak a megyei önkormányzati határozattal jóváhagyandó munkarészek között tartalmaz olyan kiegészítő (sajátos egyedileg meghatározott megyei) övezeteket, amelyek lehatárolására az MaTrT lehetőséget ad.

2.6. A társadalmi és gazdasági állapot várható alakulása abban az esetben, ha a javaslatok nem valósulnának meg

A 2.8. fejezet részletesen tartalmazza.

2.7. A tervmódosítás céljainak megvalósulása esetén a társadalmi és gazdasági szempontból közvetett vagy közvetlen negatív hatást kiváltó tényezők feltárása

A 2.8. fejezet részletesen tartalmazza.

2.8. A célok hatásainak tételes elemzése azok megvalósulása illetve meg nem valósulása esetén

Az alábbi fejezet a társadalmi, gazdasági és környezeti hatások vizsgálatának eredményét mutatja be. A megyei területrendezési terv módosításában szereplő javaslatok környezeti szempontú elemzésére Környezeti értékelés készül, amely tartalmazza a környezeti hatások részletesebb elemzését.

A tervezett elemek	A tervezett változtatás várható		
	Társadalmi	Gazdasági	Környezeti
	hatásai		
A térségi szerkezeti tervet érintő területfelhasználási változtatások			
A megyei terv felülvizsgálata és módosítása előkészítése során - településenként a hatályos település-szerkezeti tervek tartalmának fel-dolgozásával - elkészült a terület-felhasználás jogi állapotát - ezen belül a települési területek kiterjedését - rögzítő vizsgálat, amely a módosítás kiinduló alapját képezi.	A tervezés során választott megoldás jogbiztonságot biztosít, azt, hogy a települési önkormányzatok által az önkormányzati és az épített környezet alakításáról szóló törvényekben biztosított döntések beépültek a megyei szerkezeti terv alapját képező területfelhasználási adatbázisba, tehát a tervezés során e döntésekben meghatározottakhoz képest területfelhasználási visszaszorolásokra nem kerül sor.	A megyei tervbe beépülnek azok a települések által jóváhagyott területfelhasználási változtatások, amelyek elsősorban a gazdasági területek kiterjedése növelését teszik lehetővé a települési térségeken belül. Gazdaságilag is kiszámíthatóvá válik a terület-felhasználás, biztosított az egyes területek folyamatos fejleszthetősége.	Az alkalmazott megoldás biztosítja, hogy a települési térség további bővítése során következetesen lehessen alkalmazni azokat a térségi övezeteket, amelyek a terület-felhasználást befolyásolják, korlátozzák. (E korlátozások a jóváhagyott településszerkezeti tervekben beépítésre szánt és jogszerűen kijelölt területeket nem érinti.
Tekintettel arra, hogy a területrendezési szabályozásban a hatályos megyei terv elfogadása óta megváltozott a „települési térség” fogalma, jelen módosítás már az új fogalomhasználatnak megfelelően települési térségként rögzíti a települések teljes belterületét, valamint az azon kívüli területeken a hatályos településszerkezeti tervekben beépítésre szánt területekként rögzített területek összességét. Így a fogalomhasználat változása miatt a Zala megyei tervben is változik (bővül) a települési térségek területe. Ez a helyenként jelentős nagyságú területi növekedés azonban nem jelent tényleges módosulást a területek felhasználása szabályozásában. Egvedül	A változtatás a települési önkormányzatoknak nagyobb mozgásteret enged a belterületek felhasználásában, de nem jelent kötelezést a terület-felhasználási kategóriák meghatározása során.	Miközben a fogalom meghatározásában bekövetkezett változásnak nincs közvetlen gazdasági hatása, a települési térség kiterjedésének növelése lehetőséget ad a belterületek korábban beépítésre nem szánt területein újabb gazdasági területek kijelölésére. (A szabályozás szerint a települési térségben bármely OTÉK szerinti terület-felhasználási kategória kijelölhető.) A változás ugyanakkor elősegíti a fejlesztések (az új beépítésre szánt területek) koncentrálását a műszaki infrastruktúrával (általában) jobban ellátott belterületekre.	A fogalom meghatározásában bekövetkezett változásnak közvetlen környezeti hatása sincs, a beépítésre szánt terület-felhasználási kategóriák nagyobb területen való alkalmazásának ugyanakkor lehet kedvezőtlen környezeti hatása akkor, ha korábban beépítésre nem szánt (pld) zöldterületek kerülnek átsorolásra beépítésre szánt kategóriába.

a belterületek eddig beépítésre nem szánt területein növeli a változás az önkormányzatok mozgásterét, mivel a térség egész területén szabadabbá vált az OTÉK szerinti településrendezési kategóriák alkalmazása.			
A megyei szerkezeti tervben tervezett terület felhasználás meghatározása során fontos változás, hogy a 2010-ben bevezetett „vegyes” területfelhasználási kategória megszüntetésre került az Országos Területrendezési Tervben. Ennek nyomán a megyei területrendezési terv sem alkalmazza. A korábban vegyes területfelhasználású térségbe sorolt területek döntően mezőgazdasági, illetve erdőgazdálkodási térségbe kerültek besorolásra. A hrsz szerint pontos ágazati adatszolgáltatásban rögzített pontos területi lehatárolásoknak köszönhetően - a fogalomváltozással összhangban - lehetővé vált úgy az erdőgazdasági térség, az erdő övezet, mint az erdősítésre javasolt területek övezete pontos lehatárolása.	<p>A korábban a vegyes területfelhasználású térségek elsősorban a megye középső és É-i Zalaegerszegtől ÉK-re és DNy-ra, valamint a Zala folyó völgyének Ny-i oldalán fekvő térségekben, valamint Nagykanizsától K-re és D-re fekvő változatos területfelhasználású területeken kerültek lehatárolásra a területi sajátosságok figyelembe-vételével.</p> <p>Jelen tervmódosítás ezeken a helyeken pontosította a területek felhasználás szerinti besorolását azáltal, hogy a térségi táji környezet valódi jellegét jobban tükröző erdő- vagy mezőgazdasági térségbe sorolta át az érintett területeket a térségi táji környezet valódi jellegét jobban tükröző erdő- vagy mezőgazdasági térségbe sorolta át az érintett területeket. Így a „vegyes” terület-felhasználási kategória elhagyásának nincs közvetlen társadalmi hatása.</p>	<p>A „vegyes” területfelhasználási kategória elhagyásának nincs közvetlen gazdasági hatása.</p> <p><i>(Kedvezőtlen gazdasági hatások akkor léphetnek fel hosszú és nagy távon), ha nem sikerül megoldást találni a megyei területrendezési tervben kijelölt erdőgazdálkodási térség településrendezési tervekben való érvényesítése részleteiben.)</i></p>	<p>A pontos erdészeti adatszolgáltatás szerint lehetővé vált az erdőgazdálkodási térség részét képező „erdő” övezet lehatárolása, amely a hozzárendelt előírások segítségével biztosítja a meglévő erdőterületek hatékony védelmét.</p> <p>A „vegyes” területfelhasználási kategória elhagyásának nincs környezeti hatása, mivel a pontosabb lehatárolásokkal bíró erdőgazdálkodási térség és az erdészeti övezetek nemcsak a meglévő erdők védelmét biztosítják, de az erdősítésre kijelölt területek meghatározásával elősegítik a megye erdőszűlsége növelését is.</p>
Az erdőgazdálkodási térség tervezett kiterjedése a hatályos megyei tervben tervezetthez képest nő. A növekedés 1509 hektár, amely Zala megye erdőszűlségéhez viszonyítva nem jelentős változás. Ugyanakkor az erdőgazdasági térséggel érintett területek térbeli elhelyezkedése jelentős	Zala megye elkötelezett a táji-, természeti értékei megőrzésében és fejlesztésében. Ezért támogatja az erdőterületek olyan mértékű növelését, amelyet a területrendezési törvény részét képező Országos Területrendezési Terv meghatároz, de annak érvényesítése során - még a törvény hatályba lépése előtt a fokozatosság	<p>A területrendezési törvény hivatkozott paragrafusainak érvényesítése kedvezőtlen hatású lehet gazdasági szempontból. E hatások már a megyei területrendezési terv, de különösen a településrendezési eszközök azt követő módosításának elfogadása után érezhetik hatásukat.</p> <p>A változás <i>(közép- és nagy</i></p>	Környezeti szempontból kedvező hatású az erdőgazdálkodási térség, majd ennek érvényesítése esetén a településrendezési tervekben az „erdő” területfelhasználási egységek jelentős növelése, amely hosszú távon (az erdőtelepítést ösztönző finanszírozási rendszerek pozitív irányú

<p>mértékben változott meg, amely az erdősítésre javasolt területek kijelölése módszertana megváltozásával függ össze.</p> <p>Az erdőgazdasági térséggel (és annak a településrendezési tervekben való érvényesítésével) összefüggő változás, hogy az új területrendezési törvény a megyei terület-felhasználási kategóriák kijelölése során 75%-ról 95%-ra emelte azt az arányt, amely az MaTrT szerint az erdőgazdálkodási térség területének meghatározott %-át a megyei területrendezési tervben is erdőgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni.</p> <p>Miközben az Országos Erdőállomány Kataszter szerint az erdők kiterjedése Zala megyében 104.850 ha, az erdősítésre alkalmas területek ezen felül további 32.212 ha-t tesznek ki. E két terület együttesen képezi az erdőgazdálkodási térség kategóriát. Mindez azt eredményezi, hogy a megye területén több mint 30 százalékkal (30,7%-al) lesz nagyobb a megyei TrT-ben kijelölt erdőgazdálkodási térség kiterjedése, mint a jelenlegi erdők területe. A növekmény elsősorban a megye É-i, Vas megyével határos dombsági térszíneit (Kemeneshát) és a megye középső É-D-i irányultságú völgyeit és dombhátaikat (Göcsej) érinti. A megye Ny-i, DNy-i része (Hetés, Mura-mente) alig érintett.</p>	<p>lehetőségének biztosítását kezdeményezte a megyei önkormányzat.</p> <p>A hatályos új területrendezési törvény szerint az országos területfelhasználási kategóriák területén belül a megyei terület-felhasználási kategóriák területének kijelölése során az erdőgazdálkodási térség területének legalább 95%-át erdőgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni; a 11. § a) pontja értelmében pedig a megyei területrendezési terv településrendezési eszközökben történő érvényesítése során e területek legalább 75%-át erdőterület terület-felhasználási egységbe kell sorolni.</p>	<p>távon) olyan konfliktusokat fog okozni, amelyek nehezítik a megyei területfejlesztési koncepcióban jóváhagyott célok elérését.</p> <p>A fejlesztési célkitűzések között ugyanis kiemelt jelentőségű a vidék fejlesztése, ennek részét képezően - a helyi gazdaságok erősítéséhez és a vidéki megélhetés feltételeihez egyaránt hozzájáruló - szántóföldi és a kertészeti növény-termesztés, valamint az állattenyésztés fejlesztése az ebben hagyományokkal rendelkező térségekben, az erre alkalmas területeken.</p> <p>Ehhez a településeknek és a gazdálkodóknak rövid és középtávon azokra a területekre is szükségük van, ahol nagy távon az erdőtelepítés, a fenntartható erdő és vadgazdálkodás lesz támogatott.</p> <p>Kedvezőtlen gazdasági hatás, hogy az „erdő” besorolású területeken veszélybe kerül a területtulajdonosok földalapú támogatása, a gazdaság fejlesztésére irányuló pályázatoknál pedig hátrányba kerülnek a gazdálkodók az erdő besorolású területeken.</p>	<p>változása esetén) a megye erdősültségének jelentős növekedését eredményezi majd.</p> <p>Ez a pozitív hatás egyaránt érvényesül az erdőtalajokban rejlő agroökopotenciál kihasználásában, a megye ökológiai potenciálja növelésében, illetve a klímaváltozás elleni hatékony küzdelemben.</p>
--	--	---	---

<p>A területrendezési törvény változásához alkalmazkodva a megyei TrT-ben is megszüntetésre került az „építmények által igénybe vett térség” és bevezetésre került a „sajátos terület-felhasználású térség”.</p> <p>A változás lényege a két kategória fogalom-meghatározásának az eltéréséből adódik.</p> <p>Az építmények által igénybe vett térség a korábbi OTRT szerint: „amelybe a műszaki infrastruktúra, valamint a nem települési területekhez és települési funkciókhoz kapcsolódó egyedi építmények területe és szükséges védőterületük tartoznak”.</p> <p>A sajátos terület-felhasználású térségbe a 2018 évi területrendezési törvény szerint: „az 5 ha-nál nagyobb külfejtéses művelésű bányaterületek, hulladék-ártalmatlanító létesítmény elhelyezésére szolgáló területek, egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási, közlekedési és honvédelmi területek tartoznak.</p>	<p>Kedvező változás, hogy az új területrendezési törvény pontosabban és egyértelműbben határozza meg azoknak a területeknek a körét, amelyek a sajátos területfelhasználású térségbe sorolhatók, mint ahogy a korábbi törvény az építmények által igénybe vett térséghez tartozó területek körét meghatározta. Ez elősegíti az egyes területek helyes besorolását és szabályozását elősegítve ezzel a továbbtervezést.</p> <p>Sajátos területfelhasználású térségbe Zala megye területén is jellemzően a honvédelmi területek, a bányaterületek, a közlekedési területek, a megújuló energiahasznosítási és a rekreációs területek kerültek besorolásra. Sajátos terület-felhasználású térség a legnagyobb kiterjedésben Zalaegerszeg (<i>repülőtér, hulladéklerakó, logisztikai központ</i>), Nagykanizsa (<i>repülőtér, hulladéklerakó, bánya</i>), Lenti (<i>honvédelmi terület, hulladéklerakó</i>), Hahót (<i>bánya</i>) területén tervezett.</p>	<p>A változás gazdasági hatása közvetetten pozitív, mert lehetővé teszi a sajátos terület-felhasználású térségekbe tartozó területek tervezett funkciójának megfelelő besorolását és szabályozását.</p>	<p>A változásnak nincs közvetlen környezeti hatása, mivel az új lehatárolás magába foglalja mindazokat a területeket, amelyeket a most hatályos megyei TrT az építmények által igénybe vett térségbe sorolt és környezeti hatással bírnak.</p>
<p>A megyei szerkezeti terv és a megyei területrendezési szabályozás a korábbinál takarékosabb terület-felhasználásra ösztönöz azzal, hogy - az MaTrT-vel összhangban lévő övezetek alkalmazásával - pontosítja a „korlátozó övezetek” kiterjedését, ezzel pontosítja a mező- és erdőgazdasági térségben az újabb beépítésre szánt</p>	<p>A hatályos település-szerkezeti tervekben megfogalmazott terület-felhasználás <i>(amely a településenként külön-külön megfogalmazott és elfogadott település-fejlesztési koncepciók célkitűzései figyelembevételével került megfogalmazásra és elfogadásra)</i> megjeleníti a megyei települések által elfogadott fejlesztési irányokat és rögzíti az ezek</p>	<p>A helyi és a térségi gazdaság fejlesztéséhez szükséges területek a településszerkezeti tervekben rögzített mértékben rendelkezésre állnak.</p> <p>Az új területek igénybevétele ütemének csökkentése gazdasági szempontból is kedvező, hiszen közelíti a területigény és a területi kínálat értékeit, hozzájárul ahhoz, hogy</p>	<p>Környezeti szempontból kiemelkedő fontosságú az új - <i>beépítésre szánt</i> - területek kijelölésének és igénybevételének lassítása. A megoldás hozzájárul a térség egésze hosszú távú fenntarthatósága biztosításához.</p>

területek kijelölését.	<p>megvalósításához szükséges területeket. A kijelölt területek e szerint elegendőek és alkalmasak a tervezett funkciók megvalósítására.</p> <p>Amennyiben a megyei terv hatálya időszakában ma még nem ismert új funkció számára válik szükségessé olyan új területi kijelölés, amelynek nagyságrendje meghaladja a területrendezési szabályokban megengedett mértéket, úgy lehetőség van annak területrendezési eljárásban történő beillesztésére.</p> <p>Így az indokolt helyi fejlesztési célok megvalósítása - <i>már amennyiben nem sértenek táj- természetvédelmi-földvédelmi érdeket</i> - megvalósíthatóvá válik.</p>	először a már kijelölt és előkészített területek tényleges igénybevételére kerüljön sor.	
Jelen tervezési eljárás keretében készült módosított térségi szerkezeti tervhez egy olyan településsoros - és valamennyi területfelhasználási kategória területét meghatározó - területi mérleg készült a mellékelt részeként, amely lehetővé teszi az önkormányzatok által készített település-szerkezeti tervekben tervezett eltérések %-os megfeleltetése ellenőrzését.	A terület- és településfejlesztésért és rendezésért felelős tárca által megjelenített érdekek fűződnek a területfelhasználási szabályok betartásához és ellenőrzéséhez. Ezt segíti elő, hogy a tervmódosítás során a területi mérleg is kidolgozásra és elfogadásra kerül, amely kiindulási alapjává, illetve mérőszámává válik az azt követő változtatásoknak.	A területekkel való átfogó önkormányzati gazdálkodáshoz helyi gazdasági érdekek is fűződnek, így a tervezési dokumentumok ilyen tartalmú kiegészítése kedvező hatású lehet.	A területi mérleg, illetve a területi változás számszerűsíthető monitoringozása lehetőségének biztosítása kedvező környezeti szempontból, hiszen hiteles és összehasonlítható információval szolgál a környezet és természetvédelmi hatóságok, illetve az ebben érdekelt társadalmi szervezetek számára
A térségi szerkezeti tervet érintő - az infrastruktúra hálózattal összefüggő - változtatások			
A tervmódosítás során megváltozik az M9 tervezett nyomvonala: Petőhenye, Alibánfa, Zalaszentiván településeket a korábbi változat K-i irányból kerülte, a tervmódosítás szerinti új nyomvonal Zalaegerszeg K-i városhatárán, az említett településektől Ny-ra	<p>A pontosított nyomvonalak által kiszámíthatóbbá válik az egyes települések fejlesztéssel való érintettsége.</p> <p>Javulnak az ágazati szintű továbbtervezés feltételei.</p> <p>A gyorsabb eljutás a közérzeti és gyakorlati időmérleg javulását is</p>	Az M9 mentén várható gazdasági fejlesztő hatás elősegíti a térség fejlődését. Ezért is fontos a nyomvonal és a kapcsolatrendszer véglegesítése.	A területrendezési terv a védelmi övezetek sokirányú alkalmazásával oldja meg, hogy a tervezett új M9 csomópontok térségében csak ott kerülhessen sor új beépítésre szánt terület kijelölésére, ahol az semmilyen vonatkozásban nem sért táji-, természeti-, környezeti érdekeket.

tervezett.	eredményezheti úgy a lakosságnál mint a térségi gazdaság szereplőinél.		
Az új digitális alaptérkép és az ortofotó együttes alkalmazása lehetővé tette a térségi jelentőségű mellékutak nyomvonalevezetésének pontosítását a megyei szerkezeti terven.	Az útkategóriák és a nyomvonalak pontosítása <i>(a megközelítés feltételei előírányzott javításával)</i> elősegíti az érintett térségek fejlesztését.	A változtatás javítja a munkába járás feltételeit, növeli az adott terület gazdasági potenciáljait, összességében kedvező hatású.	Az útkategória átsorolásoknak nincs számottevő környezeti hatása. A forgalom növekedésével egyidejűleg nőhet a zaj és a levegő szennyezettsége, ugyanakkor a főutak mentén alkalmazható védelmi berendezések megvalósítása csökkenti a káros hatások érvényesülését <i>(elsősorban az érintett lakóterületeken)</i>
A módosítás keretében sor kerül az országos és a megyei kerékpáros hálózat nyomvonalainak pontosítására részben az MaTrT-ben történt változások, részben pedig a térségi és települési szintű továbbtervezés eredményei figyelembevételével.	A legtöbb nyomvonal pontosítás térségi megállapodásokkal és település szintű tervekkel alátámasztott. Térségi és megyei érdek a kerékpárutak hálózattá fejlesztése, ezért a továbbtervezéssel pontosított hálózat társadalmi szempontból kedvező hatású.	A turizmus- idegenforgalom fejlesztése érdekében fontos gazdasági érdek is, hogy a térségi és a helyi kerékpárutak országos hálózatokhoz kapcsolódjanak, egységes rendszert alkossanak. Ezzel javul a megye turisztikai potenciálja.	A legtöbb nyomvonal pontosítás eredményeként a tervezett kerékpárutak a főutak helyett mellékutak mellé, illetve a kerékpározás számára kedvezőbb környezeti feltételeket biztosító patakok mellé kerül. A hálózat és a nyomvonalak ilyen irányú fejlesztése kedvező, mert miközben nem veszélyeztet fontos védett és védendő táji-, természeti értékeket, lehetővé teszi azok megközelítés kerékpárral, ezzel a „szelíd” és környezetbarát közlekedési eszközzel.

A térségi övezeti tervet érintő változtatások			
A területhasználat koordinálását segítik azok (az MaTrT-vel összhangban kijelölt) övezetek, amelyek a beépítésre szánt területek kiterjesztését korlátozzák.	Össztársadalmi (a hosszú távú fenntarthatóságot szolgáló) érdekek fűződnek a települések indokolatlan szétterülésének korlátozásához, a biológiailag aktív felületek védelméhez.	A területfelhasználási lehetőség szűkítésének gazdasági hatása is lehet, amennyiben ezeken a területeken szűkül a gazdaság fejlesztéshez szükségesnek tartott új területek kijelölésének és használatbavételének a lehetősége.	Az övezetek lehatárolása környezeti vonatkozásban egyértelműen pozitív hatású
Az MaTrT övezeti rendszerének megfelelően az országos ökológiai részét képező területeken az ágazati adatszolgáltatásnak megfelelően pontosításra kerültek a „magterület”, „ökológiai folyosó” és a „pufferterület” kategóriák.	<p>Össztársadalmi érdekek fűződnek a táji-, természeti értékeink védelméhez, fenntartásához és fejlesztéséhez.</p> <p>Az ennek figyelembevételével az MaTrT-ben pontosított kiterjedésű védelmi övezeti rendszer egyértelműbb a táji-, természeti értékek védelmére, - kedvező változást jelent a védelem hatékonysága érdekében.</p> <p>Ezen övezetek és övezeti szabályok megyei tervben való alkalmazása pozitív hatású táji-, természeti potenciálok megőrzése valamint a fenntarthatósági követelmények teljesítése érdekében, amelyekhez - a fejlesztési dokumentumok tanúsága szerint - Zala megyében is hosszú távú társadalmi érdekek fűződnek.</p>	<p>A lehatárolások érvényesítésének korlátozó hatása lehet egyes települések önkormányzatai számára, mivel az érintett területeken nem dönthetnek szabadon a területhasználat módjáról. A területfelhasználási lehetősége szűkítésének gazdasági hatása is lehet, amennyiben ezeken a területeken szűkül a gazdaság fejlesztéshez szükségesnek tartott új területek kijelölésének és használatbavételének a lehetősége.</p> <p>Ez hatás csökkenthető, ha olyan településfejlesztési politikát folytat az Önkormányzat és azon belül olyan gazdaságfejlesztési célokat fogalmaz meg, amely összhangban van a térség táji-, természeti és ökológiai potenciáljával.</p>	<p>A Zala megye tervében is alkalmazott övezetek lehatárolása környezeti vonatkozásban egyértelműen pozitív hatású, mivel a korábbiaknál hatékonyabban, szigorúbb szabályok alkalmazásával biztosítja a táji-, természeti értékek védelmét.</p> <p>Ugyanakkor a szabályozás - területrendezési hatósági eljárás beiktatásával - kivételes esetekben lehetőséget ad az egyedi helyzetek értékelésére, (ennek alapján csak olyan területfelhasználási döntések meghozatalára, amelyek nem járnak együtt a táji-, természeti értékek jelentős sérelmével).</p>
A terv módosítása során - az ágazati adatszolgáltatás figyelembevételével - felülvizsgálatra és a léptéknek megfelelő pontosításra került a „kiváló termőhelyi adottságú szántóterület” övezeti lehatárolása, illetve újonnan lehatárolásra kerültek a „jó termőhelyi adottságú szántóterületek”	Mivel hosszú távú társadalmi érdekek fűződnek a racionális földhasználati módok és rendszerek kialakításához, a megyei tervben alkalmazott övezetek biztosítják a legjobb minőségű termőföldek védelmét és pozitív hozzájárulást jelentenek ahhoz, hogy a településrendezési tervekben a külterületek területfelhasználási kategóriáit a hosszú távú célok és a területi	<p>Országos összehasonlításban Zala megyében kevés a „kiváló termőhelyi adottságú szántóterület”, ezért gazdasági érdekek fűződnek ahhoz, hogy ezek a területek hosszú távon is a mezőgazdasági termelést szolgálják. Ez gazdaságilag pozitív hatású.</p> <p>Mivel az övezetre vonatkozó MaTrT előírás lehetővé teszi, hogy az állami főépítési</p>	<p>A termőföldvédelem hatékony eszközkészlete bővült ennek a két kategóriának alkalmazásával. Ennek pozitív környezeti hatása kiemelkedő.</p> <p>A „kiváló termőhelyi adottságú szántóterület” övezeti lehatárolása biztosítja a legjobb termőképességű területek védelmét, a jó termőhelyi adottságú szántóterületek” lehatárolása pedig</p>

	potenciálok együttes figyelembevételével lehessen meghatározni. Az övezeti lehatároláshoz kapcsolódó - a <i>területhasználat módjára vonatkozó</i> - ajánlások pedig hozzájárulnak a területhasználatok területi potenciálokkal összhangban történő alakításához.	hatáskörében eljáró megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján <i>(kivételes esetben)</i> ebben az övezetben is kijelölhető beépítésre szánt terület, az övezet alkalmazása nem jelent az indokoltnál erőteljesebb korlátozást a gazdaságfejlesztést szolgáló új területek kijelölésében.	segítséget és érveket nyújt a jó területek mezőgazdasági művelésben tartásához.
A tervmódosítás során - <i>ágazati adatszolgáltatás figyelembevételével</i> - módosításra került az erdőtelepítésre javasolt terület övezete: amelybe olyan területek tartoznak, amelyeknek erdőgazdálkodásra való alkalmassága termőhelyi viszonyaik alapján kedvező és az erdőtelepítés környezetvédelmi szempontból szükséges vagy indokolt.	Hosszú távú társadalmi érdekek fűződnek a területek racionális használatához, a táji és a turisztikai potenciálok növeléséhez, a biológiai aktivitásérték emeléséhez, az erdőterületek kiterjedése növeléséhez. A megyei tervben alkalmazott övezet ebben a vonatkozásban is pozitív hozzájárulást jelent ahhoz, hogy a településrendezési tervekben a külterületek területfelhasználási kategóriáit a hosszú távú célok és a területi potenciálok együttes figyelembevételével lehessen meghatározni.	Az övezet lehatárolásának gazdasági vonatkozásában is pozitív hatása van, mivel a lehatárolások lehetővé teszik az erdőgazdálkodás területi alapjainak bővítését úgy az „erdőtelepítésre javasolt” által érintett területen. Gazdasági érdekek is fűződnek ahhoz, hogy a települések - <i>az épített környezet alakításáról szóló törvényben szabályozott „biológiai aktivitásérték” romlását</i> - elsősorban olyan területeken kompenzálják - <i>a biológiai aktivitásérték javítását eredményező erdősitéssel, zöldfelületek kialakításával</i> - amely területek alkalmasak az ilyen irányú fejlesztésekre.	Az övezet pontosításának környezeti hatása pozitív egyrészt azért, o mert elősegítik az erdőterületek bővítését ebben a megyében, ahol ennek kiemelkedő jelentősége van a táji-, üdülési potenciál alakulásában o másrészt, mert a lehatároláshoz kapcsolódó övezeti szabály korlátozza a beépítésre szánt terület kijelölésének lehetőségét, ezzel - <i>a legjobb minőségű szántóterületek védelmének mintájára</i> - az erdőtelepítésre leginkább alkalmas területeket is védi a más célú felhasználástól, ezzel közvetve hozzájárul a takarékos területhasználat célkitűzései érvényesítéséhez is.
A tervmódosítás során a „térsgéi jelentőségű tájképvédelmi terület” övezetét a tájképvédelmi terület övezete: a területrendezésért felelős miniszter rendeletében megállapított, kiemelt térsgéi területrendezési terv esetében a miniszteri rendeletben, valamint a megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet,	A tájképvédelemnek - <i>egy olyan megyében, mint Zala megye, ahol a táji- és az üdülési potenciál védelme és fejlesztése kiemelt fejlesztési cél</i> - kiemelkedő jelentősége van. Azok a részletes szabályok, amelyek a hatékony tájképvédelmet biztosítanak - <i>tájképvédelmi törvény hiányában</i> - még csak most formálódnak az eltérő tájkarakterű területek kategorizálására irányuló	A tájképvédelem - <i>ma még kellően ki nem dolgozott</i> - szempontjainak érvényesítése, <i>(az e szempontból szükségessé váló változtatások)</i> többletköltséget okozhatnak a beruházások előkészítése és megvalósítása során.	A tájképvédelem szempontjainak érvényesítése a területrendezési és a településrendezési tervezésben táji-, környezeti szempontból egyértelműen kedvező hatású. A szabályozás, amely a léptéknek megfelelő részletettségű jelöli ki a tájképvédelem fő célterületeit, a hatékony védelem eszközrendszerét a településrendezési tervezési

amelybe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak;	kutatások részeként. Ezt követhetik azok a területi lehatárolások, amelyek segítséget nyújthatnak az eltérő tájkarakterű területek differenciált szabályozására a területrendezési-, település-rendezési eszközök készítése során.		eljárásokhoz kapcsolja olyan - <i>a tájképi értékek fennmaradását biztosítani hivatott</i> - eszközök alkalmazásával, mint az építmények tájba illesztését bizonyító látványterv.
A tervmódosítás során - új adatszolgáltatás alapján pontosításra kerül a „nagyvízi meder” területi kiterjedése.	A „nagyvízi meder” övezete Zala megyében kis területet - a Mura mentét - érinti. Annak a szabálynak érvényesítéséhez, amely ezeken a területeken megakadályozza az új beépítésre szánt terület kijelölését társadalmi és gazdasági érdekek egyaránt fűződnek, ezért ezek a lehatárolások mindkét vonatkozásban kedvezőnek minősíthetők	Annak a szabálynak érvényesítéséhez, amely ezeken a területeken megakadályozza az új beépítésre szánt terület kijelölését társadalmi és gazdasági érdekek egyaránt fűződnek, ezért ezek a lehatárolások mindkét vonatkozásban kedvezőnek minősíthetők	A nagyvízi meder lehatárolás környezeti hatása is pozitív, mert indirekt módon megtemeti a „teret a folyónak” EU-s irányelv érvényesítésének lehetőségét.
A Honvédelmi Minisztérium adatszolgáltatása figyelembevételével pontosításra került a „honvédelmi és katonai célú terület” övezete	Össztársadalmi érdekek fűződnek a honvédelmi és katonai célú területek fenntartásához és biztosításához, ezen érdekek azonban csak a hosszú távon is e célt szolgáló területekkel kapcsolatban relevánsak. Pozitív változás, hogy a módosított terv már a csökkentett kiterjedésű területet tartalmazza a „honvédelmi és katonai célú terület” övezetében	A változtatás megnyitja az utat a felszabaduló területek más célú - <i>az érintett kistérségek és települések fejlesztési célkitűzéseivel összhangban lévő</i> - rekreációs, vagy gazdasági célú hasznosítása előtt, amely változás gazdasági szempontból egyértelműen pozitívnek értékelhető.	A módosítás környezeti szempontból negatív hatású lehet abban az értelemben, hogy míg a honvédségi területeken - <i>a zavartalanságnak köszönhetően</i> - általában biztosított a természeti értékek védelme, ez a védelem más funkciójú területen csak ott érvényesül maradéktalanul, ahol azt más <i>(védelmi)</i> övezeti szabályok biztosítják.
Az egyedileg meghatározott megyei övezetek alkalmazásának hatásai			
Az egyedileg meghatározott megyei övezetek lehatárolása a megye területfejlesztési dokumentumainak figyelembevételével, megyei koordinációval történt. A területi lehatárolások a követő időszakban alkalmasak lesznek úgy a rendezési-mind az Országos	A kiemelt fejlesztési célterületek kijelölése hozzájárul a következő 2020-2027 közötti időszak területfejlesztési célkitűzései területi sajátosságokat figyelembe vevő kialakításához.	Gazdasági szempontból kiemelkedő jelentősége van a fejlesztések erőforrásokat és potenciálokat figyelembe vevő területi koncentrálásának, mert az hozzájárul a befektetések és fejlesztések gyorsabb megtérüléséhez, közvetve a megye gazdasága gyorsabb fejlődéséhez.	Az egyedileg meghatározott övezetek alkalmazásával a megyei TrT-ben lehetővé válik a táji-, környezeti szempontok fokozott figyelembevétele.

Területfejlesztési Konceptió módosítását követően a fejlesztési eszközök területi fókuszainak meghatározására.			
Gazdaságfejlesztési és innovációs övezet	<p>Miközben a megye teljes területén támogatott a helyi gazdaság térségi és helyi potenciálokra alapozó fejlesztése, a gazdaságfejlesztés és az innováció övezetének alkalmazása hozzájárul az erőforrások kiemelt célterületekre irányuló koncentrálásához, a térségi szempontok érvényesítéséhez a gazdaság továbbfejlesztése során.</p> <p>Az övezethez tartozó települések rendezési eszközei készítése során azokon a kereskedelmi-, szolgáltató valamint ipari-gazdasági besorolású területeken, amelyeket a helyi önkormányzat rendeletével „kiemelt fejlesztési terület”-té minősít az építési telek megengedett legnagyobb beépítettsége 10%-al lehet magasabb, a legkisebb zöldfelületi arány pedig 5%-al alacsonyabb, mint az OTÉK-ban meghatározott érték.</p> <p>Az övezetre vonatkozó ajánlás szerint: az övezetben a gazdasági területek kialakítását és a gazdasági vállalkozások fejlesztését a vonatkozó jogszabály alapján fejlesztési eszközökkel is támogatni kell.</p>	<p>Gazdasági szempontból az övezet alkalmazásának illetve az övezet által érintett települések körének társadalmi konszenzussal történő meghatározásának kiemelkedő jelentősége van a gazdaság további fejlesztése szempontjából, mivel az övezet által érintett települések helyi önkormányzatok által is kiemelt gazdaságfejlesztési célterületein bővül a beépítés lehetősége, javul az adott célterület kihasználtsága, a terület felhasználásának gazdaságossága.</p> <p>Előzetes ismeretek szerint a fejlesztések megvalósítását további - a 2020-2027 közötti időszakra kidolgozásra kerülő többlet fejlesztési támogatások segíthetik.</p>	<p>Az övezet alkalmazásának környezeti hatása is kedvező, mivel a jelentős területigényű ipari-, gazdasági fejlesztések területi koncentrációja elősegítésével hozzájárul a táji-, természeti értékeket veszélyeztető elaprózott fejlesztések visszafogásához.</p> <p>Mivel az új beépítésre szánt területek kijelölése a szabályozás értelmében nem érinthet védelmi övezetekkel lehatárolt területeket, ezeknek a területkijelöléseknek nincs számottevő hatása a táji-, természeti környezetre.</p>
Kiemelt turisztikai övezet	<p>Az övezet alkalmazása kiemelt jelentőségű és pozitív hatású abban a megyében, amelyben a térségi és a helyi gazdaság fejlesztésében megkülönböztetett szerepe van a turizmusnak.</p>	<p>Mivel az övezet és alövezetei által érintett területek lehatárolása összhangban van a jóváhagyott megyei területfejlesztési koncepcióban megfogalmazottakkal, az övezet alkalmazása és lehatárolása hozzájárul a fejlesztési célok eléréséhez, a 2020-2027 közötti</p>	<p>Az övezet alkalmazása elősegíti a környezeti értékek védelmét és az érintett települések települési környezet-minőségének javítását.</p>

		fejlesztési időszakban pedig a területfejlesztési és a területrendezési eszközkészlet összehangolt alkalmazásához.	
--	--	--	--

2.9. A tervmódosítás érvényesülése során fellépő, a társadalomra és a gazdaságra káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó javaslatok és egyéb intézkedések

A területrendezési terv módosítása azzal a céllal készült, hogy a fenntarthatóság elve, a természeti, táji, környezeti értékek megóvása, a környezetbiztonság, a klímaváltozás negatív következményeinek csökkentése közvetlenül (vízbázisvédelem, erdőterületek növelése, magterület, ökológiai folyosó kijelölése, stb.) érvényesüljön, továbbá a társadalmi gazdasági fejlődés területi, műszaki infrastrukturális feltételei, a kulturális és épített örökség megőrzése, a megye élhetőségének javítása, a munkabajárás, a szabadidőeltöltés és a lakhatás számára a megye kedvező feltételeket biztosítson lakói számára.

A tervmódosítás nem tartalmaz olyan célt, amely a társadalomra és a gazdaságra káros hatással lenne, alapvető cél az értékőrzés, a megye fenntartható fejlesztése, gazdasági, társadalmi megújítása számára a területi, infrastrukturális feltételek biztosítása.

2.10. Javaslat olyan társadalmi és gazdasági szempontú előírásokra, feltételekre, amelyeket a terv által befolyásolt más terveknél figyelembe kell venni

A tervmódosítás céljait érvényesíteni kell a megye településeinek településfejlesztési koncepciói, integrált településfejlesztési stratégiái és településrendezési tervei készítése során. A megyei szinten készülő ágazati koncepciók számára is figyelembe veendő a jelen tervmódosítás által meghatározott keretek. A területrendezési terv „merev” jogszabályi kötöttsége miatt ilyen előírásokat nem tud tenni, erre csak az önkormányzati határozattal elfogadott szabályozási ajánlások nyújthatnának - közvetve - lehetőséget. A megbízó megyei önkormányzat jelen tervezés keretében ezzel az eszközzel nem kívánt élni.

2.11. Összefoglalás

A tervmódosítás a fenntarthatóság, az optimális területfelhasználás és kiegyensúlyozott térszerkezet szempontrendszerének érvényesítése mellett közvetett módon - *a beépített települési tervek révén* - a helyi gazdaságfejlesztési javaslatok számára is keretet biztosít. Mindezt országos összefüggésrendszerbe helyezi azáltal, hogy az MaTrT-törvény - törvényben előírt kötelező - előírásait is tartalmazza.

A tervmódosítás célmeghatározása jól reflektál a helyzetelemzésben feltárt egyes problémák megválaszolására. Azonban jelen tervmódosítás eszközei - *mivel a tervezési feladat az MaTrT törvény érvényesítése volt* - csak közvetett és relatíve kevesebb konkrét beavatkozást tudnak elérni a társadalmi és gazdasági téren.

A tervmódosítás céljai - *megvalósulásuk esetén* - reális eszközei a megyei területfejlesztési koncepcióban felvázolt jövőkép elérésének mind a gazdaságfejlesztés, mind a humán erőforrás-fejlesztés, mind az értékvédelmen alapuló természeti erőforrás gazdálkodás vonatkozásában. A célok megvalósulása nem jár lényegi káros következményekkel sem a gazdasági fejlődés lehetőségére, sem a megye élhetőségére,

humánerőforrás fejlesztésére nézve. Amivel számolni kell, az a tervmódosításban meghatározott szabályok, irányelvek esetleges elmaradása esetén reális veszély, hogy tovább folytatódnak egyes meglévő kedvezőtlen trendek *(területi kiegyenlítetlenség a megyén belül, gazdaság átstrukturálásának lassulása, elvándorlás bizonyos belső periferiákból.)*

MEGBÍZÓI KONZULTÁCIÓ

Zala Megyei Önkormányzat részéről
Dr. Mester László megyei főjegyző

TERVEZŐK, SZAKÉRTŐK NÉVSORA

GENERÁLTERVEZŐ: PESTTERV KFT

Felelős tervező:
Károlyi János
Területrendező vezető tervező

TERVEZŐK NÉVSORA

Burányi Endre (K1 01-5014, TR 01-5014)
Tájszerkezet, tájhasználati módok, mező- és erdőgazdálkodás,
megyei területrendezési övezetek

Hanczár Zsoltné (mksz. 01-2418), Herczik Eszter, Ziman Gergely
Vízgazdálkodás, vízi és energiaközművek

Károlyi János (TR 13-1017)
Tervezési koordináció
Természeti és táji adottságok, településrendszer, demográfia
területfelhasználás, megyei területrendezési övezetek, hatásvizsgálat

Dr. Kiss János Péter, Dr. Ballabás Gábor
Gazdaság

Dr. Kollányi László (SzTjv Sz-003/2017)
Tájképvédelem, környezeti értékelés

Rhorer Ádám (K1d-1-Tell, KÉ-SZ, KÉ-T-, Tell, KÖ-T)
Közlekedés

Schuchmann Péter (TR 01-5068)
Területfelhasználás, megyei területrendezési övezetek
tervezési módszerek, hatásvizsgálat

TÉRINFORMATIKAI FELDOLGOZÁS

Keszthelyi Ákos

Botos István Csaba

